

وزارت آموزش و پرورش
سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی
دفتر برنامه‌ریزی و تألیف کتاب‌های ابتدایی و متوسطه نظری

راهنمای عمل

آموزش ترکیبی

دوره اول متوسطه ۱۴۰۱-۰۲

دسترسی سریع
به اهداف و نقشه محتوایی درس

دسترسی سریع
به نمونه طراحی‌های آموزشی ترکیبی درس

راهنمای عمل آموزش ترکیبی
• دوره اول متوسطه

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

وزارت آموزش و پرورش
سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی
دفتر برنامه‌ریزی و تألیف کتاب‌های ابتدایی و متوسطه نظری

جهت بازدید از سایت
سازمان کلیک کنید

شناسنامه

پدید آورنده: سازمان پژوهش و برنامه ریزی آموزشی
مدیریت برنامه ریزی، طراحی و تولید: دفتر تألیف کتاب های درسی ابتدایی و
متوسطه نظری

مدیر تولید: حسن حذرخانی

کارگروه تولید محتوا: مینو آیت اللهی، سارا ابراهیمی، فاطمه زهرا احمدی،
طیبه ارشاد، حسن حذرخانی، رضا خیرآبادی، مریم سلیمی، پرستو علیخانی و
کارشناسان حوزه های تربیت و یادگیری

شورای برنامه ریزی آموزش ترکیبی: مینو آیت اللهی، سارا ابراهیمی، فاطمه زهرا
احمدی، طیبه ارشاد، سید مهدی باقریان، حسن حذرخانی، سعید خدائیان، رضا
خیرآبادی، یاسین شکرانی، مریم عابدینی، لطیف عیوضی، معصومه فرهوش،
مرتضی مرتضوی، ملاحح نجفی عرب

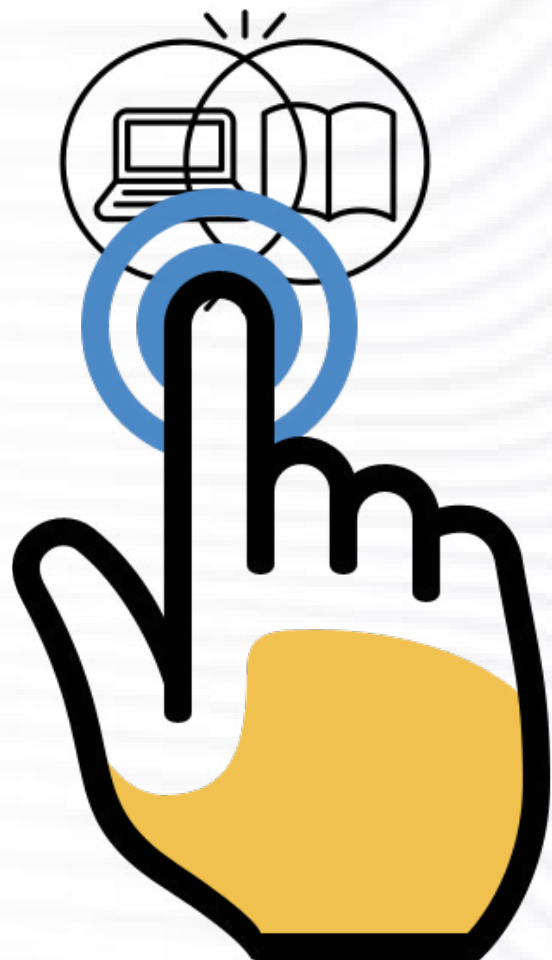
با همفکری و مشارکت قرارگاه فناورانه وزارت آموزش و پرورش، کارشناسان
تکنولوژی آموزشی ادارات آموزش و پرورش، مرکز سلامت محیط و کار وزارت
بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، دبیرخانه کشوری درس کاوی مستقر در اداره
کل آموزش و پرورش استان فارس

طراح گرافیک و صفحه آرا: مهران صبا، منصوره یاری، محمد رضا بابایی

سخن آغازین

در زمستان سال ۱۳۹۸ که همه‌گیری کرونا، همه را غافل‌گیر کرد، آموزش و پرورش کشور نیز وارد مرحله جدیدی شده و تجارب متفاوتی را پشت سر گذاشت: از مدرسه تلویزیونی ایران گرفته تا شبکه شاد و از معلمان تولیدکننده محتوای آموزشی گرفته تا دانش‌آموزان گوشی به دست در گوشه گوشه خانه! هرچند تعطیل شدن مدارس در این مدت، آسیب‌ها و عوارض تربیتی و آموزشی قابل توجهی داشت، ولی همیشه شرایط سخت، زادگاه ابتکارها و خلاقیت‌ها و هنگامه بروز توان‌مندی‌های غیر منتظره هستند. بی‌تردید، ارزش‌مندترین دستاورد خانواده بزرگ تعلیم و تربیت در این دوره، تجارب آموزشی و تربیتی معلمان، دانش‌آموزان و خانواده‌هاست؛ تجاربی که برخی شیرین و جالب توجه و متأسفانه برخی تلخ و عبرت‌آموزند. افزون بر آنچه گفته شد، همه‌گیری کرونا تلنگری جدی به نظام آموزشی ما بود تا فضای مجازی و فناوری‌های ارتباطات و اطلاعات را جدی گرفته و نسبت خود را با آن‌ها مشخص کند. ما در عصری

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

رهگشاست:

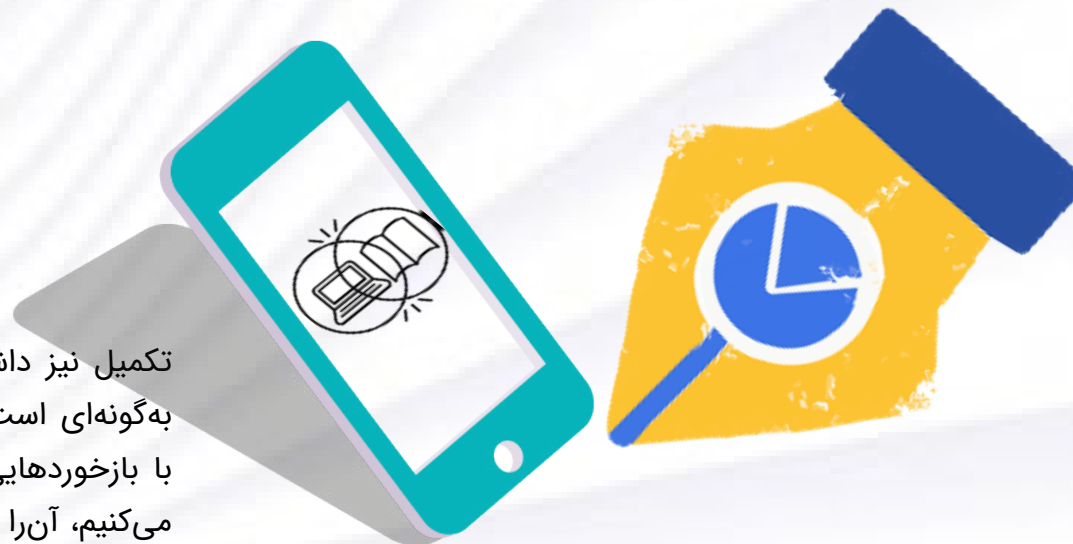
۱. دوران کرونا بار دیگر این حقیقت را به همه یادآور شد که مهم‌ترین عامل و نقطه اتکای اساسی در فرایند تربیت، معلم است و برای هر پیشرفت و تحوّل، باید معلم را توان‌مندتر کرد. «راهنمای عمل آموزش ترکیبی» چارچوبی برای افزایش آگاهی و توان‌مندی معلم در ایفای رسالت تربیتی و آموزشی‌اش است.

۲. طراحی آموزشی برای یک موقعیت یادگیری، از جمله وظایف معلم است. آنچه در این راهنما آمده است، چارچوبی ذهنی و عملیاتی برای معلم فراهم می‌آورد تا او بتواند با تکیه بر تجارب و ابتکار عمل خود و متناسب با شرایط کلاس درس یا هر موقعیت یادگیری دیگر، طراحی‌هایی بهتر و غنی‌تر داشته باشد.

۳. در آموزش ترکیبی به همان میزان که باید به این نکته توجه داشته باشیم که کجا و چگونه «می‌توانیم» و «باید» از فضای مجازی

زندگی می‌کنیم که این فناوری‌ها، تحول‌هایی سهمگین در نحوه و سبک زندگی فردی، فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی و حتی سیاسی ما به وجود آورده‌اند. این تحول‌ها همچنان که فرصت‌های بی‌نظیری برای بشر فراهم آورده‌اند، می‌توانند زمینه‌ساز چالش‌ها و آسیب‌هایی نیز باشند. غلبه بر این چالش‌ها و آسیب‌ها و استفاده بهینه از آن فرصت‌ها در صورتی امکان‌پذیر است که از نادیده‌گرفتن این فناوری‌ها و یا ساده‌انگاری در رویارویی با آن‌ها پرهیز کنیم و مواجهه‌ای عاقلانه، فعال و با تدبیر و برنامه‌ریزی داشته باشیم.

اکنون که با فروکش‌کردن این بیماری، بار دیگر همه به مدرسه باز گشته‌ایم، باید تلاش کنیم تا با استفاده شایسته از تجارب فراهم‌آمده در دوره کرونا، بر کیفیت و عمق تربیت و یادگیری دانش‌آموزان عزیز افزوده و ضعف‌ها و آسیب‌های احتمالی را جبران کنیم. مجموعه حاضر، حاصل تلاش کارشناسان سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی با همفکری و همکاری دیگر صاحب‌نظران و دغدغه‌مندان در سطوح مختلف آموزش و پرورش (از ستاد تا مدرسه) است. برای فهم بهتر چیستی و ابعاد این مجموعه، توجه به این نکات

تکمیل نیز داشته باشیم. به همین خاطر، نحوه ارائه این راهنما به‌گونه‌ای است که حتی بتوانیم در طی سال تحصیلی، متناسب با بازخوردهایی که از شما عزیزان و دیگر صاحب‌نظران دریافت می‌کنیم، آن‌را ارتقا دهیم و تجاری ارزش‌مند برای برنامه‌ریزی‌های بهتر در سال آینده فراهم نماییم. امیدواریم که با همراهی و همدلی همه معلمان، دبیران و مربیان و دریافت پیشنهادهای و اظهارنظرهای سازنده و تکمیلی، بتوانیم گام‌های بلندی در مسیر کیفیت و اثربخشی افزون‌تر آموزش و پرورش کشور عزیزمان برداریم، ان‌شاءالله.

با آروزی سعادت و
موفقیت روزافزون
برای تک‌تک شما
علی‌لطیفی

و فناوری‌های نوین استفاده کنیم، باید بتوانیم به درستی تشخیص دهیم که از منظر تربیتی و آموزشی، کجا و چگونه «نمی‌توانیم» و «نباید» از فناوری‌های دیجیتال استفاده کنیم. نباید فراموش کنیم که قرار است این فناوری‌ها برای ارتقای تربیت و یادگیری متریبان و در خدمت تربیت باشند.

۴. همانند هر تلاش بشری دیگر، بی‌تردید این مجموعه نیز بی‌نقص و عیب نیست. از سوی دیگر اقتضائات پیچیده زمانه طلب می‌کند که در فرایند پیمودن این مسیر همواره دغدغه بازبینی، اصلاح و

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

راهنمای عمل آموزش ترکیبی
• دوره اول متوسطه

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

پیام‌های ویدئویی

برای تماشای ویدئو روی
آیکون کلیک نمایید.

پیام ویدئویی

معاون وزیر و رئیس
سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی
آموزشی
- دکتر علی لطیفی

پیام ویدئویی

مدیر کل دفتر تألیف
کتاب‌های ابتدایی و متوسطه
نظری
- دکتر سید مهدی باقریان

پیام ویدئویی

معاون آموزش متوسطه
وزارت آموزش و پرورش
- مهندس مهدی کاظمی

6 فهرست تعاملی

عناوین قابل کلیک

برای رجوع به هر سرفصل
روی متن یا آیکون آن
کلیک کنید.

فهرست فصل اول: راهنمای عمل ترکیبی، چرا و چگونه؟

✓ نگاهی به آموزش ترکیبی

✓ آموزش ترکیبی: پیشینه، تعاریف

تفاوت آموزش ترکیبی با هیبریدی

برخی از الگوهای آموزش ترکیبی

✓ ضرورت آموزش ترکیبی

تأکیدات اسناد تحولی به ویژه سند تحول بنیادین آموزش و پرورش

گسترش ارکان یادگیری

جهان و نسل‌های در حال تغییر

آینده نگری جهان آموزش و نگاهی به مشاغل آینده

تأملات و دغدغه‌های فرهنگی - هویتی آموزش ترکیبی

✓ ضرورت‌ها و ملاحظات آموزش ترکیبی در دوره تحصیلی ابتدایی

ملاحظات آموزش ترکیبی در دوره اول ابتدایی

ملاحظات آموزش ترکیبی در دوره دوم ابتدایی

ایجاد زیرساخت‌های لازم برای آموزش ترکیبی

رصد و پایش اجرای آموزش ترکیبی

چگونگی اجرای درس‌پژوهی

فهرست فصل دوم: اهداف و شایستگی‌ها از منظر آموزش ترکیبی

- ✓ شایستگی‌های دیجیتال دوره اول ابتدائی
- ✓ شایستگی‌های دیجیتال دوره دوم ابتدائی
- ✓ اهداف و نقشه محتوایی براساس آموزش ترکیبی به تفکیک پایه‌های تحصیلی

راهنمای عمل آموزش ترکیبی
• دوره اول متوسطه

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

فهرست فصل سوم: طراحی آموزشی ترکیبی

- ✓ نگاهی به طراحی آموزش ترکیبی مؤثر
- ✓ ویژگی‌های طراحی آموزشی ترکیبی
- ✓ چگونگی طراحی آموزشی ترکیبی
- ✓ اطمینان یابی از درستی طراحی آموزشی ترکیبی
- ✓ چارچوب‌هایی برای طراحی آموزشی
- ✓ نمونه‌هایی از طراحی‌های آموزشی برای دروس دوره ابتدایی

فهرست فصل چهارم: ارزشیابی و آموزش ترکیبی

- ✓ مقدمه
- ✓ چستی ارزشیابی الکترونیکی
- ✓ ارزشیابی تکوینی الکترونیکی
- ✓ ارزشیابی تراکمی الکترونیکی
- ✓ ارزشیابی توصیفی
- ✓ ارزشیابی نتیجه محور
- ✓ چگونگی کاهش تقلب در ارزشیابی الکترونیکی

فهرست فصل پنجم: توصیه‌های خود مراقبتی در فضای مجازی

✓ مقدمه

✓ جنبه‌های جسمانی (زیستی-بدنی)

اصول بهداشتی مورد نیاز کاربران ابزار دیجیتال

اصول ارگونومی در کار با ابزار دیجیتال

✓ جنبه‌های روانی-عاطفی

بیماری‌های اینترنتی و اعتیاد به اینترنت

راهکارهای پیشنهادی برای کمک به سلامت روان

✓ جنبه‌های اجتماعی-فرهنگی

خطر و چالش‌های اجتماعی حضور در فضای مجازی و راهکارهای پیشنهادی

جنبه‌های ارتباطی حضور در فضای مجازی

خطر و چالش‌های ارتباطی حضور در فضای مجازی و راهکارهای پیشنهادی

✓ جنبه‌های معنوی-اخلاقی

چالش‌های اخلاقی حضور و فعالیت در فضای مجازی و راهکارهای پیشنهادی

خطرها یا چالش‌های معنوی حضور و فعالیت در فضای مجازی و راهکارهای

پیشنهادی

✓ جنبه‌های امنیتی

ملاحظات امنیتی حضور در فضای مجازی

خطر و چالش‌های امنیتی حضور در فضای مجازی

توصیه‌هایی برای والدین برای حضور ایمن فرزندان در فضای مجازی

ملاحظات قانونی

خطر و چالش‌های قانونی حضور و فعالیت در فضای مجازی

۶ مقدمه

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

بنیادین بر ارائه راهکارهای نوین در آموزش، این نیاز احساس می‌شد که بایستی برای آموزش در فضای جدید نقشه راهی طراحی شود تا بتوان همگام با تغییرات جامعه و تحولات جهانی در عرصه آموزش، از فرصت‌های به‌وجود آمده حداکثر بهره‌برداری را کرده و ناظر به اهداف کلان آموزشی نظام تعلیم و تربیت کشور تصمیم‌هایی سنجیده، آینده‌نگرانه و قابل اجرا اتخاذ کرد. بر همین اساس در این دفتر، کمیته‌ای تشکیل شد تا براساس نظرات کارشناسان درون سازمان و متخصصان و صاحب‌نظران حوزه‌های مختلف، زمینه‌های لازم را برای تصمیم‌سازی در خصوص این نقشه راه فراهم کند. نتیجه همه این تلاش‌ها به ارائه «راهنمای عمل آموزش ترکیبی» برای سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۱ منجر

دفتر تألیف کتاب‌های درسی ابتدایی و متوسطه نظری در راستای اجرای مؤثر برنامه‌های درسی، همواره تلاش کرده است با تولیدات گوناگون از جمله بسته‌های تربیت و یادگیری (راهنمای معلم، فلش کارت، کتاب کار، کتاب گویا)، مجموعه فیلم‌های برفراز آسمان، وب سایت پشتیبان و رمزینه‌های سریع پاسخ زمینه پشتیبانی علمی و آموزشی از مدارس و معلمان را فراهم کند. در شرایط حاکم بر آموزش در دوران کرونا نیز این دفتر با تولید دو برنامه درسی با عنوان‌های «برنامه آموزش دوران کرونا» و «راهنمای برنامه آموزش مجازی» در پی ارائه راهکارهایی متناسب با شرایط به منظور تحقق بیشتر اهداف آموزشی بوده است. با عبور از دوران کرونا و همچنین تأکید سند تحول

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

شد. این راهنما به بررسی چستی، چرایی و چگونگی آموزش ترکیبی می‌پردازد، اهمیت پداگوژی را در به‌کارگیری امکانات دیجیتال در آموزش یادآور می‌شود، جنبه‌های فرهنگی و هویتی تعلیم و تربیت را مدنظر قرار داده است، راهکارهای مراقبت از خود و دیگران را در فضای مجازی مشخص می‌کند، برخی شایستگی‌های دیجیتال مورد نیاز برای عملیاتی شدن آموزش ترکیبی را مطرح می‌کند و طراحی آموزشی را به‌عنوان یکی از مهم‌ترین اجزای مؤثر در تدریس اثر بخش مورد توجه قرار داده است. به‌طوری که به دلیل اهمیت طراحی آموزشی، انتظار می‌رود که این فعالیت مهم معاونت‌های آموزشی پیگیری شود، جریان سراسری در آموزش شکل بگیرد، طراحی‌های تولید شده توسط گروه‌های درسی به صورت آزمایشی در استان‌های مختلف در قالب درس‌پژوهی اجرا شود تا مبتنی بر آن‌ها، طراحی‌های موجود بازبینی و اصلاح شده و طراحی‌های مناسب برای همه پایه‌ها تولید شود. انتظار می‌رود که معلمان و مدیران محترم، این راهنما را بررسی و مطالعه کرده و با توجه به شرایط مدرسه و محیط کلاس درس خود، از راهکارهای ارائه‌شده استفاده کنند. طرح درس‌های ارائه‌شده را در کلاس درس خود اجرا کنند و بازخوردهای این تدریس را به نحو مناسبی در اختیار دبیرخانه‌های تخصصی دروس قرار دهند. همچنین شایسته است که مدیران مدارس و مراکز آموزشی زمینه‌های اجرای این راهنمای عمل را فراهم کنند.

البته دفتر تألیف کتاب‌های درسی ابتدایی و متوسطه نظری، هم‌زمان با ارائه این راهنما در حال نهایی‌سازی راهنمای برنامه درسی حوزه‌های تربیت و یادگیری است و در این مسیر به همه جنبه‌های آموزش ترکیبی توجه کرده و فناوری را به‌عنوان یکی از ارکان اصلی در آموزش در نظر خواهد گرفت.

در همین جا بر خود لازم می‌دانیم که از خانم معصومه نجفی پازوکی و کارشناسان دفتر تألیف که نسخه «آموزش غیر حضوری» سال ۱۴۰۰ را طراحی، تدوین و تولید کردند و همچنین از همه همکاران قرارگاه تربیت فناورانه وزارت آموزش و پرورش، کارشناسان حوزه‌های مختلف ستادی، صاحب‌نظران حوزه و دانشگاه، معلمان، کارشناسان تکنولوژی آموزشی سراسر کشور، و آقایان کوروش حمیدزاده، علی نصرت، احسان طوفانی نژاد و خانم‌ها فاطمه مهربان، زهره روشنی و مریم قربانی و همه عزیزانی که در مراحل تدوین و تولید این راهنما به ما یاری رسانده‌اند، تشکر و قدردانی نماییم. امید است که اجرای این راهنمای عمل بتواند زمینه‌ساز رشد و بالندگی هر چه بیشتر آینده‌سازان میهن اسلامی باشد.

دفتر تألیف کتاب‌های درسی

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

فصل اول

راهنمای عمل ترکیبی، چرا و چگونه؟

آموزش ترکیبی، چرا و چگونه؟

تعلیم و تربیت، به‌عنوان فرایندی چند بعدی، پویا و متأثر از شرایط مختلف اجتماعی و انسانی، ویژگی‌ها و ابعاد بسیار قابل توجهی دارد. همه‌گیری بیماری کرونا در دو سال گذشته به‌عنوان بزرگ‌ترین بیماری جهان‌گیر طی دهه‌های اخیر بر بسیاری از شئون و مناسبات انسانی، تأثیر انکار نشدنی نهاد و در این بین، تعلیم و تربیت هم در تمامی سطوح از تبعات و نتایج این رخداد غیرمترقبه و سهمگین بی‌نصیب نماند.

تعطیلی‌های گسترده و بی‌سابقه سراسری و سردرگمی‌نظام‌های آموزشی در مواجهه با این پدیده سبب شد تا بسیاری از مفاهیم و مناسبات تعلیم و تربیت دچار بازاندیشی شود و یکی از ویژگی‌های این دوران استفاده ناگزیر و بسیار وسیع از فناوری آموزشی و به ویژه آموزش مجازی جهت دایر ماندن و استمرار فرایند آموزش بود. در طی این سال‌ها تقریباً در تمامی کشورهای جهان شاهد استفاده از ابزارهای فناورانه مانند نرم‌افزارها و سکوه‌های آموزش مجازی و کاربست وسیع فناوری در روند آموزش بودیم؛ فرایندی که شاید تا پیش از آغاز

همه‌گیری کووید-۱۹ کمتر کسی رخداد آن را متصور بود. معلمان و برنامه‌ریزان آموزشی کشورمان نیز تمام توش و توان خود را به‌کار بستند تا ضمن پویا نمودن فرایند تدریس در طراحی‌های آموزشی کلاس‌های درس خود متناسب با شرایط ایجاد شده تغییر و تحول ایجاد کنند و در این زمینه دستاوردهای قابل اعتنا و شایسته‌ای نیز کسب شد.

سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی در دو سال گذشته با عرضه دو راهنما با عنوان‌های برنامه آموزش دوران کرونا و راهنمای برنامه آموزش مجازی، کوشید تا با ارائه راهکارها و رهنمودهایی متناسب با آن شرایط خاص، در گذر از این دوران دشوار هم‌قدم و همراه جامعه تعلیم و تربیت کشور باشد.

اکنون و در دوران پساکرونا، فرصت بازاندیشی و استفاده بهینه از این حجم وسیع تجارب تربیتی و آموزشی که حاصل از خودگذشتگی، نوآوری و تلاش بی‌بدلیل تمامی دست‌اندرکاران و دلسوزان نظام آموزشی کشور است در اختیار همگان قرار گرفته‌است. با در نظر گرفتن این تجربه زیسته و دانش انباشته و به منظور حفظ و تقویت این جریان خلاق و بدیع، سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی در راستای رسالت خود زمینه طراحی و تدارک برنامه درسی و آموزشی،

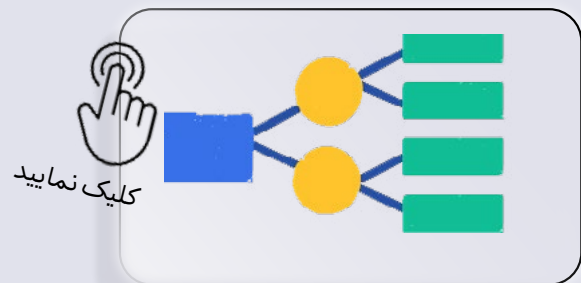
اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

راهنمای عمل در یک نگاه

بخش به شرح زیر ارائه می‌شود:

- ✓ آموزش ترکیبی، انواع الگوهای آن و چشم‌انداز فعلی و آتی آموزش ترکیبی در فضای تعلیم و تربیت کشور
- ✓ شایستگی‌های دیجیتال لازم به منظور تحقق آموزش ترکیبی
- ✓ نمونه‌هایی از طراحی آموزشی در فضای آموزش ترکیبی
- ✓ ارزشیابی در فضای دیجیتال
- ✓ رهنمودهای خودمراقبتی لازم برای حفظ سلامت جسمی و روانی دانش‌آموزان

مراقبت از اجرای درست این برنامه‌ها و تحقق اهداف مصرح در اسناد تحولی که بر کاربست هدف‌مند فناوری‌های نوین تأکید دارند، **راهنمای عمل آموزش ترکیبی** را ارائه می‌نماید. هدف از ارائه این راهنما، افزون بر اشاعه دستاوردهای پیشین، فراهم نمودن هر چه بیشتر زمینه‌های تحقق عملی آموزش ترکیبی ناظر بر شرایط و ظرفیت‌های بومی میهن اسلامی‌مان است. قدم‌زدن در این مسیر چالش‌ها، استلزامات و دغدغه‌های خاص خود از جمله بازاندیشی و به‌روزرآوری در رویه‌ها و آیین‌نامه‌های آموزشی، توجه به برخی جنبه‌های حقوقی و اخلاقی مانند حفظ حریم خصوصی، حقوق کاربران و شیوه استفاده از ابزارهای دیجیتال در مدارس و توجه به موضوع حیاتی و مهم عدالت اجتماعی را به همراه دارد. ناظر به این شرایط و مسائل، نقش همه ارکان نظام آموزشی در سطوح صف و ستاد در جای خود اهمیت می‌یابد. این نقش‌آفرینی در حوزه سیاست‌گذاری، تأمین زیرساخت‌های مورد نیاز، نظارت و پایش فرایندها، دریافت بازخورد و معرفی و توجیه طرح در سطح جامعه و تعامل با رسانه‌ها و همه ذی‌نفعان ضرورت دارد. به منظور تحقق این اهداف، راهنمای عمل آموزش ترکیبی در پنج

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

از ابزار دیجیتال و ظرفیت‌های فراهم آمده توسط فناوری‌های اطلاعات و ارتباطات برای افزایش جذابیت، غنی‌سازی، تنوع‌بخشی و بهینه‌سازی فرایند یاددهی-یادگیری بهره می‌برد. در این شیوه از آموزش، معلم مسیری را برای یادگیری طراحی می‌کند که در طول آن، ابزار دیجیتال در خدمت کارآمدسازی تک‌تک فعالیت‌های کلاس درس است (شکل ۱).

نگاهی به آموزش ترکیبی

بررسی رخدادهای سال‌های اخیر در فضای تعلیم و تربیت بین‌الملل و همچنین واقعیت‌ها و تجارب کسب‌شده در کشورمان نشان‌دهنده تقویت فزاینده نقش فناوری در آموزش است. از یک‌سو، می‌توان این کاربرست فناوری در آموزش را مزیتی برای مدیریت برخی کاستی‌ها و محدودیت‌ها دانست و از دیگر سو، آن را یک الزام و اجبار در طی مسیر پیش روی تعلیم و تربیت با نگاهی آینده‌نگرانه محسوب کرد. از این رو، آموزش در سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۱ از نوع آموزش ترکیبی خواهد بود. در این راهنمای عمل، منظور ما از آموزش ترکیبی این است که اساساً آموزش به شیوه حضوری بوده و در فضای واقعی محیط کلاس درس و مدرسه پیش می‌رود و معلم همچنان نقش کلیدی و محوری را ایفا می‌کند؛ با این تفاوت که معلم در فرایند آموزش و با صلاحدید خود

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

نقشه
محتوایی

نقشه
محتوایی

فهرست

شکل ۱. مسیر یادگیری شامل مجموعه‌ای از امکانات حضوری و دیجیتال است که معلم براساس شرایط کلاس خود از آن‌ها بهره می‌برد تا دانش‌آموزان را در ابعاد گوناگون رشد دهد.

با توجه به روند نمای بالا، مشخص است که منظور از آموزش ترکیبی به هیچ وجه تعطیلی یا توقف کلاس درس حضوری نیست. در واقع در این شیوه، مجاز و واقعیت از هم جدا نیستند بلکه بهره‌گیری از فضای مجازی و قابلیت‌های آن در کلاس و در حضور همه افراد دنبال می‌شود.

با این توصیف می‌توان گفت که آموزش ترکیبی کارکردها و ویژگی‌های زیر را دارد:

✓ استمرار آموزش در همه شرایط از جمله تعطیلی‌های غیرمترقبه مانند آلودگی هوا و ...

- ✓ غنابخشی به طراحی آموزشی
- ✓ مدیریت مؤثرتر زمان آموزش
- ✓ تنوع ارزشیابی و گرفتن بازخورد گسترده‌تر و سریع‌تر
- ✓ ایفای نقش مؤثرتر دانش‌آموزان
- ✓ انجام هر چه بیشتر فعالیت‌های عملی-آزمایشگاهی
- ✓ افزایش انعطاف اجرای برنامه درسی

با این توصیف ضروری است با جنبه‌های مختلف آموزش ترکیبی و انواع آن آشنایی بیشتری پیدا کنیم.

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

آموزش ترکیبی: پیشینه و تعاریف

مفهوم آموزش ترکیبی از دهه‌ها قبل در فضای تعلیم و تربیت جهان مطرح گردید، اما همه‌گیری بیماری کووید-۱۹ و تکانه‌های پس از آن بر آموزش و پرورش کشورهای مختلف جهان موجب گرایش بیشتر و توجه عمیق‌تر به این رویکرد آموزشی گردید. در این بخش بر آنیم تا ضمن ارائه تعاریف و توضیحاتی درباره مفهوم آموزش ترکیبی، راهکارهایی عملی برای کاربست این رویکرد در نظام آموزشی کشورمان ارائه نماییم. آموزش ترکیبی با فراهم ساختن فعالیت‌ها و فرصت‌های یادگیری مانند فعالیت‌های یادگیری در کلاس درس و فعالیت‌های ترکیب برای یادگیرندگان، برنامه درسی حضوری را با آموزش مجازی ترکیب می‌کند. منظور از آموزش ترکیبی، تلفیق ساده فناوری‌های آموزش برخط در کلاس‌های سنتی حضوری نیست، بلکه بازطراحی علمی و اصولی فرایند یاددهی-یادگیری برای رسیدن به اهدافی است که تنها با آموزش برخط و یا آموزش حضوری نمی‌توان به آن‌ها دست یافت. بر این اساس، در آموزش ترکیبی، حضور معلم و تمامی دانش‌آموزان در فضای واقعی کلاس درس ضرورت دارد اما از فناوری‌های نوین مبتنی بر رایانه و گوشی‌های هوشمند و فعالیت‌های تعاملی برخط نیز

برای افزایش کیفیت و اثربخشی آموزش استفاده می‌شود (شکل ۲).

یادگیری برخط انفرادی

فعالیت‌ها، رسانه‌ها، ابزار

آموزش ترکیبی

آموزش برخط در کلاس

آموزش حضوری

شکل ۲. آموزش ترکیبی در یک نگاه

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

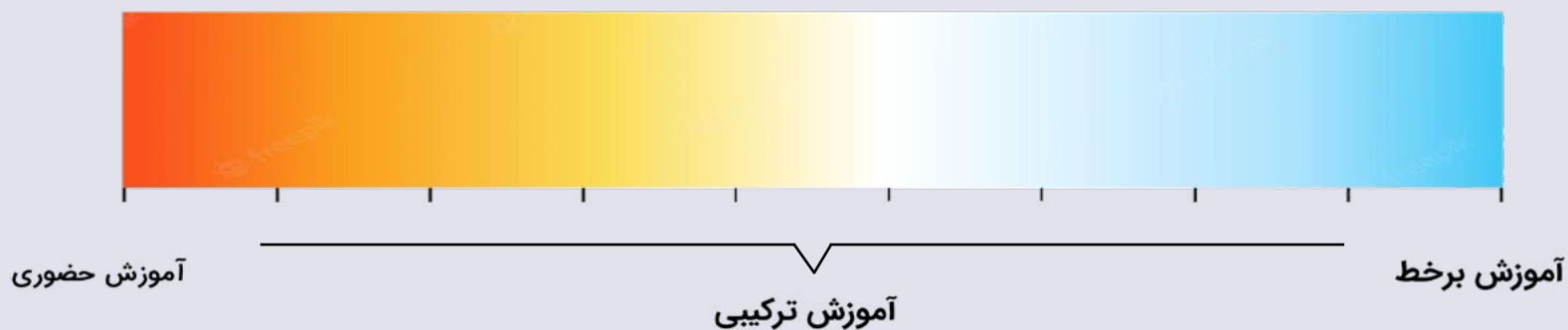

فهرست

راه دور است. مدارس هیبریدی آموزش زنده را در اغلب کلاس‌های درس دنبال می‌کنند. این مدل آموزش برای دانش‌آموزانی که در کلاس حاضر نیستند این امکان را فراهم می‌آورد تا از طریق ویدئوکنفرانس به کلاس در حال برگزاری خود متصل شوند. در برخی مدارس، اجرای مدل هیبریدی به معنی تقسیم زمان آموزش به یادگیری در خانه و در کلاس درس است. در برخی مدارس هم بعضی پایه‌های تحصیلی در خانه و دانش‌آموزان پایه‌های پایین‌تر در کلاس درس آموزش می‌بینند.

آموزش ترکیبی را می‌توان پیوستاری در نظر گرفت که دامنه وسیعی از تعاملات میان آموزش حضوری و روش‌های کاملاً برخط را پوشش می‌دهد. براساس این تعریف، عناصر روش‌های حضوری و برخط با توجه به تصمیمات آموزشی به میزان کم یا زیاد، با هم ترکیب می‌شوند. شایان توجه است که آموزش ترکیبی با برخی دیگر از الگوها و پارادایم‌ها مانند آموزش هیبریدی و آموزش معکوس مرزهای مشترک قابل توجهی دارند اما این راهنمای عمل به دنبال ارائه راهکارهایی در چارچوب آموزش ترکیبی به معنای عام آن هست. آموزش هیبریدی ترکیبی از آموزش حضوری و آموزش از

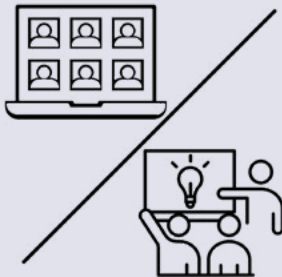

فهرست

تفاوت آموزش هیبریدی و آموزش ترکیبی

غیرحضوری آموزش می‌بینند. اما در آموزش ترکیبی، یادگیرندگان حضوری و برخی افراد یکسانی هستند، یعنی همه، به روشی مشابه، هم به صورت حضوری و هم برخی یاد می‌گیرند.

البته باید توجه داشت که حرکت به سوی آموزش هیبریدی، برنامه‌ای است بلندمدت و به الزاماتی مانند رسیدن به الگوی بومی‌سازی شده برای شرایط کشور ما و تأمین زیرساخت‌ها و تصویب سیاست‌ها و دستورالعمل‌های خاص خود نیاز دارد که به یاری خداوند متعال در سال‌های آینده به سمت تحقق آن حرکت خواهد شد. **آنچه برای سال تحصیلی جاری مد نظر نظام تعلیم و تربیت کشور است حرکت به سوی آموزش ترکیبی با رویکرد تثبیت کاربرست هوش‌مندانه و هدف‌مندانه فناوری در تقویت و بهبود کیفیت آموزشی است.**

آموزش هیبریدی و آموزش ترکیبی، آمیزه‌ای از آموزش حضوری و آموزش برخی را دربرمی‌گیرند با این تفاوت که:

۱. اگر آموزش برخی و ابزار فناورانه در خدمت چارچوب آموزش حضوری باشند و آنرا تقویت کنند، آموزش ترکیبی در حال روی دادن است و اگر آموزش برخی جایگزین آموزش حضوری شود، آموزش از نوع هیبریدی است.
۲. در آموزش هیبریدی برخی یادگیرندگان به صورت حضوری و برخی هم به صورت برخی شرکت می‌کنند و معلمان به‌طور هم‌زمان و با استفاده از فناوری‌هایی مانند ویدئوکنفرانس به یادگیرندگان از راه دور و حضوری آموزش می‌دهند. در آموزش ترکیبی، معلمان آموزش حضوری را با فعالیت‌های آموزش برخی ترکیب می‌کنند و همه یادگیرندگان برخی از فعالیت‌ها را به صورت برخی تکمیل می‌کنند و برخی دیگر را به‌طور حضوری انجام می‌دهند.

به عبارت دیگر، در آموزش هیبریدی، یادگیرندگان حضوری و برخی افراد متفاوتی هستند، یعنی گروهی ناهمگن از یادگیرندگان به روشی متفاوت، برخی حضوری و برخی هم به صورت برخی و

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

برخی از الگوهای آموزش ترکیبی

در ادبیات پژوهش مرتبط با آموزش ترکیبی معمولاً از شش الگوی مختلف برای کاربری آموزش ترکیبی به نام‌های روبه‌رو یاد می‌شود (شکل ۳).

شکل ۳. شش الگوی مختلف برای کاربری آموزش ترکیبی

اهداف
و نقشه
محتوایی

محتوایی

طراحی
آموزشی

طراحی
آموزشی

فهرست

فهرست

آموزش ترکیبی با محوریت آموزش چهره به چهره

این الگو از آموزش ترکیبی بیشترین شباهت را به آموزش‌های رایج مدرسه‌ای دارد و در آن تنها برای برخی از دانش‌آموزان (مثلاً دانش‌آموزانی که سطح تحصیلی آن‌ها بالاتر یا پایین‌تر از سطح مرسوم کلاس است یا مشکل فردی مانند غیبت طولانی‌مدت از کلاس درس داشته‌اند) و یا هنگام بعضی رخدادهای خاص (مانند تعطیلات ناخواسته مدارس) از آموزش ترکیبی استفاده می‌شود و به جز این موقعیت‌ها، دیگر فرایندهای کلاس به صورت مرسوم و چهره‌به‌چهره پیش می‌رود. در واقع در این روش تنها برخی دانش‌آموزان بر حسب نیاز و موقعیت ویژه خود به محتواهای آموزشی دیجیتال مراجعه می‌کنند تا سرعت آموزش خود را با کلاس منطبق کنند یا عقب‌ماندگی‌های تحصیلی‌شان را جبران نمایند.

 اهداف
 و نقشه
 محتوایی

 طراحی
 آموزشی

فهرست

آموزش ترکیبی چرخشی

در این الگو که بیشتر در مدارس ابتدایی مورد استقبال قرار می‌گیرد، دانش‌آموز در توقف‌گاه‌های یادگیری مختلف حضوری و یا برخط، شرکت می‌کند. در واقع، دانش‌آموز در برنامه‌ای از پیش تعیین شده و مشخص در چرخه‌ای از آموزش‌های حضوری و یا برخط حضور پیدا می‌کند. مثلاً دانش‌آموز می‌تواند در قالب برنامه‌ای مشخص در کلاس سنتی درس ریاضی حضور پیدا کند یا در یک آزمایشگاه مجازی ریاضی شرکت کرده و موضوع درسی مورد نظر را مطالعه کند.

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

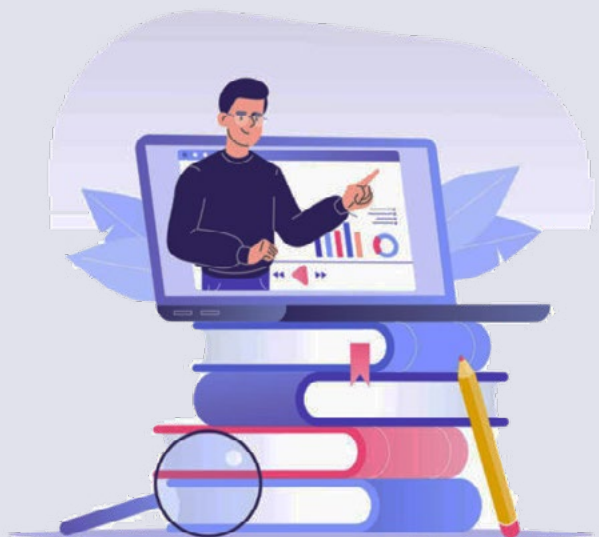

فهرست

الگوی فلکس

این الگو بیشتر بر ارائه آموزش به شیوه مجازی و برخط تکیه دارد و معلم در نقش تسهیل‌گر و هدایت‌کننده فرایند خودیادگیری فراگیران عمل می‌کند. در این شیوه آموزش که بیشتر برای دوره متوسطه توصیه می‌شود، فراگیران از طریق آموزش برخط مطالب آموزشی را دریافت می‌کنند اما دبیران با تجربه و توانمند همواره در محل حضور دارند و آماده ارائه کمک و مشاوره بر حسب نیاز دانش‌آموزان هستند. این شیوه از آموزش ترکیبی بیشتر در مدارس کاربردی دارد که بخش عمده‌ای از فراگیران جزء طبقه در معرض خطر هستند که امکان حضور متعارف و همیشگی در کلاس درس را ندارند.

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

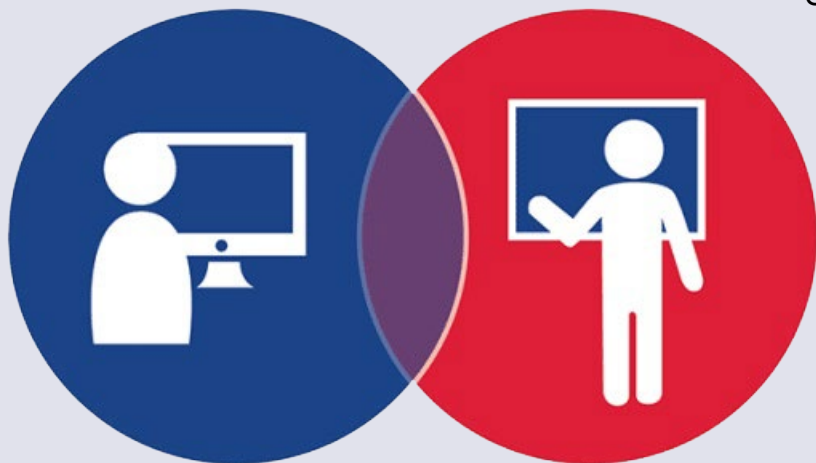

فهرست

الگوی آزمایشگاه‌های برخط

در این شیوه از آموزش ترکیبی، همه محتوای آموزشی از طریق لابراتوارهای مجازی اما در یک مکان ثابت و مشخص (محیط مدرسه یا آموزشگاه) به دانش‌آموزان ارائه می‌گردد و دانش‌آموزان اغلب در کلاس‌های سنتی چهره به چهره هم شرکت می‌کنند.

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

الگوی خود ترکیبی

در این روش که عمدتاً مناسب دبیرستان‌هاست، دانش‌آموزان در کلاس‌های درس سنتی شرکت می‌کنند اما می‌توانند به انتخاب و اختیار خود برخی دروس یا آموزش‌ها را که به صورت برخط ارائه می‌شوند نیز دریافت کنند. در این شیوه، انگیزه دانش‌آموز مهم‌ترین عامل موفقیت است و عمدتاً برای دانش‌آموزانی کاربرد دارد که قصد دارند در یک آزمون مهم (مانند آزمون ورودی دانشگاه‌ها) یا مواردی از این دست شرکت کنند.

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

الگوی برخط محور

در این الگو از آموزش که در انتهای طیف آموزش‌های ترکیبی قرار می‌گیرد، دانش‌آموزان در محیطی خارج از فضای مدرسه و به صورت مجازی آموزش می‌بینند اما کلاس‌های حضوری رفع اشکال و یا فعالیت‌های حضوری به صورت اختیاری به آن‌ها عرضه می‌شود. این الگو بیشترین سطح انعطاف‌پذیری و استقلال را در اختیار فراگیر قرار می‌دهد.

شایان ذکر است که برنامه حاضر برای سال تحصیلی (۱۴۰۱-۱۴۰۲) عمدتاً بر استفاده از تجارب کسب شده توسط شما آموزگاران، معلمان، دبیران و مجموعه نظام آموزشی کشور در دوران همه‌گیری کرونا و انتقال آن به دوران پساکرونا تأکید دارد و لذا ماهیتاً از جنس آموزش ترکیبی است که در آن تأکید اصلی بر آموزش حضوری است اما در افق میان‌مدت و بلندمدت می‌توان حرکت به سمت آموزش‌های هیبریدی را متناسب با شرایط و نیازهای متریبان و نظام آموزشی کشور متصور بود. در ضمن از امکان آموزش ترکیبی می‌توان به منظور غلبه بر برخی کاستی‌ها و محدودیت‌ها مانند تعطیلی‌های غیرمترقبه که به دلایلی مانند گرما یا سرمای غیرعادی یا آلودگی هوا رخ می‌دهد، استفاده نمود.

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

ضرورت آموزش ترکیبی

آموزش ترکیبی، تلاش در جهت تحقق برخی اهداف ترسیم شده در سند تحول بنیادین آموزش و پرورش است. اهم این اهداف عبارت‌اند از: استفاده از رسانه و فناوری اطلاعات، آموزش غیرحضوری و مجازی عدالت آموزشی، توجه به تفاوت‌های فردی، تنوع در ارائه خدمات آموزشی و محیط‌های یادگیری، کسب علم، مسئولیت‌پذیری، تقویت خودباوری در متربی، اجتماعی‌شدن یادگیرنده، خلاقیت و نوآوری، تفکر، درک و کشف پدیده‌ها و فعال بودن یادگیرنده.

بی‌شک تحقق این مهم مستلزم همکاری و همدلی همه‌جانبه تمامی معاونت‌ها، بخش‌ها و زیرمجموعه‌های ستادی است که با هماهنگی و جدیت بتوانند اهداف این برنامه را تبیین و موانع اجرای آن را حتی‌الامکان برطرف نمایند.

آموزش ترکیبی، منطبق بر تعریف عملیاتی ارائه‌شده در این راهنما از چند منظر اهمیت و ضرورت دارد که در ادامه تنها به مهم‌ترین موارد آن اشاره می‌شود. نخست از منظر اسناد تحولی، به ویژه سند تحول بنیادین آموزش و پرورش، کاربرست مؤثر و هدفمند فناوری‌های متنوع، همسو با اهداف نظام تعلیم و تربیت کشور به‌عنوان یک ضرورت مطرح شده‌است. از دیگر سو، تغییرات و تحولات آتی ناظر به مطالعات آینده‌نگرانه نشان از آن دارد که نمی‌توان نقش فناوری در جهان آینده را نادیده گرفته و از آن غفلت نمود.

تأکیدات اسناد تحولی به ویژه سند تحول بنیادین آموزش و پرورش

آموزش فناورانه به‌عنوان بستری مناسب جهت تحقق اهداف نظام آموزشی کشور و اسناد تحول‌آفرین، می‌تواند در خدمت کلیت نظام تعلیم و تربیت کشورمان قرار گیرد. یکی از ضرورت‌های پرداختن به

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

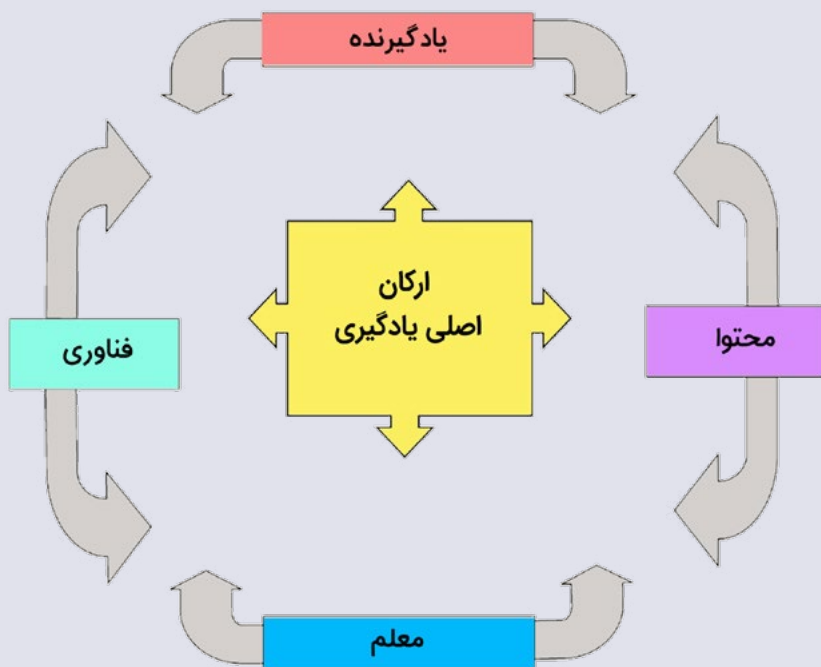
گسترش ارکان اصلی یادگیری

به‌طور مرسوم در فرایند آموزش، سه عنصر اصلی شامل یادگیرنده، معلم و محتوا نقش ایفا کرده و مورد توجه صاحب‌نظران بوده‌اند. بر همین اساس در برخی منابع علمی - پژوهشی مثلثی تحت عنوان مثلث یادگیری با تأکید بر این سه رکن معرفی شده‌است (شکل ۴)

در همین راستا، عمدتاً برنامه‌های درسی را با محوریت ابعاد گوناگون این سه عنصر طراحی و تدوین می‌کردند. با پیشرفت روزافزون فناوری و ایجاد ابزارها، امکانات و بسترهای مفید و مؤثر برای آموزش و یادگیری معنادارتر، عنصر فناوری به یکی از عنصرهای اصلی در فرایند آموزش تبدیل شد.

شکل ۴. مثلث یادگیری

شکل ۵. چهار رکن اصلی یادگیری

با این توصیف آموزش ترکیبی افزون بر سه عنصر پیشین، فناوری را نیز به‌عنوان یکی دیگر از ارکان اصلی آموزش در نظر می‌گیرد. در این نگاه، تعامل سازنده، همه‌جانبه و آگاهانه میان این ارکان تضمین‌کننده بهبود کیفیت فرایند یاددهی-یادگیری خواهد بود (شکل ۵).

جهان و نسل‌های در حال تغییر

در سال‌های اخیر تغییرات قابل توجهی در نتیجه رشد فناوری به ویژه دسترسی آسان به اینترنت، در زندگی روزمره مردم اتفاق افتاده است؛ برخی نمودهای این تغییر را می‌توان در حرکت از دنیای آنالوگ به جهان دیجیتال، ساکن به متحرک، منزوی به متصل، عام به شخصی و مصرف‌کننده به خلق‌کننده مشاهده کرد.

نقش فناوری و رسانه در هفت تا هشت دهه اخیر به اندازه‌ای محسوس و تحول‌آفرین بوده که گاه نسل‌های بشری نسبت با میزان و نوع کاربرد فناوری تعریف می‌شوند. برای نمونه تقسیم‌بندی شناخته‌شده می‌توان اشاره داشت که نسل‌ها به سه نسل ایکس (X)، وای (Y) و زد (Z) دسته‌بندی شده‌است که هر یک ویژگی‌های متمایز خاص خود را دارند (شکل ۵).

نسل ایکس شاهد ظهور فناوری‌هایی مانند رایانه و اینترنت بود اما عموماً این نسل در دوران کودکی خود چندان تحت تأثیر این فناوری‌ها قرار نگرفت. پس از نسل ایکس (X)، نسل وای (Y) پا به عرصه نهاد. این نسل از کودکی، رسانه را در کنار خود داشته و با آن رشد کرده است. نسلی که در نوجوانی از دنیای آنالوگ به دنیای دیجیتال وارد

شد و به شدت تحت تأثیر فناوری قرار گرفت. پس از نسل وای (Y)، نسل زد (Z) پا به عرصه نهاد، نسلی که در مدت زمانی کوتاه استفاده از فناوری‌های نوین ارتباطی مانند DVD، شبکه جهانی وب، پیام‌دهی ثابت، پیام کوتاه، لپ‌تاپ، آی‌پاد و تلفن همراه را تجربه کرد. این نسل، افرادی را دربرمی‌گیرد که اکنون در دوران کودکی و نوجوانی خود قرار دارند، از همان کودکی با رسانه‌های دیجیتال در ارتباط بوده‌اند، مصرف رسانه‌ای خاص خود را دارند و به شکل بارزی با نسل‌های قبل در تضادند. در سال‌های اخیر، در برخی تقسیم‌بندی‌ها از نسل آلفا هم نام برده اند، نسلی که از حدود سال ۲۰۱۰ میلادی (۱۳۸۹ خورشیدی) به بعد و در جهان کاملاً دیجیتال متولد شد و بزرگ‌ترین افراد این نسل هنوز حدود بیش از یک دهه از عمر خود را بیشتر سپری نکرده‌اند. نسل آلفا دوستدار و عجین‌شده با فناوری است و از کار با فناوری لذت می‌برد و هوش مصنوعی و شبکه‌های اجتماعی مجازی بر دنیای آن‌ها سیطره دارد.

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

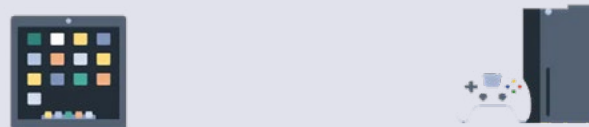

با توجه به دسته‌بندی‌های ارائه‌شده، نسل فعلی و آینده دانش‌آموزان ما، نسل آلفا هستند که مهارت‌های بسیاری در استفاده از فناوری‌های جدید دارند و مایل‌اند فناوری در همه جنبه‌های زندگی آن‌ها در هر زمان و مکانی در دسترس باشد. این نسل، از نظر یادگیری قبل از آن‌که به سراغ معلم یا کتاب‌های درسی برود، به سراغ وب می‌رود، سبک‌های یادگیری خاص خود را دارد و از آموزش‌های شخصی‌سازی شده استقبال بیشتری می‌کند. بنابراین، ضروری است در برنامه‌ریزی‌های آموزشی به این تغییر نسل و اقتضات آموزش و یادگیری آن‌ها جهت تحقق آموزش اثربخش توجه داشته باشیم. زیرا آموزش اثربخش در حرکت به سوی عصر یادگیری مادام‌العمر و مداوم، باید کاملاً به موقع و معطوف به نیازهای خاص و فوری یادگیرنده باشد.

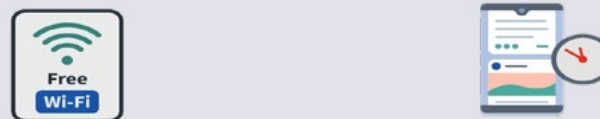
آینده‌نگری جهان آموزش و نگاهی به مشاغل آینده

تحولاتی که در حوزه ژنتیک، هوش مصنوعی، رباتیک، فناوری‌های نانو، چاپ سه‌بعدی و زیست‌فناوری رخ داده‌اند، مبنای

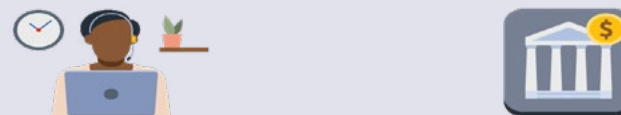
نسل آلفا
کسانی که بیش از یک دهه از عمرشان گذشته است

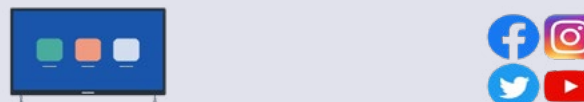
نسل Z
کسانی که بین ۱۰ تا ۲۵ ساله هستند.

نسل هزاره (Y)
کسانی که بین ۲۵ تا ۴۰ ساله هستند.

نسل X
کسانی که در حدود ۴ یا ۵ دهه از عمرشان گذشته است

شکل ۶. برخی ویژگی‌های نسل‌ها از نگاه نوع و میزان کاربرد فناوری‌های دیجیتال

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

✓ مدیر طراحی و معماری هوشمند

که انتظار می‌رود در آینده‌ای نزدیک به مشاغلی پرترفدار و تأثیرگذار در جهان آینده تبدیل شوند. بنابراین، ضروری است دانش‌آموزان با مشاغل آینده و ابزارها و مهارت‌های کار با فناوری‌های دیجیتال در این مشاغل آشنا شوند.

تأملات و دغدغه‌های فرهنگی - هویتی آموزش ترکیبی

فضای مجازی بر خلاف نام گمراه کننده‌اش، فضایی با آثار کاملاً واقعی است که زندگی ما را دگرگون کرده است. این دو فضای شدن یعنی حضور در فضای واقعی و مجازی، مجموعه‌ای از فرصت‌ها و چالش‌ها و آسیب‌های جدید را نیز متوجه زندگی انسان‌ها کرده که نمی‌توان نسبت به آن‌ها بی‌تفاوت بود. این چالش‌ها برای جوامع دینی و متدینانی که می‌خواهند در متن زندگی خود، باورمند و ملتزم به عقاید، ارزش‌ها و دستورات دینی و تربیت اسلامی باشند، پررنگ‌تر و مهم‌تر است. به طوری که چگونگی مواجهه و تعامل با این فضا از مسئله‌های جدی و قابل تأمل است.

تحولات جامع‌تری هستند که تمام جنبه‌های زندگی بشر را تحت‌الشعاع خود قرار داده است. در مواجهه با این تحولات به ویژه در عرصه فناوری، پیش از آن‌که این تحولات ما را غافل‌گیر کنند، ضروری است آگاهانه با آن‌ها مواجه شویم و برای این مواجهه، برنامه‌ریزی کنیم.

باید در نظر داشت که از یک‌سو، نسل فعلی و آینده دانش‌آموزان ما، نسلی هستند که ابزارها و مهارت‌های کار با فناوری‌های آنالوگ، دیگر جواب‌گوی نیازهای شغلی آینده آن‌ها نیست و از سوی دیگر با گسترش و به‌روز شدن سریع فناوری‌های دیجیتال، تغییر در مشاغل نیز شتابی روزافزون یافته است. در فرایند آموزش در پژوهش‌های آینده‌نگرانه، گاه با نام مشاغل و حوزه‌های فعالیت حرفه‌ای روبه‌رو می‌شویم که شاید اکنون تصویر دقیقی درباره ابعاد و ویژگی‌های آن‌ها نداشته باشیم یا این مشاغل برای ما کاملاً ناشناخته باشند. به‌عنوان نمونه مشاغلی مانند:

- ✓ مدیر توسعه تجارت هوش مصنوعی
- ✓ دستیار هوش مصنوعی
- ✓ تحلیل‌گر کوانتومی ماشین یادگیری
- ✓ تحلیل‌گر سایبری

زمان، چگونگی کنش سیاسی و مشارکت اجتماعی و حتی زبان و احساسات ما را نیز متحول کرده است.

در نتیجه باید در مواجهه با فناوری‌ها، درباره احوال، رفتارها و ارزش‌های همبسته و متناسب با آن‌ها نیز به قدر کافی تأمل نمود. این راهنما نیز نگاهی نقادانه نسبت به پیامدهای کاربرد فناوری در سطح اجتماعی به‌طور عام و به‌طور خاص در فضای تعلیم و تربیت دارد. به این معنا که در کنار مزایا و فرصت‌های فراوان کاربست فناوری در فرایند یاددهی-یادگیری، نباید از خطرات و تهدیدهای احتمالی و بالقوه مترتب بر آن غفلت نمود. بر همین اساس این راهنما به این نکته تأکید دارد که فناوری به تنهایی نمی‌تواند عهده‌دار تربیت همه‌جانبه دانش‌آموزان باشد بلکه باید پداگوژی سرلوحه همه اقدامات در فرایند تعلیم و تربیت بوده و رویکرد برنامه‌های آموزشی مبتنی بر اهداف تربیتی سند تحول بنیادین آموزش و پرورش باشد.

از سوی دیگر تقویت آگاهی و رویارویی آگاهانه مربی و متربی با فضای مجازی باعث می‌شود تا با درک حکیمانه اقتضائات این فضا و پیش‌بینی تدابیر پیش‌گیرانه یا اصلاحی، از تن دادن ناخودآگاه به

باید توجه داشت که دو نگاه نسبت به فضای مجازی وجود دارد. در نگاه اول، به باور بسیاری از مردم، فناوری‌های اطلاعاتی و ارتباطی، اینترنت، نرم‌افزارها و بسترهای ارتباطی که زمینه تبادل اطلاعات در فضای مجازی را فراهم می‌کنند، ابزارهایی بی‌طرف و خنثی هستند که می‌توان از آن‌ها استفاده خوب یا بد کرد. در این نگاه، خوب (ارزش‌مند) یا بد (بی‌ارزش/ضد ارزش) بودن این فناوری‌ها و بسترها، کاملاً وابسته به چگونگی استفاده از آن‌ها و نوع فعالیتی است که توسط آن‌ها انجام شده یا نوع محتوایی است که با استفاده از آن‌ها به اشتراک گذاشته می‌شود.

در نگاه دوم، برخی صاحب‌نظران حوزه مطالعات رسانه و اندیشمندان فلسفه فناوری، تصویر فوق را ساده‌انگارانه و بلکه نادرست دانسته و بر این باور هستند که چنین تصویرهایی، پیچیدگی و نظام‌وارگی فناوری‌ها را نادیده می‌گیرند. با این وصف، می‌توان گفت فناوری‌ها از نظر ارزشی بی‌طرف نیستند و سوگیری دارند، به‌طوری که تحول در ارتباطات و پیدایش تلفن‌همراه نه تنها روابط ما با یکدیگر را تغییر داده، بلکه ساختارها و نهادها، کسب و کارها، شیوه‌های مدیریت

 اهداف
و نقشه
محتوایی

 طراحی
آموزشی

فهرست

 اهداف
 و نقشه
 محتوایی

 طراحی
 آموزشی

فهرست

شبکه اینترنت و مباحث مانند آن می‌شود.

✓ التزام به رژیم مصرف حکیمانه و متعادل:

منظور از رژیم مصرف فضای مجازی آن است که هر کاربر (به تناسب سن، نیازها، وضعیت، موقعیت و ...) باید بداند از چه چیزی در فضای مجازی، به چه مقدار، چگونه و در چه زمان و مکانی استفاده کند و یا چه چیزی را و با رعایت چه شرایط و ضوابطی با دیگران به اشتراک بگذارد. حکیمانه و متعادل بودن رژیم مصرف نیز به این معناست که این مصرف و به اشتراک‌گذاری باید به دور از افراط و تفریط و بر پایه حکمت به‌عنوان یکی از مهم‌ترین و جامع‌ترین فضایل عقل عملی باشد. حکمت به این معنا، عبارت است از اعتدال در دانستن امور و مدیریت عقلانی دیگر قوای بدن که آن‌ها نیز در پرداختن به امور، حد اعتدال نگه دارند و به اندازه اثرگذار در مسیر سعادت، به علم و عمل بپردازند. بدون شک یکی از معانی این مصرف متعادل، ایجاد تعادل بین حضور در فضای مجازی و فضای حقیقی و فعالیت‌ها و برنامه تربیتی رو در رو و غیرمجازی است.

آن‌ها در امان باشیم. ما معمولاً در مواجهه با فضای مجازی، خود را روی حالت «خلبان خودکار» قرار می‌دهیم. در این وضعیت، پردازش موقعیت بدون هیچ‌گونه تأمل و تلاش خودآگاه و براساس رویه‌ها و ساختارهایی که در فضای مجازی به صورت پیش فرض در برابر ما نهاده شده، انجام می‌شود. تن دادن بدون درنگ و تأمل و تسلیم شدن بدون اندیشیدن به یک فناوری، خطرناک بوده و عواقب منفی در پی خواهد داشت. برای بیرون آمدن از این وضعیت، باید درباره موقعیت‌ها، رفتارها و ساختارهای فضای مجازی و پیامدها و اقتضائات آن‌ها به شناخت عمیق‌تری برسیم. به واسطه همین شناخت تفصیلی و عمیق از خصوصیات فضای مجازی و اقتضائات تربیتی آن است که می‌توانیم در آن تصرف کرده و یا تا آن‌جا که مقدور است، از گزند اقتضائات ضدتربیتی آن در امان باشیم. در این راستا کسب شایستگی‌های زیر را می‌توان به‌عنوان راهکارهایی مؤثر در نظر گرفت.

✓ شناخت فضای مجازی و ساختارها و فناوری‌های آن:

این شایستگی شامل آشنایی با انواع فناوری‌ها، تجهیزات، نرم‌افزارها، رسانه‌های اجتماعی، خدمات و پلتفرم‌ها و اقتضائات فرهنگی و تربیتی هر یک از آن‌ها، امنیت در فضای مجازی، تحولات

✓ توانایی تفکر و تحلیل نقادانه:

هنگامی که خود را در وضعیت «خلبان خودکار»، در معرض انبوه داده‌ها، اطلاعات و اخبار موجود در فضای مجازی -که پیوسته در حال تغییر و به‌روز شدن نیز هست- قرار بدهیم، به صورت ناخواسته و نیندیشیده شکل گرفتن شناخت‌ها، گرایش‌ها و ذهنیت‌های خویش را به دست جریان‌های فرهنگی و رسانه‌ای می‌سپاریم که نمی‌دانیم چقدر سازگار با باورها و ارزش‌های ما هستند. از سوی دیگر تولید و توزیع محتوا در فضای مجازی، فقط توسط کاربران شخصی انجام نمی‌شود، بلکه بخش مهمی از این محتوا در خدمت ارزش‌های خاص (همانند به حداکثر رساندن سرگرمی و لذت) و منافع اقتصادی شکل گرفته در حاشیه پدیده‌های فرهنگی (همانند موسیقی، سینما، بازی، ورزش و...) هستند.

خارج شدن از وضعیت «خلبان خودکار» نیازمند کسب توانایی ارزیابی نقادانه نسبت به این محتواها و نقش‌آفرینی‌های کلان در تولید و توزیع آن‌هاست. «سواد رسانه‌ای» و ادبیات شکل گرفته در ذیل آن، بیانگر بخشی از تلاش‌ها برای فراهم کردن آگاهی و توانایی مواجهه نقادانه با محتوای رسانه‌ها (از جمله رسانه‌های مجازی) و شناخت رژیم مصرف رسانه‌ای مناسب است.

البته شایسته توجه است که فناوری‌های اطلاعات و ارتباطات، فرصت‌های بی‌نظیری برای بشر امروز فراهم کرده‌اند، ولی هر فرصت و نعمتی، هزینه‌ای نیز دارد و در استفاده از آن، یا باید بهایش را پرداخت و یا آگاهانه و در چارچوب‌های کم‌هزینه‌تر آن‌ها را به‌کار گرفت. پس صحبت از چالش‌برانگیزی فضای مجازی و فناوری‌های مرتبط با آن، به معنای نفی و نهی مطلق آن نیست بلکه به معنای پرهیز از ساده‌انگاری در مواجهه با یک پدیده بسیار پیچیده و ضرورت مواجهه عاقلانه و فعال با آن است.

اکنون و پس از معرفی ابعاد مختلف آموزش ترکیبی به بررسی انتظارات و راهکارهای لازم جهت تحقق آموزش ترکیبی در سطح مدارس می‌پردازیم و نقش هر یک از دوره‌های تحصیلی چهارگانه را به تفکیک مرور می‌کنیم. بی‌شک تحقق اهداف آموزش ترکیبی در سطوح مختلف مستلزم همکاری تنگاتنگ و مؤثر تمامی حوزه‌های ستادی، شما آموزگاران و دبیران توانمند، و نقش‌آفرینان نظام تعلیم و تربیت کشور از سطح خانواده تا سیاست‌گذاری‌های کلان آموزشی در معاونت‌ها و بخش‌های مختلف وزارت آموزش و پرورش است. در بخش بعد برخی از این انتظارات و راهکارها به اختصار و با تفکیک دوره تحصیلی مربوطه معرفی می‌شوند:

ضرورت و ملاحظات آموزش ترکیبی در دوره تحصیلی اول متوسطه (پایه هفتم تا نهم)

۱- دانش آموزان با گذر از دوره ابتدائی به دوره متوسطه با گستره وسیع تری از اختیارات و مسئولیت‌ها روبه‌رو می‌شوند و به نوعی در گذر از دوره کودکی به نوجوانی با مسائل خاص این دوران از جمله هویت‌یابی، استقلال طلبی، آغاز بلوغ و موارد خاص آن مواجه می‌گردند. همچنین در این دوران، دانش آموزان در سطح بیش تری وارد جامعه شده و جهت برآورده کردن نیازهای خود و خانواده خود نیازمند کسب شایستگی‌ها و مهارت‌های دیجیتال هم هستند. با در نظر گرفتن این واقعیت، این راهنمای عمل، اقدام‌های عملی مناسبی را طراحی کرده است تا فراگیر شایستگی‌هایی را کسب کند که بر پایه آنها بتواند حضور خود در فضای مجازی را مدیریت کند.

۲- سطح دسترسی دانش آموزان این دوره به ابزارهای مبتنی بر فناوری مانند رایانه و گوشی هوشمند هم به طرز چشمگیری افزایش می‌یابد و در صورت استفاده موثر و هوشمندانه از طراحی‌های آموزشی فناورانه

در فرایند یاددهی-یادگیری می‌توان علاوه بر افزایش جذابیت بخشی و اثر بخشی آموزش، محتوای مناسبی برای استفاده دانش آموزان در فضای مجازی در اختیار ایشان قرار داد.

۳- طراحی‌های آموزشی ترکیبی، به واسطه ایجاد زمینه تعامل دانش آموزان با معلم و سایر دانش آموزان در بستر فناوری، برای نوجوانان از جذابیت بیشتری برخوردار هستند و می‌توانند بازدهی آموزشی بالاتری داشته باشند؛ چرا که دانش آموزان نقش فعالانه تری در کلاس درس ایفا می‌کنند. اما باید توجه داشت که در طراحی ترکیبی نباید محوریت معلم و نقش و تاثیرگذاری او کمرنگ شود.

۴- اکثر ملاحظات دوره‌های اول و دوم ابتدایی در دوره متوسطه اول هم کم و بیش موضوعیت خود را حفظ می‌کنند مواردی مانند آگاهی دادن به دانش آموزان درباره مصرف رسانه‌ای، سلامت روحی و جسمی و آسیب‌های احتمالی مصرف افراطی از ابزارهای فناوری، آسیب‌های احتمالی فضای مجازی (مواردی مانند سوء استفاده از نوجوانان در فضای مجازی یا تبهکاری‌های مجازی) با این تفاوت که در این بین مسئولیت‌پذیری دانش آموزی در فرایند خودکنترلی نسبت به دوران

 اهداف
و نقشه
محتوایی

 طراحی
آموزشی

فهرست

پ) ایجاد زیرساخت‌های لازم برای آموزش ترکیبی

اجرای آموزش ترکیبی مستلزم فراهم نمودن ابزارهای دیجیتال، زیرساخت‌ها و امکانات مناسبی از جمله دسترسی به اینترنت، تبلت آموزشی، نرم‌افزارهای مناسب و بومی‌سازی شده، منابع آموزشی برخط و متناسب با اهداف برنامه درسی است. در این راستا، یکی از اقدام‌های جامع و فراگیر نظام آموزشی جهت فراهم نمودن زیرساخت‌های فنی مورد نیاز برای آموزش در فضای مجازی و مدیریت اجرای برنامه‌های درسی در شرایط کرونا، طراحی شاد بود. که عمدتاً در نقش یک پیام‌رسان کمک به انتقال محتوا و پیشبرد فرایند آموزش در فضای مجازی می‌کرد. با گذشت دو سال از به‌کارگیری شاد در نظام آموزشی و براساس بازخوردهای دریافت شده و همچنین با نگاهی به تحقق آموزش ترکیبی و توسعه امکانات و خدمات آموزشی و تربیتی، این مجموعه بازنگری و اصلاح شده است. به طوری که برای سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۱ شاد در نقش‌های گوناگون مجموعه متنوعی از خدمات را به شرح زیر ارائه می‌دهد.

ابتدایی رشد بیشتری پیدا می‌کند.

۵- به تبع این افزایش سطح دسترسی و رشد دانش آموزان، مخاطرات بالقوه استفاده از امکانات فناورانه و حضور در فضای مجازی برای نوجوانان هم افزایش می‌یابد. اینجاست که ارتقای سواد رسانه‌ای و سواد انتقادی دانش آموزان در استفاده از رسانه و فضای مجازی نیز اهمیت مضاعف می‌یابد. از آنجا که پس از این دوره تحصیلی دانش آموزان وارد دوره دوم متوسطه و آموزش‌های نیمه تخصصی می‌شوند مواردی مانند هدایت تحصیلی اهمیت بیشتری می‌یابد.

تحقق آموزش ترکیبی به عنوان مسیری پویا مستلزم استمرار، پیگیری و دریافت بازخورد های تخصصی از فرایند اجراست. برای این منظور طراحی آموزشی اجرای آن‌ها از طریق راهکار پژوهشی درس‌کاوی/ درس‌پژوهی می‌تواند بستری مناسب فراهم کند تا با هم‌فکری مسائل پیش آمده را دریافت و بهترین راه حل‌ها را متناسب با وضعیت خاص هر کلاس پیدا نمود از این رو ضروری است درس‌کاوی/درس‌پژوهی با همکاری دبیرخانه کشوری درس‌کاوی به طور جدی در سطح مدرسه پیگیری شود.

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

پیام‌رسان

۱. بهبود خدمات پیام‌رسان و ارائه کلیه خدمات پیام‌رسانی
۲. امکان مدیریت و تبادل پیام شخصی به صورت آزاد
۳. امکان ایجاد و مدیریت گروه برای شخصیت‌های حقوقی مشخص
۴. امکان ایجاد و مدیریت کانال پیام‌رسانی
۵. امکان ارتباط و گفت‌وگوی صوتی چند طرفه
۶. امکان ایجاد و مدیریت ربات

ابزار مدیریت کلاس و آموزش و یادگیری

۱. امکان استفاده از ربات نظرسنجی و آزمون سریع
۲. امکان استفاده از ربات حضور و غیاب توسط معلمان و ثبت در دفتر کلاسی معلم
۳. امکان برگزاری آزمون تستی و تشریحی
۴. مازول طراحی، ارسال و دریافت تکالیف
۵. امکان دسترسی به سرگرمی‌ها و بازی‌ها در شادبوم
۶. امکان ایجاد کلاس مجازی
۷. امکان ایجاد کلاس تعاملی در بستر گفت‌وگوی صوتی

بستر مدیریت محتوای آموزشی

۱. امکان نمایش فیلم در قالب VOD
 ۲. امکان مدیریت محتوای دروس با استفاده از مازول درسنامه و ارائه محتوای مورد نیاز
 ۳. امکان استفاده از آزمایشگاه مجازی
 ۴. امکان دسترسی به محتوای آموزشی در شادبوم
- اما شایان ذکر است برای تحقق اهداف برنامه‌های درسی با رویکرد آموزش ترکیبی، به مجموعه‌ای از نرم‌افزارها، سخت‌افزارها و بسترهای متنوع آموزشی نیاز است. به طوری که این بسترها و نرم‌افزارها، قابلیت‌ها و امکانات متنوعی داشته باشند تا شرایط و ویژگی‌های لازم برای تحقق هر چه بیش‌تر آموزش ترکیبی فراهم گردد. برخی از این شرایط و ویژگی‌ها عبارت‌اند از:

- ✓ متناسب بودن با شرایط فرهنگی و اجتماعی کشور
- ✓ کاربر پسند بودن نرم‌افزار
- ✓ امکان برگزاری کلاس برخط و تعاملی

با این توصیف، یکی از راهکارهای عملی و مؤثر در موفقیت اجرای این راهنمای عمل، اجرای «درس‌پژوهی» است. درس‌پژوهی یادگیری توام با آموزش معلمان را در مدرسه ترویج می‌کند و معلم را یاری می‌دهد که دربارهٔ پیش فرض‌های ذهنی خود درباره آموزش و دانش‌آموزان بیشتر تأمل کند و راه‌های بهتری برای بهسازی آموزش و بهبود روابط خویش با دانش‌آموزان بیابد. در عین حال، مدرسه را به محیط یادگیری تبدیل می‌کند، و کمک می‌کند تا معلم نیز در نقش یادگیرنده هم ظاهر شود و به پیشرفت حرفه‌ای خود با مشارکت دانش‌آموزان و سایر همکاران بیندیشد.

در همین راستا، در این راهنمای عمل چندین نمونه «طراحی آموزشی» ارائه شده‌است تا معلمان عزیز آن‌ها را با حمایت مدیران مدارس، دبیرخانه‌های تخصصی دروس و گروه‌های آموزشی در کلاس‌های خود در قالب "درس‌پژوهی" اجرا کنند و از نتایج آن‌ها برای بهبود کلاس‌های درس خود بهره ببرند. البته ضرورت دارد نتایج این پژوهش‌ها از طریق معاونت‌های آموزشی در اختیار سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی قرار بگیرد تا در اصلاح این راهنمای عمل استفاده شود و همچنین زمینه را برای تصمیم‌گیری‌های آتی در خصوص تولید بسته‌های یادگیری

- ✓ امکان بازخوردگیری و بازخورد دادن برخط در فرایند تدریس
- ✓ تحلیل شواهد ارزشیابی
- ✓ امکان برگزاری ارزشیابی الکترونیکی
- ✓ امن بودن بستر و محتوا
- ✓ اصالت داشتن و رعایت حقوق مادی، معنوی و اخلاقی

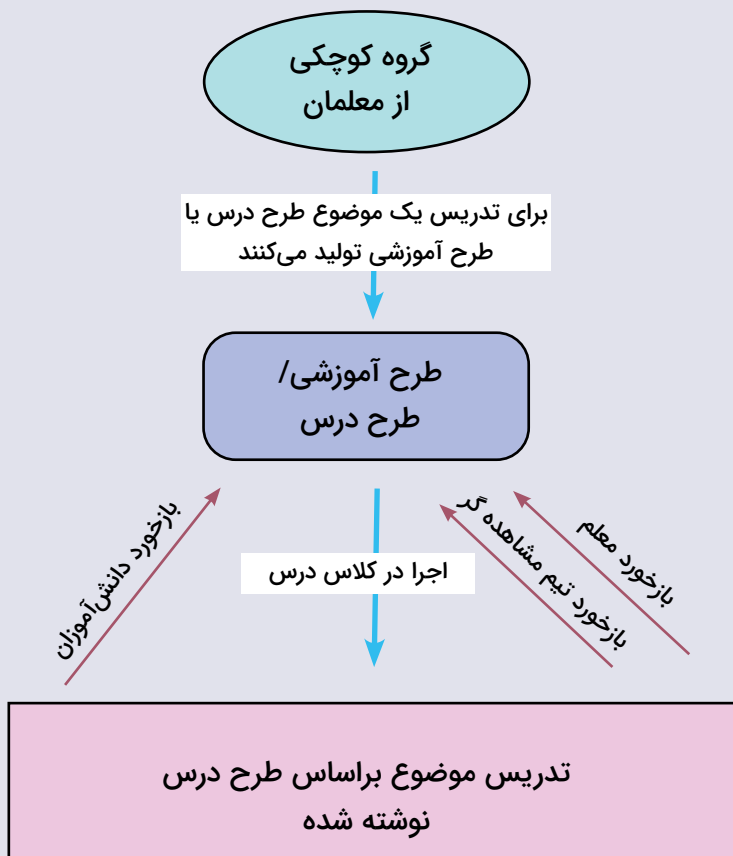
ت) رصد و پایش اجرای آموزش ترکیبی

به مانند سایر برنامه‌های علمی و محتوایی نظام آموزشی که در گستره ملی به سطح اجرا در می‌آیند، تحقق اهداف مندرج در این راهنمای عمل هم در کنار فراهم آمدن پیش‌نیازهای اشاره شده در بخش‌های قبلی، مستلزم رصد و پایش همه‌جانبه در مرحله اجرا است. فرایند رشد و پایش می‌تواند شامل پشتیبانی علمی، آموزشی و اجرایی، نظارت مستمر بر اجرا، گزارش‌گیری عملیاتی، تجزیه و تحلیل بازخوردها و شناسایی نقاط ضعف و قوت آن باشد. بدیهی است براساس نتایج به دست آمده، باید محتوای این راهنمای عمل بررسی، بازبینی و اصلاح شود.

 اهداف
و نقشه
محتوایی

 طراحی
آموزشی

فهرست

شکل روند کلی فرایند درس‌پژوهی

و گسترش آموزش ترکیبی فراهم می‌کند.

چگونگی اجرای درس‌پژوهی:

در درس‌پژوهی، گروهی از معلمان که موضوع خاصی را تدریس می‌کنند به طراحی آموزشی می‌پردازند یا طرح درس می‌نویسند و سپس یکی از آنان به‌طور داوطلبانه، آن را در کلاس و در حضور «معلمان گروه» اجرا می‌کند. معلمان گروه نقش ناظر را دارند و به مشاهده کلاس درس و واکنش‌های دانش‌آموزان می‌پردازند به‌طوری که از همه آن‌چه در کلاس درس اتفاق می‌افتد، به دقت یادداشت برمی‌دارند.

سپس در جلسه‌ای به بررسی مشاهدات و بازخوردها پرداخته و آن‌ها را تجزیه و تحلیل کرده و براساس شواهد عینی درباره کارآمدی طرح درس یا طراحی آموزشی تأمل می‌کنند. در ادامه با توجه به نتایج به دست آمده، طراحی‌های آموزشی (طرح درس‌ها) را اصلاح و بازنویسی می‌نمایند. شکل روبه‌رو روند کلی فرایند درس‌پژوهی را نشان می‌دهد.

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

موفق نبوده است).

البته به یاد داشته باشید که هدف از درس پژوهی و درس کاوی، ارزیابی کار «معلم مجری» نیست بلکه ارزیابی چگونگی فرایند تدریس موضوعات گوناگون است تا براساس نتایج آن‌ها بتوان طراحی‌های آموزشی اثربخش‌تر و بومی‌سازی شده متناسب با شرایط هر مدرسه تولید و در کلاس‌های درس استفاده کرد. بر همین اساس ضروری است که در اجرای درس پژوهی همواره یک سری نکات مانند موارد زیر مورد توجه قرار گرفته و رعایت شود:

- ✓ انجام کار تیمی و گروهی و رعایت اصول آن
- ✓ مثبت اندیشی و ارائه راهکار برای تولید طراحی آموزشی
- ✓ داشتن صبر و حوصله در کل فرایند
- ✓ اطمینان داشتن به نتیجه کار
- ✓ رعایت محرمانه بودن اتفاقات کلاس تدریس مربوطه
- ✓ توجه به ایده‌های درست و داشتن نگاه مسئولانه

معلمان در این فرایند مشارکتی به ایده‌ها، داده‌ها و تجربه‌های تازه‌ای دست می‌یابند و توان بازنگری در فعالیت‌های آموزشی خود را بالا می‌برند. در نهایت، همه معلمان درس مربوطه، نتایج تازه‌ای که از این درس پژوهی حاصل می‌آید را به مثابه دانش عملی برای بهسازی آموزش خود می‌توانند به کار گیرند.

در سال‌های اخیر، مفهوم درس پژوهی و مطالعه درس یا پژوهش مشارکتی معلمان در کلاس درس در روند تحول خویش از الگویی عملی برای بهسازی آموزش در مدرسه و پرورش حرفه‌ای معلمان در کلاس درس فراتر رفته و به شکل تازه‌ای از روش علمی پژوهش در آموزش رسیده است و با عنوان درس کاوی شناخته می‌شود.

درس کاوی روشی برای پژوهش در فرایند آموزش و یادگیری بوده که مبتنی بر شواهد عینی است. این نوع پژوهش، تلاش می‌کند تصویری تا حد امکان واقعی از فرایند آموزش و یادگیری پیدا کند، و حامل این پیام است که «آموزش صحنه پردازی یادگیری است» و «اگر یادگیرنده یادنگرفته است»، معلم آموزش نداده است (در صحنه پردازی آموزش

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

در پایان باید توجه داشت که اجرای آموزش ترکیبی و آمیختن فناوری در فرایند آموزش با هدف بهره‌مندی از بسترها و موقعیت‌هایی که فضای مجازی و محیط‌های یادگیری برخط و غیر برخط در اختیار قرار می‌دهد، نیازمند داشتن مهارت‌ها و شایستگی‌های گوناگونی است که می‌توان تحت عنوان شایستگی‌های دیجیتال در نظر گرفت. بر همین اساس ضروری است که با این شایستگی‌ها آشنا شده، مؤلفه‌های گوناگون آن‌را بررسی کرده و در مسیر تحقق آن‌ها قدم برداشت.

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

فصل دوم 6

اهداف و شایستگی‌ها از منظر آموزش ترکیبی

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

شایستگی دیجیتال

دنیای دیجیتال تقریباً تمام ابعاد و حوزه‌های مختلف زندگی ما از جمله حوزه تعلیم و تربیت را تحت تأثیر قرار داده است و به این ترتیب فرصت‌های گوناگونی برای این حوزه فراهم نموده است که برخی از آن‌ها عبارت‌اند از:

- ✓ تسهیل، تقویت و تسریع فرایند یادگیری در داخل و خارج از کلاس درس
 - ✓ دسترسی گسترده‌تر به دانش
 - ✓ کیفیت بخشی به فرایند تدریس
 - ✓ دسترسی به انواع منابع آموزشی، تربیتی و مهارتی معتبر و کارآمد
 - ✓ غنی‌سازی، تنوع بخشی، جذابیت‌دهی و فردی‌سازی محیط یادگیری
 - ✓ کمک به تحقق بیشتر عدالت آموزشی
- باید توجه داشت که دنیای دیجیتال در کنار فراهم کردن فرصت‌های مثبت و سازنده، به صورت بالقوه می‌تواند منبع و منشأ برخی تهدیدها و آسیب‌ها به شرح زیر باشد:

- ✓ وابستگی بیش از حد و اعتیاد به فضای مجازی
- ✓ روبه‌رو شدن با انبوهی از داده‌ها و اطلاعات معتبر و غیرمعتبر در هر لحظه
- ✓ بروز برخی از رفتارهای ناشایست و ناهنجار مانند قلدری اینترنتی لزوم توجه به فرصت‌ها و تهدیدهای دنیای دیجیتال در مبانی نظری سند تحول بنیادین (۱۳۹۰) نیز مطرح شده‌است.

فرصت‌ها	تهدیدها
مشارکت فعالانه افراد در خلق معانی و توانایی تصمیم‌گیری درباره مسیرهای یادگیری خود	تخریب باورهای انسان‌ساز دینی و تخلیه ارزشی نمادها و مظاهر ملی و در نتیجه بروز ناهنجاری‌های رفتاری در افراد-
گسترش عدالت آموزشی و افزایش فرصت‌های آموزشی و یادگیری دیجیتالی، الکترونیکی و اینترنتی	بحران اخلاقی و هویتی (ایجاد خلأ هویتی)
پرورش رشد استعدادها و افراد تا حداکثر ظرفیت و شناسایی توانمندی‌های خلاق افراد	گسست در پیوندهای اخلاقی، خانوادگی، ملی و فرهنگی

روبه‌رو می‌شود، به شیوه انتقادی و تأملی برخورد و از آن‌ها برای ارتقا کیفیت زندگی خود و دیگران استفاده کند. از همین منظر، آموزش ترکیبی با آمیختن فناوری در فرایند آموزش کمک می‌کند تا دانش‌آموزان ضمن دست‌ورزی و کسب مهارت در شایستگی‌های دیجیتال در مسیر تعالی حرکت کنند.

با این توصیف، شناخت ابعاد شایستگی دیجیتال و تدوین برنامه‌های عملی جهت تحقق آن ضروری به نظر می‌آید. در جدول صفحه بعد برخی ابعاد و خرده ابعاد شایستگی دیجیتال و همچنین نمونه‌هایی از مصادیق آن‌ها ارائه شده‌است که انتظار می‌رود در پایان دوره متوسطه دانش‌آموزان به آن‌ها دست یابند.

برای این که بتوان آسیب ناشی از این تهدیدها را به حداقل رساند و آن‌ها را به فرصت تبدیل کرد، باید اطمینان حاصل نمود که دانش‌آموزان دانش، نگرش و مهارت‌های لازم برای زیست در این دنیای تازه را کسب کرده‌اند. به سخنی دیگر، دانش‌آموزان باید به شایستگی دیجیتال مجهز باشند. شایستگی دیجیتال برآیندی از دانش، نگرش، مهارت و همچنین روش، منش و عاداتی است که به یادگیرنده کمک می‌کند به شیوه‌ای مطمئن و کارآمد به تهدیدها و چالش‌های موجود در دنیای دیجیتال پاسخ دهد و از فرصت‌های موجود در آن حداکثر بهره‌برداری را داشته باشد.

دانش‌آموزی که از شایستگی دیجیتال برخوردار است، می‌تواند در این محیط آگاهانه حرکت کند. او مفاهیم و فرایندهای اساسی دنیای دیجیتال را می‌شناسد و ضمن آگاهی و درک قوت‌ها، ضعف‌ها، فرصت‌ها و تهدیدهای دنیای دیجیتال، تأثیراتی که فناوری دیجیتال بر جوامع، انسان‌ها و محیط زیست می‌گذارد را درک می‌کند. چنین انسانی همانند یک کاوشگر در فضای دیجیتال عمل می‌کند و در حین این کاوشگری به طیف وسیعی از اطلاعات، رسانه‌ها و فناوری‌های دیجیتال دست می‌یابد و آن‌ها را به شیوه‌ای کارآمد، روزآمد و مؤثر مدیریت می‌کند. او همچنین می‌تواند با آنچه در فضای دیجیتال

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

نمونه‌ای از مصادیق در دوره دوم متوسطه	خرده ابعاد	ابعاد شایستگی دیجیتال
<ul style="list-style-type: none"> ➤ برای جستجوی اطلاعات و مرور در اینترنت از طیف گسترده‌ای از راهبردها استفاده می‌کند. 	<ul style="list-style-type: none"> • جستجو و دریافت دانش، اطلاعات و محتوای دیجیتال 	<p>۱. مدیریت دسترسی به دانش، اطلاعات و محتوای دیجیتال</p>
<ul style="list-style-type: none"> ➤ به نیازهای روزمره خود به شیوه‌های مختلفی در حوزه دیجیتال پاسخ می‌دهد. 	<ul style="list-style-type: none"> • مدیریت نیازها و ظرفیت‌ها خود در حوزه دیجیتال به منظور یادگیری مادام‌العمر 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ به طور مکرر نیازهای شایستگی دیجیتال خود را به روز می‌کند. 	<ul style="list-style-type: none"> • تدوین راهبردهایی برای ارتقای توانایی‌های خود در حوزه دیجیتال و دریافت و ارائه بازخورد در این زمینه 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ به شیوه‌های مختلف از هویت و ردپای دیجیتال خود محافظت می‌کند. ➤ از ماندگاری اقدامات خود در دنیای دیجیتال آگاه است. ➤ بین زندگی در دنیای آنلاین و آفلاین تعادل برقرار می‌کند. 	<ul style="list-style-type: none"> • مدیریت هویت دیجیتال خود 	

اهداف و نقشه محتوایی

طراحی آموزشی

فهرست

ابعاد شایستگی دیجیتال	خرده ابعاد	نمونه‌ای از مصادیق در دوره دوم متوسطه
۲. استفاده تعاملی از دانش، اطلاعات و فناوری	<ul style="list-style-type: none"> • تبادل دانش، اطلاعات و محتوای دیجیتال 	<ul style="list-style-type: none"> ➢ از طیفی از ابزارهای فناورانه را به طور مؤثر استفاده می‌کند تا دانش، اطلاعات و ایده‌های خود را با افراد و گروه‌های مختلف مبادله کند.
	<ul style="list-style-type: none"> • ارائه و سازماندهی دانش، اطلاعات و محتوای دیجیتال با استفاده از فناوری‌ها 	<ul style="list-style-type: none"> ➢ از ابزارهای کمکی مناسب، نمودارها، چارت‌ها، نقشه‌ها و غیره برای تولید، ارائه اطلاعات پیچیده استفاده می‌کند.
	<ul style="list-style-type: none"> • همکاری و مشارکت از طریق فناوری‌های دیجیتال 	<ul style="list-style-type: none"> ➢ به طور فعال اطلاعات، محتوا و منابع را از طریق گروه‌های آنلاین، شبکه‌ها و پلت‌فرم‌ها با دیگران به اشتراک می‌گذارد. ➢ مناسب‌ترین فناوری‌های دیجیتال برای به اشتراک گذاری اطلاعات و محتوا را تشخیص می‌دهد. ➢ با استفاده از انواع فناوری‌های دیجیتال، ایده‌های پیچیده را به شکل شفاف و اثربخش با دیگران به اشتراک می‌گذارد. ➢ فعالانه با دیگران برای تولید خروجی‌های خلاقانه و نوآورانه همکاری می‌کند. ➢ فعالانه در فضاهای آنلاین (به طور مثال شبکه شاد) مشارکت دارد. ➢ برای مشارکت در امور جامعه از خدمات آنلاین استفاده می‌کند.
	<ul style="list-style-type: none"> • برقراری ارتباط از طریق فناوری‌های دیجیتال 	<ul style="list-style-type: none"> ➢ برای برقراری ارتباط از طیف گسترده‌ای از ابزارها (ایمیل، چت، پیامک، پیام فوری، وبلاگ، میکرو وبلاگ) استفاده می‌کند. ➢ سبک‌ها و شیوه‌هایی از ارتباط دیجیتالی را انتخاب می‌کند که به بهترین وجه با هدف مطابقت دارد. ➢ قالب و شیوه‌های ارتباطی را متناسب با مخاطبان تنظیم می‌کند. ➢ انواع مختلف ارتباطاتی که دریافت می‌نماید را مدیریت می‌کند. ➢ اصول و آداب معاشرت در فضای دیجیتال را در بسترهای مختلف ارتباطی به کار می‌گیرد. ➢ برای کشف رفتارهای نامناسب در فضای دیجیتال راهبردهای مؤثری را به کار می‌گیرد.

اهداف و نقشه محتوایی

طراحی آموزشی

فهرست

ابعاد شایستگی دیجیتال	خرده ابعاد	نمونه ای از مصادیق در دوره دوم متوسطه
۳. تولید محتوای دیجیتال	• توانایی استفاده از ابزارها، نرم افزارها و وسایل	<ul style="list-style-type: none"> ➢ از ابزارها، نرم افزارها و وسایل فناورانه به شیوه ای اثربخش استفاده می کند. ➢ هنگام انتخاب یک ابزار، افزاره، برنامه کاربردی، یا نرم افزار، تصمیمات آگاهانه اتخاذ می کند.
	• ویرایش و بهبود محتوای دیجیتال موجود	<ul style="list-style-type: none"> ➢ ویژگی ها و قواعد تولید محتوای دیجیتال را می شناسد و از آنها استفاده می کند. ➢ موارد (آیتم هایی) از محتوای موجود را برای ایجاد محتوای تازه ترکیب می کند.
	• خلق دانش تازه و ابداع محتوا و فرایندها و محصولات	<ul style="list-style-type: none"> ➢ محتوای دیجیتال را در قالبها، پلت فرمها و محیط های مختلف تولید می کند. ➢ از انواع ابزارهای دیجیتال برای ایجاد خروجی های چند رسانه ای استفاده می کند.

اهداف و نقشه محتوایی

طراحی آموزشی

فهرست

نمونه‌ای از مصادیق در دوره دوم متوسطه	خرده ابعاد	ابعاد شایستگی دیجیتال
<ul style="list-style-type: none"> ➤ در استفاده از اطلاعات و منابع مختلف، حق مالکیت را به رسمیت می‌شناسد. ➤ درک آگاهانه و گسترده‌ای از مسائل مربوط به حریم خصوصی دارد. 	<ul style="list-style-type: none"> • رعایت اصول اخلاقی/حقوقی (محافظت از حقوق خود و دیگری؛ به رسمیت شناختن مالکیت فکری) 	<p>۴. ارتقا سلامت و امنیت خود و دیگران در فضای دیجیتال</p>
<ul style="list-style-type: none"> ➤ به طور پیوسته راهبردهای امنیتی خود را به روز می‌کند. ➤ به شیوه‌های مختلفی از افزاره در معرض تهدید، محافظت می‌کند. 	<ul style="list-style-type: none"> • محافظت از وسایل، افزاره‌ها و داده‌های خود و دیگری 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ از چگونگی استفاده صحیح از فناوری‌ها به منظور ارتقا سلامت آگاه است. 	<ul style="list-style-type: none"> • محافظت از سلامت جسمانی و روانی خود و دیگری 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ درباره تأثیر فناوری‌ها بر زندگی روزمره و محیط زیست، موضعی آگاهانه دارد. 	<ul style="list-style-type: none"> • محافظت از محیط زیست 	

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

ابعاد شایستگی دیجیتال	خرده ابعاد	نمونه ای از مصادیق در دوره دوم متوسطه
۵. نگاه انتقادی به فضای دیجیتال	<ul style="list-style-type: none"> • به‌کارگیری استدلال و منطق در مواجهه با دانش، اطلاعات، رسانه‌ها، فناوری‌ها و محتوای دیجیتال 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ درک می‌کند که پیام‌های رسانه‌ای چگونه، چرا و با چه اهدافی ساخته می‌شوند. ➤ چگونگی گنجاندن یا حذف ارزش‌ها و دیدگاه‌ها در پیام‌ها را درک می‌کند. ➤ درک می‌کند که چگونه رسانه‌ها می‌توانند بر باورها و رفتارها تأثیر بگذارند.
	<ul style="list-style-type: none"> • تجزیه و تحلیل دانش، اطلاعات، رسانه‌ها، فناوری‌ها و محتوای دیجیتال و نتیجه‌گیری 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ اطلاعات، رسانه‌ها، فناوری‌ها و محتوای دیجیتال را با تکیه بر منابع مختلف تجزیه و تحلیل می‌کند.
	<ul style="list-style-type: none"> • ارزشیابی از دانش، اطلاعات، رسانه‌ها، فناوری‌ها و محتوای دیجیتال و قضاوت اثربخشی آن 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ نسبت به اطلاعاتی که پیدا می‌کند نگاه نقادانه دارد و می‌تواند صحت و سقم آن‌ها را بررسی و ارزشیابی کند. ➤ اطلاعات، رسانه‌ها (منابع آن) و فناوری اطلاعات را به شکل انتقادی ارزشیابی می‌کند.
	<ul style="list-style-type: none"> • تصمیم‌گیری در استفاده از فناوری دیجیتال برای شناسایی و حل مسائل احتمالی 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ با استفاده از فناوری دیجیتال، برای حل يك مسئله راه‌های مختلف ارائه می‌دهد.
	<ul style="list-style-type: none"> • کنجکاو، گشوده ذهن و آینده‌نگر نسبت به سیر تکامل فناوری‌ها و محتوای دیجیتال 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ بر زیرساخت فنی و بستر و تأثیر اجتماعی، فرهنگی و حتی ایدئولوژیکی فناوری‌های دیجیتال تأمل می‌کند.

اهداف و نقشه محتوایی

طراحی آموزشی

فهرست

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

✓ با توجه به ماهیت تعاملی یادگیری زبان خارجی (به خصوص بر مبنای رویکرد ارتباطی خودباورانه فعال مصرح در برنامه درسی) بر مبنای دانش کسب شده از فضای مجازی، در فعالیتهای تعاملی لازم برای مهارت‌های زبانی (به ویژه گفتاری و شنیداری) مشارکت فعالانه نمایند.

✓ در فرایند حضور در فضای مجازی و نیز استفاده از امکانات آن در تعاملات زبانی به امنیت و سلامت جسمی و روحی خود و دیگران توجه نماید و از رفتارهای پرخطر و مضر نسبت به خود و دیگران پرهیز نماید.

✓ نسبت به تاثیرات احتمالی مثبت و منفی حضور در فضای مجازی آگاهی پیدا کنند.

✓ نسبت به محتوای دانلود، بارگذاری، اشتراک گذاری و بهره‌برداری از تولیدات محتوایی و دارایی‌های معنوی دیگران در فضای مجازی احساس مسئولیت کرده و به حقوق مولفان و تولیدکنندگان محتوا ارزش بگذارند؛

تربیت بدنی:

✓ اپلیکیشن‌ها و سایت‌های ورزشی مفید و مناسب را بشناسد و با جستجو و دریافت دانش، اطلاعات و محتوای دیجیتال به نیازهای خود در

با توجه با داده‌های جدول‌های بالا، برای هر یک از دوره‌های تحصیلی متوسطه اول و دوم، مصادیقی از شایستگی‌های دیجیتال در نظر گرفته شده است. به طوری که دانش‌آموزان انتظار می‌رود در پایان دوره اول متوسطه بتوانند:

زبان و ادبیات انگلیسی:

✓ با استفاده کنترل‌شده‌ای از اینترنت و فضای مجازی، از دیدن محتوای خشن یا غیر اخلاقی، بارگذاری بدافزار، انتشار اطلاعات خصوصی و گشت‌وگذارهای مکرر و بی‌هدف اجتناب کند و حقوق مؤلفان و تولیدکنندگان محتوا در این فضا را در نظر بگیرند.

✓ مضمون‌ها و نقش‌های زبانی مرتبط با هر درس را در فضای مجازی (شامل فضای جستجوی وب، سامانه‌های برخط و غیربرخط، ابزارک‌های گوشی هوشمند، فرهنگ‌های لغت برخط و غیربرخط و غیره) جستجو کرده و از یافته‌های خود به منظور گسترش و تقویت مهارت‌های چهارگانه (با تاکید بر دو مهارت شنیداری و گفتاری) و خرده مهارت‌های ناظر بر آن‌ها متناسب با سطح تعیین شده در برنامه درسی پایه مربوطه استفاده نمایند.

رعایت مسائل اخلاقی و رعایت حقوق دیگران، به امنیت و سلامت جسمی و روحی خود و دیگران توجه کرده و از رفتارهای پرخطر مضر پرهیز کنند؛
✓ نسبت به تأثیرات اجتماعی مثبت و منفی حضور در فضای مجازی آگاهی دارند؛

علوم تجربی:

✓ در فعالیتهای آموزشی علوم و انجام تکالیف از فناوریهای دیجیتال استفاده کنند و آن را با همکلاسیهای خود به اشتراک بگذارند.
✓ در جمعآوری اطلاعات و فعالیتهای آموزشی علوم (مانند تحقیق، طراحی آزمایش و ...) به منابع اینترنتی مراجعه کنند و اطلاعات و محتوای مورد نیاز (مانند متن، فیلمهای علمی آموزشی، شبیهسازی، اینفوگرافیک و) مرتبط و متناسب را پیدا کرده، سازماندهی کنند.
✓ با نرمافزارهایی مانند پینت (paint)، ورد (word)، پیدیاف (pdf) و پاورپوینت (powerpoint) آشناست و در ارائه مطالب از آنها هم استفاده کنند.

✓ با انواع محتوای تعاملی، بازیهای هدفمند رایانهای، ویدیوهای

درس تربیت بدنی پاسخ دهند؛

✓ در انجام تکالیف درس تربیت بدنی با استفاده از ابزارها، نرم افزارها و وسایل فناورانه (از جمله نرم افزارهای ، Digital Camera ، Photoshop ، premier ، Adobe Audition ۲۰۱۸ و ...) ابتکار عمل نشان دهند.
✓ ضمن شناسایی اصول ارگونومی کار با ابزار دیجیتال و فعالیتهای بدنی مناسب برای پیشگیری از عوارض یکجا نشینی ، آنها را برای مراقبت از سلامت خود، دیگران و محیط زیست بکار گیرند.

ریاضی:

✓ با توجه به اهداف و نیازهای خود، موضوعات ریاضی را در فضای مجازی و از منابع معتبر جستجو کنند و یافته های خود را با استفاده از نرم افزارهای مناسب (word، powerpoint) به اشتراک گذارند.
✓ ضمن آشنایی با رسانه ها و نرم افزارهای مرتبط با ریاضی، انتخابی آگاهانه، نقادانه و هوشمندانه از آنها برای رسیدن به اهداف و نیازهای خود دارند.

✓ در فرایند حضور در فضای مجازی و استفاده از امکانات آن، ضمن

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

مناسب و سایت‌های آموزشی (عمدتاً داخلی) یادگیری خود را در درس علوم ارتقاء دهند.

در فرایند یادگیری و انجام تکالیف خود از نرم‌افزارهای نمایشی مناسب (فیلم و عکس) به درستی استفاده می‌کند و آن‌ها را متناسب با نیاز خود کنترل کنند.

در جستجوهای اینترنتی از واژه‌های علمی متناسب و مرتبط با موضوع استفاده کنند.

با تعدادی از سایت‌های مفید و مناسب در آموزش علوم آشناست و با جستجو و دریافت اطلاعات و محتوای دیجیتال از این سایت‌ها، به بخشی از نیازهای آموزشی خود در درس علوم پاسخ دهند.

برای ارائه یافته‌های آموزشی یا تکالیف خود، از نرم‌افزارهای ویرایش و ساخت تصاویر یا ویدئو، متناسب با نیاز خود استفاده کنند.

دینی:

برای حل مسایل دینی خود، در فضای مجازی مورد نظر جستجو و با توجه به داده‌ها، اطلاعات و محتواهای مناسب، راه‌حل‌هایی پیدا کرده و

آن‌ها را به‌کار گیرند.

با توجه به اهداف خود، به داده‌ها، اطلاعات و محتوای مورد نیاز دسترسی و نتایج را با دیگران به مشارکت گذارند

با آشنایی با بعضی از ابزار و وسایل و محیط‌های فناورانه، برای رفع نیازها و اهداف خود و دیگران از آن‌ها استفاده کنند.

با استفاده از معیارهای ساده تشخیص محتوای دینی واقعی از غیر واقعی و با جستجو در آثار عالمان دینی، داده‌ها و اطلاعات مورد نیاز خود را از فضای مجازی به دست آورند.

با استفاده از فضاهای مجازی مورد نظر، با مفاهیم حریم خصوصی و حفاظت از خود در این محیط‌ها آشنا و آن‌ها را به‌کار گیرند.

مطالعات اجتماعی:

تاریخ تمدن ایران تا پیروزی انقلاب اسلامی را شناخته و با استفاده از فضای مجازی مستنداتی را جمع‌آوری و ارائه نمایند.

چالش‌های جغرافیای طبیعی و انسانی ایران و جهان را تشخیص دهند و با استفاده از اطلاعات فضای مجازی تهدیدات و فرصت‌ها را جمع‌آوری

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

✓ با استفاده از فضای مجازی با دیگران ارتباط برقرار کرده، اطلاعات و محتوای مورد نظر را به اشتراک گذارند.

✓ با آشنایی با ابزارها و وسایل و محیط های فناورانه، با توجه به نیازها و اهداف خود از آنها استفاده کنند

✓ با استفاده از ابزارها و وسایل فناورانه (Adobe Animate Photoshop، TESTMOZ، mentimeter، premier، trello، و...) به خلق و ویرایش دانش و محتوا مورد نظر خود می پردازد و کیفیت یادگیری خود را بهبود بخشند

✓ با شناسایی چگونگی به کارگیری وسایل و ابزارهای فناورانه، از آنها به درستی استفاده محافظت و کنند.

✓ با شناخت تاثیر رسانه ها و ابزارهای فناورانه در افزایش سواد و درک دیداری و ارتباط موثر، در تحلیل و خوانش تصاویر و تبدیل اطلاعات دیداری به نوشتاری، از این ابزار استفاده کنند.

✓ اطلاعاتی دریافتی از فضای دیجیتال در حوزه زبان و ادبیات فارسی را با تکیه بر منابع مختلف، تجزیه و تحلیل و صحت و سقم آنها را بررسی کنند.

نموده و از طریق یکی از نرم افزارهای آموزش دیده (PowerPoint، video clip، ...) ارائه نمایند .

✓ با کنشگری صحیح و فعالانه در فضای مجازی، مسائل اصلی اقتصادی در سطح ایران و جهان را شناخته و مهارت های کنشگری اقتصادی را با ابزارهای مناسب (PowerPoint، video clip) با همکلاسی های خود به اشتراک گذاشته و گزارش دهند.

✓ جایگاه قانون و مسئولیت های اجتماعی، ساختار حکومت و قدرت در ایران و جهان را درک کرده و با استفاده از منابع بر خط مورد کاوش قرار داده و جهت ارزیابی آن را با دیگران به اشتراک گذاشته و گزارش دهند .

✓ نسبت فناوری و علم را با قدرت و فرهنگ و هویت و آثار آنها را با یکدیگر در سطح جامعه تشخیص داده و از طریق منابع بر خط و محتوای دیجیتال مصادیقی از آن را مورد جستجو قرار داده آن را به اشتراک گذارند .

زبان و ادبیات فارسی:

✓ با شناسایی فضای مجازی مناسب، برای انجام بعضی از تکالیف درس فارسی و نگارش و علوم و فنون ادبی، از این فضا استفاده کنند.

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

- ✓ بعضی از فرصت‌های تولید محتوای دیجیتال را در زمینه خلاقیت هنری بشناسد و متناسب با نیازها و اهداف خود از آن استفاده کند.
- ✓ با استفاده از ابزارها و وسایل فناورانه، دیجیتال و نرم افزارهای مختلف به شیوه‌ای موثر، کارآمد و اثر بخش خلاقیت هنری داشته باشند.
- ✓ با توجه به اهداف و نیازهای خود، در قالب‌ها، پلت‌فرم‌ها، رسانه‌ها و محیط‌های مختلف محتوای هنری دیجیتال تولید کنند.
- ✓ برای خلق یک اثر هنری از رسانه‌های مختلف و ابزارهای فناورانه گوناگون استفاده و آن‌ها را با یکدیگر مقایسه کنند.
- ✓ با توجه به ویژگی‌ها و تفاوت‌های فرهنگی و ارزشی، فرم و محتوای آثار فرهنگی و هنری را بررسی کرده و با استفاده از رسانه و فضای مناسب آن را به اشتراک بگذارند.
- ✓ با آشنایی با تاثیر فناوری بر محیط زیست و میراث طبیعی و فرهنگی، روش‌های محافظت از این میراث را شناخته و به‌کار گیرند.
- ✓ با استفاده صحیح از ابزارها و وسایل فناورانه از سلامتی خود مراقبت کنند.
- ✓ با آشنایی با بدافزارها و خطرات سایبری، از هویت دیجیتال خود در

- ✓ با شناخت روش‌های درست استفاده از فناوری‌ها (همچون رعایت اصول ارگونومی کار با ابزار دیجیتال، انجام فعالیت‌های بدنی مناسب برای پیشگیری از عوارض یکجا نشینی) آن‌ها را به‌کار گیرند.
- ✓ از فناوری‌های دیجیتال برای شناسایی مسائل و مشکلات خود در حوزه زبان و ادبیات فارسی و رفع آن‌ها استفاده کنند.

فرهنگ و هنر:

- ✓ منابع اطلاعاتی و سایت‌های مورد نیاز در زمینه فرهنگ و هنر شناسایی و با توجه به نیازهای خود در زمینه درک و خلاقیت هنری به درستی از آن استفاده کنند
- ✓ با توجه به نیازها و اهداف خود، پلتفرم‌ها و محیط‌های فضای دیجیتال را شناسایی و با افراد و گروه‌های مختلف فرهنگی و هنری ارتباط برقرارکنند و اصول معاشرت و ارتباط را در این فضاها به‌کار گیرند.
- ✓ با استفاده از طیف گسترده‌ای از ابزارها فناورانه و دیجیتال به تبادل دانش، اطلاعات و ایده در زمینه درک و خلاقیت هنری پرداخته و تولیدات هنری خود را به اشتراک بگذارند.

مقابل این خطرات محافظت می کنند.

- ✓ با آشنایی با مصادیق ساده هنجارهای رفتاری از جمله احترام، راستگویی، حیا و مسئولیت‌پذیری در فضای دیجیتال، از حریم خصوصی در فضای دیجیتال و امنیت اطلاعات خود و دیگران حفاظت کنند.
- ✓ با استفاده کنترل‌شده از اینترنت و فضای مجازی، از دیدن محتوای خشن یا غیر اخلاقی، ارتباط با افراد غریبه، انتشار اطلاعات خصوصی و گشت و گذارهای مکرر و بی‌هدف اجتناب کنند.
- ✓ در فرایند یادگیری درس کار و فناوری و انجام پروژه خود از نرم‌افزارهای مناسب نمایش برای فیلم و عکس به درستی استفاده کنند.
- ✓ با آشنایی با مفاهیم و مهارت‌های کسب و کار اینترنتی، اطلاعات مورد نیاز خود در این زمینه را کسب و آن را به اشتراک بگذارند.

کار و فناوری:

- ✓ با کسب داده‌ها و اطلاعات مورد نیاز خود از فضای واقعی و مجازی؛ با شباهت‌ها و تفاوت‌های این دو آشنا شوند.
- ✓ با آشنایی با مفهوم فناوری اطلاعات و ارتباطات و مصادیق آن، از بعضی ابزار و وسایل و محیط‌های فناورانه برای رسیدن به اهداف خود استفاده کنند.
- ✓ با آشنایی با مفاهیم و مهارت برنامه‌نویسی رایانه‌ای، در طراحی و ترسیم نقشه پروژه خود از روش‌های دیجیتال و ترسیم با رایانه به خوبی استفاده نمایند.
- ✓ با آشنایی با مفاهیم و مهارت‌های اشتراک‌گذاری اطلاعات و شهروند الکترونیک، در انجام فعالیت‌های آموزشی کار و فناوری و انجام تکالیف این درس، از فناوری‌های دیجیتال استفاده کنند و نتایج را از طریق ابزار دیجیتال با هم‌کلاسی‌های خود به اشتراک بگذارند.
- ✓ با آشنایی با مفاهیم و مهارت‌های تولید محتوای الکترونیکی و دیجیتال متناسب در طراحی و ایده‌یابی پروژه خود از منابع اطلاعاتی دیجیتال و اینترنتی به خوبی استفاده کنند.

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

راهنمای عمل آموزش ترکیبی
• دوره اول متوسطه

اهداف و نقشه محتوایی براساس آموزش ترکیبی به تفکیک پایه های تحصیلی

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

آموزش قرآن

پایه نهم

پایه هشتم

پایه هفتم

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

نقشه محتوایی آموزش قرآن

مفاهیم

- ✓ رسم المصحف
- ✓ آیات و پیام‌های قرآنی
- ✓ داستان‌های کوتاه قرآنی
- ✓ معنای آیات کتاب درسی
- ✓ حروف خاص عربی و مضامین تربیتی و آموزه‌های قرآن کریم

مهارت‌ها

- ✓ روان‌خوانی
- ✓ حفظ اجمالی آیات منتخب
- ✓ درک معنای کلمات و ترکیب‌های قرآنی
- ✓ تفکر و تدبر در پیام‌های قرآنی و بیان یافته‌ها به زبان ساده
- ✓ استفاده از قلم هوشمند قرآنی/ برخی از نرم‌افزارهای قرآنی/ شبکه شاد
- ✓ اشتراک گذاری قرائت و سایر آثار به صورت برخط و غیر برخط در شبکه شاد

ارزش‌ها و گرایش‌ها

- ✓ علاقه به شنیدن قرآن کریم
- ✓ رعایت برخی از آداب خواندن قرآن کریم
- ✓ انس با قرآن کریم و سعی در به‌کارگیری پیام‌های قرآن در زندگی

پایه هفتم

اهداف آموزش قرآن

- ✓ ضمن آشنایی با ویژگی‌های رسم المصحف، قرآن را از روی مصحف آموزشی به صورت روان می‌خواند.
- ✓ ضمن آشنایی با شیوه تلفظ حروف خاص عربی، این حروف را در عبارات نماز، صحیح تلفظ می‌کند.
- ✓ ضمن یادگیری معنای کلمات و ترکیب‌های پرکاربرد قرآن، جملات قرآنی کتاب درسی را ترجمه می‌کند.
- ✓ ضمن آشنایی با برخی از مفاهیم و مضامین تربیتی قرآن کریم، برای بهره‌گیری از آموزه‌های قرآنی در زندگی تلاش می‌کند.
- ✓ ضمن شنیدن و خواندن آهنگین آیات درسی، با استفاده از رمزینده‌های تعاملی به درک معنای آیات و خواندن آن علاقه نشان می‌دهد.

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

نقشه محتوایی آموزش قرآن

مفاهیم

- ✓ رسم الخط‌های رایج
- ✓ آیات و پیام‌های قرآنی
- ✓ داستان‌های کوتاه قرآنی
- ✓ معنای آیات کتاب درسی
- ✓ حروف خاص عربی
- ✓ مضامین تربیتی و آموزه‌های قرآن کریم

مهارت‌ها

- ✓ روان‌خوانی
- ✓ حفظ اجمالی آیات منتخب
- ✓ درک معنای کلمات و ترکیب‌های قرآنی
- ✓ تفکر و تدبر در پیام‌های قرآنی و بیان یافته‌ها به زبان ساده
- ✓ استفاده از قلم هوشمند قرآنی/ برخی از نرم‌افزارهای قرآنی/ شبکه شاد
- ✓ اشتراک گذاری قرائت و سایر آثار به صورت برخط و غیر برخط در شبکه شاد

ارزش‌ها و گرایش‌ها

- ✓ علاقه به شنیدن قرآن کریم
- ✓ رعایت برخی از آداب خواندن قرآن کریم
- ✓ انس با قرآن کریم و سعی در به‌کارگیری پیام‌های قرآن در زندگی

پایه هشتم

اهداف آموزش قرآن

- ✓ ضمن آشنایی با تفاوت مصحف آموزشی با مصاحف رایج، آیات کتاب درسی را همراه با رعایت حروف خاص عربی روان می‌خواند.
- ✓ ضمن یادگیری معنای کلمات و ترکیب‌های پرکاربرد قرآن، جملات قرآنی کتاب درسی را ترجمه می‌کند.
- ✓ ضمن آشنایی با برخی از مفاهیم و مضامین تربیتی قرآن کریم، برای بهره‌گیری از آموزه‌های قرآنی در زندگی تلاش می‌کند.
- ✓ ضمن علاقه به تدبر و حفظ پیام‌های قرآنی، سایر پیام‌های قرآنی را از صفحات قرآنی استخراج می‌کند.
- ✓ ضمن شنیدن و خواندن آهنگین آیات درسی با استفاده از رمزینده‌های تعاملی، به درک معنای آیات و خواندن آن علاقه نشان می‌دهد.

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

نقشه محتوایی آموزش قرآن

مفاهیم

- ✓ آیات و پیام‌های قرآنی
- ✓ داستان‌های کوتاه قرآنی
- ✓ معنای آیات کتاب درسی
- ✓ حروف خاص عربی
- ✓ مضامین تربیتی و آموزه‌های قرآن کریم

مهارت‌ها

- ✓ روان‌خوانی
- ✓ حفظ اجمالی آیات منتخب
- ✓ درک معنای کلمات و ترکیب‌های قرآنی
- ✓ تفکر و تدبر در پیام‌های قرآنی و بیان یافته‌ها به زبان ساده
- ✓ استفاده از قلم هوشمند قرآنی/ برخی از نرم‌افزارهای قرآنی/ شبکه شاد
- ✓ اشتراک گذاری قرائت و سایر آثار به صورت برخط و غیر برخط در شبکه شاد

ارزش‌ها و گرایش‌ها

- ✓ علاقه به شنیدن قرآن کریم
- ✓ رعایت برخی از آداب خواندن قرآن کریم
- ✓ انس با قرآن کریم و سعی در به‌کارگیری پیام‌های قرآن در زندگی

پایه نهم

اهداف آموزش قرآن

- ✓ ضمن روان‌خوانی مصحف آموزشی به رعایت حروف خاص عربی هنگام خواندن آیات قرآن کریم اهتمام می‌ورزد.
- ✓ ضمن یادگیری معنای کلمات و ترکیب‌های پرکاربرد قرآن، جملات قرآنی کتاب درسی را ترجمه می‌کند.
- ✓ ضمن آشنایی با برخی از مفاهیم و مضامین تربیتی قرآن کریم، برای بهره‌گیری از آموزه‌های قرآنی در زندگی تلاش می‌کند.
- ✓ ضمن علاقه به تدبر و حفظ پیام‌های قرآنی، سایر پیام‌های قرآنی را از صفحات قرآنی استخراج می‌کند.
- ✓ ضمن شنیدن و خواندن آهنگین آیات درسی، با استفاده از رمزینة‌های تعاملی به درک معنای آیات و خواندن آن علاقه نشان می‌دهد.

اهداف
و نقشه
محتواییطراحی
آموزشی

فهرست

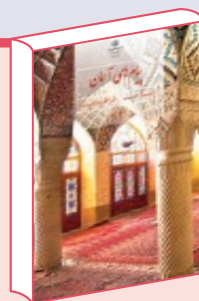
پیام‌های آسمان

پایه نهم

پایه هشتم

پایه هفتم

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

نقشه محتوایی پیام‌های آسمان

✓ رعایت هنجارهای رفتاری در فضای مجازی

مفاهیم

- ✓ نظارت خداوند
- ✓ استعانت از خدا
- ✓ رابطه دنیا و آخرت
- ✓ الگوهای دینی
- ✓ بلوغ شرعی و احکام آن
- ✓ احکام (نجاسات و مطهرات)
- ✓ اهمیت و جایگاه نماز
- ✓ فلسفه حجاب
- ✓ علم آموزی در اسلام
- ✓ ویژگی‌های دوست خوب
- ✓ احکام حضور در فضای مجازی

ارزش‌ها و گرایش‌ها

- ✓ اعتماد به کمک خداوند
- ✓ تمسک به سخن و سیره معصومان (در حل مسائل فردی و خانوادگی)
- ✓ معادباوری
- ✓ عمل بر اساس معیارهای دینی (احکام، اخلاق و...)
- ✓ اهتمام به علم‌آموزی

مهارت‌ها

- ✓ تاب‌آوری برای انجام احکام شرعی
- ✓ رعایت احکام نجاسات و مطهرات
- ✓ تشخیص معیارهای دوست خوب
- ✓ الگوگیری از معصومان
- ✓ تشخیص پوشش مناسب
- ✓ ارتباط با خدا از طریق نماز
- ✓ مراقبت از رفتار خود

پایه هفتم

اهداف پیام‌های آسمان

- ✓ با درک معنای نظارت الهی، سعی می‌کند مراقبت بیشتری نسبت به اعمال خود چه در فضای مجازی و چه در فضای واقعی داشته باشد.
- ✓ با شناختی که از مفهوم استعانت کسب می‌کند، به خداوند بیشتر اتکا می‌کند.
- ✓ ضمن درک ارتباط تنگاتنگ دنیا و آخرت، رغبتش به انجام اعمال صالح بیشتر می‌شود.
- ✓ با شناختی که از زندگانی پیامبر و معصومین از طریق کتاب و جست‌وجو در محیط دیجیتال به دست می‌آورد، سعی در الگوگیری از زندگی آنان دارد.
- ✓ ضمن شناخت احکام الهی (نماز، حجاب، طهارت)، به رعایت این احکام اهتمام بیشتری می‌ورزد و با احکام عفاف در عرصه فضای مجازی آشنا می‌شود.
- ✓ بر اساس شناختی که از معیارهای دوست خوب به دست می‌آورد، دقت بیشتری در انتخاب دوستان خود می‌کند و با حساسیت‌های دوستی در فضای مجازی و حدود و حریم آن آشنا می‌شود.

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

پایه هشتم

اهداف پیام‌های آسمان

- ✓ ضمن آشنایی با صفت غفران الهی، امید وی برای بازگشت به درگاه خداوند و طلب بخشش از گناهانش بیشتر می‌شود.
- ✓ با آگاهی از ویژگی‌های اهل بهشت و جهنم، سعی می‌کند رفتارهای بهشتیان را در خود ایجاد کند و از رفتارهای اهل جهنم دوری کند.
- ✓ با درک اهمیت وجود امام پس از پیامبر، دلایل ضرورت امامت را بیان می‌کند.
- ✓ ضمن شناخت آداب نماز و نیز فواید روزه، سعی در رعایت آداب نماز دارد و رغبت بیشتری برای گرفتن روزه پیدا می‌کند.
- ✓ با شناخت فلسفه عفاف، تمایل بیشتری برای رعایت حریم‌های عفاف دارد و با این حریم‌ها در فضای مجازی و واقعی آشنا می‌شود.
- ✓ با آگاهی از ضررهای مصرف گرای، پرهیز بیشتری از مصادیق آن دارد.
- ✓ بر اساس درکی که از گناهان زبانی و پیامدهای آن پیدا می‌کند، نسبت به ترک این گناهان ترغیب می‌شود و با برخی گناهان رایج در فضای مجازی و پیامد آن‌ها آشنا می‌شود.
- ✓ ضمن شناخت مفهوم دعا و آثار آن، علاقه بیشتری به گفت‌وگو و مناجات با خدا پیدا می‌کند.
- ✓ با درک اهمیت وحدت میان مسلمانان، از هرگونه کلام یا رفتار تفرقه‌برانگیز پرهیز می‌کند و نسبت به نشر این مطالب در فضای مجازی حساسیت به خرج می‌دهد.
- ✓ با آگاهی از نتایج سوء بی‌توجهی به حق‌الناس در جهان آخرت، دقت بیشتری در رعایت این حق پیدا می‌کند و با برخی از مصادیق حق‌الناس در فضای مجازی آشنا می‌شود.

نقشه محتوایی پیام‌های آسمان

✓ مدیریت روابط با نامحرم با توجه به روابط شکل گرفته در فضای مجازی

مفاهیم

- ✓ غفران الهی
- ✓ ویژگی‌های بهشت و جهنم
- ✓ رهبری پس از رحلت پیامبر اکرم(ص)
- ✓ آداب نماز
- ✓ روزه و فواید آن
- ✓ حیا و عفاف و معیارهای عفاف در فضای مجازی
- ✓ اسراف
- ✓ گناهان زبانی و گناهان رایج در فضای مجازی
- ✓ دعا و آداب آن
- ✓ وحدت و برادری
- ✓ حق‌الناس و مصادیق آن در عرصه‌های مختلف مجازی و واقعی

ارزش‌ها و گرایش‌ها

- ✓ علاقه و اهتمام به تفکر در مورد شگفتی‌های خلقت
- ✓ اهتمام به زدودن رذائل اخلاقی زبان
- ✓ اهتمام به انجام احکام اسلامی(در موضوع نماز، روزه، حق‌الناس و ارتباط با نامحرم)
- ✓ اهتمام به حفظ وحدت
- ✓ اهتمام به کسب حلال
- ✓ رعایت حق‌الناس
- ✓ امیدواری به بخشش خدا و تلاش در جهت بخشش دیگران

مهارت‌ها

- ✓ استدلال بر وجود خدا
- ✓ مطالعه در مورد رهبری دینی و سیاسی امامان
- ✓ تشخیص ویژگی‌های بهشتیان و جهنمیان
- ✓ مدیریت مصرف

نقشه محتوایی پیام‌های آسمان

مهارت‌ها

- ✓ استنتاج ویژگی‌های خداوند از آیات قرآن و جهان آفرینش
- ✓ تشخیص شرایط و شیوه‌های انجام امر به معروف و نهی از منکر
- ✓ تشخیص وظایف مالی خود در موقعیت‌های زندگی
- ✓ انجام احکام عملی (وضو، غسل، تیمم)
- ✓ گزینش و انتخاب دوستان صالح

مفاهیم

- ✓ شناخت خداوند
- ✓ ایمان به خدا
- ✓ ویژگی‌های پیامبران
- ✓ امام زمان و راهنمایان دین در عصر غیبت
- ✓ احکام وضو، غسل، تیمم و نماز
- ✓ دوست خوب
- ✓ ثمرات انقلاب اسلامی
- ✓ امر به معروف و نهی از منکر (شرایط و روش‌ها) و توجه به انجام این فریضه در فضای مجازی
- ✓ انفاق
- ✓ جهاد

ارزش‌ها و گرایش‌ها

- ✓ تفکر در ویژگی‌های الهی
- ✓ مسئولیت‌پذیری در قبال سرنوشت دیگران
- ✓ تمسک به خداوند و ایمان به او
- ✓ تلاش برای آگاهی از احکام دین
- ✓ پاسداری از ارزش‌های دینی و خاک میهن
- ✓ احسان در راه خدا

پایه نهم

اهداف پیام‌های آسمان

- ✓ ضمن شناخت راه‌های معرفت نسبت به صفات الهی، به شناخت کامل‌تری از خداوند متعال می‌رسد.
- ✓ مفهوم ایمان به خدا را دانسته و با راه‌های افزایش ایمان به خدا و آثار ایمان آشنا می‌شود.
- ✓ با شناختی که از ویژگی‌های پیامبران پیدا می‌کند، سعی در الگو گرفتن از این صفات دارد.
- ✓ پاسخ برخی از سؤالات مطرح در خصوص امام زمان (علیه‌السلام) را با جست‌وجو در محیط‌های یجینتالی و سایت‌های مرتبط دانسته و با راهکار دین برای عصر غیبت آشنا می‌شود.
- ✓ ضمن شناخت احکام غسل، تیمم و وضو و برخی از احکام نماز، این اعمال را به درستی انجام می‌دهد.
- ✓ ویژگی‌های دوست خوب را تبیین می‌کند و دوستان خود را بر اساس این ویژگی‌ها ارزیابی می‌کند و با معیارهای دوستی در فضای مجازی آشنا می‌شود.
- ✓ به شناخت کاملی از شرایط و روش‌های صحیح امر به معروف و نهی از منکر دست می‌یابد و برخی از این شیوه‌ها را در فضای مجازی و واقعی به‌کار می‌گیرد.
- ✓ با آگاهی از مفهوم انفاق و انواع آن، نسبت به انجام این وظیفه الهی راغب می‌شود.

 اهداف
و نقشه
محتوایی

 طراحی
آموزشی

فهرست

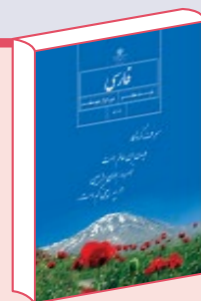
فارسی

پایه نهم

پایه هشتم

پایه هفتم

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

پایه هفتم

اهداف فارسی

آشنایی با صاحبان آثار، آموزه‌های اخلاقی و تربیتی آن‌ها را در زندگی به‌کار می‌گیرد و از خوانش متون ادبی لذت می‌برد.

با درک ارزش‌هایی چون باور و ایمان به مفاهیم دینی، تربیتی، اخلاقی و فرهنگی، نگرش مثبت به ارزش‌های اسلامی و انقلاب اسلامی از طریق خوانش متون ادبی، نسبت به ادبیات، تاریخ ادبیات، ادبا، زبان و فرهنگ فارسی نگرش مثبت پیدا می‌کند.

با کسب توانایی سخن گفتن مؤثر، مناسب و روان در برابر جمع و با تأکید بر فن بیان بر کم‌رویی خود غلبه می‌کند و اعتماد به نفس بیشتری به دست می‌آورد.

فعالانه در فضای فناورانه (شبکه شاد و ...) مشارکت دارد. به‌عنوان مثال می‌تواند درباره یک موضوع بنویسد و یا یک ارائه به صورت ویدئو و ... برگزار کند.

می‌گذارد.

با آموختن دانش‌های ادبی و شیوه‌ها و ابزارهای آفرینش زیبایی سخن، توانایی خواندن نمادهای نوشتاری و تصویری زبان فارسی را به دست می‌آورد.

متن‌ها را نشانه‌گذاری می‌کند و با به‌کارگیری کارافزارهای مناسب خواندن (مکت، تکیه، درنگ، گسست و کشش آوایی، فراز و فرود، لحن و آهنگ) و گوش دادن به خوانش‌های موجود در فضای مجازی (رمزینه‌ها، اینترنت و ...) با شیوه‌های مناسب خواندن آشنا می‌شود و آداب و عادات پسندیده در خواندن را به‌کار می‌گیرد.

برای خواندن نمونه‌های خوب نظم و نثر ایران و جهان و آشنایی بیشتر با صاحبان آثار و وسعت بخشیدن به دامنه اطلاعات ادبی خود به جست‌وجو در فضای مجازی (اینترنت/منابع آفلاین) می‌پردازد.

با خواندن نمونه‌های خوب نظم و نثر فارسی ایران و جهان (در منابع چاپی/ محتوای دیجیتال)، ضمن

با خواندن، درک و دریافت پیام اصلی متون نظم و نثر و کشف ارتباط معنایی بخش‌های مختلف یک متن، به صورت مستدل و منطقی درباره آن گفت‌وگو و آن را نقد و تحلیل می‌کند.

پس از آشنایی با انواع نوشته‌ها و تمرکز بر نوع خوانش و لحن متن، توانایی بلندخوانی، صامت-خوانی و خواندن با لحن و آهنگ مناسب را به دست می‌آورد.

با شناخت جمله و اجزای آن، گسترش جمله، منطق قرار گرفتن اجزای جمله به دنبال هم، انواع جمله، فعل به عنوان محور اصلی جمله و زمان افعال و ... مهارت‌های زبانی خود را پرورش می‌دهد و توانایی به‌کارگیری آن‌ها را کسب می‌کند.

با تقویت درک شنوایی، مهارت تفکر، گفت‌وگو و توانایی سخن گفتن مؤثر، مناسب و روان در برابر جمع سخن می‌گوید یا از ارائه خود یک ویدئو کلیپ یا فایل دیجیتال دیگر تهیه کرده و آن را از طریق پیام-رسان شاد و ... با هم‌کلاسی‌های خود به اشتراک

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

نقشه محتوایی فارسی

مفاهیم

- ✓ سازه‌ها و هنجارهای زبان فارسی و شیوه‌های آفرینش متن‌های ادبی
- ✓ شناخت جمله و اجزای آن، گسترش جمله، منطق قرار گرفتن اجزای جمله به دنبال هم، انواع جمله، فعل به عنوان محور اصلی جمله و زمان افعال
- ✓ خداشناسی و تعمق و تفکر در آفرینش پدیده‌ها و هستی
- ✓ علم آموزی
- ✓ الگوپذیری از بزرگان دین و انقلاب و چهره‌های ادبی، علمی، انقلابی و دلاوران ایران زمین

مهارت‌ها

- ✓ تفکر
- ✓ تمرکز و دقت
- ✓ گفت‌وگو
- ✓ نقد و تحلیل
- ✓ استدلال
- ✓ توانایی تعمیم یافته‌ها
- ✓ خوانش با لحن و آهنگ مناسب
- ✓ توانایی درک پیام‌ها
- ✓ جست‌وجوگری
- ✓ تبادل درست اطلاعات
- ✓ توانایی استفاده از نرم‌افزارها و برنامه‌ها
- ✓ اشتراک گذاری دانش و اطلاعات به صورت آنلاین و آفلاین
- ✓ شناخت رسانه و انواع محتوای دیجیتال

ارزش‌ها و گرایش‌ها

- ✓ باور و ایمان به مفاهیم دینی، تربیتی، اخلاقی و فرهنگی
- ✓ نگرش مثبت به ارزش‌های اسلامی و انقلاب اسلامی
- ✓ علاقه به زبان فارسی به عنوان یکی از ارکان هویت ملی
- ✓ رعایت اخلاق علمی و پژوهشی در حوزه زندگی فردی و اجتماعی
- ✓ ایجاد نگرش منتقدانه (نگاه انتقادی)
- ✓ توجه به زبان و ادبیات و فرهنگ منطقه‌ای و بومی و...
- ✓ خودمراقبتی در فضای مجازی آنلاین و آفلاین

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

پایه هشتم

اهداف فارسی

✓ با خواندن، درک و دریافت پیام اصلی متون ادبی نظم و نثر و کشف ارتباط معنایی بخش‌های مختلف یک متن، به صورت مستدل و منطقی درباره آن گفت‌وگو می‌کند و آن را نقد و تحلیل می‌کند.

✓ با انواع نوشته‌ها آشنا می‌شود و با تمرکز بر نوع خوانش و لحن متن، توانایی بلندخوانی، صامت‌خوانی و خواندن با لحن و آهنگ مناسب را به دست می‌آورد.

✓ با شناخت کلمات هم‌آوا، اجزای جمله و معرفی اسم، گروه اسمی، وابسته‌های پسین اسم (صفت بیانی)، وابسته‌های پیشین اسم (صفت اشاره، صفت شمارشی، صفت پرسشی، صفت تعجبی، صفت مبهم)، فرایندهای واجی، واج میانجی، واژگان متون زبانی و ادبی دوره معاصر، ساختمان نحوی زبان و روابط همنشینی زبان در زبان فارسی معیار، مهارت‌های زبانی خود را پرورش می‌دهد و توانایی تشخیص و به‌کارگیری آن‌ها را کسب می‌کند.

✓ با خواندن نمونه‌های خوب از نظم و نثر ایران و جهان در منابع چاپی/ محتوای دیجیتال، ضمن آشنایی با صاحبان آثار، آموزه‌های اخلاقی و تربیتی آن‌ها را در زندگی به‌کار می‌گیرد و از خوانش متون ادبی لذت می‌برد.

✓ با درک ارزش‌هایی چون باور و ایمان به مفاهیم دینی، تربیتی، اخلاقی و فرهنگی، نگرش مثبت به ارزش‌های اسلامی و انقلاب اسلامی از طریق خوانش متون ادبی، نسبت به ادبیات، تاریخ ادبیات، ادبا، زبان و فرهنگ فارسی نگرش مثبت پیدا می‌کند.

✓ با کسب توانایی سخن گفتن مؤثر، مناسب و روان در برابر جمع و با تأکید بر فن بیان بر کم‌رویی خود غلبه می‌کند و اعتماد به نفس بیشتری به دست می‌آورد.

✓ با آموختن دانش‌های ادبی و شیوه‌ها و ابزارهای آفرینش زیبایی سخن، توانایی خواندن نمادهای نوشتاری و تصویری زبان فارسی را به دست می‌آورد.

✓ با به‌کارگیری کارافزارهای مناسب خواندن (مکت، تکیه، درنگ، گسست و کشش آوایی، فراز و فرود، لحن و آهنگ) و گوش دادن به خوانش‌های موجود در فضای مجازی (رمزپنه‌ها، اینترنت و ...)، با شیوه‌های مناسب خواندن آشنا می‌شود و آداب و عادات پسندیده درست خواندن را به‌کار می‌گیرد.

✓ برای خواندن نمونه‌های خوب نظم و نثر ایران و جهان و آشنایی بیشتر با صاحبان آثار و وسعت بخشیدن به دامنه اطلاعات ادبی خود به جست‌وجو در فضای مجازی (اینترنت/ منابع آنلاین) می‌پردازد.

✓ فعالانه در فضای فناورانه (شبکه شاد و ...) مشارکت دارد. به‌عنوان مثال می‌تواند درباره یک موضوع بنویسد و یا یک ارائه به صورت ویدئو و ... برگزار کند.

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

نقشه محتوایی فارسی

مفاهیم

- ✓ سازه‌ها و هنجارهای زبان فارسی و شیوه‌های آفرینش متن‌های ادبی
- ✓ بایدها و نبایدهای املایی
- ✓ قالب‌های شعری
- ✓ خدانشناسی
- ✓ تعمق در آفرینش پدیده‌ها و هستی‌پیام‌ها و آموزه‌های زندگانی مانند: کار و تلاش، احترام، خودشناسی، آزادگی، امیدواری، دوراندیشی، آزادی، درستکاری، عزت و آزادگی، ادبیات، پایداری، وطن دوستی و دفاع از میهن، الگوپذیری از شهدا و ایثارگران

مهارت‌ها

- ✓ شناخت کلمات هم‌آوا
- ✓ اجزای جمله و معرفی اسم
- ✓ گروه اسمی
- ✓ وابسته‌های پسین اسم (صفت بیانی)
- ✓ وابسته‌های پیشین اسم (صفت اشاره، صفت شمارشی، صفت پرسشی، صفت تعجبی، صفت مبهم)
- ✓ فرایندهای واجی
- ✓ واج میانجی
- ✓ ساختمان نحوی زبان و روابط همنشینی واژه‌ها در زبان فارسی
- ✓ تفکر
- ✓ تمرکز و دقت
- ✓ گفت‌وگو
- ✓ نقد و تحلیل
- ✓ استدلال
- ✓ توانایی تعمیم یافته‌ها
- ✓ خوانش با لحن و آهنگ مناسب
- ✓ توانایی درک پیام‌ها و...
- ✓ جست‌وجوگری
- ✓ تبادل درست اطلاعات
- ✓ توانایی استفاده از نرم‌افزارها و برنامه‌ها
- ✓ اشتراک‌گذاری دانش و اطلاعات به صورت آنلاین و آفلاین
- ✓ شناخت رسانه و انواع محتوای دیجیتال

ارزش‌ها و گرایش‌ها

- ✓ باور و ایمان به مفاهیم دینی، تربیتی، اخلاقی و فرهنگی
- ✓ نگرش مثبت به ارزش‌های اسلامی و انقلاب اسلامی
- ✓ علاقه به زبان فارسی به عنوان یکی از ارکان هویت ملی
- ✓ رعایت اخلاق علمی و پژوهشی در حوزه زندگی فردی و اجتماعی
- ✓ ایجاد نگرش منتقدانه (نگاه انتقادی)
- ✓ توجه به زبان و ادبیات و فرهنگ منطقه‌ای و بومی
- ✓ خودمراقبتی در فضای مجازی (آنلاین و آفلاین)

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

پایه نهم

اهداف فارسی

آثار، آموزه‌های اخلاقی و تربیتی آن‌ها را در زندگی به‌کار می‌گیرد و از خوانش متون ادبی لذت می‌برد.

با درک ارزش‌های اساسی چون باور و ایمان به مفاهیم دینی، تربیتی، اخلاقی و فرهنگی، ارزش‌های اسلامی و انقلاب‌اسلامی از طریق خوانش متون ادبی، نسبت به ادبیات، زبان و فرهنگ فارسی نگرش مثبت پیدا می‌کند.

با شناخت گروه اسمی، هسته گروه اسمی، وابسته‌های پیشین و پسین، روابط معنایی واژگان، صفت‌ها، انواع فعل مضارع، ماضی و آینده، تغییر زمان و شمار فعل‌ها، قید و پرسش انکاری و... مهارت‌های زبانی خود را پرورش می‌دهد و توانایی تشخیص و به‌کارگیری آن‌ها را کسب می‌کند.

با کسب توانایی سخن گفتن مؤثر، مناسب و روان در برابر جمع و با تأکید بر فن بیان بر کم‌رویی خود غلبه می‌کند و اعتماد به نفس بیشتری به دست می‌آورد.

شمار می‌آورد.

با به‌کارگیری کارافزارهای مناسب خواندن (مکت، تکیه، درنگ، گسست و کشش آوایی، فراز و فرود، لحن و آهنگ) و گوش دادن به خوانش‌های موجود در فضای مجازی (رمزینه‌ها، اینترنت و...)، با شیوه‌های مناسب خواندن آشنا می‌شود و آداب و عادات پسندیده درست خواندن را به‌کار می‌گیرد.

برای خواندن نمونه‌های خوب نظم و نثر ایران و جهان و آشنایی بیشتر با صاحبان آثار و وسعت بخشیدن به دامنه اطلاعات ادبی خود به جست‌وجو در فضای مجازی (اینترنت/ منابع آفلاین) می‌پردازد.

فعالانه در فضای فناورانه (شبکه شاد و...) مشارکت دارد. به عنوان مثال می‌تواند درباره یک موضوع یک ارائه به صورت ویدئو و... برگزار کند.

با خواندن نمونه‌های خوب از نظم و نثر ایران و جهان و چهره‌های بزرگ ادبی و فرهنگی معاصر و کهن (در منابع چاپی/ محتوای دیجیتال)، ضمن آشنایی با صاحبان

با نمونه‌هایی از متون نظم و نثر ایران و جهان و چهره‌های بزرگ ادبی و فرهنگی معاصر و کهن ایران و جهان آشنا می‌شود و توانایی درک و تعمیم معنای متون زبانی و ادبی و یافته‌های علمی و ادبی زبان فارسی را به دست می‌آورد.

پس از آشنایی با انواع نوشته‌ها و تمرکز بر نوع خوانش و لحن متن، توانایی بلندخوانی، صامت‌خوانی و خواندن با لحن و آهنگ مناسب را به دست می‌آورد.

توانایی استنباط، درک و دریافت پیکره و اجزای متن و نقد و تحلیل پیام‌های متن دروس را به دست می‌آورد و روحیه نقد و نقدپذیری در او تقویت می‌شود.

با آموختن دانش‌های ادبی و شیوه‌ها و ابزارهای آفرینش زیبایی سخن، توانایی خواندن نمادهای نوشتاری و تصویری زبان فارسی را به دست می‌آورد.

به آموزه‌های نیکوی اخلاقی، ارزش‌های اجتماعی، دینی، انقلابی و فرهنگی ایران زمین علاقه‌مند می‌شود و زبان فارسی را به عنوان یکی از ارکان هویت ملی به

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

نقشه محتوایی فارسی

مفاهیم

- ✓ سازه‌ها و هنجارهای زبان فارسی و شیوه‌های آفرینش متن‌های ادبی
- ✓ شناخت جوهره فعالیت‌های نوشتاری و بایدها و نبایدهای املایی
- ✓ قالب‌های شعری
- ✓ خداشناسی و تعمق و تفکر در آفرینش پدیده‌ها و هستی
- ✓ علم‌آموزی
- ✓ زیستی مناسب و شایسته با الگوپذیری از بزرگان دین و چهره‌های ادبی و علمی و انقلابی
- ✓ درک ادب برجسته جهانی
- ✓ شناخت گروه اسمی
- ✓ هسته گروه اسمی
- ✓ وابسته‌های پیشین و پسین
- ✓ روابط معنایی واژگان
- ✓ انواع فعل مضارع
- ✓ ماضی و آینده

مهارت‌ها

- ✓ تفکر
- ✓ تمرکز و دقت
- ✓ گفت‌وگو
- ✓ نقد و تحلیل
- ✓ استدلال
- ✓ توانایی تعمیم یافته‌ها
- ✓ خوانش با لحن و آهنگ مناسب
- ✓ توانایی درک پیام‌ها
- ✓ نقد و تحلیل
- ✓ جست‌وجوگری
- ✓ تبادل درست اطلاعات
- ✓ توانایی استفاده از نرم‌افزارها و برنامه‌ها
- ✓ اشتراک گذاری دانش و اطلاعات به صورت آنلاین و آفلاین
- ✓ شناخت رسانه و انواع محتوای دیجیتال

ارزش‌ها و گرایش‌ها

- ✓ باور و ایمان به مفاهیم دینی، تربیتی، اخلاقی و فرهنگی
- ✓ نگرش مثبت به ارزش‌های اسلامی و انقلاب اسلامی
- ✓ علاقه به زبان فارسی به عنوان یکی از ارکان هویت ملی
- ✓ رعایت اخلاق علمی و پژوهشی در حوزه زندگی فردی و اجتماعی
- ✓ ایجاد نگرش منتقدانه (نگاه انتقادی)
- ✓ توجه به زبان و ادبیات و فرهنگ منطقه‌ای و بومی
- ✓ خودمراقبتی در فضای مجازی (آنلاین و آفلاین)

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

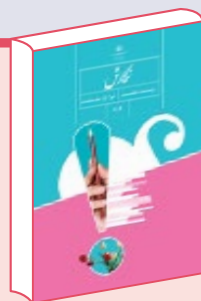
نگارش

پایه نهم

پایه هشتم

پایه هفتم

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

پایه هفتم

اهداف نگارش

- ✓ با ترسیم ساختمان نوشته، به ذهن و نوشته خود نظم می‌دهد و آسان‌تر می‌نویسد.
- ✓ با ویژگی‌های بخش‌های مختلف نوشته آشنایی دارد و هنگام نوشتن، می‌داند در مورد چه بنویسد، از کجا شروع کند و چگونه موضوع خود را پرورش دهد، در هر بند درباره یک موضوع مرتبط با موضوع اصلی می‌نویسد و از پراکنده گویی پرهیز می‌کند و در نهایت می‌داند که نوشته خود را چگونه به پایان برساند.
- ✓ هنگام نوشتن، ابتدا موضوع را به چند موضوع دسته‌بندی می‌کند و با نوشتن در مورد هر کدام از ریزموضوع‌ها در بخش میانی، به ذهن و نوشته خود نظم می‌دهد.
- ✓ هنگام نوشتن درباره موضوع‌های کلی، برای سازمان دادن به ذهن و نوشته خود، موضوع را محدود می‌کند و در مورد موضوع جدید به صورت دقیق‌تر می‌نویسد.
- ✓ هنگام نوشتن هر یک از بندها، ابتدا به درستی موضوع بند را با آوردن جمله موضوع مشخص می‌کند و با نوشتن جمله‌های مرتبط با جمله نخست، آن را تقویت می‌کند.
- ✓ در مورد برخی موضوع‌ها و موضوع‌های ذهنی، با استفاده از پرسش و پاسخ، سیر نوشته را معین می‌کند و به ذهن و نوشته خود نظم می‌دهد.
- ✓ در مواجهه با یک تصویر، خوب می‌بیند و ارتباط بخش‌های مختلف تصویر را درک می‌کند و پیام‌های تصویر را در می‌یابد و تحلیل می‌کند و می‌تواند در مورد تصویر متنی بیافریند.
- ✓ هنگام مطالعه متون کهن و حکایات، پیام متن را درک می‌کند و به راحتی آن را بازنویسی می‌کند و گسترش می‌دهد.
- ✓ در مواجهه با ضرب‌المثل‌ها، پیام و محتوای ضرب‌المثل را درک می‌کند و با استفاده از ظرفیت‌های معنایی و تصویری آن‌ها، داستانی کوتاه می‌آفریند.
- ✓ در تمامی نوشته‌ها (دستنویس/تابیی) املاي صحیح واژه‌ها و نکات ویرایشی را رعایت می‌کند و قواعد دستوری را به درستی به‌کار می‌برد و درست می‌نویسد.
- ✓ خوب می‌شنود و نوشته‌های دیگران را نقد و بررسی می‌کند، بندهای مختلف نوشته آن‌ها و موضوع هر کدام از بندها را تشخیص می‌دهد و برای بهتر شدن نوشته پیشنهاد می‌دهد.
- ✓ به خواندن کتاب‌های گذشته و نوشته‌های دیگران علاقه‌مند است.
- ✓ ضمن آگاه بودن نسبت به ماندگاری نوشته‌های خود در فضای مجازی، در نوشتن جملات دقت دارد و اطلاعات را به درستی انتقال می‌دهد.
- ✓ با کسب توانایی نوشتن مؤثر و منسجم و ارائه در محیط فناورانه مناسب (پاورپوینت، ورد، اینفوگرافیک و ...) نسبت به آموزه‌ها و محتوای گفت‌وگوها در کانال‌ها و گروه‌های جمعی، ایده‌ها، اطلاعات و دانش‌های ادبی خود را با افراد و گروه‌های مختلف مبادله می‌کند.
- ✓ توانایی استفاده از نرم‌افزارها و برنامه‌های مناسب برای نوشت (یادداشت، ورد و ...) را دارد و از آن‌ها برای تولید متن استفاده می‌کند.
- ✓ فعالانه در فضای فناورانه (شبکه شاد و ...) مشارکت دارد به‌عنوان مثال می‌تواند درباره یک موضوع بنویسد و یا یک ارائه به صورت ویدئو و ... برگزار کند...

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

نقشه محتوایی نگارش

مفاهیم

- ✓ ساختمان و چارچوب نوشته
- ✓ ویژگی بخش‌های نوشته
- ✓ طبقه‌بندی موضوع
- ✓ کوچک کردن موضوع
- ✓ ریزموضوع
- ✓ ویژگی بندهای بخش میانی
- ✓ جمله موضوع
- ✓ جمله‌های کامل‌کننده
- ✓ کاربرد پرسش در نویسندگی
- ✓ موضوع‌های ذهنی

مهارت‌ها

- ✓ سازمان‌دهی ذهنی
- ✓ نظم دادن به ذهن و نوشته
- ✓ انسجام نوشته
- ✓ بازسازی و بازپروری فکر
- ✓ درست‌اندیشی
- ✓ تقویت و توسعه ذهن
- ✓ آسان‌نویسی، بررسی متن
- ✓ آشنایی با تحلیل و نقدنویسی
- ✓ کاربرد صحیح کلمات
- ✓ نظم دادن به جملات
- ✓ گسترش متن
- ✓ درک و تحلیل
- ✓ بازشناسی (تشخیص) متن
- ✓ فرضیه‌سازی
- ✓ استدلال و نتیجه‌گیری درباره محتوا

و پیام متن یا تصویر

- ✓ تفکر و نوشتن خلاق
- ✓ خواندن و شنیدن
- ✓ جست‌وجوگری
- ✓ تبادل درست اطلاعات
- ✓ توانایی استفاده از نرم‌افزارها و برنامه‌ها
- ✓ اشتراک گذاری دانش و اطلاعات به صورت آنلاین و آفلاین
- ✓ شناخت رسانه و انواع محتوای دیجیتال

ارزش‌ها و گرایش‌ها

- ✓ پرورش حافظه
- ✓ خلاقیت و نوآفرینی
- ✓ تقویت علاقه و نگرش مثبت به مطالعه و کتاب‌خوانی
- ✓ تقویت روحیه مشارکت‌پذیری دانش‌آموزان
- ✓ تقویت فرهنگ رایزنی و مشورت
- ✓ تقویت فرهنگ نقدپذیری و تحمل سخن دیگران
- ✓ تلطیف احساسات، عواطف و التذاذ ادبی
- ✓ خودمراقبتی در فضای مجازی (آنلاین و آفلاین)

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

پایه هشتم

اهداف نگارش

مؤثر و منسجم و ارائه در محیط فناوریانه مناسب (پاورپوینت، ورد، اینفوگرافیک و ...) نسبت به آموزه ها و محتوای گفت‌وگوها در کانال ها و گروه‌های جمعی، ایده‌ها، اطلاعات و دانش‌های ادبی خود را با افراد و گروه‌های مختلف مبادله می‌کند.

✓ توانایی استفاده از نرم‌افزارها و برنامه‌های مناسب برای نوشتن (یادداشت، ورد و ...) را دارد و از آن‌ها برای تولید متن استفاده می‌کند.

✓ فعالانه در فضای فناوریانه (شبکه شاد و ...) مشارکت دارد. به‌عنوان مثال می‌تواند درباره یک موضوع بنویسد و یا یک ارائه به صورت ویدئو و ... برگزار کند.

تأییبی) املاى صحیح واژه‌ها و نکات ویرایشی را رعایت می‌کند و قواعد دستوری را به درستی به‌کار می‌برد و درست می‌نویسد.

✓ خوب می‌شنود و نوشته‌های دیگران را نقد و بررسی می‌کند، بندهای مختلف نوشته آن‌ها و موضوع هر کدام از بندها را تشخیص می‌دهد و برای بهتر شدن نوشته پیشنهاد می‌دهد.

✓ به خواندن کتاب‌های گذشته و نوشته‌های دیگران علاقه‌مند است.

✓ ضمن آگاه بودن نسبت به ماندگاری نوشته‌های خود در فضای مجازی، در نوشتن جملات دقت دارد و اطلاعات را به درستی انتقال می‌دهد.

✓ با کسب توانایی نوشتن

دریچه‌های مختلف به موضوع نگاه می‌کند.

✓ در مواجهه با یک تصویر، خوب می‌بیند و ارتباط بخش‌های مختلف تصویر را درک می‌کند و پیام‌های تصویر را در می‌یابد، تحلیل می‌کند و می‌تواند در مورد تصویر متنی بیافریند.

✓ هنگام مطالعه متون کهن و حکایات، پیام متن را درک می‌کند و به راحتی آن را بازنویسی می‌کند و گسترش می‌دهد.

✓ در مواجهه با ضرب‌المثل‌ها، پیام و محتوای ضرب‌المثل را درک می‌کند و با استفاده از ظرفیت‌های معنایی و تصویری آن‌ها، داستانی کوتاه می‌آفریند.

✓ در تمامی نوشته‌ها (دستنویس/

و فعل‌ها و کلمات را به صورت کامل به‌کار می‌گیرد.

✓ در مواجهه با پدیده‌ها، خوب می‌بیند، خوب می‌شنود و برای درک و دریافت بهتر و بیشتر، از دیگر حواس خود نیز استفاده می‌کند. گاهی نیز دست به تخیل و تصور می‌زند.

✓ در مواجهه با برخی پدیده‌ها، آن‌ها را با دیگر پدیده‌های ملموس، می‌سنجد و مقایسه می‌کند و در مورد تفاوت‌ها و شباهت‌های دو موضوع می‌اندیشد.

✓ هنگام نوشتن، به راحتی خود را به جای دیگر انسان‌ها و پدیده‌ها قرار می‌دهد و از ذهن و زبان آن‌ها می‌نویسد.

✓ هنگام نوشتن در مورد یک موضوع، می‌اندیشد و از دیدگاه‌ها و

✓ با ترسیم ساختمان نوشته، به ذهن و نوشته خود نظم می‌دهد و آسان‌تر می‌نویسد.

✓ با ویژگی‌های بخش‌های مختلف نوشته آشنایی دارد و هنگام نوشتن، می‌داند در مورد چه بنویسد، از کجا شروع کند، چگونه موضوع خود را پرورش دهد و در نهایت نوشته خود را چگونه به پایان برساند.

✓ در مورد موضوعات مختلف، راحت‌تر فکر می‌کند و افکار خود را ساده‌تر بیان می‌کند.

✓ بین فکر کردن، گفتن و نوشتن، فاصله‌ای نمی‌بیند و افکار و گفتار خود را راحت‌تر به نوشته تبدیل می‌کند و آن را به زبان معیار برمی‌گرداند.

✓ در نوشته رسمی‌خود از کلمات شکسته و گفتاری استفاده نمی‌کند

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

نقشه محتوایی نگارش

ارزش‌ها و گرایش‌ها

- ✓ تقویت ذهن و آسان‌سازی نوشتن
- ✓ پرورش حافظه
- ✓ خلاقیت و نوآفرینی
- ✓ تقویت علاقه و نگرش مثبت به مطالعه و کتابخوانی
- ✓ تقویت روحیه مشارکت‌پذیری دانش‌آموزان
- ✓ تقویت فرهنگ رایزنی و مشورت
- ✓ تقویت فرهنگ نقدپذیری و تحمل سخن دیگران
- ✓ تلطیف احساسات، عواطف و التذاذ ادبی
- ✓ خودمراقبتی در فضای مجازی (آنلاین و آفلاین)

- ✓ آشنایی با تحلیل و نقدنویسی
- ✓ کاربرد صحیح کلمات
- ✓ نظم دادن به جملات
- ✓ گسترش متن
- ✓ درک و تحلیل
- ✓ بازشناسی (تشخیص) متن
- ✓ فرضیه‌سازی
- ✓ استدلال و نتیجه‌گیری درباره محتوا و پیام متن
- ✓ تصویر
- ✓ تفکر و نوشتن خلاق
- ✓ خواندن و شنیدن
- ✓ جست‌وجوگری
- ✓ تبادل درست اطلاعات
- ✓ توانایی استفاده از نرم‌افزارها و برنامه‌ها
- ✓ اشتراک‌گذاری دانش و اطلاعات به صورت آنلاین و آفلاین
- ✓ شناخت رسانه و انواع محتوای دیجیتال

مفاهیم

- ✓ ساختمان و چارچوب نوشته
- ✓ ارتباط نوشتن با افکار و گفتار
- ✓ تفاوت واژه‌ها و شیوه بیان جمله‌ها در زبان معیار و گفتار
- ✓ روش تبدیل گفتار به نوشتار
- ✓ ارتباط خوب دیدن
- ✓ خوب شنیدن با خوب نوشتن و استفاده مناسب از دیگر حواس برای پرورش ذهن و دقیق‌تر نوشتن
- ✓ کاربرد روش سنجش و مقایسه در نویسندگی
- ✓ کاربرد شیوه جانشین‌سازی در نویسندگی
- ✓ کاربرد نگاه تازه و دگرگونه به موضوع در نویسندگی

مهارت‌ها

- ✓ سازمان‌دهی ذهنی
- ✓ نظم دادن به ذهن و نوشته
- ✓ انسجام نوشته، بازسازی و بازپروری فکر
- ✓ درست اندیشی
- ✓ تقویت و توسعه ذهن
- ✓ آسان‌نویسی
- ✓ بررسی متن

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

پایه نهم

اهداف نگارش

- ✓ با انواع روش‌هایی که تاکنون آموخته است، به ذهن و نوشته خود نظم می‌دهد و آسان‌تر می‌نویسد.
- ✓ نسبت به بخش‌های مختلف متن آشنایی دارد و هنگام نوشتن، واژه‌های سنجیده و زیبا انتخاب می‌کند، از واژه‌های مترادف و متضاد در متن خود به خوبی استفاده می‌کند، نسبت به ظرفیت شبکه معنایی واژه‌ها آگاهی دارد و در جا به جای متن خود از آن‌ها به درستی استفاده می‌کند و با گسترش واژه‌ها و تنوع در کاربرد فعل‌ها متن را از یکنواختی بیرون می‌برد.
- ✓ نسبت به زبان نوشته عادی و نوشته ادبی آگاهی دارد و هنگام نوشتن، با بهره‌گیری از آرایه‌ها و زیبایی‌های ادبی، متنی خیال انگیز و ادبی می‌آفریند.
- ✓ با شیوه‌های طنزآمیز شدن نوشته آشناست و در موارد لزوم از این شیوه برای چاشنی دادن به کلام استفاده می‌کند.
- ✓ هنگام مطالعه متون کهن و حکایات، پیام متن را درک می‌کند و به راحتی آن را بازنویسی می‌کند و گسترش می‌دهد.
- ✓ در مواجهه با ضرب‌المثل‌ها، پیام و محتوای ضرب‌المثل را درک می‌کند و با استفاده از ظرفیت‌های معنایی و تصویری آن‌ها، داستانی کوتاه می‌آفریند.
- ✓ در تمامی نوشته‌ها (دستنویس / تایپی) املاي صحیح واژه‌ها و نکات ویرایشی را رعایت می‌کند و قواعد دستوری را به درستی به‌کار می‌برد و درست می‌نویسد.
- ✓ خوب می‌شنود و نوشته‌های دیگران را نقد و بررسی می‌کند، بندهای مختلف نوشته آن‌ها و موضوع هر کدام از بندها را تشخیص می‌دهد و برای بهتر شدن نوشته پیشنهاد می‌دهد.
- ✓ ضمن آگاه بودن نسبت به ماندگاری نوشته‌های خود در فضای مجازی، در نوشتن نوشته را خوب آغاز می‌کند و زیبا به پایان می‌برد و عنوان مناسبی برای نوشته‌های خود برمی‌گزیند.
- ✓ برای هر موضوعی، قالب مناسب آن را تشخیص می‌دهد و با نوشتن در آن قالب، به نوشته خود سر و سامان می‌دهد.
- ✓ به خواندن کتاب‌های گذشته و نوشته‌های دیگران و همین‌طور تماشای فیلم و شنیدن حکایات و... علاقه‌مند است و با افزایش معلومات و آگاهی خود، نوشته خود را عمق می‌دهد.
- ✓ نوشته خود را بارها می‌خواند و با ویرایش نوشته آن را بهبود می‌بخشد.
- ✓ در مواجهه با یک تصویر، خوب می‌بیند و ارتباط بخش‌های مختلف تصویر را درک می‌کند و پیام‌های تصویر را در می‌یابد و تحلیل می‌کند و می‌تواند در مورد تصویر متنی بیافزیند.
- ✓ جملات دقت دارد و اطلاعات را به درستی انتقال می‌دهد.
- ✓ با کسب توانایی نوشتن مؤثر و منسجم و ارائه در محیط فناورانه مناسب (پاورپوینت، ورد، اینفوگرافیک و ...) نسبت به آموزه‌ها و محتوای گفت‌وگوها در کانال‌ها و گروه‌های جمعی، ایده‌ها، اطلاعات و دانش‌های ادبی خود را با افراد و گروه‌های مختلف مبادله می‌کند.
- ✓ توانایی استفاده از نرم‌افزارها و برنامه‌های مناسب برای نوشت (یادداشت، ورد و ...) را دارد و از آن‌ها برای تولید متن استفاده می‌کند.
- ✓ فعالانه در فضای فناورانه (شبکه شاد و ...) مشارکت دارد. به‌عنوان مثال می‌تواند درباره یک موضوع بنویسد و یا یک ارائه به صورت ویدئو و ... برگزار کند.

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

نقشه محتوایی نگارش

مفاهیم

- ✓ بخش‌های نوشته
- ✓ شناخت ساختمان و چارچوب نوشته
- ✓ راه‌های پرورش ذهن و نظم بخشیدن به ذهن و نوشته
- ✓ ارتباط بخش‌های مختلف یک متن
- ✓ تأثیر انتخاب واژه‌ها در زیبایی متن
- ✓ شیوه‌های کاربرد واژگان و گسترش متن
- ✓ انواع زبان نوشته (عادی و ادبی)
- ✓ فضای طنز و غیر طنز
- ✓ شیوه‌های آفرینش طنز
- ✓ تأثیر آغاز و پایان مناسب و نامگذاری نیکو
- ✓ روش‌های جذاب کردن آغاز و تأثیرگذار کردن پایان نوشته
- ✓ قالب‌های نوشته
- ✓ تأثیر مطالعه هدفمند در وسعت بخشیدن به نوشته
- ✓ گام‌های نوشتن

مهارت‌ها

- ✓ سازمان‌دهی ذهنی
- ✓ نظم دادن به ذهن و نوشته
- ✓ انسجام نوشته
- ✓ بازسازی و بازپروری فکر
- ✓ درست‌اندیشی
- ✓ تقویت و توسعه ذهن
- ✓ آسان‌نویسی
- ✓ بررسی متن
- ✓ آشنایی با تحلیل و نقدنویسی
- ✓ کاربرد صحیح کلمات
- ✓ نظم دادن به جملات
- ✓ گسترش متن
- ✓ درک و تحلیل
- ✓ بازشناسی (تشخیص) متن
- ✓ فرضیه‌سازی
- ✓ استدلال و نتیجه‌گیری درباره محتوا و پیام متن یا تصویر
- ✓ تفکر و نوشتن خلاق
- ✓ خواندن و شنیدن
- ✓ جست‌وجوگری
- ✓ تبادل درست اطلاعات

ارزش‌ها و گرایش‌ها

- ✓ توانایی استفاده از نرم‌افزارها و برنامه‌ها
- ✓ اشتراک‌گذاری دانش و اطلاعات به صورت آنلاین و آفلاین
- ✓ شناخت رسانه و انواع محتوای دیجیتال
- ✓ علاقه به زبان
- ✓ فرهنگ و ادبیات ایران
- ✓ تقویت ذهن و آسان‌سازی نوشتن
- ✓ پرورش حافظه
- ✓ خلاقیت و نوآفرینی
- ✓ تقویت علاقه و نگرش مثبت به مطالعه و کتابخوانی
- ✓ تقویت روحیه مشارکت‌پذیری دانش‌آموزان
- ✓ تقویت فرهنگ رایزنی و مشورت
- ✓ تقویت فرهنگ نقدپذیری و تحمل سخن دیگران
- ✓ تلطیف احساسات، عواطف و التذاذ ادبی
- ✓ خودمراقبتی در فضای مجازی (آنلاین و آفلاین)

اهداف
و نقشه
محتوایی

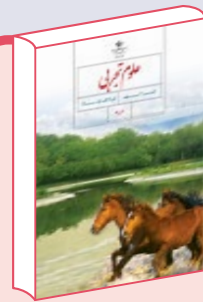
طراحی
آموزشی

فهرست

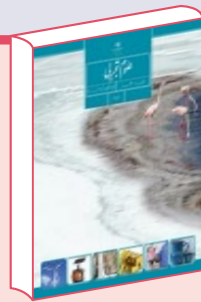
علوم تجربی

پایه نهم

پایه هشتم

پایه هفتم

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

پایه هفتم

اهداف علوم تجربی

جابه‌جایی مشخص محاسبه می‌کند و کار را یکی از راه‌های انتقال انرژی یک سامانه می‌داند.

✓ نقش منابع انرژی و استفاده درست و بهینه از آن‌ها را در توسعه پایدار و تداوم زندگی توضیح می‌دهد و منابع انرژی را که می‌تواند جایگزین انرژی‌های تجدیدناپذیر شوند (شامل: انرژی خورشیدی، انرژی باد، انرژی موج‌های دریا، انرژی برق آبی، انرژی زمین‌گرمایی و سوخت‌های زیستی) می‌شناسد.

✓ درک خود را از مفاهیم دما، گرما و روش‌های انتقال گرما بیان می‌کند. نقش گرما در زندگی را شرح می‌دهد و از دماسنج‌های مختلف به درستی استفاده می‌کند و طرح‌ها و ایده‌هایی برای مصرف بهینه انرژی و خنک کردن دستگاه‌ها با ساخت ویدئوهای کوتاه یا استفاده از پاورپوینت، پوستر یا ... ارائه می‌دهد.

✓ نقش هر یک از بخش‌های اصلی یاخته و اجزای آن را می‌شناسد، و با درک شباهت اساسی همه جانداران به یکدیگر، تنوع جانداران و سطوح سازمان‌یابی را در جانداران گزارش می‌کند.

✓ بر اساس مفاهیم و اصول تغذیه سالم، معیارهایی برای انتخاب خوراکی‌ها و رفتار تغذیه‌ای سالم ارائه می‌دهد و در زندگی به کار می‌گیرد.

و کاربردهای آن‌ها آشنا می‌شود و به نقش و اهمیت علوم در بهبود زندگی پی می‌برد و علاوه بر این به این نکته که برخی از مواد به طور مستقیم از طبیعت و برخی با انجام تغییرات شیمیایی و فیزیکی روی مواد طبیعی به دست می‌آیند توجه می‌کند.

✓ با منابع خدادادی کشور و با فرایند کلی تولید سیمان، شیشه، آهن، ظروف سفالی و برخی فرصت‌های شغلی مرتبط با علوم تجربی آشنا می‌شود و به اهمیت محدود بودن منابع و نقش بازیافت در زندگی پی می‌برد.

✓ به اهمیت آب‌کره (دریاها، دریاچه‌ها، رودخانه‌ها، نزولات جوی و...) در زندگی خود و دیگر موجودات زنده پی می‌برد و با آگاهی از میزان آب‌های شیرین، راه‌های استفاده درست از آن‌ها را ارائه می‌دهد.

✓ با اهمیت آب‌های زیرزمینی و راه‌های بهره‌برداری از آن‌ها (چاه، چشمه و قنات) و تأثیر آن‌ها بر کشاورزی، آب آشامیدنی و... آشنا می‌شود و آب‌های زیرزمینی و آب‌های سطحی را از نظر میزان املاح و آلودگی میکروبی با هم مقایسه می‌کند و ارائه می‌دهد و با اطلاعاتی که دارد به مدیریت بهره‌برداری آب می‌پردازد.

✓ تبدیل انرژی را در وسایل و پدیده‌های مختلف تشخیص می‌دهد و بیان می‌کند و مقدار کار را در یک

✓ با نقش تجربه و تفکر، مهارت‌های علوم و روش علمی در تولید علم آشنا می‌شود و می‌تواند در مواجهه با مسائل زندگی روزمره آن‌ها را به کار بندد.

✓ از برخی نرم افزارها مانند Word، Paint، Powerpoint و Excel و ... در بخش‌هایی که نیاز به ارائه است بصورت مناسب استفاده می‌کند.

✓ با ساخت ویدئوهای کوتاه یا استفاده از مجموعه تصاویر یا ... نتایج یافته‌های خود را ارائه می‌دهد.

✓ با نقش ابزارهای اندازه‌گیری آشنا می‌شود و می‌تواند در زندگی و کارهای علمی، یکاها و ابزارهای اندازه‌گیری را به طور مناسب به کار گیرد و تبدیل واحدهای متعارف به یکدیگر را به راحتی انجام دهد.

✓ با مواد، اجزای تشکیل دهنده، کاربرد و اهمیت آن‌ها در زندگی آشنا می‌شود و براساس ویژگی‌های مشترک، آن‌ها را طبقه‌بندی می‌کند. هم‌چنین با فعالیت‌های علمی مانند مدل‌سازی، انجام آزمایش‌های واقعی یا تعاملی-دیجیتالی و... مهارت‌های آموزش علوم و روش علمی را در خود تقویت می‌کند.

✓ با مواد اولیه موجود در طبیعت، ویژگی‌های مختلف یک ماده، خواص مواد و روش‌های بهبود خواص، آلیاژها

اهداف
و نقشه
محتواییطراحی
آموزشی

فهرست

نقشه محتوایی علوم تجربی

مفاهیم

✓ علم تجربی، روش علمی، علم و فناوری، اندازه‌گیری، یکای اندازه‌گیری جرم، وزن، حجم و طول، زمان، چگالی، دقت در اندازه‌گیری، انواع مواد، مشاهده مستقیم و غیرمستقیم، مدل‌های مولکولی، ذره‌های سازنده اتم، تراکم‌پذیری مواد، حجم مواد، تأثیر دما بر حجم مواد، بهبود خواص مواد، آلیاژ، چگونگی یافت شدن مواد در طبیعت، سیمان، سفال، شیشه و فرایند ساخت آن‌ها، اتم‌ها، مولکول‌ها، عنصر، ترکیب، ساختار اتم، گرما و تغییر حالت ماده، منبع مواد، ویژگی‌های فیزیکی مواد، کاربرد مواد، مواد هوشمند، فرایند تولید آهن، سرعت مصرف منابع و محدودیت آن‌ها، بهره‌وری منابع، بازیافت آب، تشکیل باران، چرخه آب، آب‌های جاری، حوضه آبریز، آبشار، دریاچه، دریا، اقیانوس، آلودگی آب، موج و جزر و مد، یخچال‌ها، آب‌های زیرزمینی، چشمه و قنات، کار و انرژی، شکل‌های انرژی، تبدیل انرژی، انرژی جنبشی، انرژی پتانسیل گرانشی، انرژی شیمیایی و کشسانی، پایستگی انرژی، انرژی شیمیایی مواد غذایی، منابع انرژی، منابع انرژی تجدیدناپذیر (سوخت‌های فسیلی و...)

مهارت‌ها

و انرژی تجدیدپذیر (انرژی خورشیدی، باد و...)، دما و دماسنجی، گرما، حالت تعادل گرمایی و جنبش مولکولی، روش‌های انتقال گرما (رسانش، همرفت، تابش)، رسانا و نارسانا، تابش گرمایی، فناوری‌های مرتبط با گرما، انواع، اجزا و عملکرد یاخته‌ها، سطوح سازمان‌بندی، مفاهیم و اصول تغذیه سالم، دستگاه‌های گوارش، گردش مواد، ساختار و عملکرد تنفس و دفع.

✓ مشاهده، پیش‌بینی، فرضیه‌سازی، اندازه‌گیری و به‌کارگیری اعداد، جمع‌آوری و طبقه‌بندی داده‌ها، برقراری ارتباط و رسم نمودار، توضیح‌دادن و استنباط، تفسیر، نتیجه‌گیری، تعیین و کنترل متغیرها، طراحی و انجام تحقیق، آزمایش، ارزیابی، بیان و نگارش علمی یافته‌ها، کار گروهی، استفاده درست از منابع.

✓ استفاده مناسب از فضای مجازی، شناخت تعدادی سایت علمی آموزشی معتبر در حوزه علوم تجربی، استفاده از فناوری‌های دیجیتال در تدوین و ارائه گزارش، جست‌وجو و دریافت اطلاعات و محتوای دیجیتال و تبادل آن‌ها، برقراری

ارتباط از طریق فناوری‌های دیجیتال و همکاری و مشارکت در کارها، تشخیص واژه‌های کلیدی معتبر

ارزش‌ها و گرایش‌ها

- ✓ کنجکاوی،
- ✓ پشتکار،
- ✓ انعطاف‌پذیری،
- ✓ عدم تعصب،
- ✓ علاقه‌مندی به علم و فناوری و مخلوقات؛
- ✓ ارزشمند دانستن حیات و جانداران؛
- ✓ علاقه‌مندی به مشارکت در یادگیری.
- ✓ اعتقاد به کار گروهی،
- ✓ مسئولیت‌پذیری،
- ✓ تکریم و آبادانی طبیعت،
- ✓ محافظت از منابع،
- ✓ ارزشمند دانستن نقش علوم تجربی در زندگی،
- ✓ طبیعت دوستی،
- ✓ نگاه امانت داشتن به منابع

پایه هشتم

اهداف علوم تجربی

ساده‌ای از بروز صفات در جانداران ارائه می‌کند و مواردی از دستاوردهای زیست‌فناوری نوین را گزارش می‌دهد.

✓ با استفاده از ابزار و مواد ساده، تقسیم رشتان و کاستمان را به نمایش گذارند و با مقایسه این دو نوع تقسیم، نقش آن‌ها را در حفظ حیات فرد و نسل گزارش می‌کند.

✓ انواع و روش‌های تولیدمثل را با ارائه مثال با هم مقایسه می‌کند و از نتایج آن در تکثیر بعضی جانداران، مانند گیاهان و قارچ‌ها بهره می‌برد.

✓ اجسام را با روش‌های مختلف باردار می‌کند و علت باردار شدن را توضیح می‌دهد، یک مدار الکتریکی به صورت واقعی یا در آزمایشگاه‌های مجازی می‌سازد و کمیت‌های جریان و اختلاف پتانسیل و مقاومت الکتریکی را در آن اندازه‌گیری می‌کند و با داشتن دو کمیت از سه کمیت اختلاف پتانسیل، جریان الکتریکی و مقاومت؛ کمیت مجهول را محاسبه می‌کند.

تغییر شیمیایی را ارائه می‌دهد و در زندگی خود به طور مسئولانه آن‌ها را به کار می‌برد.

✓ ساختار اتمی ارائه شده برای یک عنصر را بررسی و عدد اتمی و عدد جرمی آن را مشخص می‌کند. همچنین با بررسی ساختارهای اتمی ارائه شده، نوع ذره‌ها و ارتباط بین آن‌ها را تبیین می‌کند.

✓ تنظیم عصبی و هورمونی را با استفاده از ساختارهای مرتبط با هریک از آن‌ها گزارش می‌کند و این دو نوع تنظیم را بر اساس عملکرد با هم مقایسه می‌کند.

✓ ساختارهای مرتبط با حواس و نقش حواس متفاوت را در آگاهی از محیط گزارش می‌کند.

✓ ساختارهای مرتبط با حرکت را گزارش می‌کند و با ابزارهای ساده نحوه عملکرد این ساختارها را نمایش می‌دهد.

✓ با درک مفاهیمی مانند صفت، ژن و وراثت، توصیف

✓ چند نمونه مخلوط از محیط زندگی خود انتخاب می‌کند و برای جداسازی اجزای هر مخلوط روش مجزایی که برای هر مخلوط مناسب است پیشنهاد می‌دهد و با به‌کارگیری مهارت‌های یادگیری علوم تجربی آن را اجرا و نتیجه را به کمک پاورپوینت یا با استفاده از تصاویر یا ویدئوهای مناسب به کلاس گزارش می‌کند.

✓ از برخی نرم افزارها مانند Word، Paint، Powerpoint، Excel و ... در بخش‌هایی که نیاز به ارائه است بصورت مناسب استفاده می‌کند.

✓ با ساخت ویدئوهای کوتاه یا استفاده از مجموعه تصاویر یا ... نتایج یافته‌های خود را ارائه می‌دهد.

✓ یک تغییر شیمیایی را انتخاب می‌کند و راه‌ها و روش‌های آزادسازی انرژی در این تغییر را بررسی، بوسیله ابزارهای مناسب دیجیتال تجزیه و تحلیل و ارزیابی می‌کند و براساس نتایج به دست آمده، روش مناسبی برای بهره‌گیری از انرژی این تغییر شیمیایی ارائه می‌دهد. سوختن را به عنوان یکی از تغییرهای شیمیایی مهم بررسی و تجزیه و تحلیل می‌کند و با استفاده از نتایج به دست آمده، راه‌های درست استفاده از این

اهداف
و نقشه
محتواییطراحی
آموزشی

فهرست

✓ ضمن آشنایی با الکتروسکوپ، می‌تواند از آن برای تشخیص باردار بودن اجسام و نوع بار آن استفاده کند.

✓ به نقش و اهمیت الکتربسیته در زندگی روزمره پی می‌برد و بیشتر از قبل اصول ایمنی و استفاده مناسب از ابزارهای الکتریکی را رعایت می‌کند.

✓ با مغناطیس و برخی از مفاهیم آن آشنا می‌شود و با استفاده از خواص مغناطیسی و الکتریکی؛ وسایل الکترومغناطیسی مانند آهنربای الکتریکی، موتور الکتریکی، مولد برق و... را طراحی می‌کند و می‌سازد و به نقش و اهمیت آن در زندگی روزمره پی می‌برد.

✓ ضمن آشنایی با مفهوم کانی، نحوه تشکیل، طبقه‌بندی و برخی روش‌های شناسایی و نمونه‌هایی از کاربرد کانی‌ها را در زندگی خود بیان می‌کند.

✓ ضمن آشنایی با انواع سنگ‌ها، نحوه تشکیل و کاربرد آن‌ها را در زندگی روزمره خود بیان می‌کند.

✓ ضمن آشنایی با هوازدگی، انواع آن و آثار زیست محیطی آن را بیان می‌کند و همچنین ضمن درک فرسایش، اثر آن را در زندگی خود و موجودات زنده دیگر شرح می‌دهد.

✓ می‌تواند چگونگی تبدیل سنگ‌ها به یکدیگر را در چرخه ای با پاورپوینت ارائه دهد.

✓ با نور و مفاهیم مرتبط با آن و کار با ابزارهای ساده نوری شامل چشمه‌های نور، آینه‌ها، عدسی‌ها، تیغه‌ها و... آشنا می‌شود و با استفاده از مفاهیم انتشار، بازتاب نور، شکست نور و... وسایل ساده اپتیکی (نوری) را طراحی می‌کند و می‌سازد و آن را ارتقا می‌دهد و همچنین نحوه تشکیل تصویر در برخی وسایل نوری را روی کاغذ یا با استفاده از محتواهای تعاملی دیجیتالی رسم می‌کند.

✓ طرح‌ها و پژوهش‌هایی برای استفاده درست از منابع، پرهیز از تخریب طبیعت، هدر ندادن منابع و پاکیزه نگه داشتن محیط‌زیست ارائه می‌دهد و اجرا می‌کند.

✓ یافته‌های یادگیری را در انتخاب رفتارهای سالم و پرهیز از خطر هنگام کار با ابزار و مواد به‌کار می‌گیرد.

✓ جهت برقراری ارتباط از فناوری‌های دیجیتال مانند پیامک، فایل صوتی، رایانامه و ویدئو کلیپ و ... استفاده می‌کند.

✓ در جست‌وجوی اینترنتی از کلیدواژه‌های مناسب استفاده می‌کند.

✓ از میان انبوهی از داده‌ها، اطلاعات و محتوای فضای مجازی، نیازهای خود را از منابع معتبر تأمین می‌کند.

✓ با برخی از سایت‌های آزمایشگاه‌های مجازی آشنا است و از آن‌ها برای ارتقاء یادگیری خود بهره می‌برد.

✓ از مفاهیم آموخته شده در تحلیل آزمایش‌ها و شبیه سازی‌های مجازی، استفاده می‌کند.

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

 اهداف
 و نقشه
 محتوایی

 طراحی
 آموزشی

فهرست

نقشه محتوایی علوم تجربی

تبادل آن‌ها، برقراری ارتباط از طریق فناوری‌های دیجیتال و همکاری و مشارکت در کارها

ارزش‌ها و گرایش‌ها

- ✓ حقیقت‌جویی، مسئولیت‌پذیری و کنجکاوی
- ✓ پشتکار
- ✓ انعطاف‌پذیری
- ✓ عدم تعصب
- ✓ علاقه‌مندی به علم و فناوری و مخلوقات
- ✓ ارزشمند دانستن زمین، حیات و جانداران
- ✓ علاقه‌مندی به مشارکت در یادگیری
- ✓ اعتقاد به کار گروهی
- ✓ علاقه‌مندی به زیست‌فناوری
- ✓ نگاه امانت داشتن به منابع طبیعی مانند نفت، گاز، آب، و ...
- ✓ رعایت حق و حقوق منابع مورد استفاده

مهارت‌ها

مقاومت، دسته‌بندی مواد بر اساس خواص الکتریکی و مغناطیسی، القای الکتریکی و مغناطیسی، آهن‌ربای الکتریکی، قطب‌نما، موتور الکتریکی، مولد برق ساده، کانی‌ها، شناسایی کانی‌ها و نحوه نام‌گذاری، طبقه‌بندی کانی‌ها، سنگ‌کره، ویژگی‌های سنگ‌ها و گروه‌بندی آن‌ها، فواید سنگ‌ها، هوازنگی و انواع آن، هوازنگی فیزیکی و شیمیایی، فرسایش، چرخه سنگ، خاک، چشمه نور، انتشار نور، سایه، خسوف و کسوف، بازتاب نور، آینه‌های تخت، کوژ و کاو، کانون آینه، تصویر در آینه‌ها، کاربرد آینه‌ها، شکست نور، منشور، عدسی‌های کاو و کوژ، کانون عدسی، طیف نور سفید.

✓ مشاهده، پیش‌بینی، فرضیه‌سازی، اندازه‌گیری و به‌کارگیری اعداد، جمع‌آوری و طبقه‌بندی داده‌ها، برقراری ارتباط و رسم نمودار، توضیح‌دادن و استنباط، تفسیر، نتیجه‌گیری، تعیین و کنترل متغیرها، طراحی و انجام تحقیق، آزمایش، ارزیابی، بیان و نگارش علمی یافته‌ها، کار گروهی، استفاده درست از منابع.

✓ استفاده مناسب از فضای مجازی، شناخت تعدادی سایت علمی آموزشی معتبر در حوزه علوم تجربی، استفاده از فناوری‌های دیجیتال در تدوین و ارائه گزارش، جست‌وجو و دریافت اطلاعات و محتوای دیجیتال و

مفاهیم

✓ مواد خالص و مخلوط، مخلوط‌های همگن و ناهمگن، محلول‌ها و اجزای آن‌ها، اسیدی و بازی بودن مخلوط‌ها، روش‌های انحلال‌پذیری، پی‌اچ، جداسازی اجزای مخلوط، تغییر شیمیایی، نشانه‌های تغییر شیمیایی، گازهای اصلی سازنده هواکره، روش‌های آزادکردن انرژی ذخیره شده در مواد، مثلث آتش، معادله واکنش شیمیایی، فراورده‌ها، واکنش دهنده‌ها، کربن مونوکسید، نقش اکسیژن در سوختن، انرژی شیمیایی، واکنش سوختن، کاتالیزگر، باتری میوه‌ای، برهم‌کنش فلزها با یکدیگر، برهم‌کنش جوش‌شیرین با اسید، عدد اتمی، عدد جرمی، ذره‌های زیراتمی، نشانه شیمیایی عنصرها، مدل اتمی‌بور، ایزوتوپ، مواد پرتوزا، یون و انواع آن، کاربرد ایزوتوپ‌ها، تنظیم عصبی و هورمونی در جانوران: ساختارها و فرایندها؛ حس و حرکت در انسان: ساختارها، فرایندها و عملکرد؛ صفات در جانداران: انواع و عوامل ایجادکننده‌ها؛ اطلاعات وراثتی: فام‌تن، دنا، ژن، فناوری زیستی؛ تقسیم: انواع، نقش. تولیدمثل: نقش، انواع، روش‌ها، ساختارها. بارالکتریکی و روش‌های مختلف باردار کردن، نیروی الکتریکی، تشخیص نوع بار اجسام، چگونگی باردار شدن اجسام بر اساس مدل اتمی، رساناها و نارساناها، تخلیه الکتریکی و آذرخش، اختلاف پتانسیل، شدت جریان، مقاومت الکتریکی، مدار الکتریکی، رابطه بین جریان و اختلاف پتانسیل و

پایه نهم

اهداف علوم تجربی

- ✓ با معرفی نمونه‌هایی از عنصرها (فلز یا نافلز) ویژگی‌ها، خواص، ترکیب‌های حاصل و برخی کاربردهای آن‌ها را بیان می‌کند و با رسم مدل اتمی‌بور برای آن، جایگاه عنصر مورد نظر را در جدول طبقه‌بندی عنصرها مشخص می‌کند.
- ✓ از برخی ابزارهای دیجیتال مانند Word، Paint، Excel، Powerpoint و ... در بخش‌هایی که نیاز به ارائه است بصورت مناسب استفاده می‌کند.
- ✓ با ساخت ویدئوهای کوتاه یا استفاده از مجموعه تصاویر یا ... نتایج یافته‌های خود را ارائه می‌دهد.
- ✓ در روبه رو شدن با یک نمونه الیاف پلیمری، طبیعی یا مصنوعی بودن آن را مشخص و برخی خواص آن را در مقایسه با سایر نمونه‌ها به صورت شفاهی یا ضبط فایل صوتی بیان می‌کند.
- ✓ با بررسی ساختار ذره‌های سازنده و چگونگی تشکیل آن‌ها درباره تشکیل پیوندهای یونی و کووالانسی در ترکیب‌های گوناگون و کاربرد آن‌ها به کمک پاورپوینت، پوستر، اینفوگرافیک و ... گزارش ارائه می‌کند و نشان می‌دهد که در هر واکنش شیمیایی، قانون پایستگی همواره صادق است.
- ✓ با چرخه‌های طبیعی از جمله چرخه کربن، نفت خام و ترکیب‌های آن آشنا می‌شود و با تجزیه و تحلیل مفاهیم مربوط، راه‌های بهبود زندگی و اصلاح سبک زندگی و پرهیز از تخریب طبیعت و هدر دادن منابع را ارائه می‌کند و به این نگرش دست یابند که علوم تجربی می‌تواند در حل مشکلات انسان نقش مثبتی داشته باشد.
- ✓ با درک و شناخت مفاهیم از کمیت‌های مربوط به حرکت مانند مسافت، جابه‌جایی، تندی، سرعت و شتاب و توصیف کمی و کیفی از حرکت ساده اجسام ارائه و همچنین محاسبه و پیدا کردن برخی از کمیت‌ها را انجام می‌دهد.
- ✓ نیروهای وارد بر جسم را تشخیص می‌دهد و یک مدل از جسم و نیروهای وارد شده بر آن را رسم و براساس قانون دوم حرکت نیروی خالص را محاسبه و تعیین جهت می‌کند و سپس شتابی را که جسم می‌گیرد تعیین می‌کند.
- ✓ نیروهای اصطکاک ایستایی و جنبشی را از هم تشخیص می‌دهد و به کمک آزمایش، عوامل مؤثر بر نیروی اصطکاک جنبشی را تعیین می‌کند.
- ✓ دلایل و شواهد زمین ساخت ورقه‌ای و پیامدهای آن و حرکت قاره‌ها را گزارش و آزمایش‌هایی برای نمایش آن طراحی و اجرا می‌کند.
- ✓ دلایلی برای تأیید فرضیه گسترش اقیانوس‌ها ارائه می‌دهد.
- ✓ با ارائه مثال‌هایی از کاربرد و نقش فسیل‌ها در شناخت گذشته زمین، شرایط و راه‌های تشکیل آن و انواع فسیل شدن را با پاورپوینت ارائه می‌دهد و با انجام آزمایش‌هایی، راه‌های ساده تشکیل فسیل را توصیف می‌کند.
- ✓ انواع اجرام آسمانی و اجزای کهکشان و منظومه شمسی و ارتباط بین آن‌ها را گزارش می‌کند و همچنین جهت جغرافیایی را در شب و روز تشخیص می‌دهد و با استفاده از آن جهت قبله را تعیین می‌کند.
- ✓ برای نمونه‌هایی از صورت‌های فلکی اینفوگرافیک تهیه می‌کند و مواردی از آن‌ها را در آسمان شب تشخیص و به صورت پاورپوینت گزارش می‌دهد.

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

✓ ضمن آشنایی با فشار و مفاهیم مرتبط با آن، با ابزارهای دم‌دستی برای درک بهتر فشار و آثار آن آزمایش‌های ساده‌ای انجام می‌دهد، یا موارد مرتبط با فشار را در آزمایشگاه‌های مجازی یا محتواهای تعاملی دیجیتالی تمرین می‌کند. همچنین به کمک اصل پاسکال وسایل ساده‌ای طراحی می‌کند و می‌سازد که مدلی کوچک از یک بالابر هیدرولیکی باشد و با استفاده از روابط فشار و بالابر هیدرولیکی، کمیت مجهول را که می‌تواند فشار یا نیرو یا مساحت سطح باشد را تعیین کند.

✓ ضمن آشنایی با نقش ماشین‌ها در زندگی، مفاهیم گشتاور نیرو و شرط تعادل براساس گشتاور؛ به درکی از مزیت مکانیکی می‌رسد و بر این اساس می‌تواند ماشین‌های ساده‌ای مانند اهرم‌ها، قرقره‌ها، سطح شیب‌دار و چرخ‌دنده‌ها را بررسی و مزیت مکانیکی آن‌ها را محاسبه و تفسیر کند.

✓ با استفاده از شباهت‌ها و تفاوت‌ها کلید دوراهی برای جانداران بسازند و تشخیص می‌دهد که هریک از آن‌ها متعلق به کدام گروه کلی از جاندارانند.

✓ با انتخاب صفت مناسب برای ساختن کلید دوراهی، درک خود را از اهمیت صفات در گروه‌بندی جانداران نشان می‌دهد.

✓ برای مشاهده نمونه‌هایی از آغازیان و قارچ‌ها آزمایش‌هایی طراحی و اجرا می‌کند.

✓ تفاوت اساسی باکتری‌ها را با جانداران دیگر گزارش می‌کند و صفاتی برای گروه‌بندی آن‌ها ارائه می‌دهد.

✓ گیاهان را بر اساس صفاتی مانند داشتن آوند، در گروه‌های متفاوتی قرار می‌دهد و برای گیاهان پیرامون، کلیدهای شناسایی دوراهی می‌سازد.

✓ مثال‌هایی از خزه‌ها، سرخس‌ها، بازدانگان و نهان‌دانگان با تأکید بر تفاوت بین آن‌ها ارائه می‌دهد.

✓ مثال‌هایی از تغییر اندام‌های رویشی در گیاهان و کاربرد آن‌ها را در زندگی ارائه می‌دهد.

✓ دلایلی برای جاندار بودن یا نبودن ویروس‌ها و راه‌هایی برای در امان ماندن از بیماری‌های واگیر ارائه می‌دهد.

✓ برای گروه‌بندی جانوران صفتهایی مانند داشتن ستون‌مهره، وجود اسکلت خارجی یا داخلی و پوشش بدن را ارائه می‌دهد و از آن‌ها برای شناسایی جانوران پیرامون استفاده می‌کند.

✓ مثال‌هایی از انواع جانوران مهره‌دار و بی‌مهره در محیط پیرامون و کاربرد آن‌ها را در زندگی گزارش می‌کند.

✓ ابعاد متفاوت تنوع زیستی و نمونه‌هایی از بوم‌سازگان

و روابط بین جانداران را در محیط پیرامون گزارش می‌کند.

✓ مثال‌هایی از نقش جانداران را در زندگی ارائه می‌دهد و نسبت به مطالعه و حفظ آن‌ها علاقه‌مند است.

✓ مثال‌هایی از تنوع زیستی ایران ارائه می‌دهد و دلایلی را برای اهمیت و ضرورت حفظ تنوع زیستی بیان می‌کند.

✓ در ارائه مطالب از فناوری دیجیتال مانند پاورپوینت استفاده می‌کند.

✓ جهت برقراری ارتباط از فناوری‌های دیجیتال مانند پیامک، فایل صوتی، رایانامه و ویدئو کلیپ و ... استفاده می‌کند.

✓ در جست‌وجوی اینترنتی از کلیدواژه‌های مناسب استفاده می‌کند.

✓ از میان انبوهی از داده‌ها، اطلاعات و محتوای فضای مجازی، نیازهای خود را از منابع معتبر تامین می‌کند.

✓ با برخی از سایت‌های آزمایشگاه‌های مجازی آشنا است و از آن‌ها برای ارتقاء یادگیری خود بهره می‌برد.

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

نقشه محتوایی علوم تجربی

مفاهیم

✓ مواد فلزی، واکنش‌پذیری فلزها، مواد نافلزی، چرخه نیتروژن، مدل اتمی بور، کاربرد نافلزها، طبقه‌بندی عنصرها و اساس آن، نقش عنصرها در بدن، بسیار درشت مولکول، بسیار طبیعی و مصنوعی، بازیافت بسیارها، ذره‌های سازنده مواد، ترکیب‌های مولکولی و یونی، داد و ستد الکترون، تشکیل ترکیب یونی، رسیدن به آرایش هشت‌تایی، قانون پایستگی جرم، یونها در بدن، ویژگی ترکیب‌های یونی، پیوند اشتراکی، چرخه‌های طبیعی، چرخه کربن، سوخت‌های فسیلی، نفت خام و ترکیب‌های آن، هیدروکربن‌ها، ویژگی‌های هیدروکربن‌ها، جداسازی اجزای نفت خام، برج تقطیر، واکنش پلیمری شدن، پلیمرهای ماندگار، اثر اقلیمی مصرف نفت.

✓ مسیر حرکت، مسافت، جابه‌جایی، تندی متوسط، سرعت متوسط، تندی لحظه‌ای، سرعت لحظه‌ای، شتاب متوسط، اثر متقابل دو جسم، نیرو، نیروهای متوازن، نیروی خالص، اثر نیرو، قوانین حرکت، رابطه قانون دوم نیوتون، نیروهای کنش و واکنش، نیروهای؛ وزن، عمودی سطح، اصطکاک ایستایی و جنبشی.

✓ زمین ساخت ورقه‌ای: حرکت‌ها، فرایندها،

پیامدها؛ فرضیه گسترش بستر اقیانوس
فسیل: چپستی، کاربرد، شرایط و راه‌های تشکیل و انواع فسیل شدن.

✓ فشار، رابطه فشار با نیرو، فشار در مایعات، اصل پاسکال، بالابر هیدرولیکی، فشار در گازها، فشار هوا، ماشین‌ها، ماشین‌های ساده، گشتاور نیرو، اهرم‌ها، شرط تعادل، مزیت مکانیکی، نیروی مقاوم و محرک، بازوی مقاوم و محرک، قرقه‌ها، چرخ‌دنده‌ها، سطح شیب‌دار،

✓ کهکشان، اجرام آسمانی مانند ستاره و سیاره، منظومه شمسی، صورت‌های فلکی، جهت‌یابی و تعیین قبله.

✓ گروه‌های کلی جانداران، کلید شناسایی دوراهی، نام علمی، انواع گروه‌های کلی گیاهان، ساختارهای روبشی گیاهان، انواع گروه‌های کلی جانوران، بوم سازگان، روابط بین جانداران، تنوع زیستی.

مهارت‌ها

✓ مشاهده، پیش‌بینی، فرضیه‌سازی، اندازه‌گیری و به‌کارگیری اعداد، جمع‌آوری و طبقه‌بندی داده‌ها، برقراری ارتباط و رسم نمودار، توضیح‌دادن و استنباط، تفسیر،

نتیجه‌گیری، تعیین و کنترل متغیرها، طراحی و انجام تحقیق، آزمایش، ارزیابی، بیان و نگارش علمی یافته‌ها، کار گروهی، استفاده درست از منابع.

✓ استفاده مناسب از فضای مجازی، شناخت تعدادی سایت علمی آموزشی معتبر در حوزه علوم تجربی، استفاده از فناوری‌های دیجیتال در تدوین و ارائه گزارش، جست‌وجو و دریافت اطلاعات و محتوای دیجیتال و تبادل آن‌ها، برقراری ارتباط از طریق فناوری‌های دیجیتال و همکاری و مشارکت در کارها.

ارزش‌ها و گرایش‌ها

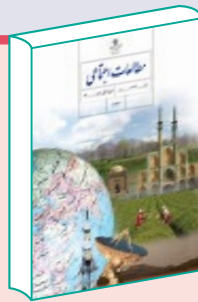
✓ حقیقت‌جویی، کنجکاوی، پشتکار، انعطاف‌پذیری، عدم تعصب، علاقه‌مندی به علم و فناوری و مخلوقات؛ ارزشمند دانستن حیات و جانداران؛ علاقه‌مندی به مشارکت در یادگیری. اعتقاد به‌کار گروهی، مسئولیت‌پذیری، تکریم و آبادانی طبیعت، محافظت از منابع، ارزشمند دانستن نقش علوم تجربی در زندگی، طبیعت دوستی، منابع را به چشم امانت نگاه کردن، رعایت حق و حقوق منابع مورد استفاده، حضور و استفاده از فضای مجازی به شیوه نقادانه و هوشمندانه با محوریت دبیر و والدین.

مطالعات اجتماعی

پایه نهم

پایه هشتم

پایه هفتم

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

پایه هفتم

اهداف مطالعات اجتماعی

- ✓ خانه و مدرسه و جامعه و محیط زندگی را می‌شناسد و نسبت به احقاق حقوق ومسئولیت‌های فردی واجتماعی خود و رعایت آن‌ها حساس می‌شود.
- ✓ با جست‌وجو در فضای مجازی به مقایسه شرایط اقتصادی، مشاغل و تجارت در دوران تاریخی باستان پرداخته و آن را با شرایط امروز مقایسه می‌کند.
- ✓ با استفاده از وسایل و روش‌های جغرافیایی پراکندگی جمعیت و منابع در ایران و عوامل مؤثر بر آن و نیز ویژگی‌های انواع و نواحی مهم گردشگری در ایران را شناسایی و معرفی می‌کند.
- ✓ با بررسی شواهد و مدارک، عناصر و ویژگی‌های تمدن‌های کهن در ایران را می‌شناسد.
- ✓ شرایط اجتماعی دوران تاریخ باستان و تفاوت‌های آن را با شرایط امروز مقایسه می‌کند.
- ✓ با استفاده از سایت موزه ایران باستان ویژگی‌های فرهنگی و هنری یکی از سلسله‌های باستان ایران را جست‌وجو کرده و آن را در کلاس ارائه می‌نماید.
- ✓ با جست‌وجو در فضای مجازی به مقایسه شرایط اقتصادی، مشاغل و تجارت در دوران تاریخی باستان پرداخته و آن را با شرایط امروز مقایسه می‌کند.
- ✓ با استفاده از وسایل و روش‌های جغرافیایی پراکندگی جمعیت و منابع در ایران و عوامل مؤثر بر آن و نیز ویژگی‌های انواع و نواحی مهم گردشگری در ایران را شناسایی و معرفی می‌کند.
- ✓ با استفاده از اطلاعات فضای مجازی خدمات هلال احمر را در شرایط بحرانی متفاوت به تصویر کشیده و آن را به صورت پاورپوینت نشان می‌دهد.
- ✓ لزوم رعایت قوانین و مقررات را در سطوح مختلف بررسی می‌کند و نقش و وظایف قوه‌مقننه را تشریح می‌کند.
- ✓ با استفاده از وسایل و روش‌های جغرافیایی پراکندگی جمعیت و منابع در ایران و عوامل مؤثر بر آن و نیز ویژگی‌های انواع و نواحی مهم گردشگری در ایران را شناسایی و معرفی می‌کند.
- ✓ با استفاده از اطلاعات فضای مجازی خدمات هلال احمر را در شرایط بحرانی متفاوت به تصویر کشیده و آن را به صورت پاورپوینت نشان می‌دهد.
- ✓ لزوم حفاظت از میراث فرهنگی را بیان، نقش موزه‌ها را در حفاظت از میراث فرهنگی شناسایی و به مطالعات درباره میراث فرهنگی ارجح می‌نهد.
- ✓ با استفاده از اطلاعات فضای مجازی خدمات هلال احمر را در شرایط بحرانی متفاوت به تصویر کشیده و آن را به صورت پاورپوینت نشان می‌دهد.
- ✓ لزوم حفاظت از میراث فرهنگی را بیان، نقش موزه‌ها را در حفاظت از میراث فرهنگی شناسایی و به مطالعات درباره میراث فرهنگی ارجح می‌نهد.
- ✓ با استفاده از وسایل و روش‌های جغرافیایی پراکندگی جمعیت و منابع در ایران و عوامل مؤثر بر آن و نیز ویژگی‌های انواع و نواحی مهم گردشگری در ایران را شناسایی و معرفی می‌کند.
- ✓ با بررسی شواهد و مدارک، عناصر و ویژگی‌های تمدن‌های کهن در ایران را می‌شناسد.
- ✓ شرایط اجتماعی دوران تاریخ باستان و تفاوت‌های آن را با شرایط امروز مقایسه می‌کند.
- ✓ با استفاده از سایت موزه ایران باستان ویژگی‌های فرهنگی و هنری یکی از سلسله‌های باستان ایران را جست‌وجو کرده و آن را در کلاس ارائه می‌نماید.

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

نقشه محتوایی مطالعات اجتماعی

مفاهیم

- ✓ حقوق و مسئولیت‌های فردی و اجتماعی
- ✓ حقوق من
- ✓ قانون و اهمیت آن
- ✓ چگونگی تصویب قوانین و اجرای آن‌ها
- ✓ همدلی و همیاری در حوادث
- ✓ مزایای بیمه و تاثیر آن در زندگی
- ✓ تولید
- ✓ توزیع و مصرف
- ✓ حقوق مصرف‌کنندگان
- ✓ شناسایی محیط زندگی
- ✓ ویژگی‌های ناهمواری‌ها و تنوع آب و هوا و زیستگاه‌ها در ایران
- ✓ محافظت از زیستگاه‌های ایران
- ✓ جمعیت ایران و ویژگی‌های آن
- ✓ منابع آب و خاک در ایران
- ✓ ویژگی‌های گردشگری
- ✓ جاذبه‌های گردشگری در ایران
- ✓ میراث فرهنگی و تاریخ
- ✓ سکونتگاه‌های باستانی در ایران
- ✓ امپراتوری‌های قدرتمند در ایران باستان
- ✓ اوضاع زندگی اجتماعی و اقتصادی

هنر و دانش و سبک زندگی مردم در ایران باستان

- ✓ هنر و دانش و سبک زندگی مردم در ایران باستان

مهارت‌ها

- ✓ دفاع از حقوق شخصی
- ✓ رعایت قوانین
- ✓ چگونگی کمک و همیاری در حوادث
- ✓ به‌کارگیری علامت استاندارد در مصرف کالا
- ✓ شناسایی محل زندگی خود: روستا/شهر-شهرستان-استان
- ✓ حفاظت از زیستگاه‌های محل زندگی خود و سایر مناطق
- ✓ صرفه‌جویی و مصرف درست منابع طبیعی کشور
- ✓ شناسایی مناطق گردشگری ایران
- ✓ بررسی شواهد تاریخی در موزه‌ها
- ✓ مقایسه مرزهای ایران در زمان سلسله‌های ایران باستان
- ✓ نمایش خط زمان سلسله‌های ایران باستان

- ✓ مقایسه شرایط اجتماعی و اقتصادی و سبک زندگی و عقاید مردم در ایران باستان با زمان حال
- ✓ جست‌وجو در اینترنت و استخراج مطالب مورد نیاز
- ✓ طراحی اینفوگرافیک و پاورپوینت و ارائه در کلاس

ارزش‌ها و گرایش‌ها

- ✓ همدلی و همیاری در حوادث طبیعی
- ✓ احترام به قوانین و نظم‌پذیری
- ✓ حفظ و تعالی محیط زیست، میراث فرهنگی و سرمایه‌های طبیعی
- ✓ افتخار به تنوع جاذبه‌های گردشگری در ایران
- ✓ افتخار به تاریخ غنی ایران
- ✓ افتخار به آداب و رسوم ایرانی و پایبندبودن ایرانیان پس از قرن‌ها با اجرای این مراسم
- ✓ مسئولیت نسبت به حقوق طبیعی، فردی و اجتماعی
- ✓ حمایت از کالا و سرمایه ایرانی

- ✓ مسئولیت نسبت به حقوق مصرف‌کننده
- ✓ برای جست‌وجوی اطلاعات و مرور در فضای مجازی با به‌کارگیری درست از فناوری، نیازهای روزمره را پاسخ می‌دهد.
- ✓ بطور فعال اطلاعات و محتوی را از طریق گروه‌های کلاسی به اشتراک می‌گذارد.

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

پایه هشتم

اهداف مطالعات اجتماعی

- ✓ قوانین و مقررات را در سطوح مختلف بررسی کرده و نقش و وظایف دولت و مجلس را تشریح می‌کند.
- ✓ با شناختن جایگاه و تاثیر قانون و رسانه در زندگی فردی و اجتماعی، به اصلاح رفتارها و نقش‌های خود در حال و آینده ترغیب می‌شود.
- ✓ ویژگی‌های دوران بلوغ را می‌داند و راه‌های کنترل خشم و هیجانات این دوره را می‌شناسد.
- ✓ مهم‌ترین وقایع و ریدادهای تاریخ اسلام را می‌شناسد و درباره فلسفه قیام عاشورا به بحث و گفت‌وگو می‌پردازد.
- ✓ مهم‌ترین تحولات دوره غزنویان تا پایان تیموریان را بشناسد.
- ✓ علل شکست ایران در برابر مغولان را تبیین کرده و عوامل غلبه فرهنگ ایرانی بر مغولی را بیان می‌کند.
- ✓ ویژگی‌های طبیعی، انسانی و اقتصادی قاره‌های آسیا، اروپا، آفریقا، آمریکا و اقیانوسیه را شناخته و در سطحی اولیه تجزیه و تحلیل کرده و می‌تواند موقعیت قاره‌ها را بر روی اطلس جغرافیایی نشان دهد.
- ✓ با بررسی ظرفیت‌های پنج قاره، راه‌های افزایش ارتباطات اقتصادی و انسانی را تحلیل می‌کند.
- ✓ با شناخت از منطقه جنوب غربی آسیا و جایگاه آن در منطقه به اهمیت و نقش راهبردی ایران پی می‌برد.
- ✓ با جست‌وجو در سایت‌های معتبر ویژگی پنج قاره را استخراج نموده و با اینفوگراف ساده، با استفاده از ابزار دیجیتال ارائه می‌کند.
- ✓ از تجربه شخصی خود در مواجهه با موقعیت خشم، فیلم تهیه می‌کند و در گروه کلاسی به اشتراک می‌گذارد.

اهداف
و نقشه
محتواییطراحی
آموزشی

فهرست

نقشه محتوایی مطالعات اجتماعی

مفاهیم

- ✓ ساختار و تشکیلات دولت
- ✓ وظایف دولت
- ✓ کارکرد رسانه‌ها
- ✓ تشکیل امت و حکومت اسلامی به رهبری پیامبر
- ✓ قیام امام حسین (علیه‌السلام)
- ✓ میراث فرهنگی ایران در دوران سلجوقی
- ✓ حکومت مغولان بر ایران
- ✓ ویژگی‌های طبیعی انسانی
- ✓ اقتصادی آسیا
- ✓ اروپا، آمریکا و اقیانوسیه
- ✓ منطقه جنوب غربی و جایگاه ایران در منطقه ایران و جنوب غربی آسیا

مهارت‌ها

- ✓ کنترل خشم
- ✓ تشخیص پیام‌های صحیح از ناصحیح
- ✓ توصیف وظایف دولت و مجلس
- ✓ تحلیل واقعه عاشورا
- ✓ نشان‌دادن وقایع و رخداد‌های تاریخی بر روی خط زمان

✓ بررسی و تحلیل اولیه تاریخی

✓ مقایسه ویژگی‌های طبیعی

✓ انسانی و سیاسی پنج قاره جهان

✓ به‌کارگیری اطلس جغرافیایی و نقشه‌خوانی

✓ بررسی علل تنش و کشمکش‌ها و جنگ‌ها در منطقه جنوب غربی آسیا

✓ جست‌وجو در اینترنت و استخراج مطالب مورد نیاز

✓ بارگذاری ویدئو کلیپ در فضای مجازی

✓ طراحی اینفوگراف و ارائه در کلاس

ارزش‌ها و گرایش‌ها

- ✓ اهمیت نسبت به روابط و نقش‌ها و وظایف خود و افراد
- ✓ توجه به نیازها و توانمندی‌ها، ظرفیت و ابعاد هویت متعالی خویش
- ✓ ارزشمندی آداب و مهارت‌ها و سبک زندگی اسلامی-ایرانی
- ✓ از نتایج و عواقب ماندگاری اطلاعات در دنیای دیجیتال آگاه است.
- ✓ برای جست‌وجوی اطلاعات و مرور در فضای مجازی با به‌کارگیری درست از فناوری، نیازهای روزمره را پاسخ می‌دهد.
- ✓ به طور فعال اطلاعات، محتوا را از طریق گروه‌های کلاسی به اشتراک می‌گذارد.

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

پایه نهم

اهداف مطالعات اجتماعی

- ✓ کارکردهای خانواده سالم و نقش آن در جامعه، روابط خانوادگی را از منظر آموزه‌های دینی و اجتماعی بررسی نموده و به اصلاح رفتارها و نقش‌های خود در حال و آینده ترغیب می‌شوند.
- ✓ برخی حقوق شهروندی را از قانون اساسی از منابع برخاسته استخراج و تکالیف متقابل دولت-ملت را استخراج می‌کند و در قالب پاورپوینت ارائه می‌دهد.
- ✓ الگوهای نامتوازن پراکندگی جمعیت و نابرابری توسعه انسانی در مناطق مختلف جهان را بررسی و علل و عوامل آن را جست‌وجو کند و در قالب اینفوگرافیک با استفاده از ابزار دیجیتال ارائه دهد.
- ✓ از طریق شناسایی مصادیق و نمون‌های آن‌ها تحلیل و ارزیابی‌هایی اولیه ارائه می‌کند.
- ✓ ویژگی‌های هویت ایرانی جغرافیایی، تاریخی، اسلامی، فرهنگی را شناسایی و معرفی می‌کند.
- ✓ نتایج حرکات وضعی و انتقالی سیاره زمین و ویژگی‌های سنگ کره و آبکره و هواکره را به عنوان بستر زندگی انسان انسان می‌شناسد.
- ✓ الگوهای نامتوازن پراکندگی جمعیت و نابرابری توسعه انسانی در مناطق مختلف جهان را بررسی و علل و عوامل آن را جست‌وجو کند و در قالب اینفوگرافیک با استفاده از ابزار دیجیتال ارائه دهد.
- ✓ مهم‌ترین رویدادهای سیاسی و اجتماعی دوران صفویه تا قاجاریه را بررسی و تحلیل و برخی شخصیت‌هایی را که برای رهایی ایران از سلطه بیگانگان تلاش کرده‌اند شناسایی و معرفی می‌کند.
- ✓ با جست‌وجو در اینترنت فیلم‌های مستند از مشروطه تا انقلاب اسلامی را مشاهده می‌کند و علل شکل‌گیری انقلاب را در قالب اینفوگراف و با استفاده از ابزار دیجیتالی ارائه می‌دهد.
- ✓ با جست‌وجو در اینترنت و مشاهده فیلم آموزشی حرکات زمین با هدایت معلم، اقدام به تهیه ویدئو کلیپ نموده و در گروه مجازی به اشتراک می‌گذارد.
- ✓ ابعاد فرهنگ و هویت و ارتباط آن‌ها را با یکدیگر

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

نقشه محتوایی مطالعات اجتماعی

مفاهیم

- ✓ مختصات جغرافیایی
- ✓ ساعت واقعی و رسمی
- ✓ کاربرد ماهواره‌ها در بررسی پدیده‌های جغرافیایی
- ✓ حرکات زمین
- ✓ شناخت عوامل مؤثر در آب و هوای جهان
- ✓ زیست‌بوم‌های جهان
- ✓ جابه‌جایی جمعیت
- ✓ شاخص توسعه انسانی
- ✓ اوضاع اقتصادی اجتماعی ایران در عصر صفویه و نهضت مشروطه
- ✓ ایران در دوران حکومت پهلوی تا پیروزی انقلاب اسلامی
- ✓ ایران و توطئه‌ها و دسیسه‌های دشمن بعد از پیروزی انقلاب اسلامی
- ✓ خانواده سالم و روابط بین والدین و فرزندان
- ✓ عوامل مؤثر در آرامش در خانواده
- ✓ ابعاد فردی و اجتماعی هویت ملی-ایرانی
- ✓ امت و هویت اسلامی
- ✓ حکومت در جمهوری اسلامی ایران
- ✓ حقوق و تکالیف شهروندی
- ✓ فرهنگ بهره‌وری
- ✓ اقتصاد مقاومتی

مهارت‌ها

- ✓ جایگاه کره زمین در فضا
- ✓ حرکات زمین
- ✓ نمایش و محاسبه طول و عرض جغرافیایی
- ✓ محاسبه و تعیین ساعت در نقاط مختلف زمین
- ✓ مشاهده دقیق محل زندگی خود
- ✓ شناسایی عوامل آلودگی هوا
- ✓ نمایش زیست‌بوم‌ها روی نقشه جغرافیایی
- ✓ تحلیل اولیه از مولفه‌های ساخت هویت ملی و دین
- ✓ محاسبه تراکم جمعیت
- ✓ ارائه گزارش‌هایی از ویژگی‌های حکومت اسلامی
- ✓ استخراج قوانین مربوط به حقوق شهروندی از قانون اساسی
- ✓ جست‌وجو در اینترنت و استخراج مطالب مورد نیاز
- ✓ تهیه ویدئو کلیپ به منظور ارائه در فضای مجازی
- ✓ طراحی اینفوگرافیک و ارائه آن در کلاس
- ✓ ارائه پاورپوینت

ارزش‌ها و گرایش‌ها

- ✓ حفظ و تعالی محیط زیست، میراث فرهنگی و سرمایه‌های طبیعی
- ✓ حفظ استقلال و اتحاد سیاسی ایران و افتخار به انقلاب اسلامی ایران
- ✓ ارج نهادن به شهدا و رشادت‌های رزمندگان اسلام
- ✓ تقدم‌بخشیدن منافع ملی و گروهی بر منافع مادی
- ✓ به‌کارگیری آداب و مهارت‌ها و سبک زندگی اسلامی-ایرانی
- ✓ باور به نقش دین مبین اسلام به عنوان تنها مکتب جامع و کارآمد برای تحقق حیات طیبه
- ✓ با به‌کارگیری ابزار فناوری مناسب محتوای دیجیتالی تولید شده را در گروه مجازی به اشتراک می‌گذارد.
- ✓ با جست‌وجو در منابع برخط و مرور در فضای مجازی به نیازهای روزمره خود پاسخ می‌دهد.

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

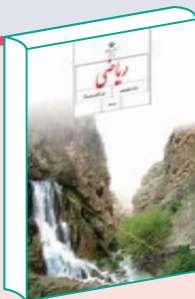
فهرست

ریاضی

پایه نهم

پایه هشتم

پایه هفتم

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

پایه هفتم

اهداف ریاضی

- ✓ راهبردهای حل مسئله را در حل مسائل ریاضی به درستی به کار می‌گیرد.
- ✓ ضمن درک اعداد صحیح می‌تواند جمع، تفریق، ضرب و تقسیم اعداد صحیح را به درستی انجام دهد.
- ✓ از اعداد صحیح در توصیف، طرح و حل مسائل مربوط به موقعیت‌های واقعی مرتبط استفاده می‌کند.
- ✓ در حل مسائل مرتبط با اعداد صحیح، از راهبردهای الگوسازی، حذف حالت‌های نامطلوب و نمادین‌سازی استفاده می‌کند.
- ✓ عبارتهای کلامی را به عبارتهای جبری تبدیل و ضمن تشکیل معادله، آن را حل می‌کند.
- ✓ محیط و مساحت شکل‌ها را با عبارت جبری می‌نویسد و مقدار عددی یک عبارت جبری را پیدا می‌کند.
- ✓ عبارتهای جبری را با جمع و تفریق جملات متشابه ساده می‌کند و سپس مقدار عبارت جبری را محاسبه می‌کند.
- ✓ پاره‌خط، نیم‌خط و خط را می‌شناسد و رابطه بین پاره خط‌ها و زاویه‌ها را می‌نویسد.
- ✓ تبدیلات هندسی (انتقال، دوران و تقارن) را روی شکل‌ها به درستی انجام می‌دهد.
- ✓ قاعده، وجه، یال و رأس حجم‌های منشوری را مشخص می‌کند و با پیدا کردن مساحت جانبی، حجم‌های هندسی را محاسبه می‌کند.
- ✓ مساحت کل حجم‌های منشوری و ساختن یک حجم به کمک گسترده آن را به درستی انجام می‌دهد.
- ✓ عبارتهای توان‌دار را محاسبه و ساده می‌کند. مفهوم مجذور و مکعب را می‌داند و جذر و ریشه اعداد مربع کامل و جذر تقریبی را به دست می‌آورد.
- ✓ بردار انتقال، بردارهای مساوی و جمع متناظر با بردار
- ✓ هم‌نهشتی اشکال را با توجه به مساوی بودن اجزای متناظر نشان می‌دهد.
- ✓ می‌تواند شمارنده‌های یک عدد را بنویسد و عددهای اول را مشخص کند و ضمن پیدا کردن شمارنده اول یک عدد، عددهای مختلف با شمارنده‌های اول را بسازد.
- ✓ با تجزیه عدد به شمارنده‌های اول و نوشتن مضرب‌ها، ب.م.م و ک.م.م دو عدد را می‌نویسد.
- ✓ انواع حجم‌های هندسی را می‌شناسد و حجم مخروطی و حجم منشوری را محاسبه می‌کند.

اهداف
و نقشه
محتواییطراحی
آموزشی

فهرست

نقشه محتوایی ریاضی

- ✓ استدلال
- ✓ تقویت گفت‌وگو ریاضی
- ✓ جست‌وجو و دریافت دانش، اطلاعات و محتوای دیجیتال
- ✓ مدیریت دانش اطلاعات و محتوای دیجیتال از منابع مختلف به شیوه‌ای کارآمد.

- ✓ تبادل اطلاعات محتوای دیجیتال با استفاده از فناوری‌های دیجیتال
- ✓ ارائه و سازماندهی دانش، اطلاعات و محتوای دیجیتال با استفاده از فناوری‌های دیجیتال
- ✓ توانایی استفاده موثر از ابزارها و وسایل فناورانه

ارزش‌ها و گرایش‌ها

- ✓ رشد و توسعه تفکر و کاربرد ریاضیات در زندگی و...
- ✓ رشد و توسعه تفکر منطقی در مواجهه با مسائل زندگی روزمره
- ✓ رعایت اصول اخلاقی محافظت از خود و دیگری.
- ✓ محافظت از سلامت جسمانی خود و دیگری
- ✓ محافظت از محیط زیست

مفاهیم

- ✓ راهبردهای حل مسئله
- ✓ اعداد صحیح و محاسبات آن‌ها
- ✓ جبر و معادله
- ✓ روابط بین پاره‌خط و روابط بین زاویه‌ها
- ✓ تبدیلات هندسی و شکل‌های هم‌نهشت
- ✓ شمارنده‌ها و اعداد اول، بزرگ‌ترین مقسوم علیه مشترک و کوچک‌ترین مضرب مشترک
- ✓ حجم‌های هندسی، محاسبه حجم‌های منشوری، مساحت جانبی و کل و حجم و سطح
- ✓ تعریف توان و محاسبه و ساده کردن اعداد توان‌دار، جذر و ریشه
- ✓ پاره‌خط جهت‌دار، بردارهای مساوی و قرینه، مختصات و بردار انتقال
- ✓ آمار و احتمال و...

مهارت‌ها

- ✓ حل مسئله
- ✓ فرضیه‌سازی و مدل‌سازی
- ✓ تجسم فضایی
- ✓ اندازه‌گیری

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

پایه هشتم

اهداف ریاضی

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

- ✓ اعداد گویا را معرفی می‌کند و قادر به محاسبه صحیح جمع و تفریق و ضرب و تقسیم اعداد گویاست و از اعداد گویا و نمایش‌های مختلف آن در توصیف، طرح و حل مسائل مرتبط استفاده می‌کند.
- ✓ اعداد اول را می‌شناسد و از خواص آن‌ها برای حل مسائل روزمره با استفاده از راهبردهای الگوسازی، حذف حالت‌های نامطلوب و نمادین‌سازی استفاده می‌کند.
- ✓ چندضلعی‌ها از جمله چند ضلعی‌های منتظم را با کمک نرم افزار جئوجبرا و سایر نرم افزارهای مناسب ریاضی مشخص می‌کند و خط تقارن و مرکز تقارن هر یک را مشخص می‌کند. خط‌های موازی و عمود بر هم و خواص آن‌ها را درک می‌کند و از ویژگی‌های چهارضلعی‌ها (مربع، مستطیل، لوزی و متوازی الاضلاع) در حل
- مسائل استفاده می‌کند.
- ✓ با حمایت والدین و علمان می‌تواند محتوای مرتبط با موضوعات ریاضی را در فضای مجازی و از منابع معتبر جست‌وجو کند.
- ✓ جهت برقراری ارتباط از فناوری‌های دیجیتال نظیر پیامک در شاد/وُیس، ویدئو کایپ و ... استفاده می‌کند.
- ✓ از رمزیننه های سریع پاسخ به منظور درک عمیق تر مفاهیم ریاضی استفاده می‌کند.
- ✓ یافته های خود پیرامون ریاضی را از طریق تحقیق و جست‌وجو به کمک پاورپوینت گزارش و ارائه می‌کند.
- ✓ مفهوم و خواص زاویه‌های داخلی و خارجی را
- می‌داند و در حل مسائل از آن‌ها استفاده می‌کند.
- ✓ می‌تواند با تشخیص جملات متشابه، اعمال جبری روی عبارتها را انجام دهد و با درک مفاهیم متغیر و جای‌گذاری اعداد، مقدار عبارت‌های جبری را به دست آورد و آن‌ها را ساده و تجزیه کند، مسائل زندگی واقعی را مدل سازی و معادلات درجه اول را حل کند.
- ✓ بردار حاصل جمع بردارها و ضرب عدد در بردار را در نرم افزار جئوجبرا به درستی رسم می‌کند و مختصات آن را می‌نویسد. بردارهای واحد مختصات را به درستی درک می‌کند و به‌کار می‌برد.
- ✓ رابطه فیثاغورس را درک و از آن در حل مسائل استفاده می‌کند. حالت‌های هم‌نهشتی مثلث‌ها را می‌داند و در حل مسائل استفاده می‌کند و

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

برای درستی آن‌ها استدلال می‌کند.
کند. هم‌چنین می‌تواند زاویه محاطی را با
توجه به کمان روبه‌روی آن به دست آورد.

✓ به توان رساندن و تقسیم اعداد
توان‌دار را به درستی انجام می‌دهد و
جذر تقریبی اعداد را به دست می‌آورد
و اعداد رادیکالی را روی محور نمایش
می‌دهد و ضرب و تقسیم رادیکال‌ها را
انجام می‌دهد.

✓ داده‌های آماری را دسته‌بندی می‌کند
و میانگین آن‌ها را به دست می‌آورد.

✓ احتمال یک پیشامد را پیدا می‌کند
و به کمک جدول و نمودار درختی همه
حالت‌های ممکن را به دست می‌آورد.

✓ می‌تواند مرکز ابتدایی را پیدا کند
و بر ابتدایی خط مماس رسم کند و به
کمک زاویه مرکزی چندضلعی منتظم رسم

نقشه محتوایی ریاضی

مفاهیم

- ✓ اعداد گویا و محاسبات آن
- ✓ عددهای اول
- ✓ چندضلعی‌ها و تقارن
- ✓ توازی و تعامد
- ✓ زاویه‌های داخلی و خارجی
- ✓ تجزیه و ساده کردن عبارتهای جبری و معادله
- ✓ جمع بردارها
- ✓ ضرب عدد در بردار و بردارهای واحد مختصات
- ✓ رابطه فیثاغورس، شکل‌ها و مثلث‌های هم‌نهشت
- ✓ توان و جذر، نمایش اعداد رادیکالی روی محور و خواص ضرب و تقسیم رادیکال‌ها
- ✓ دسته‌بندی و میانگین داده‌ها
- ✓ احتمال یا اندازه‌گیری شانس
- ✓ خط و ابتدایی، زاویه‌های مرکزی و محاطی و...

مهارت‌ها

- ✓ حل مسئله
- ✓ تجسم فضایی
- ✓ اندازه‌گیری
- ✓ فرضیه‌سازی و مدل‌سازی
- ✓ استدلال
- ✓ تقویت گفتمان ریاضی
- ✓ جست‌وجو و دریافت دانش، اطلاعات و محتوای دیجیتال
- ✓ مدیریت دانش اطلاعات و محتوای دیجیتال از منابع مختلف به شیوه‌ای کارآمد.
- ✓ تبادل اطلاعات محتوای دیجیتال با استفاده از فناوری‌های دیجیتال
- ✓ ارائه و سازماندهی دانش، اطلاعات و محتوای دیجیتال با استفاده از فناوری‌های دیجیتال
- ✓ توانایی استفاده موثر از ابزارها و وسایل فناورانه

ارزش‌ها و گرایش‌ها

- ✓ رشد و توسعه تفکر و کاربرد ریاضیات در زندگی و...
- ✓ رشد و توسعه تفکر منطقی در مواجهه با مسائل زندگی روزمره
- ✓ رعایت اصول اخلاقی محافظت از خود و دیگری.
- ✓ محافظت از سلامت جسمانی خود و دیگری
- ✓ محافظت از محیط زیست

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

پایه نهم

اهداف ریاضی

کره، هرم و مخروط و فرمول به‌دست‌آوردن آن‌ها را می‌داند و آن‌ها را برای حل مسائل به‌کار می‌گیرد.

✓ محتوای مرتبط با درس ریاضی را در فضای مجازی (شامل جست‌وجوی وب، شامانه‌های برخط و غیر برخط، ابزارک‌های گوشی هوشمند و غیره) جست‌وجو کند و از یافته‌های خود به منظور گسترش و تقویت دانش و مهارت‌ها استفاده کند.

✓ از رمزبینه‌های سریع پاسخ به منظور درک عمیق‌تر مفاهیم ریاضی استفاده کند.

✓ جهت برقراری ارتباط و مشارکت تعاملی و فعالانه گروهی از فناوری‌های دیجیتال نظیر شاد، پاورپوینت، ویدئوکلیپ و ... استفاده می‌کند.

کمیت خواسته شده در مسئله را با حل معادله پیدا و آن را از نظر کمی و کیفی تفسیر کند.

✓ می‌تواند وضعیت دو خط را نسبت به یکدیگر از طریق هندسی و جبری گزارش و دستگاه معادله‌های خطی را حل کند.

✓ مفهوم عبارت‌های گویا را درک می‌کند و محاسبات عبارت‌های گویا (ساده کردن، ضرب و تقسیم، جمع و تفریق) را به درستی انجام می‌دهد.

✓ تقسیم یک جمله‌ای بر یک جمله‌ای، چند جمله‌ای بر یک جمله‌ای و چند جمله‌ای بر چند جمله‌ای را به درستی انجام می‌دهد و برای درستی آن‌ها استدلال می‌آورد.

✓ مفهوم حجم و مساحت

می‌داند و می‌تواند با استفاده از مفهوم اتحاد، مسائل مربوط به آن‌ها را حل کند و از اتحادها برای تجزیه عبارت‌های جبری استفاده کند.

✓ نابرابری‌ها، نامعادله‌ها و خواص آن‌ها را می‌داند و در حل مسائل از آن‌ها استفاده می‌کند.

✓ می‌تواند در معادله خط، شیب و عرض از مبدأ آن را مشخص و با نقطه‌یابی خط را در صفحه یا نرم افزار جئوجبرا یا نرم افزارهای دیگر رسم کند.

✓ می‌تواند معادله خطی را حل و درستی جواب‌های به دست آمده را بررسی کند.

✓ می‌تواند معادله خطی را برای مدل کردن روابط و الگوها در مسائل واقعی به‌کار گیرد و مقدار

و دو شکل متشابه را تشخیص می‌دهد و برای آن استدلال می‌آورد.

✓ محاسبات اعداد توان‌دار با توان صحیح را به‌درستی انجام می‌دهد و نماد علمی اعداد را می‌نویسد.

✓ ضمن درک مفهوم ریشه‌گیری، ضرب و تقسیم، جمع و تفریق، ساده کردن و گویا کردن مخرج رادیکال‌ها را به درستی انجام می‌دهد.

✓ با تشخیص جملات متشابه، اعمال جبری روی عبارت‌ها را انجام می‌دهد و با درک مفاهیم متغیر و عبارت جبری و با جای‌گذاری عدد، مقدار عبارت جبری را به دست می‌آورد.

✓ مفهوم اتحاد و انواع آن را

✓ نمایش‌های مختلف مجموعه (نمایش با اعضا، نمادین، توصیف و نمودار ون) را می‌داند و اعمال بین مجموعه‌ها (اجتماع، اشتراک و تفاضل) را انجام می‌دهد و از مجموعه برای نمایش و حل مسائل احتمال استفاده می‌کند.

✓ از اعداد گویا و نمایش‌های مختلف آن در توصیف، طرح و حل مسائل مرتبط استفاده می‌کند. اعداد گنگ را به عنوان زیر مجموعه اعداد حقیقی از اعداد گویا تشخیص می‌دهد و مکان آن‌ها را روی محور اعداد مشخص می‌کند. مفهوم قدر مطلق را به کمک رمزبینه‌های سریع پاسخ درک می‌کند و خواص آن را در عملیات جبری به‌کار می‌برد.

✓ استدلال استنتاجی را برای هم‌نهستی مثلث‌ها به‌کار می‌برد

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

نقشه محتوایی ریاضی

مفاهیم

- ✓ مجموعه و نمایش‌های مختلف آن و اعمال بین مجموعه‌ها (اجتماع، اشتراک و تفاضل)
 - ✓ مجموعه‌ها و احتمال
 - ✓ عددهای حقیقی و قدرمطلق
 - ✓ استدلال و اثبات در هندسه
 - ✓ هم‌نهستی و تشابه مثلث‌ها، توان و ریشه‌گیری
 - ✓ عبارتهای جبری (اتحادهای و نابرابری‌ها)
 - ✓ خط و معادله‌های خطی
 - ✓ عبارتهای گویا
 - ✓ حجم و مساحت ...
- ✓ محاسبات ذهنی و تقریبی
 - ✓ جست‌وجو و دریافت دانش، اطلاعات و محتوای دیجیتال
 - ✓ مدیریت دانش اطلاعات و محتوای دیجیتال از منابع مختلف به شیوه‌ای کارآمد.
 - ✓ تبادل اطلاعات محتوای دیجیتال با استفاده از فناوری‌های دیجیتال
 - ✓ ارائه و سازماندهی دانش، اطلاعات و محتوای دیجیتال با استفاده از فناوری‌های دیجیتال
 - ✓ توانایی استفاده موثر از ابزارها و وسایل فناورانه

ارزش‌ها و گرایش‌ها

- ✓ رشد و توسعه تفکر و کاربرد ریاضیات در زندگی و...
- ✓ رشد و توسعه تفکر منطقی در مواجهه با مسائل زندگی روزمره
- ✓ رعایت اصول اخلاقی محافظت از خود و دیگری.
- ✓ محافظت از سلامت جسمانی خود و دیگری
- ✓ محافظت از محیط زیست

مهارت‌ها

- ✓ حل مسئله
- ✓ تجسم فضایی
- ✓ اندازه‌گیری
- ✓ فرضیه‌سازی و مدل‌سازی
- ✓ استدلال
- ✓ تقویت گفتمان ریاضی

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

عربی، زبان قرآن

پایه نهم

پایه هشتم

پایه هفتم

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

پایه هفتم

اهداف عربی، زبان قرآن

- ✓ به زبان عربی به عنوان زبان قرآن شناخت مقدماتی پیدا می‌کند.
- ✓ تلاش می‌کند با استفاده از مهارت زبانی و واژگانی آموخته‌شده، جملات ساده را در موقعیت‌هایی مانند زیارت بیان کند.
- ✓ عبارات آموخته‌شده از متون منتخب مانند آیات و احادیث را در موقعیت‌هایی مانند نوشتن انشای فارسی به کار می‌برد.
- ✓ می‌تواند خود را در چند جمله ساده معرفی کند.
- ✓ معنا و مفهوم بسیاری از کلمات و اصطلاحات همچنین جمله‌های عربی به کار رفته در زبان فارسی با ذخیره واژگانی خود در زمینه درس عربی؛ مانند *إن شاء الله*، بلافاصله را تشخیص می‌دهد.
- ✓ نسبت به زبان عربی به عنوان زبان قرآن احساس تعلق خاطر می‌کند و به یادگیری آن ترغیب می‌شود.
- ✓ با خواندن متن آیات و روایات و متون منتخب، برخی آموزه‌های دینی و مفاهیم ارزشی را می‌شناسد و برای پایبندی به آن‌ها در رفتارهای فردی و اجتماعی ترغیب می‌شود.

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

نقشه محتوایی عربی، زبان قرآن

ارزش‌ها و گرایش‌ها

- ✓ علاقه‌مندی به فراگیری زبان عربی به عنوان زبان قرآن
- ✓ توجه به وجود ارتباط زبانی بین عربی و فارسی
- ✓ ارزش نهادن به آموزه‌های دینی و مفاهیم اخلاقی ذکر شده در آیات و روایات و ترغیب به پایبندی به آن‌ها در رفتارهای فردی و اجتماعی

مهارت‌ها

- ✓ خواندن واژگان و متن‌های ساده عربی
- ✓ تشخیص حرکات کلمات عربی
- ✓ شناخت قواعد پرکاربرد زبان عربی و به‌کارگیری آن‌ها برای روخوانی درست آیات قرآنی از روی رسم‌الخط‌های رایج و درک برخی مفاهیم ساده آیات قرآن کریم و متون دینی

مفاهیم

- ✓ دانستن معانی واژگان ساده و پرکاربرد عربی (ذخیره واژگانی)
- ✓ ساختار جملات ساده و کلمات پرکاربرد آیات ساده قرآن و احادیث آسان و کوتاه
- ✓ مکالمه ساده در حد نیازهای اولیّه (در قالب جمله‌های ساده و به عربی فصیح)
- ✓ ساختارهای زبانی نظیر اسم‌های اشاره، ضمایر، فعل ماضی، اعداد اصلی، اسم‌های استفهام

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

پایه هشتم

اهداف عربی، زبان قرآن

- ✓ با استفاده از ذخیره واژگانی خود در درس عربی معنا و مفهوم بسیاری از کلمات و اصطلاحات هم‌چنین جمله‌های عربی به‌کار رفته در زبان فارسی مانند *إن شاء الله، بین‌الملل، سلسله جبال* را تشخیص می‌دهد.
- ✓ با خواندن متن آیات و روایات و متون منتخب، برخی آموزه‌های دینی و مفاهیم ارزشی را می‌شناسد و برای پایبندی به آن‌ها در رفتارهای فردی و اجتماعی ترغیب می‌شود.
- ✓ در موقعیت‌هایی مانند زیارت و سفر به عتبات مقدسه با بهره‌گیری از مهارت‌های زبانی آموخته شده، جمله‌های ساده و رایج در محاورات روزمره را به‌کار می‌برد.
- ✓ برخی عبارات مانند ساعت و زمان را به عربی بیان می‌کند.
- ✓ از آیات و احادیث آموخته شده در موقعیت‌هایی مانند نوشتن انشا استفاده می‌کند.
- ✓ با استفاده از آموخته‌های زبانی و واژگانی ساده در هنگام ارتباط با افراد عرب‌زبان می‌تواند در چند جمله خودش را به زبان عربی معرفی کند.
- ✓ به معانی و مفهوم برخی اصطلاحات و تعبیرهای ساده و متداول در زبان فارسی که ریشه در زبان عربی دارد پی می‌برد.
- ✓ اطلاعات مکتوب به زبان عربی بر روی برخی محصولات را می‌تواند بخواند.

اهداف
و نقشه
محتواییطراحی
آموزشی

فهرست

نقشه محتوایی عربی، زبان قرآن

مفاهیم

- ✓ معانی واژگان ساده و پرکاربرد عربی
- ✓ قرائت و فهم متون و عبارات عربی قرآن و احادیث (کمی پیچیده‌تر از پایه هفتم)
- ✓ قرائت و فهم متون فارسی درآمیخته با عبارات، ترکیبات و اصطلاحات عربی
- ✓ سخن گفتن در مراودات و تعامل با دیگران در حد نیازهای اولیه (جمله‌های ساده به عربی فصیح)
- ✓ ساختارهای زبانی فعل مضارع، مضارع منفی، فعل مستقبل، اعداد ترتیبی، اسم‌های استفهام

مهارت‌ها

- ✓ خواندن واژگان و متن‌های ساده عربی
- ✓ تشخیص حرکات کلمات عربی
- ✓ شناخت قواعد پرکاربرد زبان عربی و به‌کارگیری آن‌ها برای روخوانی درست آیات قرآنی از روی رسم‌الخط‌های رایج و درک برخی مفاهیم ساده آیات قرآن کریم و متون دینی
- ✓ به‌کارگیری جمله‌های مکالمه‌ای پرکاربرد و ساده در سفرهای زیارتی

ارزش‌ها و گرایش‌ها

- ✓ علاقه‌مندی به زبان عربی به عنوان زبان قرآن
- ✓ ایجاد ارتباط زبانی بین عربی و فارسی
- ✓ ارزش نهادن به اصول دینی ذکر شده در آیات و روایات و پیاده کردن آن در رفتارهای اجتماعی
- ✓ معرفی آموخته‌های قرآنی خود به دیگران

اهداف
و نقشه
محتواییطراحی
آموزشی

فهرست

پایه نهم

اهداف عربی، زبان قرآن

- ✓ کارکرد زبان عربی به عنوان زبان قرآن و زبان مشترک جهان اسلام را می‌شناسد و یادگیری آن را مفید ارزیابی می‌کند.
- ✓ به یادگیری زبان عربی به عنوان مقدمه فهم و عمل به قرآن کریم و متون دینی کتاب درسی (قرآن، احادیث، ادعیه و...) باور دارد.
- ✓ با ذخیره واژگانی خود در زمینه درس عربی، معنا و مفهوم بسیاری از کلمات و اصطلاحات هم‌چنین جمله‌های عربی به‌کار رفته در زبان فارسی مانند *إن شاء الله، مکاتبات، انتظار الفرج، أمّ القری* را تشخیص می‌دهد.
- ✓ به معانی و مفهوم برخی اصطلاحات و تعبیرهای متداول در زبان فارسی که ریشه آن‌ها عربی است پی می‌برد.
- ✓ برخی اطلاعات مکتوب به زبان عربی بر روی برخی محصولات را می‌خواند و برخی از کلمات ساده و پرتکرار آن را معنا می‌کند.
- ✓ با استفاده از آموخته‌های زبان و واژگان عربی در ارتباط با افراد عرب‌زبان و یا در سفر به عتبات مقدسه می‌تواند در چند جمله ساده خودش را به زبان عربی معرفی کند و برخی از عبارات ساده و پرکاربرد و رایج مانند *زمان و ساعت و...* را به عربی بیان کند.
- ✓ از متون و عبارات عربی (قرآن، احادیث، ادعیه و...) آموخته شده در موقعیت‌هایی مانند نوشتن انشا استفاده می‌کند و گاهی برخی از آن‌ها را ارزیابی و تحلیل می‌کند.
- ✓ با خواندن متن آیات و روایات و متون منتخب، برخی آموزه‌های دینی و مفاهیم ارزشی را می‌شناسد و برای پایبندی به آن‌ها در رفتارهای فردی و اجتماعی ترغیب می‌شود.

اهداف
و نقشه
محتواییطراحی
آموزشی

فهرست

نقشه محتوایی عربی، زبان قرآن

مفاهیم

- ✓ معانی واژگان پرکاربرد عربی (ذخیره واژگانی)
- ✓ متون عربی منتخب (آیات قرآن، احادیث، روایات، ادعیه) با مضامین و مفاهیم اخلاقی
- ✓ متون منتخب برای سخن گفتن به عربی فصیح در قالب جمله‌های ساده و حدّ نیازهای اولیّه نظیر گفت‌وگوهای ضروری برای سفر، نام وعده‌های غذایی و...
- ✓ قرائت و فهم متون فارسی درآمیخته با عبارات، ترکیبات و اصطلاحات عربی منتخب
- ✓ ساختارهای زبانی مانند وزن و حروف اصلی، فعل امر و نهی، ترکیب وصفی و اضافی

مهارت‌ها

- ✓ خواندن صحیح و روان متون و عبارات عربی (قرآن، احادیث، ادعیه و...)
- ✓ آشنایی با ریشه‌ها و ساختارهای صرفی و نحوی پرکاربرد ساده و مؤثر در فهم آیات قرآن و متون دینی رایج
- ✓ درک معنای ظاهری عموم آیات پرکاربرد و ساده قرآن کریم و متون دینی منتخب
- ✓ بهره‌گیری از آیات قرآن کریم و متون دینی برای پاسخ به مسائل زندگی در موقعیت‌های مختلف

ارزش‌ها و گرایش‌ها

- ✓ علاقه‌مندی به زبان عربی به عنوان زبان قرآن
- ✓ باور به یادگیری زبان عربی به عنوان مقدمه فهم و عمل به قرآن کریم و متون دینی کتاب درسی (قرآن، احادیث، ادعیه و...)
- ✓ اهمیت به ارتباط زبانی بین عربی و فارسی
- ✓ ارزش نهادن به آموزه‌های دینی و مفاهیم ارزشی ذکر شده در آیات و روایات منتخب و احساس مسئولیت برای پایبندی به آن‌ها در رفتارهای فردی و اجتماعی

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

زبان انگلیسی

پایه نهم

پایه هشتم

پایه هفتم

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

نقشه محتوایی زبان انگلیسی

مفاهیم

- ✓ معرفی خود به دیگران
- ✓ سلام و احوال‌پرسی با دیگران
- ✓ پرسیدن نام دیگری و معرفی یک نفر به فرد دیگر
- ✓ گفتن سن خود و سخن گفتن درباره تاریخ تولد
- ✓ سخن گفتن درباره خانواده و روابط خانوادگی
- ✓ سخن گفتن درباره ظاهر افراد
- ✓ سخن گفتن درباره اینکه افراد کجا و مشغول چه کاری هستند.
- ✓ سخن گفتن درباره نشانی و شماره تلفن خود و پرسیدن و گفتن زمان (ساعت چند است)
- ✓ سخن گفتن درباره غذای مورد علاقه
- ✓ ارائه پیشنهاد و قبول و رد آن
- ✓ آشنایی با حروف الفبای زبان انگلیسی
- ✓ آشنایی با اعداد یک تا صد

مهارت‌ها

- ✓ مهارت‌های زبانی چهارگانه با تأکید بر مهارت‌های شنیداری و گفتاری
- ✓ برقراری ارتباط زبانی
- ✓ جست‌وجو در فضای دیجیتال
- ✓ کار با ابزار دیجیتال
- ✓ توصیف کردن
- ✓ ارائه مؤثر
- ✓ ایجاد تعامل مؤثر و فعال با دیگران در چارچوب مهارت گفتاری در سطح پیش‌مقدماتی
- ✓ نوبت‌گیری محترمانه و رعایت اصول ارتباط کلامی
- ✓ خودباوری در تعامل و افتخار به هویت فردی، اجتماعی و ملی
- ✓ توجه به حقوق خود و دیگر کاربران در فضای مجازی
- ✓ داشتن نگاه نقادانه و مسئولانه نسبت به اطلاعات در فضای مجازی
- ✓ با محوریت والدین و معلم

ارزش‌ها و گرایش‌ها

پایه هفتم

اهداف زبان انگلیسی

می‌تواند در سطح پیش‌مقدماتی تا مقدماتی:

- ✓ خود را به دیگران معرفی کند و نام دیگران را بپرسد.
- ✓ با دیگران سلام و احوال‌پرسی کند.
- ✓ دو نفر را به یکدیگر معرفی کند.
- ✓ سن خود را بگوید و راجع به تاریخ و روزهای هفته سخن بگوید.
- ✓ درباره خانواده خود و روابط خانوادگی‌اش مانند تعداد خواهر یا برادرهایش سخن بگوید.
- ✓ درباره ظاهر افراد سخن بگوید و بتواند صفت‌های مربوط به ظاهر افراد را به‌درستی به‌کار گیرد.
- ✓ درباره محل حضور افراد در خانه و کاری که به آن مشغولند سخن بگوید.
- ✓ درباره نشانی و شماره تلفن و رایانامه خود سخن بگوید و بتواند از دیگران ساعت بپرسد و زمان را بگوید.
- ✓ درباره غذا و نوشیدنی مورد علاقه خود سخن بگوید.
- ✓ درباره چگونگی ارائه پیشنهاد به زبان انگلیسی و همچنین شیوه قبول یا رد آن گفت‌وگو می‌کند.
- ✓ حروف الفبای انگلیسی را بخواند و بنویسد و صداهای آن‌ها را تولید کند.
- ✓ اعداد یک تا صد را بخواند و بنویسد و آن‌ها را در تعامل‌های زبانی به‌کار ببرد.
- ✓ به منظور معرفی خود یک ویدئوکلیپ تهیه کرده و آن را با همکلاسی خود به اشتراک بگذارد و از آن‌ها بخواهد که کار او را ارزیابی کنند.
- ✓ با کمک معلم و والدین خود از نرم‌افزارها و فلش کارت‌های دیجیتالی جهت یادگیری حروف الفبا، اعداد و واژگان مربوطه استفاده کند.

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

نقشه محتوایی زبان انگلیسی

مفاهیم

- ✓ سخن گفتن درباره ملیت‌های مختلف
- ✓ سخن گفتن درباره فعالیت‌های معمول روزانه
- ✓ سخن گفتن درباره توانمندی‌های یک نفر (توانمندی در نقاشی، ورزش، هنر و غیره)
- ✓ سخن گفتن درباره سلامتی و بیماری‌ها (ارائه پیشنهاد درباره وضعیت سلامتی و حل مشکلات جسمی)

مهارت‌ها

- ✓ مهارت‌های زبانی چهارگانه با تاکید بر مهارت‌های شنیداری و گفتاری
- ✓ برقراری ارتباط زبانی
- ✓ جست‌وجو در فضای دیجیتال
- ✓ کار با ابزار دیجیتال
- ✓ توصیف کردن
- ✓ ارائه مؤثر

ارزش‌ها و گرایش‌ها

- ✓ ایجاد تعامل مؤثر و فعال با دیگران عمدتاً در چارچوب مهارت گفتاری در سطح مقدماتی
- ✓ نوبت‌گیری محترمانه و رعایت اصول ارتباط کلامی
- ✓ خودباوری در تعامل و افتخار به هویت فردی، اجتماعی و ملی
- ✓ توجه به حقوق خود و دیگر کاربران در فضای مجازی
- ✓ داشتن نگاه نقادانه و مسئولانه نسبت به اطلاعات در فضای مجازی با محوریت والدین و معلم

پایه هشتم

اهداف زبان انگلیسی

در سطح مقدماتی:

- ✓ درباره شهری که در آن زندگی می‌کند، سخن می‌گوید.
- ✓ درباره ملیت خود سخن می‌گوید و درباره ملیت‌های دیگر سوال می‌کند.
- ✓ درباره روستایی که در آن زندگی می‌کند، سخن می‌گوید.
- ✓ درباره اوقات فراغت خود و سرگرمی‌هایش سخن می‌گوید.
- ✓ دو نویسه‌های زبان انگلیسی را می‌خواند و می‌نویسد و آن‌ها را درست تلفظ می‌کند.
- ✓ با استفاده از ابزارهای گفت‌وگوی آنلاین مجاز و معرفی شده توسط مسئولان آموزشی با همکلاسی‌های خود گفت و شنود می‌کند و با آن‌ها به تعامل زبانی می‌پردازد.
- ✓ به منظور معرفی محیط اطراف، توانمندی‌ها، وضعیت سلامت خود و سایر موضوعات مربوطه یک ویدئو کلیپ تهیه کرده و آن را با هم کلاسی‌های خود به اشتراک بگذارد و بازخورد آن‌ها و معلم خود را نسبت به آن دریافت نموده و موارد مورد نیاز را اصلاح کند.
- ✓ درباره توانمندی‌های خود سخن می‌گوید و درباره بهداشت و سلامت ارائه می‌دهد.
- ✓ درباره وضعیت سلامتی خود و مشکلات مربوط به آن سخن می‌گوید و درباره بهداشت و سلامت ارائه می‌دهد.

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

نقشه محتوایی زبان انگلیسی

مفاهیم

- ✓ پایه دستوری
- ✓ صحبت راجع به شخصیت افراد و انواع صفات مربوط به آن (شجاع، پر حرف، خجالتی و...)
- ✓ صحبت راجع به سفر کردن (تهیه بلیت، رزرو اتاق و...)
- ✓ صحبت درباره جشن‌ها و مراسم مذهبی و ملی
- ✓ صحبت کردن درباره مشاغل و خدمات مختلف

ارزش‌ها و گرایش‌ها

- ✓ صحبت درباره رسانه
- ✓ صحبت درباره سلامتی و آسیب‌ها و صدمات جسمی
- ✓ آشنایی با ساختارهای دستوری حال ساده، حال استمراری، گذشته ساده باقاعده و بی‌قاعده و نحوه سؤالی و منفی کردن این ساختارها
- ✓ ایجاد تعامل مؤثر و فعال با دیگران عمدتاً در چارچوب مهارت گفتاری در سطح مقدماتی تا پیش متوسطه
- ✓ نوبت‌گیری محترمانه و رعایت اصول ارتباط کلامی
- ✓ خودباوری در تعامل و افتخار به هویت فردی، اجتماعی و ملی
- ✓ توجه به حقوق خود و دیگر کاربران در فضای مجازی

مهارت‌ها

- ✓ مهارت‌های زبانی چهارگانه با تأکید بر مهارت‌های شنیداری و گفتاری و آشنایی با ساختارهای

پایه نهم

اهداف زبان انگلیسی

می‌تواند در سطح مقدماتی تا پیش‌متوسطه

- ✓ راجع به انواع مختلف شخصیت‌های افراد صحبت کند.
- ✓ با دیگران درباره سفر کردن و مقدمات و ملزومات آن صحبت کند.
- ✓ درباره جشن‌ها و مراسم ملی، مذهبی و سنتی (مانند نیمه شعبان، شب یلدا، عید نوروز و...) صحبت کند.
- ✓ درباره خدمات و مشاغل مختلف صحبت کند.
- ✓ درباره رسانه‌های مختلف و نحوه استفاده از آن‌ها صحبت کند.
- ✓ درباره وضعیت سلامتی خود، همچنین آسیب‌ها و صدمات جسمی صحبت کند و نصایح و پیشنهادهای ارائه دهد.
- ✓ ساختارهای زمانی حال ساده و استمراری و گذشته ساده و استمراری را تشخیص دهد و آن‌ها را به حالت خبری و سؤالی تولید کند.
- ✓ درباره نشان و شماره تلفن و رایانامه خود صحبت کند، ساعت بپرسد و زمان را بگوید.
- ✓ درباره غذا و نوشیدنی مورد علاقه خود صحبت کند.
- ✓ با استفاده از ابزارهای گفت‌وگویی آنلاین مجاز و معرفی شده توسط مسئولان آموزشی با همکلاسی‌های خود به صورت مکتوب یا صوتی تعامل زبانی برقرار کند.
- ✓ ویدئوکلیپی در مورد یکی از آداب و رسوم سنتی محل زندگی خود یا جشن‌های معروف مذهبی تهیه و آن را با سایر همکلاسی‌های خود به اشتراک بگذارد، همچنین با دریافت بازخوردهای اصلاحی، موارد ضعف خود را اطلاع و بازنگری کند.

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

فرهنگ و هنر

پایه نهم

پایه هشتم

پایه هفتم

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

پایه هفتم

اهداف فرهنگ و هنر

✓ با مشاهد و درک طبیعت به عنوان بخشی از خلقت پروردگار از طریق فضای واقعی و مجازی به زیبایی‌های آن پی برده و با الهام از آن، آثارمختلف فرهنگی و هنری خلق می‌کند.

✓ با کشف عناصر بصری و اصول زیبایی شناسی در طبیعت و میراث فرهنگی و هنری از طریق رسانه ها و فضاهای مختلف واقعی و مجازی، چگونگی استفاده و کاربرد آن‌ها را در آثار هنری مختلف مقایسه و شباهت و تفاوت‌های آن‌ها را بیان می‌کند.

✓ با تلفیق مشاهدات حاصل از زندگی روزمره، خاطرات گذشته، تخیل، رویاها و تصورات، و تجربیات زیسته، ایده‌های خود را کشف، توسعه و آن را در قالب رسانه ها و آثارهنری مختلف بیان می‌کند

✓ با تجزیه و تحلیل آثار هنری مختلف، چگونگی استفاده از ابزار، مواد و تکنیک ها و نحوه استفاده مؤثرتر از آن‌ها را جهت بیان بهتر افکار و احساسات کشف و با استفاده از پلت‌فرم‌های مناسب ارائه می‌کند.

✓ با آشنایی با رشته‌های هنری مختلف و در پاسخ به نیازهای شخصی اش و گروهی، آثار هنری کاربردی را با استفاده از ابزار و وسایل مناسب و فناوریانه خلق می‌کند.

✓ با کشف چند نمونه از چگونگی نگهداری از میراث فرهنگ مادی و معنوی محل زندگی اش و تجزیه و تحلیل تجربیات

دیگران در این زمینه و شناسایی نقاط ضعف و قوت آن، پیشنهادهایی برای حفظ و نگهداری از آن ها را طریق فضای واقعی و مجازی ارائه می‌دهد.

✓ شکل و محتوای آثار فرهنگی و هنری خود و دیگران را با استفاده از اصول و معیارها ی زیبایی شناسی تجزیه و تحلیل و نقاط ضعف وقوت آن را با سعه صدر واز طریق پلت‌فرم‌های مناسب بیان می‌کند

✓ با کشف میراث فرهنگی و هنری محل زندگی خود در محیط واقعی و مجازی، آن‌ها را به میراث مادی و معنوی طبقه بندی و کاربردهای آن در گذشته و حال را با یکدیگر مقایسه می‌کند

✓ میراث فرهنگی و هنری محلی و ملی و جهانی رامی‌شناسد و با الهام از آن‌ها آثار هنری مختلفی خلق می‌کند.

✓ با شناخت ابزار و وسایل مختلف و فناوریانه و استفاده به جا و درست از آن‌ها آثار هنری متنوع خلق و احساس خود را در باره آن با استفاده از پلت‌فرم‌های گوناگون بیان می‌کند

✓ با بررسی نمونه‌هایی از بازنمایی واقعی و غیرواقعی در تاریخ و میراث فرهنگی ایران، آن‌ها تجزیه و تحلیل می‌کند و با استفاده از ابزار مناسب آن را ارائه می‌کند.

✓ با ارائه طرح اولیه برای خلق ایده هنری خود، راه‌های مختلف برای بیان یک ایده را با استفاده از ابزار و وسایل، مواد و تکنیک‌های مختلف و فناوریانه شناسایی و عرضه و ارزشیابی

می‌کند.

✓ با بررسی میراث فرهنگی و هنری بومی و ملی ، شباهت ها و تفاوت های آن‌ها را با یکدیگر بیان و ارتباط آن‌ها را با ارزش های اجتماعی کشف می‌کند.

✓ با استفاده از قدرت تخیل و خلاقیت خود آثار مختلف هنری خلق، فرایند آفرینش اثر را ارزشیابی میکند

✓ در فرایند خلق آثار هنری به صورت فردی و گروهی، پاکیزگی را رعایت کرده و با استفاده از اصول زیبایی شناسی محیط زندگی خود را زیباتر می‌کند

✓ به اهمیت خود به عنوان بخشی از خلقت پی برده، به خود و دیگران احترام می‌گذارد

✓ با توجه، احترام و گشودگی نسبت به افکار و عقاید دیگران در باره خلاقیت های هنری، بازخورد مناسب و توام با صبر و سعه صدر از خود بروز می‌دهد

✓ با تعامل مؤثر با دیگران ایده‌های هنری خود را توسعه و چگونگی اجرا ی آن را بهبود می بخشد

✓ با آشنایی با الگوی صحیح استفاده از ابزار و وسایل فناوریانه و دیجیتال، نکات بهداشتی و سلامت بدن را رعایت می‌کند.

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

نقشه محتوایی فرهنگ و هنر

مفاهیم

- ✓ عناصر طبیعت (خلقت): نور، حرکت، صدا، شکل، رنگ و بافت
- ✓ عناصر بصری: نقطه، خط، شکل، بافت، رنگ؛ اصول و معیارهای زیبایی شناختی: نظم، هماهنگی، تنوع، تعادل، تقارن، ریتم (وزن)، وحدت و...
- ✓ میراث فرهنگی و هنری (مادی و معنوی) بومی، ملی و جهانی
- ✓ هنرهای تجسمی: طراحی، نقاشی، عکاسی
- ✓ هنرهای سنتی: طراحی سنتی، گلیم بافی، سفالگری
- ✓ خوشنویسی
- ✓ هنرهای آوایی
- ✓ هنرهای نمایشی
- ✓ ابزار و وسایل دیجیتال یا فناورانه
- ✓ محتوای دیجیتال
- ✓ سلامت و امنیت در فضای دیجیتال.

مهارت‌ها

- ✓ مهارت‌های حسی (حواس پنج‌گانه)
- ✓ مهارت‌های گفتاری
- ✓ مهارت‌های حرکتی برای کاربرد مواد، ابزار و فنون ساده هنری
- ✓ مهارت‌های سطوح بالای تفکر
- ✓ بیان افکار و احساسات در قالب‌های مختلف هنری
- ✓ مهارت‌های اجتماعی
- ✓ مهارت‌های دسترسی و دریافت اطلاعات در فضای دیجیتال
- ✓ مهارت استفاده از ابزارها و نرم‌افزارهای دیجیتال
- ✓ مهارت تبادل دانش و اطلاعات و محتوا در حوزه دیجیتال
- ✓ مهارت تولید محتوای دیجیتال؛
- ✓ مهارت‌های خودمراقبتی در فضای دیجیتال.

ارزش‌ها و گرایش‌ها

- ✓ توجه به زیبایی‌ها و پرورش حس زیبایی‌شناسی
- ✓ تمایل به ابراز افکار و احساسات
- ✓ توجه به توانایی‌های خود و کسب اعتماد به نفس
- ✓ توجه به حفظ آثار هنری و میراث فرهنگی
- ✓ علاقه به فعالیت‌های گروهی (اجتماعی) و برقراری ارتباط با دیگران در فضای دیجیتال و واقعی
- ✓ گشودگی و سعه صدر
- ✓ رعایت پاکیزگی، نظم و انضباط فردی و جمعی

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

پایه هشتم

اهداف فرهنگ و هنر

✓ با مشاهده و ارتباط مؤثر با طبیعت و درک زیبایی‌های آن به عنوان بخشی از خلقت پروردگار از طریق فضای واقعی و مجازی به زیبایی‌های خالق خود پی برده و با الهام از آن آثار مختلف فرهنگی و هنری خلق می‌کند.

✓ با کشف عناصر بصری و اصول زیبایی شناسی در طبیعت و میراث فرهنگی و هنری از طریق رسانه ها و فضاهای مختلف واقعی و مجازی، چگونگی استفاده و کاربرد آن‌ها را در آثار هنری تجزیه و تحلیل و طبقه بندی می‌کند.

✓ با تلفیق مشاهدات حاصل از زندگی روزمره، خاطرات گذشته، تخیل، رویاها و تصورات، و تجربیات زیسته، ایده‌های خود را کشف، توسعه و آن را در قالب رسانه ها و آثار هنری مختلف بیان می‌کند
✓ با استفاده از تکنیک‌های ساده و به کارگیری ابزار و وسایل و مواد مناسب و در دسترس؛ و در قالب رسانه‌های مختلف خلاقیت هنری داشته باشد.

✓ با ارزشیابی از آثار هنری مختلف، چگونگی استفاده از ابزار، مواد، تکنیک ها، فناوری‌ها و نحوه استفاده مؤثرتر از آن‌ها را جهت بیان بهتر افکار و احساسات

کشف و ارائه می‌کند.

✓ با آشنایی با رشته‌های هنری مختلف و در پاسخ به نیازهای شخصی و گروهی، آثار هنری کاربردی را با استفاده از ابزار و وسایل مناسب و فناوریانه خلق می‌کند.

✓ با بررسی نمونه‌هایی از بازنمایی واقعی و غیرواقعی در تاریخ و میراث فرهنگی ایران، آن‌ها تفسیر و با استفاده از ابزار مناسب آن را ارائه می‌کند.

✓ با ارائه طرح اولیه برای خلق ایده هنری خود، راه‌های مختلف برای بیان یک ایده را با استفاده از ابزار و وسایل، مواد و تکنیک‌های مختلف و فناوریانه را شناسایی، عرضه و ارزشیابی می‌کند.

✓ با کشف چند نمونه از چگونگی نگهداری از میراث فرهنگی مادی و معنوی محل زندگی اش و تجزیه و تحلیل تجربیات دیگران در این زمینه، و شناسایی نقاط ضعف و قوت آن، پیشنهادهایی برای حفظ و نگهداری از طریق فضای واقعی و مجازی ارائه می‌دهد.

✓ شکل و محتوای آثار فرهنگی و هنری خود و دیگران را با استفاده از اصول و معیارهای زیبایی شناسی تجزیه و تحلیل و نقاط ضعف و قوت آن را از

طریق پلت فرم‌های مناسب بیان می‌کند

✓ با کشف میراث فرهنگی و هنری محل زندگی خود از طریق فضای واقعی و مجازی، آن‌ها را به میراث مادی و معنوی طبقه بندی و کاربردهای آن در گذشته و حال را با یکدیگر مقایسه می‌کند

✓ با بررسی میراث فرهنگی و هنری بومی و ملی، شباهت ها و تفاوت ها ی آن‌ها را با یکدیگر بیان و ارتباط آن‌ها را با ارزش های اجتماعی کشف می‌کند.

✓ با درک اهمیت میراث طبیعی و فرهنگی و هنری محلی و ملی خود در حفظ و نگهداری آن بکوشد و پیشنهادهایی برای حفظ و نگهداری از آن‌ها را با استفاده از پلت فرم مناسب ارائه می‌دهد.

✓ میراث فرهنگی و هنری محلی و ملی و جهانی را با استفاده از پلت فرم‌های مناسب و فضاهای واقعی و مجازی بشناسد و با الهام از آن‌ها آثار هنری مختلفی خلق می‌کند.

✓ با استفاده از قدرت تخیل و خلاقیت خود آثار مختلف هنری خلق، فرایند آفرینش اثر را ارزشیابی می‌کند و با استفاده از رسانه مناسب به اشتراک می‌گذارد

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

نقشه محتوایی فرهنگ و هنر

- مفاهیم**
- ✓ عناصر طبیعت (خلقت): نور، حرکت، صدا، شکل، رنگ و بافت
 - ✓ عناصر بصری: نقطه، خط، شکل، بافت، رنگ
 - ✓ اصول و معیارهای زیبایی شناختی: نظم، هماهنگی، تنوع، تعادل، تقارن، ریتم (وزن)، وحدت و...
 - ✓ میراث فرهنگی و هنری (مادی و معنوی) بومی، ملی و جهانی
 - ✓ هنرهای تجسمی: طراحی، تصویرسازی، عکاسی
 - ✓ هنرهای سنتی: طراحی سنتی نقوش، بافت سنتی پارچه، چاپ دستی
 - ✓ خوشنویسی
 - ✓ هنرهای آوایی
 - ✓ هنرهای نمایشی
 - ✓ ابزار و وسایل دیجیتال یا فناوریانه
 - ✓ محتوای دیجیتال
 - ✓ سلامت و امنیت در فضای دیجیتال.
- مهارت‌ها**
- ✓ مهارت‌های حسی (حواس پنج گانه)
 - ✓ مهارت‌های گفتاری
 - ✓ مهارت‌های حرکتی برای کاربرد مواد، ابزار و فنون ساده هنری
- ارزش‌ها و گرایش‌ها**
- ✓ توجه به زیبایی‌ها و پرورش حس زیبایی‌شناسی
 - ✓ تمایل به ابراز افکار و احساسات
 - ✓ توجه به توانایی‌های خود و کسب اعتماد به نفس
 - ✓ توجه به حفظ آثار هنری و میراث فرهنگی
 - ✓ علاقه به فعالیت‌های گروهی (اجتماعی) و برقراری ارتباط با دیگران در فضای دیجیتال و واقعی
 - ✓ گشودگی و سعه صدر
 - ✓ رعایت پاکیزگی، نظم و انضباط فردی و جمعی
- ✓ مهارت‌های سطوح بالای تفکر
- ✓ بیان افکار و احساسات در قالب‌های مختلف هنری
- ✓ مهارت‌های اجتماعی
- ✓ مهارت‌های دسترسی و دریافت اطلاعات در فضای دیجیتال
- ✓ مهارت استفاده از ابزارها و نرم‌افزارهای دیجیتال
- ✓ مهارت تبادل دانش و اطلاعات و محتوا در حوزه دیجیتال
- ✓ مهارت تولید محتوای دیجیتال؛
- ✓ مهارت‌های خودمراقبتی در فضای دیجیتال

- ✓ در فرایند تحقیق، بررسی و تجربه رسانه‌های مختلف هنری، فناوریانه و دیجیتال، با شناخت ابزار و وسایل و استفاده به جا و درست از آن‌ها نحوه استفاده از تکنیک‌ها، ابزار و وسایل و مواد را کشف و احساس خود را درباره آنها بیان میکند.
- ✓ در فرایند خلق آثار هنری به صورت فردی و گروهی، پاکیزگی را رعایت کرده و با استفاده از اصول زیبایی‌شناسی محیط زندگی خود را زیباتر می‌کند
- ✓ با توجه، احترام و گشودگی نسبت به افکار و عقاید دیگران در باره خلاقیت‌های هنری، بازخورد مناسب و توأم با صبر و سعه صدر از خود بروز می‌دهد
- ✓ با تعامل مؤثر با دیگران ایده‌های هنری خود را توسعه و چگونگی اجرای آن را بهبود می‌بخشد.
- ✓ به اهمیت خود به عنوان بخشی از خلقت پی برده، به خود و دیگران احترام می‌گذارد.
- ✓ با آشنایی با الگوی صحیح استفاده از ابزار و وسایل فناوریانه و دیجیتال، نکات بهداشتی و سلامت بدن را رعایت می‌کند

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

پایه نهم

اهداف فرهنگ و هنر

✓ با مشاهده و ارتباط مؤثر با طبیعت و درک زیبایی‌های آن به عنوان بخشی از خلقت پروردگار از طریق فضای واقعی و مجازی به زیبایی‌های خالق خود پی برده و با الهام از آن آثار مختلف فرهنگی و هنری خلق می‌کند.

✓ با کشف عناصر بصری و اصول زیبایی شناسی در طبیعت و میراث فرهنگی و هنری از طریق رسانه‌ها و فضاهای مختلف واقعی و مجازی، چگونگی استفاده و کاربرد آن‌ها را در آثار هنری تجزیه و تحلیل و طبقه بندی می‌کند

✓ با تلفیق مشاهدات حاصل از زندگی روزمره، خاطرات گذشته، تخیل، رویاها و تصورات، و تجریات زیسته، ایده‌های خود را کشف، توسعه و آن را در قالب رسانه‌ها و آثار هنری مختلف بیان می‌کند

✓ با استفاده از تکنیک‌های ساده و به کارگیری ابزار و وسایل و مواد مناسب و در دسترس؛ در قالب رسانه‌های مختلف خلاقیت هنری داشته باشد.

✓ با ارزشیابی از آثار هنری مختلف، چگونگی استفاده از ابزار، مواد، تکنیک‌ها، فناوری‌ها و نحوه استفاده مؤثرتر از آن‌ها را جهت بیان بهتر افکار و احساسات کشف و ارائه می‌کند.

✓ با آشنایی با رشته‌های هنری مختلف و در پاسخ به نیازهای شخصی و گروهی، آثار هنری کاربردی را با استفاده از ابزار و وسایل مناسب و فناوری‌ها خلق می‌کند.

✓ با بررسی نمونه‌هایی از بازنمایی واقعی و غیرواقعی در تاریخ و میراث فرهنگی ایران، آن‌ها تفسیر و با استفاده از ابزار مناسب آن را ارائه می‌کند.

✓ با ارائه طرح اولیه برای خلق ایده هنری خود، راه‌های مختلف برای بیان یک ایده را با استفاده از ابزار و وسایل، مواد و تکنیک‌های مختلف و فناوری‌ها را شناسایی، عرضه و ارزشیابی می‌کند.

✓ با کشف چند نمونه از چگونگی نگهداری از میراث فرهنگی مادی و معنوی محل زندگی‌اش و تجزیه و تحلیل تجربیات دیگران در این زمینه، و شناسایی نقاط ضعف و قوت آن، پیشنهادهایی برای حفظ و نگهداری از طریق فضای واقعی و مجازی ارائه می‌دهد.

✓ شکل و محتوای آثار فرهنگی و هنری خود و دیگران را با استفاده از اصول و معیارهای زیبایی شناسی تجزیه و تحلیل و نقاط ضعف و قوت آن را از طریق پلت‌فرم‌های مناسب بیان می‌کند

✓ با کشف میراث فرهنگی و هنری محل زندگی خود از طریق فضای واقعی و مجازی، آن‌ها را به میراث مادی و معنوی طبقه بندی و کاربردهای آن در گذشته و حال را با یکدیگر مقایسه می‌کند

✓ با بررسی میراث فرهنگی و هنری بومی و ملی، شباهت‌ها و تفاوت‌ها را آن‌ها را با یکدیگر بیان و ارتباط آن‌ها را با ارزش‌های اجتماعی کشف می‌کند.

✓ با درک اهمیت میراث طبیعی و فرهنگی و هنری محلی و ملی خود در حفظ و نگهداری آن بکوشد و پیشنهادهایی برای حفظ و نگهداری از آن‌ها را با استفاده از پلت‌فرم مناسب ارائه می‌دهد.

✓ میراث فرهنگی و هنری محلی و ملی و جهانی را با استفاده از پلت‌فرم‌های

 اهداف
و نقشه
محتوایی

 طراحی
آموزشی

فهرست

نقشه محتوایی فرهنگ و هنر

مفاهیم

ساده هنری

- ✓ عناصر طبیعت (خلقت): نور، حرکت، صدا، شکل، رنگ و بافت
- ✓ عناصر بصری: نقطه، خط، شکل، بافت، رنگ؛ اصول و معیارهای زیبایی شناختی: نظم، هماهنگی، تنوع، تعادل، تقارن، ریتم (وزن)، وحدت و...
- ✓ میراث فرهنگی و هنری (مادی و معنوی) بومی، ملی و جهانی
- ✓ هنرهای تجسمی: طراحی، نگاشتار (گرافیک)، عکاسی
- ✓ هنرهای سنتی: طراحی نقوش تزئینی، هنرهای

زیرلاکی، سوزن دوزی‌های سنتی ایران

✓ خوشنویسی

✓ هنرهای آوایی

✓ هنرهای نمایشی

✓ ابزار و وسایل دیجیتال یا فناوریانه

✓ محتوای دیجیتال

✓ سلامت و امنیت در فضای دیجیتال

مهارت‌ها

- ✓ توجه به زیبایی‌ها و پرورش حس زیبایی‌شناسی
- ✓ تمایل به ابزار افکار و احساسات
- ✓ توجه به توانایی‌های خود و کسب اعتماد به نفس
- ✓ توجه به حفظ آثار هنری و میراث فرهنگی
- ✓ علاقه به فعالیت‌های گروهی (اجتماعی) و برقراری ارتباط با دیگران در فضای دیجیتال و واقعی
- ✓ گشودگی و سعه صدر
- ✓ رعایت پاکیزگی، نظم و انضباط فردی و جمعی
- ✓ مهارت‌های حسی (حواس پنج‌گانه)
- ✓ مهارت‌های گفتاری
- ✓ مهارت‌های حرکتی برای کاربرد مواد، ابزار و فنون

ارزش‌ها و گرایش‌ها

- ✓ مناسب و فضاهای واقعی و مجازی بشناید و با الهام از آن‌ها آثار هنری مختلفی خلق می‌کند.
- ✓ با استفاده از قدرت تخیل و خلاقیت خود آثار مختلف هنری خلق، فرایند آفرینش اثر را ارزشیابی می‌کند و با استفاده از رسانه مناسب به اشتراک می‌گذارد
- ✓ در فرایند تحقیق، بررسی و تجربه رسانه‌های مختلف هنری، فناوریانه و دیجیتال، با شناخت ابزار و وسایل و استفاده به جا و درست از آن‌ها نحوه استفاده از تکنیک‌ها، ابزار و وسایل و مواد را کشف و احساس خود را درباره آنها بیان می‌کند.
- ✓ در فرایند خلق آثار هنری به صورت فردی و گروهی، پاکیزگی را رعایت کرده و با استفاده از اصول زیبایی‌شناسی محیط
- ✓ زندگی خود را زیباتر می‌کند
- ✓ با توجه، احترام و گشودگی نسبت به افکار و عقاید دیگران در باره خلاقیت‌های هنری، بازخورد مناسب و توأم با صبر و سعه صدر از خود بروز می‌دهد
- ✓ با تعامل مؤثر با دیگران ایده‌های هنری خود را توسعه و چگونگی اجرا ی آن را بهبود می‌بخشد.
- ✓ به اهمیت خود به عنوان بخشی از خلقت پی برده، به خود و دیگران احترام می‌گذارد.
- ✓ با آشنایی با الگوی صحیح استفاده از ابزار و وسایل فناوریانه و دیجیتال، نکات بهداشتی و سلامت بدن را رعایت می‌کند.

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

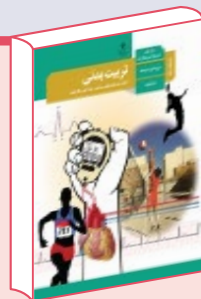
تربیت بدنی

پایه نهم

پایه هشتم

پایه هفتم

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

پایه هفتم

اهداف تربیت بدنی

- ✓ با حضور منظم و فعال در کلاس تربیت بدنی و انجام منظم تکالیف و تمرینات بدنی روزانه خود، مسئولیت پذیری و تعهد خود را در پیروی از سبک زندگی فعال نشان می‌دهد.
- ✓ با مشارکت فعال در کارهای گروهی کلاس درس تربیت بدنی، روحیه جمع پذیری و توانایی خود در کار با دیگران را نشان می‌دهد.
- ✓ اپلیکیشن‌ها و سایت‌های ورزشی مفید و مناسب را می‌شناسد و می‌تواند با جست‌وجو و دریافت دانش، اطلاعات و محتوای دیجیتال به نیازهای خود در درس تربیت بدنی پاسخ می‌دهد.
- ✓ در انجام تکالیف درس تربیت بدنی با استفاده از ابزارها، نرم‌افزارها و وسایل فناورانه (از جمله نرم‌افزارهای ۲۰۱۸ Adobe Audition، Digital Camera، Photoshop، premier و...) ابتکار عمل نشان می‌دهد.
- ✓ ضمن شناسایی وضعیت‌های صحیح بدن در هنگام کار با ابزار دیجیتال برای مراقبت از سلامت خود آن‌ها را به‌کار می‌گیرد.
- ✓ با شناخت نکات بهداشتی و تغذیه‌ای هنگام فعالیت‌های جسمانی و ورزش‌های گوناگون، به این نکات توجه می‌کند و آن‌ها را به‌کار می‌گیرد.
- ✓ با شناسایی تأثیر شرایط آب و هوایی بر عملکرد جسمانی و ورزشی، فعالیت‌های بدنی خود را متناسب با تغییر شرایط جوی تنظیم و اجرا می‌کند.
- ✓ با شناسایی برخی از آسیب‌های رایج در ورزش (ضرب‌دیدگی، تیر کشیدن پهلو، درد ساق یا)، اقدامات مؤثر در این زمینه را به‌کار می‌بندد.
- ✓ با آگاهی از تأثیر فعالیت‌های جسمانی و ورزش بر دوره قاعدگی به فعالیت جسمانی و ورزش منظم خود در این دوران ادامه می‌دهد. (ویژه دختران)
- ✓ با شناخت وضعیت‌های درست خوابیدن، ایستادن، راه رفتن، حمل اشیاء، نشستن، عادت‌های نادرست خود را اصلاح و نتایج آن را گزارش می‌دهد.
- ✓ با بررسی آثار فعالیت جسمانی بر افراد، فواید جسمانی، روانی و اجتماعی فعالیت بدنی را شناسایی کرده و گزارش می‌کند.
- ✓ با شرکت منظم و مستمر در تمرینات آمادگی جسمانی، سطح ارتقاء یافته آمادگی جسمانی خود را نشان می‌دهد.
- ✓ با شناخت ورزش بسکتبال و رشته ورزشی مورد علاقه (هندبال، تنیس روی میز، ژیمناستیک، دوومیدانی، طناب زنی، بدمینتون و ...) و کسب مهارت‌های مقدماتی آن، توانایی خود را در انجام آن‌ها در موقعیت‌های مختلف نشان می‌دهد.
- ✓ با شناخت انواع ورزش‌های سنتی و قابل اجرا در طبیعت (ورزش زورخانه و بازی‌های بومی - محلی) و کسب مهارت‌های آنها، توانایی خود را در انجام آنها نشان می‌دهد.
- ✓ با شرکت در انواع بازی، ورزش، بازی‌های بومی محلی و تفریحات سالم خانوادگی و گروه دوستان، علاقه مندی و شادابی و نشاط حاصل از آن را نشان می‌دهد.
- ✓ با رعایت آداب و قوانین کلاس درس تربیت بدنی و پرهیز از ابزار رفتارهای ناشایست و احترام به حقوق خود، دیگران و معلم، قانونمندی خود را نشان می‌دهد.

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

نقشه محتوایی تربیت بدنی

مفاهیم

- ✓ بهداشت ورزشی (ویژگی‌های کفش و لباس ورزشی، بلوغ و ورزش ویژه دختران)
- ✓ تغذیه ورزشی (رفتارهای تغذیه ای نوجوانان)
- ✓ ایمنی در ورزش (ایمنی بازی و ورزش در شرایط متنوع آب و هوایی)
- ✓ آسیب ورزشی (ضرب دیدگی، تیر کشیدن پهلو، درد ساق پا)
- ✓ حرکات اصلاحی (وضعیت‌های درست بدن در امور روزمره و وضعیت‌های درست بدن در استفاده از فضای دیجیتال)
- ✓ آمادگی جسمانی (فواید جسمانی، روانی و اجتماعی فعالیت بدنی)

مهارت‌ها

- ✓ حفظ و توسعه استقامت قلبی - تنفسی
- ✓ حفظ و توسعه انعطاف پذیری
- ✓ حفظ و توسعه قدرت و استقامت عضلانی
- ✓ چابکی
- ✓ انجام مهارت‌های مقدماتی ورزش بسکتبال و سایر رشته های ورزشی مورد علاقه
- ✓ انجام انواع بازی ها و ورزش های قابل اجرا در طبیعت (ورزش زورخانه، بازی های بومی- محلی و ...)

ارزش‌ها و گرایش‌ها

- ✓ علاقه‌مندی به ورزش و فعالیت‌های جسمانی
- ✓ برخورداری از شادابی و نشاط
- ✓ رعایت نکات بهداشتی، ایمنی و تغذیه
- ✓ قانونمندی و احترام به حقوق خود، دیگران و معلم
- ✓ کنترل هیجانات و خویشتن‌داری
- ✓ مشارکت و کارگروهی
- ✓ توجه و علاقه‌مندی به استفاده از فضای مجازی در انجام تکالیف درس تربیت بدنی

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

پایه هشتم

اهداف تربیت بدنی

- ✓ با درک تاثیر ورزش بر بهداشت روان (هیجانان، اضطراب و استرس)، برای حفظ و ارتقای بهداشت روان خود فعالیت‌های بدنی مناسب را انجام داده و نتایج آن را گزارش می‌کند.
- ✓ با درک اهمیت و روش‌های محافظت از محیط زیست هنگام انجام فعالیت بدنی و ورزش در طبیعت، به‌کارگیری آنها را در فعالیت‌های بدنی خود گزارش می‌کند.
- ✓ با شناسایی برخی از آسیب‌های رایج در ورزش مفاصل و استخوان‌ها در ورزش (پیچ خوردگی، دررفتگی، شکستگی) و کمک‌های اولیه آن‌ها در ورزش، به‌کارگیری آنها را در مواقع لازم نشان می‌دهد.
- ✓ با شناخت نحوه استفاده صحیح از وسایل پر کاربرد (عینک، صندلی، وسایل خواب)، عادات خود را بررسی و در صورت نیاز اصلاح کرده و نتایج آن را گزارش می‌کند.
- ✓ با شناسایی مفاهیم آمادگی جسمانی مرتبط با سلامت و اجرا، اجزای هر یک از آن‌ها را شناسایی و ارزیابی می‌کند.
- ✓ با شرکت منظم و مستمر در تمرینات آمادگی جسمانی
- ✓ سطح ارتقاء یافته آمادگی جسمانی خود را نشان می‌دهد.
- ✓ با شناخت ورزش والیبال و رشته ورزشی مورد علاقه (هندبال، تنیس روی میز، ژیمناستیک، دوومیدانی، طناب زنی، بدمینتون و ...) و کسب مهارت‌های مقدماتی آن، توانایی خود را در انجام آن‌ها در موقعیت‌های مختلف نشان می‌دهد.
- ✓ با شناخت انواع ورزش‌های سنتی و قابل اجرا در طبیعت (پیاده روی، دوچرخه سواری و ...) و کسب مهارت‌های آنها، توانایی خود را در انجام آنها نشان می‌دهد.
- ✓ با شرکت در انواع بازی، ورزش، بازی‌های بومی محلی و تفریحات سالم خانوادگی و گروه دوستان، علاقه مندی و شادابی و نشاط حاصل از آن را نشان می‌دهد.
- ✓ با رعایت آداب و قوانین کلاس درس تربیت بدنی و پرهیز از ابراز رفتارهای ناشایست و احترام به حقوق خود، دیگران و معلم، قانونمندی خود را نشان می‌دهد.
- ✓ با حضور منظم و فعال در کلاس تربیت بدنی و انجام منظم تکالیف و تمرینات بدنی روزانه خود، مسئولیت‌پذیری و تعهد خود را در پیروی از سبک زندگی فعال نشان می‌دهد.
- ✓ با مشارکت فعال در کارهای گروهی کلاس درس تربیت بدنی، روحیه جمع‌پذیری و توانایی خود در کار با دیگران را نشان می‌دهد.
- ✓ اپلیکیشن‌ها و سایت‌های ورزشی مفید و مناسب را می‌شناسد و می‌تواند با جست‌وجو و دریافت دانش، اطلاعات و محتوای دیجیتال به نیازهای خود در درس تربیت بدنی پاسخ می‌دهد.
- ✓ در انجام تکالیف درس تربیت بدنی با استفاده از ابزارها، نرم‌افزارها و وسایل فناورانه از جمله نرم‌افزارهای Photoshop، ۲۰۱۸ Adobe Audition، Digital Camera، premier و ... ابتکار عمل نشان می‌دهد.
- ✓ ضمن شناسایی نحوه استفاده صحیح از ابزار دیجیتال پر کاربرد همچون گوشی و تبلت، برای مراقبت از سلامت خود آن‌ها را به‌کار می‌گیرد.

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

نقشه محتوایی تربیت بدنی

مفاهیم

- ✓ بهداشت ورزشی (بهداشت روان و ورزش)
- ✓ تغذیه ورزشی
- ✓ ایمنی در ورزش (محیط زیست و ورزش)
- ✓ آسیب ورزشی (آسیب‌های رایج مفاصل و استخوان‌ها از جمله پیچ خوردگی، دررفتگی، شکستگی)
- ✓ حرکات اصلاحی (استفاده صحیح از ابزارهای دیجیتال پر کاربرد همچون گوشی، تبلت عینک، صندلی، وسایل خواب،)
- ✓ آمادگی جسمانی (اجزای مرتبط با سلامت و اجرا)

مهارت‌ها

- ✓ حفظ و توسعه استقامت قلبی - تنفسی
- ✓ حفظ و توسعه انعطاف پذیری
- ✓ حفظ و توسعه قدرت و استقامت عضلانی
- ✓ توان انفجاری پاها
- ✓ انجام مهارت‌های مقدماتی ورزش والیبال و سایر رشته‌های ورزشی مورد علاقه
- ✓ انجام انواع بازی‌ها و ورزش‌های قابل اجرا در طبیعت (پباده روی، دوچرخه سواری و ...)

ارزش‌ها و گرایش‌ها

- ✓ علاقه‌مندی به ورزش و فعالیت‌های جسمانی
- ✓ برخورداری از شادابی و نشاط
- ✓ رعایت نکات بهداشتی، ایمنی و تغذیه
- ✓ قانونمندی و احترام به حقوق خود، دیگران و معلم
- ✓ کنترل هیجانات و خویشتن داری
- ✓ مشارکت و کارگروهی
- ✓ توجه و علاقه‌مندی به استفاده از فضای مجازی در انجام تکالیف درس تربیت بدنی

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

پایه نهم

اهداف تربیت بدنی

- ✓ با درک تاثیر تاثیر و فواید ورزش بر قلب و عروق، دستگاه تنفس و گوارش، برای حفظ و ارتقا تندرستی خود فعالیت‌های بدنی مناسب را انجام داده و نتایج آن را گزارش می‌کند.
- ✓ با شناسایی اصل تعادل انرژی و تعیین حد توده بدنی، روش‌های صحیح کنترل وزن را به کار گرفته و وزن خود را در محدوده سالم حفظ می‌کند.
- ✓ با شناسایی نکات ایمنی در استفاده از اماکن ورزشی و رعایت آنها از وقوع حوادث در هنگام ورزش جلوگیری می‌کند.
- ✓ با شناسایی اصول مراقبت از انواع زخم (زخم های بسته و باز) و کمک‌های اولیه آن‌ها در ورزش، به‌کارگیری آنها را در مواقع لازم نشان می‌دهد.
- ✓ با شناسایی برخی از ناهنجاری‌های شایع ساختار قامتی و انجام حرکات و تمرینات مناسب از بروز آنها جلوگیری می‌کند.
- ✓ با درک اهمیت و روش صحیح برنامه ریزی برای حفظ و ارتقاء آمادگی جسمانی، برنامه آمادگی جسمانی متناسب با سن خود را شناسایی کرده و ارایه می‌دهد.
- ✓ با شرکت منظم و مستمر در تمرینات آمادگی جسمانی، سطح ارتقاء یافته آمادگی جسمانی خود را نشان می‌دهد.
- ✓ با شناخت ورزش هندبال و رشته ورزشی مورد علاقه (هندبال، تنیس روی میز، ژیمناستیک، دوومیدانی، طناب زنی، بدمینتون و ...) و کسب مهارت‌های مقدماتی آن، توانایی خود را در انجام آن‌ها در موقعیت‌های مختلف نشان می‌دهد.
- ✓ با شناخت انواع ورزش‌های سنتی و قابل اجرا در طبیعت (پیاده روی، دوچرخه سواری و ...) و کسب مهارت‌های آنها، توانایی خود را در انجام آنها نشان می‌دهد.
- ✓ با رعایت نکات بهداشتی، ایمنی و تغذیه و آداب و قوانین کلاس درس تربیت بدنی ضمن احترام به حقوق خود، دیگران و معلم، قانونمندی خود را نشان می‌دهد.
- ✓ با حضور منظم و فعال در کلاس تربیت بدنی و انجام منظم و روزانه فعالیت بدنی، شادابی و نشاط و مسئولیت‌پذیری و تعهد خود را در پیروی از سبک زندگی فعال نشان می‌دهد.
- ✓ با مشارکت فعال در کارهای گروهی کلاس درس تربیت بدنی، روحیه جمع‌پذیری و توانایی کار با دیگران، خویش‌نوازی و توانایی کنترل هیجانات خود را نشان می‌دهد.
- ✓ اپلیکیشن‌ها و سایت‌های ورزشی مفید و مناسب را می‌شناسد و می‌تواند با جست‌وجو و دریافت دانش، اطلاعات و محتوای دیجیتال به نیازهای خود در درس تربیت بدنی پاسخ می‌دهد.
- ✓ در انجام تکالیف درس تربیت بدنی با استفاده از ابزارها، نرم‌افزارها و وسایل فناورانه از جمله نرم‌افزارهای Photoshop، Digital Camera، Adobe Audition ۲۰۱۸، premier و ... ابتکار عمل نشان می‌دهد.
- ✓ ضمن شناسایی تاثیر و فواید ورزش در پیشگیری از عوارض یکجا نشینی ناشی از کار در فضای دیجیتال برای پیشگیری از عوارض یکجا نشینی و مراقبت از سلامت خود آنها را به کار می‌گیرد.

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

نقشه محتوایی تربیت بدنی

مفاهیم

- ✓ بهداشت ورزشی (تاثیر و فواید ورزش در پیشگیری از عوارض یکجا نشینی ناشی از کار در فضای دیجیتال و سلامت قلب و عروق، دستگاه نفس و گوارش)
- ✓ تغذیه ورزشی (کنترل وزن با تعادل انرژی در بدن)
- ✓ ایمنی در ورزش (ایمنی اماکن ورزشی)
- ✓ آسیب ورزشی (اصول مراقبت از زخم های بسته و باز در ورزش)
- ✓ حرکات اصلاحی (ناهنجاری های شایع ساختار قامتی)
- ✓ آمادگی جسمانی (برنامه ریزی برای حفظ و ارتقا آمادگی جسمانی)

مهارت ها

- ✓ حفظ و توسعه استقامت قلبی - تنفسی
- ✓ حفظ و توسعه انعطاف پذیری
- ✓ حفظ و توسعه قدرت و استقامت عضلانی
- ✓ حفظ و توسعه سرعت
- ✓ انجام مهارت های مقدماتی ورزش هندبال و سایر رشته های ورزشی مورد علاقه
- ✓ انجام انواع بازی ها و ورزش های قابل اجرا در طبیعت (پباده روی ، دوچرخه سواری و ...)

ارزش ها و گرایش ها

- ✓ علاقه مندی به ورزش و فعالیت های جسمانی
- ✓ برخورداری از شادابی و نشاط
- ✓ رعایت نکات بهداشتی، ایمنی و تغذیه
- ✓ قانونمندی و احترام به حقوق خود، دیگران و معلم
- ✓ کنترل هیجانات و خویشتن داری
- ✓ مشارکت و کارگروهی
- ✓ توجه و علاقه مندی به استفاده از فضای مجازی در انجام تکالیف درس تربیت بدنی

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

کار و فناوری

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

پایه هفتم

اهداف کار و فناوری

- ✓ با الهام از آفرینش و ارج گذاشتن به مصنوعات بشری، از اختراعات موجود بهره می‌برد و طرحی جدید به وجود می‌آورد و طرح خود را با فناوری‌های دیجیتال به اشتراک می‌گذارد.
- ✓ با مفاهیم کسب‌وکار (کارآفرینی، خرید، فروش، پس‌انداز، کارت‌های اعتباری و...)، فناوری‌های نو در زمینه کسب و کار (خرید اینترنتی، کاربرد کارت اعتباری، برنامه‌ریزی مالی برای خود و...) آشنا می‌شود و نرم‌افزارهای بانکداری الکترونیک را به کار می‌گیرد.
- ✓ با شناخت مفاهیم نقشه‌کشی، نقشه‌های سه نما و انواع خطوط نقشه‌کشی را تجزیه و تحلیل می‌کند و به یادگیری نرم‌افزارهای ترسیم با رایانه علاقه نشان دهند.
- ✓ با علاقه‌مندی تأثیرات فناوری اطلاعات و ارتباطات در زندگی شناسایی می‌کند و عملیات و فرایند بانکداری الکترونیک را در زندگی با دقت انجام می‌دهد و نتایج حاصل را در فایل پاورپوینت کنفرانس می‌دهد.
- ✓ با علاقه‌مندی به به‌کارگیری فناوری و شناخت منابع جمع‌آوری اطلاعات و استفاده از روش‌های جست‌وجوی اطلاعات، از موتورهای جست‌وجو برای انجام تحقیق خود استفاده می‌کند.
- ✓ با تلاش و یادگیری فنون، مستند سازی و مزایای نرم‌افزار واژه پرداز و ترکیب بخش‌های آن را شناسایی می‌کند و نمودارها و چارت‌ها را به کار می‌گیرد. و سند تایپی خود را با پست الکترونیکی ارسال می‌کند.
- ✓ با ارزشمند دانستن کسب و کار حلال و استفاده درست از ابزارهای کار با چوب در محیط کارگاه، ساختار و تکنیک‌های تولید یک وسیله چوبی را تجزیه و تحلیل می‌کند و با مقایسه طرح‌های موجود در فضای مجازی بهترین طرح را تولید و در فروشگاه دیجیتال خود به فروش می‌گذارد.
- ✓ با ارزشمند دانستن کسب و کار حلال و شناخت صنایع پوشاک و کسب مهارت‌های انواع دوخت، جا دکمه و اتو کشی، آن‌ها را در زندگی خود به کار می‌گیرد و محصولات خود را در فروشگاه‌های آنلاین عرضه می‌کند.
- ✓ با ارزشمند دانستن کسب و کار حلال و شناخت صنایع و مواد خوراکی و آشامیدنی‌ها، مهارت‌های فرآوری و نگهداری برخی مواد خوراکی و نوشیدنی را کسب می‌کند و در زندگی خود به کار می‌گیرد.
- ✓ با پی‌بردن به ارزش برنامه نویسی در دنیای امروز، با علاقه‌مندی زیاد، مهارت‌های برنامه نویسی و کار با نرم‌افزارها پایتون را به کار می‌گیرد.
- ✓ با ارزشمند دانستن کسب و کار حلال و شناخت روش‌های پرورش و نگهداری گیاهان و کسب مهارت‌های

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

نقشه محتوایی کار و فناوری

مفاهیم

- ✓ فناوری اطلاعات و ارتباطات (مفهوم، ابزارها و کاربرد آن‌ها، تأثیرات فناوری اطلاعات و ارتباطات در زندگی)
- ✓ ابزار مرورگر صفحات وب (روش‌های جست و جو و جمع آوری اطلاعات، منابع جمع آوری اطلاعات، به‌کارگیری موتورهای جست و جو)
- ✓ مستند سازی (سند و انواع آن-مزایای مستندسازی)
- ✓ کسب و کار (مشاغل در زمینه کسب و کار، کارآفرینی، خرید، فروش، پس انداز، کارت‌های اعتباری و...)
- ✓ صنایع چوب (فرآورده‌های صنایع چوب، مشاغل صنایع چوب مانند نجاری، قاب‌سازی و کابینت‌سازی)
- ✓ اشتراک‌گذاری و ضرورت‌های آن
- ✓ پرورش و نگهداری گیاهان (شرایط محیطی ویژگی‌های گیاهان مراحل پرورش. مشاغل پرورش و نگهداری گیاهان)
- ✓ صنایع پوشاک (انواع دوخت دستی، ماشین دوخت، ترسیم الگو، مشاغل صنایع پوشاک)
- ✓ صنایع و مواد خوراکی (مواد خوراکی سالم و ناسالم روش نگهداری مواد خوراکی. مشاغل صنایع و مواد خوراکی)

مهارت‌ها

- ✓ برنامه نویسی (شناخت مسئله و حل آن متغیرها- کتابخانه لاک)
- ✓ بهره‌گیری درست از فناوری‌ها (مدیریت زمان و اجرای درست فرایند کارها، توانایی جمع آوری اطلاعات درست در اینترنت، استفاده از نرم‌افزار ویژه‌پرداز برای تهیه گزارش، توانایی درج متن جدول و تصویر در پرونده متنی، توانایی انجام تنظیمات متن جدول و تصویر در پرونده متنی)
- ✓ کاربرد فناوری‌های نو در زمینه کسب و کار (خرید اینترنتی، کاربرد کارت اعتباری، برنامه‌ریزی مالی برای خود و...)
- ✓ کشیدن نقشه (دستی آزاد (اسکچ)، با وسایل نقشه‌کشی)
- ✓ کار با ابزارهای نجاری دستی صنایع چوب مانند اره چوب سای و دریل، تولید محصولات چوبی
- ✓ به‌کارگیری نرم‌افزار پاورپوینت (ارائه نمایشی اطلاعات، ایجاد اسلایدهای نمایشی، مدیریت اسلایدهای نمایشی، دادن جلوه‌های ویژه به اسلاید و اجزای آن)

ارزش‌ها و گرایش‌ها

- ✓ تولید سبزی، گل و نهال انگور
- ✓ دوخت قزن قفلی، جا دکمه و اتو کردن لباس
- ✓ آماده کردن ناشتایی، نهار یا شام و میان وعده
- ✓ فرآوری و نگه داری برخی مواد خوراکی (ماست، کره و بسته‌بندی حبوبات و...)
- ✓ حل مسئله‌های کتاب ریاضی و علوم و رسم شکل‌های هندسی با استفاده از مهارت برنامه نویسی
- ✓ کار گروهی
- ✓ مسئولیت‌پذیری
- ✓ اخلاق حرفه‌ای
- ✓ مدیریت منابع (وسایل و زمان)
- ✓ شناخت علایق
- ✓ شناخت ارزشمند دانستن کسب و کار حلال
- ✓ یادگیری روش‌ها و فرایندهای تولید پروژه
- ✓ ارج گذاشتن به مصنوعات بشری
- ✓ علاقه‌مندی به‌کارگیری فناوری
- ✓ علاقه مندی به برنامه نویسی

پایه هشتم

اهداف کار و فناوری

✓ با کسب مهارت کار با نرم افزار اکسل، می تواند فاکتور فروش طراحی کند و عملیات حسابداری را انجام دهد و در گروه های آنلاین آمار درسی خود را بررسی کند.

✓ با علاقه مندی به کار با نقشه و شناسایی نقشه و ماکت ساختمان، با استفاده از طرح ها و نقشه های موجود در فضای مجازی می تواند یک ماکت ساختمان بسازد.

✓ با پی بردن به ارزش برنامه نویسی در دنیای امروز، با علاقه مندی زیاد، مهارت های کار با نرم افزار پایتون و برنامه نویسی را به کار می گیرد.

بافت، می تواند یک دست سازه بافتنی تهیه کند و آن را در فروشگاه های برخط عرضه کند.

✓ با علاقه مندی به فناوری و شناخت رسانه های صوتی، تصویری و استفاده از نرم افزارها، یک اثر چند رسانه ای تولید می کند.

✓ با علاقه مندی به کار با حیوانات اهلی و شناخت آن ها، می تواند حیوانات اهلی (آبزی پروری و ماکیان) را پرورش دهد و از آن ها نگهداری کند و نتایج فعالیت خود را در فضای مجازی به اشتراک بگذارد.

✓ با درک اهمیت مدیریت منابع و شناسایی انواع اسناد اداری، می تواند نامه اداری گزارش و صورت جلسه را تنظیم کند و با استفاده از فناوری های دیجیتال مانند اتوماسیون اداری آن را ارسال کند.

✓ با علاقه مندی به کار با فلزات، فلزات مختلف و کاربرد آن ها را می شناسد و می تواند با خلاقیت و مهارت خود یک وسیله فلزی بسازد و برای طراحی و ارائه محصول خود از امکانات فضای مجازی کمک بگیرد.

✓ با علاقه مندی به کار با قطعات الکترونیکی، و جست و جوی نقشه مدارهای الکترونیکی در فضای مجازی، انواع و کاربرد آنها را می شناسد و می تواند یک مدار را بسته و در وسایل مختلف به کار بگیرد.

✓ با علاقه مندی به فناوری و شناخت مفاهیم کار با اینترنت، نحوه اتصال رایانه به اینترنت و ساخت رایانامه را فرا می گیرد و از آنها برای برقراری ارتباط با معلم و هم کلاسی های خود بهره می برد.

✓ با ارج گذاشتن به صنایع دستی و کسب مهارت های

اهداف
و نقشه
محتواییطراحی
آموزشی

فهرست

نقشه محتوایی کار و فناوری

مفاهیم

- ✓ انواع فلزات و نقش آن‌ها در زندگی انسان
- ✓ الکتربسیسته (شدت جریان، اختلاف پتانسیل، واحد اندازه‌گیری، شناخت قطعات الکترونیکی)
- ✓ مفاهیم کار با اینترنت
- ✓ انواع صنایع دستی محلی و بافت‌های ساده
- ✓ رسانه‌های صوتی و تصویری (ویژگی‌های کلیپ یا فیلم کوتاه، فرمت‌های فیلم صدا و تصویر، چند رسانه‌ای، پویا نمایی)
- ✓ حیوانات اهلی (ویژگی‌های، استانداردهای پرورش، فضای نگهداری، تجهیزات مورد نیاز پرورش و نگهداری حیوانات)
- ✓ اسناد اداری (انواع نامه‌های اداری، اقسام صورت‌جلسه، انواع گزارش - شناسایی چارت سازمانی- رویدادهای مالی- سندهای مالی) نرم‌افزارهای صفحه گسترده مانند Excel
- ✓ نقشه و ماکت (انواع وسایل ساخت ماکت)
- ✓ برنامه نویسی (شناخت مسئله و حل آن، متغیرها - کتابخانه لاک)

مهارت‌ها

- ✓ انجام کار با ابزارها (سوهان‌کاری، سوراخ‌کاری، خم‌کاری، مونتاژ قطعات)
- ✓ نقشه‌خوانی
- ✓ ورود به دنیای مجازی (ساخت پست الکترونیک، ارسال و دریافت نامه)
- ✓ بافتن (تخت، تارگذاری، بافت شیرازه و بند)
- ✓ کار با نرم‌افزارهای چند رسانه‌ای (ویرایش فیلم، صدا و تصویر و ساخت کلیپ)
- ✓ پرورش و نگهداری حیوانات (آبزی پروری و ساخت آکواریوم، پرورش، بلدرچین، مرغ)
- ✓ نوشتن نامه اداری گزارش و صورت‌جلسه
- ✓ کار با نرم‌افزار اکسل
- ✓ ساخت ماکت (نقشه‌خوانی، طراحی، برش و ساخت)
- ✓ حل مسئله‌های کتاب ریاضی و علوم و رسم شکل‌های هندسی با استفاده از مهارت برنامه نویسی

ارزش‌ها و گرایش‌ها

- ✓ کار گروهی
- ✓ مسئولیت‌پذیری
- ✓ اخلاق حرفه‌ای
- ✓ مدیریت منابع (وسایل و زمان)
- ✓ شناخت علایق
- ✓ ارزشمند دانستن کسب و کار حلال
- ✓ تلاش و یادگیری فنون
- ✓ ارج گذاشتن به مصنوعات بشری
- ✓ علاقه‌مندی در به‌کارگیری فناوری
- ✓ حفظ مالکیت مدنی و رعایت قوانین کپی رایت
- ✓ علاقه مندی به برنامه نویسی

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

پایه نهم

اهداف کار و فناوری

- ✓ مسائل و مشکلات محیط پیرامون خود را شناسایی می‌کند و برای حل آن‌ها راه‌حل‌هایی ارائه می‌دهد.
- ✓ با استفاده از نرم‌افزارهای رایانه‌ای مانند Edraw می‌تواند نقشه‌هایی ساده طراحی کند.
- ✓ ساز و کارهای حرکتی مختلف را با جست‌وجو در صفحات فضای مجازی شناخته و می‌تواند با خلاقیت، ساز و کارهای جدید بسازد و نتایج و محصول خود را در گروه‌های آنلاین به اشتراک بگذارد.
- ✓ به برنامه‌نویسی علاقه نشان داده و می‌تواند در این زمینه پیشرفت کند.
- ✓ می‌تواند مدارهای ساده الکتریکی را بسته و سیم‌کشی‌های ساده را انجام می‌دهد و مقررات ملی ساختمان مربوط به برق‌کشی را از پایگاه اینترنتی استخراج کند.
- ✓ می‌تواند از خودرو بازدید به عمل آورده و آب و روغن آن را چک کند و با تهیه گزارش و تصویر در فضای مجازی به اشتراک بگذارد.
- ✓ می‌تواند کارهای ساده تعمیر و راه‌اندازی تأسیسات مکانیکی را انجام دهد و درباره تنوع فعالیت‌ها و مشاغل مرتبط با تأسیسات الگوریتم مناسب را رسم می‌کند.
- ✓ می‌تواند دیوارهای مختلف را بچیند و لوازم گچی را بسازد و با استفاده از امکانات فضای دیجیتال فیلم‌های مورد نیاز خود درباره روش‌های ساخت و معماری بنا را جست‌وجو می‌کند.
- ✓ در مورد کارت رشد و روش پایش سلامتی کودکان اطلاعات کافی دارد و با ارائه راهکار دیجیتال نتایج پایش را برای پزشک خانواده یا دبیر خود ارسال می‌کند.
- ✓ صنایع دستی شهر خود را شناخته و یک نمونه صنایع دستی می‌سازد و محصول خود را در فروشگاه‌های آنلاین عرضه می‌کند.
- ✓ توانایی‌ها استعدادها و علاقه‌مندی‌های خود را می‌شناسد و با توجه به این شناخت ویژگی‌های خود برای آینده شغلی و تحصیلی خود تصمیم‌گیری می‌کند و فرایند هدایت تحصیلی مثل آزمون‌های آنلاین را پیگیری و ثبت می‌کند و فرایند هدایت تحصیلی مثل آزمون‌های آنلاین را پیگیری و ثبت می‌کند.

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

نقشه محتوایی کار و فناوری

مفاهیم	مهارت‌ها	ارزش‌ها و گرایش‌ها
<ul style="list-style-type: none"> ✓ انواع الگوریتم (روند نما) ✓ نرم‌افزارهای نقشه‌کشی ✓ انواع سازوکارهای حرکتی ✓ ویژگی‌های زبان برنامه نویسی پایتون ✓ خصوصیات الکترونیسته ✓ برق گرفتگی ✓ شمای حقیقی و فنی مدارات روشنایی ✓ چگونگی بهینه‌سازی مصرف برق ✓ تأسیسات مکانیکی ✓ تأسیسات گازرسانی ✓ آجر چینی ✓ اجزای آجر ✓ پیوند در دیوارهای آجری ✓ گچ‌کاری ✓ سیستم‌های خودرو ✓ بازدید دوره‌ای خودرو ✓ مفهوم رشد و تکامل (عوامل مؤثر بر رشد و مفهوم پایش- نمایه‌ها و شاخص‌های رشد) 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ ترسیم الگوریتم ✓ برنامه‌نویسی-کشیدن نقشه‌های فنی ✓ ساخت یک نوع سازوکار حرکتی ✓ کار با نرم‌افزارهای بازی‌سازی ✓ سیم‌کشی مدار الکترونیکی ✓ تعمیر تأسیسات مکانیکی ✓ چیدن انواع دیوار و وسایل گچی ✓ بستن زنجیر چرخ و تعویض روغن خودرو ✓ پرورش و مراقبت از کودک ✓ ساخت یک نوع صنایع دستی (برجسته‌کاری روی مس) ✓ انتخاب رشته مناسب 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ مسئولیت‌پذیری ✓ انجام کارهای گروهی ✓ حل مسئله ✓ پیدا کردن مشکل ✓ ارزش‌گذاری بر علوم جدید ✓ خودشناسی ✓ پرسشگری ✓ ارزشمندی مراقبت و نگهداری از کودک ✓ ارزشمندی مهارت‌های فنی ✓ ارزش‌گذاری برای صنایع دستی

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

تفکر و سبک زندگی

پایه هشتم

پایه هفتم

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

پایه هفتم

اهداف تفکر و سبک‌زندگی

- ✓ برای استفاده از معیارهای برخاسته از ارزش‌های دینی و بروز عمل اخلاقی در مراودات روزانه خود با بهره‌مندی از فناوری‌های دیجیتال توانمند می‌شود و نسبت به سبک زندگی خود و دیگران فکر می‌کند و مناسب‌ترین روش را برای یک زندگی سالم انتخاب می‌کند.
- ✓ متناسب با سن خود به موضوع تفکر و تعقل در امور زندگی اهمیت می‌دهد و موضوعاتی را که در زندگی با آن‌ها مواجه می‌شود، بررسی و تحلیل می‌کند.
- ✓ ضمن ارتقا سواد اطلاعاتی و به‌کارگیری مهارت‌های دیجیتالی و مدیریت زمان برای دستیابی به پاسخ سؤال‌های خود عمل می‌کند.
- ✓ با التزام به هم‌فکری با دیگران در حل مسائل و مشکلات، آرا و نظریات خود را با اعتماد به نفس بیان می‌کند و در صورت پی‌بردن به اشتباه خود، شجاعت تغییر و اعتراف به خطای خود را دارد.
- ✓ ضمن تشخیص اطلاعات درست از نادرست و اجتناب از القائات دیگران، تأثیر رسانه‌ها به ویژه رسانه‌های دیجیتال را بر زندگی فردی، خانوادگی و اجتماعی‌اش تفسیر می‌کند و در امور زندگی شخصی خود عاقلانه تصمیم می‌گیرد.
- ✓ با شناخت حقوق خود و دیگران مهارت‌های ارتباط صحیح و مؤثر را به‌کار می‌گیرد و به ارزش‌هایی اخلاقی مانند راست‌گویی و حفظ کرامت و حقوق دیگران (خصوصاً والدین و معلمان) در مناسبات بین فردی و اجتماعی وفادار است.
- ✓ با به‌کارگیری مهارت‌های اجتماعی و آداب گفت‌وگوها با عقاید مخالف با منطق و دلیل مواجه می‌شود.
- ✓ ضمن شناخت هویت واقعی و احساسات خود، نقاط قوت و ضعف خود را بررسی و برای مدیریت آن برنامه‌ریزی می‌کند.
- ✓ با مسائل و مشکلات خود و دیگران عاقلانه و مؤثر برخورد می‌کند، و ضمن کنترل هیجانات خود تاب‌آوری خوبی از خود نشان می‌دهد.
- ✓ ضمن شناخت بلوغ و ابعاد و مسائل آن، خود را برای مواجهه عاقلانه با این دوران آماده می‌سازد و نسبت به کنترل احساسات و کشش‌های درونی خود، حیا و عفت می‌ورزد. (پیوست دختران)

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

نقشه محتوایی تفکر و سبک‌زندگی

مفاهیم

- ✓ اخلاق و آداب معاشرت
- ✓ مغالطه‌ها و خطاهای ذهن
- ✓ حقوق والدین، معلم و همسایه
- ✓ آداب برخورد با دیگران به ویژه بزرگسالان
- ✓ بلوغ و مسائل آن (ویژه پسران)، سواد رسانه‌ای و اطلاعاتی

مهارت‌ها

- ✓ مهارت‌های تفکر و تعقل
- ✓ تصمیم‌گیری
- ✓ شناخت خطاهای ذهن
- ✓ مهارت مطالعه و یادگیری مؤثر
- ✓ پژوهش در حوزه پدیده‌های مادی و انسانی با استفاده از ابزارهای دیجیتال
- ✓ مدیریت زمان
- ✓ کنترل اضطراب
- ✓ کنترل خشم
- ✓ تاب‌آوری
- ✓ قاطعیت و مهارت نه گفتن
- ✓ مهارت انتخاب دوست و همنشین
- ✓ مهارت‌های اولیه سواد رسانه‌ای و بررسی اخبار

ارزش‌ها و گرایش‌ها

- ✓ خودآگاهی
- ✓ سبک زندگی اسلامی
- ✓ احترام به حقوق دیگران
- ✓ حساسیت نسبت به محتوای رسانه‌ای

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

پایه هشتم

اهداف تفکر و سبک زندگی

✓ برای استفاده از معیارهای برخاسته از ارزش‌های دینی و بروز عمل اخلاقی در مراودات روزانه خود توانمند شده و نسبت به سبک زندگی خود با بهره‌مندی از فناوری‌های دیجیتال و دیگران فکر می‌کند و مناسب‌ترین روش متناسب با شرایط خود را برای یک زندگی سالم انتخاب می‌نماید.

✓ متناسب با سن خود به موضوع تفکر و تعقل در امور زندگی اهمیت می‌دهد و هر موضوعی را همه‌جانبه بررسی می‌کند.

✓ ضمن ارتقاء سواد اطلاعاتی به‌کارگیری مهارت‌های دیجیتالی و مدیریت زمان برای دستیابی به پاسخ سؤال‌های خود عمل می‌کند.

✓ ضمن تشخیص اخبار جعلی و

اطلاعات درست از نادرست و اجتناب از القائات دیگران، تأثیر رسانه به ویژه رسانه‌های دیجیتالی را بر زندگی فردی، خانوادگی و اجتماعی‌اش تفسیر می‌کند و در امور زندگی شخصی خود عاقلانه تصمیم می‌گیرد.

✓ ضمن التزام به همفکری با دیگران در حل مسائل و مشکلات، آرا و نظریات خود را با اعتماد به نفس بیان می‌کند و در صورت پی بردن به اشتباه خود، شجاعت تغییر و اعتراف به خطای خود را دارد.

✓ با شناخت رفتار پرخطر و مصادیق ابتلا به آن، مهارت‌های اولیه برای اجتناب از آن‌ها را به دست می‌آورد.

✓ ضمن شناخت عوارض مصرف مخدر و الکل می‌تواند به آن نه بگوید و

از آن فاصله بگیرد.

✓ با شناخت خطاهای تصمیم‌گیری و اتخاذ مهارت‌های تصمیم‌گیری به مدیریت مسائل و اتفاقات جاری زندگی خود دست بزند.

✓ با کسب خودپنداره مثبت از خود، عزت نفسش را تقویت کرده، از صفات متکبرانه یا ذلیلانه اجتناب می‌کند.

✓ ضمن شناخت احساسات و فشارهای روانی مبتلابه در این سن، مهارت مدیریت با مشکلاتی مثل افسردگی، اضطراب، مدیریت با سوگ و فقدان عزیزان را به دست می‌آورد.

✓ با شناخت حقوق خود و دیگران، مهارت‌های ارتباط صحیح و مؤثر را به‌کار می‌گیرد و نسبت به افراد ناتوان و

پیر احساس مسئولیت می‌کند.

✓ ضمن شناخت واقعی از خود نسبت به مهارت‌های اولیه خویشتن‌داری را به‌کار می‌بندد.

✓ با مسائل و مشکلات خود و دیگران عاقلانه و مؤثر برخورد کرده، و ضمن کنترل هیجاناتی مثل اضطراب یا خشم در مقابل ناملازمات روزمره زندگی تاب‌آوری خوبی از خود نشان می‌دهد.

✓ ضمن شناخت بلوغ و ابعاد و مسائل آن خود را برای مواجهه عاقلانه با این دوران و آسیب‌های احتمالی آماده می‌سازد (پیوست پسران).

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

نقشه محتوایی تفکر و سبک‌زندگی

مفاهیم

- ✓ اخلاق معاشرت
- ✓ مغالطه‌ها و خطاهای ذهن
- ✓ بلوغ و مسائل آن (ویژه دختران)
- ✓ فشار روانی
- ✓ آداب معاشرت
- ✓ آداب سفر و هم‌نشینی با دیگران
- ✓ رفتارهای پرخطر
- ✓ روش‌های تقویت اعتماد به نفس و عزت نفس
- ✓ چپستی عادات و انواع آن
- ✓ فواید و مضرات خشم
- ✓ افسردگی و شادی معقول

مهارت‌ها

- ✓ مهارت‌های تفکر و تعقل
- ✓ جست‌وجوی پاسخ‌سوالات و روش پژوهش با استفاده از ابزارهای دیجیتالی
- ✓ تصمیم‌گیری
- ✓ شناخت خطاهای ذهن
- ✓ مهارت مطالعه و یادگیری مؤثر
- ✓ پژوهش در حوزه پدیده‌های مادی و انسانی
- ✓ مهارت نه گفتن و اجتناب از رفتارهای پرخطر خصوصاً اعتیاد
- ✓ کنترل فشارهای روانی
- ✓ مهارت‌های اولیه سواد خبری
- ✓ مهارت مصرف
- ✓ مهارت‌های تقویت اعتماد به نفس و عزت نفس
- ✓ مهارت خویشتن‌داری
- ✓ مهارت قضاوت صحیح
- ✓ کنترل افسردگی

ارزش‌ها و گرایش‌ها

- ✓ خودآگاهی
- ✓ سبک زندگی اسلامی
- ✓ حق‌الناس و احترام به حقوق دیگران
- ✓ تصمیم‌گیری عاقلانه
- ✓ احترام به دیگران و تکریم و حمایت از بزرگسالان

اهداف
و نقشه
محتوایی

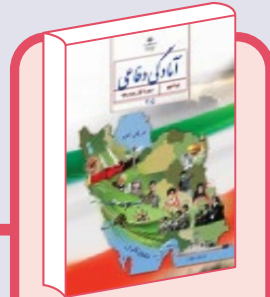
طراحی
آموزشی

فهرست

آمادگی دفاعی

پایه نهم

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

پایه نهم

اهداف آمادگی دفاعی

- ✓ با بررسی فضا و محیط، برای امنیت خانه و مدرسه راهکار را با رسانه‌های دیجیتالی ارائه می‌دهد.
- ✓ با تأمل بر کارکرد نیروهای مسلح و جست‌وجو در فضای مجازی، آثار نامنی و فقدان نیروهای مسلح را پیش‌بینی می‌کند.
- ✓ با جست‌وجو در فضای مجازی مطالعه و تفکر در موضوع امنیت و تهدید، ابعاد و سطوح امنیت و نیز سخت و نرم بودن تهدید را تعریف می‌کند.
- ✓ با بررسی ماهیت آمادگی درباره انواع آمادگی‌ها بحث و گفت‌وگو می‌کند.
- ✓ با حفظ و ارتقای سلامت و امنیت خود و دیگران آمادگی دفاعی خود و دیگران را در فضای دیجیتال تقویت می‌کند.
- ✓ با تفکر انتقادی به فضای دیجیتال می‌نگرد و آمادگی دفاعی خود و دیگران را در جنگ نرم حفظ و تقویت می‌کند.
- ✓ با استفاده از اطلاعات و دانش دفاعی در فضای مجازی، یادگیری و مهارت‌های دفاعی خود را تعمیق می‌بخشد.
- ✓ با تفکر در ماهیت دفاع، به اهمیت دفاع از نگاه عقلی و نقلی و پیامدهای دفاع در برابر تهاجم دشمنان پی می‌برد و نتایج را با رسانه‌های دیجیتال به نمایش می‌گذارد.
- ✓ با ارزیابی شرایط و تاریخ حوادث قبل از انقلاب درباره دلایل انقلاب اسلامی و عوامل تداوم آن بحث و گفت‌وگو می‌کند.
- ✓ با جست‌وجو در فضای مجازی و شناخت دشمنی‌های آمریکا با ایران، دلایل این دشمنی را شناسایی می‌کند.
- ✓ با مطالعه و جست‌وجو در فضای مجازی اهمیت کار گروهی و ملی، نقش بسیج در ایران و سایر کشورها را به بحث می‌گذارد.
- ✓ با جست‌وجو در فضای مجازی و شناخت خصوصیات مورد انتظار در بسیجیان، ویژگی‌های بسیجی را در خود ارزیابی می‌کند و نسبت به عضویت در بسیج اقدام می‌کند.
- ✓ با آشنایی نسبت به علوم و معارف دفاع مقدس، دستاوردهای دفاع مقدس را در قالب پاورپوینت معرفی می‌کند.
- ✓ با مشاهده رسانه‌های دیجیتال و شناخت سبک زندگی قهرمانان دینی، ملی و انقلابی از آنان الگو می‌گیرد.
- ✓ با دانستن اهمیت نظم توانایی ایجاد نظم در خود و جمع را پیدا می‌کند.
- ✓ با شناخت مقدمات رزم انفرادی، برای کسب مهارت‌های رزم انفرادی اقدام می‌کند.
- ✓ با شناخت اهمیت تخمین مسافت و جهت‌های جغرافیایی در مدل‌های مجازی در جهت‌یابی و تخمین مسافت مهارت کسب می‌کند.
- ✓ موقعیت خود را در برابر جنگ نرم بویژه در فضای رسانه ای تعریف و از خود مراقبت می‌کند.
- ✓ با تبیین تفاوت پدافند عامل و غیرعامل، پدافند غیرعامل و اصول آن را به بحث می‌گذارد.
- ✓ با شناخت مختصات زلزله از طریق رسانه‌های دیجیتال، هنگام زلزله از خود و دیگران مراقبت می‌کند.

اهداف
و نقشه
محتواییطراحی
آموزشی

فهرست

نقشه محتوایی آمادگی دفاعی

مفاهیم

- ✓ فرهنگ دفاعی
- ✓ دفاع نظامی
- ✓ دفاع غیرنظامی
- ✓ ایمنی و پیشگیری

مهارت‌ها

- ✓ آمادگی و مراقبت در برابر آسیب‌های فضای مجازی
- ✓ ترویج مفاهیم با بهره‌گیری از رسانه‌های دیجیتال
- ✓ حمایت
- ✓ دفاع در برابر حملات در فضای مجازی
- ✓ راهکار با استفاده از رسانه‌های دیجیتال
- ✓ نظم‌پذیری
- ✓ خودارزیابی نسبت به مواجهه با آسیب‌های دیجیتال
- ✓ پیشگیری از آسیب‌های فضای مجازی
- ✓ تعریف و تبیین با بهره‌گیری از امکانات دیجیتال
- ✓ نقد و بررسی با استفاده از امکانات دیجیتال
- ✓ بحث و گفت‌وگو و ارائه توسط امکانات دیجیتال
- ✓ الگوگیری
- ✓ مقدمات رزم انفرادی و تمرین با بهره‌گیری از شبیه سازهای دیجیتال

ارزش‌ها و گرایش‌ها

- ✓ جهاد و ایثار
- ✓ علاقه‌مندی به دفاع از ارزش‌های ملی، دینی و انقلابی
- ✓ ارزشمند دانستن امنیت و ایمنی
- ✓ دلبستگی به مردم کشور و ارزش‌های دینی و انقلابی
- ✓ تفکر حسینی و مهدوی ظلم‌ستیزی و حمایت از مظلوم
- ✓ نظم و انضباط
- ✓ آرمان‌گرایی

اهداف
و نقشه
محتواییطراحی
آموزشی

فهرست

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

فصل سوم

طراحی آموزشی ترکیبی

نگاهی به طراحی آموزشی مؤثر

طراحی در سطح خرد، کلاً بر عهده معلم است. در فرایند طراحی خرد، حصول صلاحیت‌ها و قابلیت‌های مورد انتظار در کانون توجهات قرار می‌گیرد و با نگرشی سیستمی و نظام‌مند، مجموعه عناصری که در یادگیری دانش‌آموزان مؤثرند، در نظر گرفته می‌شوند. طراحی آموزشی خرد و در سطح کلاس، طرح و نقشه‌ای است که معلم آن را طراحی و تولید می‌کند تا براساس آن کلاس درس و فرایند تدریس را پیش ببرد و اهداف و انتظارات مورد نظر را تحقق بخشد. طراحی آموزشی مورد نظر ما، طرحی است که برای چگونگی آموزش یک موضوع، مفهوم و درس در یک یا چند جلسه آموزشی پیشنهاد می‌شود. با این توصیف طراحی آموزشی باید شامل مجموعه‌ای از موقعیت‌های یادگیری رشددهنده باشد که زمینه و محیط یادگیری را برای رسیدن فراگیران از نقطه «الف» به نقطه «ب» فراهم می‌کند به طوری که دانش‌آموزان احساس کنند امروز بر توان‌مندی آن‌ها افزوده شد و نسبت به روز قبل سواد بیشتری دارند و رشد کرده‌اند.

از آنجایی طراحی آموزشی برای کلاس درس مهم‌ترین ابزار در فرایند آموزش از منظر تحقق اهداف واحدهای یادگیری است. در ادامه نگاهی به طراحی آموزشی مؤثر و ویژگی‌های آن، انواع چارچوب‌های طراحی آموزشی و همچنین چگونگی تولید طراحی‌های آموزشی با مد نظر قرار دادن آموزش ترکیبی خواهیم داشت.

طراحی آموزشی، خواه مربوط به یک دروه کامل یا یک جلسه آموزشی باشد، از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. توجه و دقت در تنظیم آن می‌تواند موجب کارایی و اثر بخشی تدریس شود طراحی آموزشی، پیش‌بینی و تنظیم رویدادهای آموزشی براساس اهداف، محتوا و امکانات موجود با توجه به ویژگی‌ها و ساحت شناختی دانش‌آموزان است. طراحی آموزشی ممکن است به دو صورت خرد و کلان، انجام گیرد. طراحی در سطح کلان مربوط به طراحان نظام آموزشی، شورای برنامه‌ریزی درسی و متخصصان آموزشی است؛ اما

 اهداف
و نقشه
محتوایی

 طراحی
آموزشی

فهرست

برای روشن‌تر شدن موضوع به یک مثال توجه کنید، فرض کنید گروهی از افراد قصد دارند به سرپرستی یک نفر به قله‌ای صعود کنند.

این گروه به منظور داشتن یک صعود موفق به همراه حفظ سلامت تک تک افراد گروه، باید برنامه داشته و از پیش برای برنامه خود طرح‌های مناسبی آماده کرده باشند. برخی از پرسش‌هایی که سرپرست این گروه و افراد آن باید به آن‌ها بیاندیشند و پاسخ مناسبی پیدا کنند تا طرح‌های خود را براساس آن پاسخ‌ها آماده

کنند، به شرح زیر است:

- ✓ این صعود چند روز طول خواهد کشید؟
 - ✓ در این صعود، چندین بار و در کدام قسمت‌های کوه کمپ خواهند زد؟
 - ✓ چه ابزار و وسایلی در طول سفر لازم است؟
 - ✓ از کدام مسیرها حرکت خواهند کرد؟
 - ✓ برنامه روز اول و هر یک از روزهای دیگر چیست؟
 - ✓ آیا ابزار خاصی به غیر ابزار معمول کوهنوردی نیاز دارند؟
 - ✓ توانایی افراد گروه برای کوهنوردی و پیمودن مسیر با هم یکسان است؟
 - ✓ برنامه غذایی هر روز چیست؟
 - ✓ هر کس چه میزان وسیله با خود می‌تواند حمل کند؟
- افزون بر این پرسش‌ها، پرسش‌های دیگری نیز در ذهن شما مطرح هستند که باید پاسخ آن‌ها برای افراد گروه و سرپرست تیم صعود کننده روشن باشد.
- تدریس یک واحد یادگیری و تحقق اهداف آن هم نیازمند داشتن طرح‌های مناسب، مؤثر و کارآمد است. درست همانند صعودکردن

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

- به یک قله، ضروری است تا معلم مشخص کند که :
- ✓ منظور از آموزش و تدریس یک درس یا یک واحد یادگیری چیست و چه اهدافی باید محقق شود.
- ✓ پس از تدریس یک درس چه انتظاری از دانش‌آموزان می‌رود؟
- ✓ ابزار و وسایل مورد نیاز برای تدریس هر درس چیست؟
- ✓ از کدام رویکردهای آموزشی برای تدریس خود استفاده می‌کند؟
- ✓ از کدام روش‌ها بهره می‌برد؟
- ✓ چگونه موقعیت یادگیری را متنوع می‌کند؟
- ✓ برای ارزشیابی چه اقدام‌هایی در نظر گرفته‌است؟ و با چه رویکردی آن‌را در کلاس به اجرا می‌کند؟
- ✓ به منظور تعمیق یادگیری چه فعالیت‌هایی را طرح می‌کند؟
- ✓ برای ایجاد علاقه و ذوق و شوق یادگیری چه برنامه‌ای دارد؟
- ✓ چگونه زمینه را برای ارائه مؤثر دانش‌آموزان فراهم می‌کند؟
- ✓ برای تحقق سطوح بالای یادگیری چه برنامه‌ای دارد؟
- ✓ به منظور ایجاد و تقویت خلاقیت دانش‌آموزان و متریبان در درس خود چه فعالیت‌هایی را در نظر گرفته‌است؟

- ✓ برای تقویت مهارت‌هایی مانند برقراری ارتباط، حل مسئله، تفکر نقادانه، پرسشگری و ... چه راهکاری اندیشیده است؟
- ✓ برای این که دانش‌آموزان در کلاس درس، احساس کنند که مورد توجه هستند، چه برنامه‌ای (هایی) در نظر دارد؟
- ✓ برای شکوفا شدن استعداد دانش‌آموزان چه طرحی دارد؟
- افزون بر این پرسش‌ها، پرسش‌های زیادی وجود دارد که متناسب با کلاس درس هر معلم، می‌تواند مطرح شود. به طوری که پاسخ دادن و توجه به آن‌ها به معلم کمک خواهد کرد تا یک مسیر یادگیری مفید، مؤثر و جذاب طراحی کند.
- با این توصیف می‌توان گفت هر معلمی برای تحقق اهداف و انتظارات یادگیری باید برنامه و طرحی برای خود داشته باشد. این طرح یادگیری باید مسیری را مشخص کند که دانش‌آموزان برای پیمودن آن با یک سری موقعیت‌ها مواجه شوند و فعالیت‌های عملی و ذهنی گوناگونی را انجام دهند. افزون بر این موارد، باید امکان ارائه‌های مؤثر دانش‌آموزان و همچنین گرفتن بازخورد و اصلاح یافته‌های خود در طول مسیر یادگیری فراهم شود تا

دانش‌آموزان با کشف مفهوم، کسب و تقویت انواع مهارت‌ها و نهایتاً کسب شایستگی‌های گوناگون رشد کنند. البته شایان ذکر است که شما همکاران گرامی با طراحی‌های آموزشی در فضای حضوری و کلاس درس واقعی آشنا هستید و در تدریس و فرایند آموزش خود آن‌ها را کم و بیش استفاده می‌کنید. اکنون باید به بررسی این پرسش بپردازیم که: طراحی آموزشی ترکیبی با طراحی‌های آموزشی مرسوم چه تفاوتی دارد که در آموزش حضوری و واقعی تاکنون استفاده کرده‌ایم؟

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

طراحی آموزشی ترکیبی

کرده است مشخص می‌کند که: چه زمانی و از کدام روش و کدام ابزار بهره می‌برد؟ چه زمانی از فضای مجازی برای جست‌وجوی زندگی ائمه اطهار، یک تصویر یا نمودار، متن، شعر، واژه، نقشه کشور، پایتخت کشورها، خطرات زیست محیطی، زندگی نامه یا نویسنده، شاعر، دانشمند و ... استفاده می‌کند؟ در کدام بخش از تدریس به سراغ آزمایش واقعی یا مجازی می‌رود؟ برای ارزشیابی آیا از فضای مجازی و ابزار دیجیتال بهره می‌برد؟ در کدام مرحله از تدریس به سراغ بازی‌های برخط و آموزشی می‌رود؟

البته توجه دارید که طراحی آموزشی بایستی فرایند یادگیری را متنوع کند. اما ضرورت ندارد که در همه طراحی‌های آموزشی از فرصت‌های فضای مجازی و ابزار دیجیتال استفاده شود. در نتیجه

اساساً وجه اشتراک همه طرح‌های آموزشی اثر بخش بودن آن‌ها در فرایند آموزش است به طوری که هر طرح آموزشی که بتواند یادگیرندگان را یک قدم به جلو ببرد و بر سطح یادگیری آن‌ها بیفزاید، طرح آموزشی مطلوبی است. بر همین اساس برخی بر این باورند که به تعداد معلمان جهان طرح‌های آموزشی گوناگون برای موضوعات مختلف وجود دارد. با این توجه، طراحی آموزشی ترکیبی یعنی این که روش‌های گوناگون آموزش حضوری را با موقعیت‌های یادگیری برخط و ابزار دیجیتال درهم بیامیزیم و مسیری برای یادگیری طراحی کنیم که در طول آن فناوری و فضای مجازی متناسب با اقتضات آموزش و فراخور نیاز و تشخیص معلم به کار گرفته شوند. برای مثال در این مسیر که معلم از قبل طراحی

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

سهم فضای مجازی و ابزار دیجیتال در طراحی آموزشی ترکیبی می‌تواند از کم‌ترین بهره‌مندی تا بیش‌ترین مقدار استفاده در نوسان باشد. اما نکته کلیدی این است که وقتی از آموزش ترکیبی صحبت می‌کنیم یعنی از فضای مجازی در طراحی موقعیت یادگیری، بستر ارائه‌های فردی و مؤثر، ارزشیابی انفرادی، ارائه جذاب محتواهای تدریس و... استفاده شود تا بتوان نیازهای اکثریت دانش‌آموزان کلاس را پوشش داد، چرا که سبک‌های یادگیری متنوع هستند و نیازها و علائق دانش‌آموزان یکسان نیست.

از همین رو است که صاحب‌نظران علوم تربیتی معتقدند: اگر در کلاس درس و در طراحی آموزشی، موقعیت‌های یادگیری متنوع باشند، امکان جلب نظر و توجه تعداد بیشتری از دانش‌آموزان فراهم خواهد شد. این نوع محیط یادگیری دانش‌آموزان را سر ذوق می‌آورد، مشتاق یادگیری می‌کند، کمک می‌کند تا استعدادهایشان را بشناسند، علائق دانش‌آموزان آشکار می‌شود و شرایط تأثیرگذاری معلم و تأثیر پذیری دانش‌آموز بیشتر مهیا می‌شود.

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

ویژگی‌های طراحی آموزشی ترکیبی

طراحی آموزشی ترکیبی همانند سایر طراحی‌های آموزشی ویژگی‌هایی دارد که در ادامه برخی از آن‌ها بررسی می‌شوند.

الف) تحقق سطوح بالای یادگیری

هنگامی که یک فرد موضوعی را مطالعه و بررسی می‌کند، درباره آن، اطلاعاتی به دست می‌آورد و نسبت به جنبه‌های آن درک و فهم پیدا می‌کند. در این حالت می‌توان گفت که یادگیری رخ داده است. البته سطح یادگیری می‌تواند از داشتن آگاهی و اطلاعات درباره آن موضوع تا ارزیابی و قضاوت درباره جنبه‌های گوناگون آن متفاوت باشد. این که یادگیری تا چه سطحی محقق شود، بستگی به عوامل زیادی از جمله رویکرد آموزش، موقعیت‌های یادگیری

طراحی شده و تنوع روش‌های آموزش دارد. در این راستا رده‌بندی (تاکسونومی) بلوم به منظور سطح‌بندی میزان یادگیری پیشنهاد شده است. این رده‌بندی نخست در سال ۱۹۵۶ میلادی توسط بنجامین بلوم ارائه و در سال ۲۰۰۱ میلادی بازنویسی و اصلاح شد. مطابق این مدل، اهداف آموزشی را می‌توان با بهره‌گیری از افعال گوناگون دسته‌بندی کرده و سطح آن‌ها را تعیین نمود. به طوری که اگر با حقایقی درباره یک جسم و پدیده آشنا شویم و مفاهیمی را شناسایی و درک کنیم آن‌گاه می‌توانیم نتایج این یادگیری را در موقعیت‌های جدید و در زندگی روزانه به کار ببریم. با به کارگیری یافته‌هایمان در زندگی و موقعیت‌های گوناگون و بررسی نتایج، کم‌کم می‌توانیم جنبه‌های مختلف یک پدیده یا موضوع را موشکافانه تجزیه و تحلیل کرده و نگاهی کل‌نگر به موضوع داشته باشیم. با ادامه یادگیری و کسب مهارت‌ها و توان‌مندی‌های بیشتر به مرحله‌ای می‌رسیم که توانایی ارزیابی، برآورد یا تجدیدنظر درباره

برای رسیدن به این سطح‌های یادگیری نیازمند انجام فعالیت‌های گروهی، فراهم کردن تعامل در فرایند آموزش، زمینه بحث و گفت‌وگو، تفکر نقاد، استدلال و کارآمدتر است.

این نوع اهداف را فرد می‌تواند با انجام فعالیت‌های گوناگون به صورت انفرادی بدست آورد.

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

مؤثرتر و کارآمدتر باشد، باید فعالیت‌هایی طراحی کرد که ناظر به فعل‌هایی باشد که این سطوح را توصیف می‌کنند. برخی از این فعل‌ها عبارت‌اند از: بسط دادن، استدلال کردن، نقد کردن، انجام دادن، ساختن یک وسیله، تألیف و نوشتن یک متن، بحث و گفت‌وگو، قانع کردن

اکنون این پرسش مطرح می‌شود که فعالیت‌های مناسب برای طراحی آموزشی ترکیبی و سطوح گوناگون یادگیری چه هستند؟ برای داشتن یک طراحی آموزشی ترکیبی که بتواند سطوح بالای یادگیری را پوشش دهد می‌توان فعالیت‌هایی را طراحی کرد که ناظر به استفاده از ابزار و افعال ذکر شده در نمودار روبه‌رو باشد.

موضوعات گوناگون را به دست می‌آوریم. کامل شدن این سطح یادگیری و رسیدن به این توان‌مندی‌ها و شایستگی‌ها به ما این فرصت و امکان را می‌دهد که دست به خلق آثار جدید بزنیم، اثری را تألیف کنیم، حقایقی را فرمول‌بندی کنیم یا وسیله‌ای را طراحی کرده و بسازیم. بر همین اساس بلوم معتقد است که یادگیری یک فرایند به هم پیوسته و متوالی است که سطح به سطح و مرحله به مرحله می‌توان آن‌را بهبود بخشید و کامل کرد.

توجه به این نکته اهمیت دارد که رسیدن به سطوح پایین یادگیری مانند به یاد سپردن و فهمیدن با انجام فعالیت‌های عملی و ذهنی انفرادی امکان پذیر است. در حالی که برای رسیدن به سطوح بالای یادگیری باید موقعیت‌های یادگیری متنوعی طراحی کرد تا دانش‌آموزان با انجام آن فعالیت‌ها و مشارکت در فرایند آموزش به این سطوح یادگیری برسند. به بیان دیگر برای تحقق سطوح بالای یادگیری بایست فعالیت‌هایی عملی و ذهنی مناسبی مطرح کرد که شامل آزمایش، گفت‌وگوهای علمی، مباحثه، استدلال، تعامل بین افراد، مشارکت در انجام کارها، نقد نظرات یکدیگر، استنباط و نتیجه‌گیری، تفسیر داده‌ها و ... باشد. بنابراین برای آن که یک طرح آموزشی بتواند در رسیدن دانش‌آموزان به سطوح بالای یادگیری

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

رده بندی دیجیتال بلوم

فعالیت های مرتبط با ابزارهای دیجیتال

مهارت های
سطح بالای تفکر

مهارت های
سطح پایین تفکر

راهنمای عمل آموزش ترکیبی
• دوره اول متوسطه

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

ب) یادگیرنده محور بودن

اساس این نوع طراحی آموزشی این است که دانش‌آموزان در فرایند آموزش، مشارکت فعالانه خواهند داشت و در یک ارتباط دو سویه و همکاری مؤثر با معلم و سایر فراگیران آموزش و کلاس درس را پیش خواهند برد. از این رو موقعیت‌های یادگیری باید شامل فعالیت عملی و ذهنی گوناگونی باشد که امکان این مشارکت را فراهم کند. بدیهی است در این نوع آموزش، دانش‌آموزان پرسشگرند، فعالیت‌های پیشنهادی در کلاس درس را انجام می‌دهند، بحث گروهی می‌کنند، ارائه‌دهنده هستند، یافته‌های دیگران را نقد می‌کنند، دست به تولید می‌زنند، به کنترل و پیشرفت فرایند آموزش کمک می‌کنند و در یک کلام شریک یادگیری هستند.

پ) داشتن رویکرد اکتشافی

در رویکرد تعاملی، دانش‌آموزان شریک یادگیری هستند و فعالانه در فرایند آموزش شرکت می‌کنند، اما در رویکرد اکتشافی افزون بر مشارکت در یادگیری و حضور فعالانه، فرایند آموزش به‌گونه‌ای پیش می‌رود که دانش‌آموزان پیش از آن که معلم به‌طور مشخص درباره مفهوم و دانش ناظر به انتظارات و اهداف یادگیری آن جلسه، توضیحی ارائه دهد یا نتایج را بیان کند، خودشان با تکیه بر آنچه که در این جلسه انجام داده‌اند، نتیجه یادگیری و فهم خود را در قالب عبارت‌هایی بیان می‌کنند، می‌نویسند و رسم می‌کنند و در یک کلام، خلق دانش رخ می‌دهد و دانش‌آموز احساس می‌کند که خودش توانسته است این یافته را کشف کند. این نوع طراحی آموزشی زمینه خلاقیت دانش‌آموز را فراهم می‌کند و سبب می‌شود تا استعداد دانش‌آموزان بهتر شکوفا شده و شناخته شود.

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

ت) مسئله محور بودن

هرگاه حل یک مسئله به‌عنوان راهکار اصلی طراحی آموزشی در نظر گرفته شود، بین موقعیت‌های یادگیری با زندگی ارتباط معنی دار و بیشتری برقرار شده و مشارکت دانش‌آموزان برای یافتن پاسخ و انجام فعالیت‌های پیشنهادی افزایش می‌یابد. از این‌رو پیشنهاد می‌شود که طراحی آموزشی خود را با طرح یک مسئله شروع کنید. البته توجه داشته باشید که مسئله مطرح شده پاسخ بله یا خیر ندارد، پاسخ آنی و در دسترس هم ندارد بلکه برای یافتن پاسخ آن باید یک سری فعالیت‌های عملی و ذهنی انجام داد تا براساس یافته‌های آن‌ها، بتوان پاسخ مسئله را پیدا کرد.

ث) متنوع بودن موقعیت‌های یادگیری

یافته‌های اندیشمندان و متخصصان حوزه آموزش و تعلیم و تربیت نشان داده است که انسان‌ها هوش‌های مختلفی دارند. از این‌رو برای تحقق قابلیت‌ها و توان‌مندی‌های فراگیران باید در طراحی موقعیت‌های یادگیری همه هوش‌های چندگانه آن‌ها در نظر گرفته شود.

اهداف
و نقشه
محتوایی

مشارکت

طراحی
آموزشی

تغییر

پشت

فهرست

از سوی دیگر مشخص شده است که دانش‌آموزان سبک‌های یادگیری متفاوتی دارند. برخی بصری، دیداری و تصویری هستند یعنی اگر در موقعیت یادگیری از تصاویر آموزشی و مناسب بهره برده شود، آن‌ها سریع‌تر یاد می‌گیرند و رشد می‌کنند. اما برخی دیگر شنیداری هستند.

با این توصیف یک طراحی مؤثر با توجه به تنوع سبک‌های یادگیری و هوش چندگانه، از انواع روش‌های تدریس از جمله گفت‌وگو، پرسش و پاسخ، بارش فکری، ایفای نقش، سخنرانی مؤثر، انجام آزمایش و همچنین انواع ابزارهای فیزیکی و دیجیتال و الکترونیکی از جمله کاربرگ، دست‌سازه‌ها، نمودارها، جدول‌ها، تصویرها، پویانمایی، ابزار و وسایل آزمایشگاهی استفاده می‌کند. به بیان دیگر باید در طراحی آموزشی، از رسانه‌های گوناگون بهره برد تا مشارکت حداکثری فراگیران و درگیر شدن آن‌ها در آموزش فراهم شود.

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

طراحی
آموزشی

طراحی
آموزشی

طراحی
آموزشی

فهرست

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

چگونگی طراحی آموزشی ترکیبی

پیش از پرداختن به چگونگی طراحی آموزشی ترکیبی، ضروری است یادآور شویم که تولید یک طرح آموزشی به عوامل گوناگونی از جمله شرایط کلاس درس، امکانات و ابزار در دسترس، سطح رشد شناختی دانش‌آموزان، موضوع یادگیری و نوع مفاهیم بستگی دارد. همچنین برای آموزش یک موضوع طرح‌های گوناگونی می‌توان آماده نمود و براساس آن عمل کرد. با در نظر گرفتن این موارد و همه ویژگی‌های ذکر شده در بالا، مراحل زیر برای طراحی آموزشی پیشنهاد شده‌است.

۱. تعیین هدف آموزشی یا انتظارات عملکردی

در این مرحله به‌طور دقیق مشخص کنید چه هدفی را دنبال می‌کنید؟ یا انتظار دارید دانش‌آموزان شما چه عملکردی پس از

یادگیری این درس یا موضوع داشته باشند؟ توجه داشته باشید که طراحی آموزشی شما می‌تواند برای یک جلسه یا چند جلسه باشد. اما باید مدیریت زمان را در نظر گرفته باشید.

اهداف آموزشی جلسه تدریس را با مراجعه به کتاب راهنمای معلم و براساس تجربه و تخصص خود مشخص و واضح بنویسید. دقت داشته باشید که اهدافی را بنویسید که قرار است در آن جلسه محقق کنید و از نوشتن اهداف به مقدار زیاد بپرهیزید زیرا باید برای تحقق آن‌ها برنامه داشته و برنامه‌ها را اجرا کنید. چرا که اگر برآورد درستی از اهداف نداشته باشید، نمی‌توانید برنامه‌های مشخصی برای تک تک اهداف طراحی کنید و نهایتاً موفق نخواهید شد آن‌ها را محقق کنید. اهداف را می‌توانید به شکل پیامد محور یا شایستگی محور بنویسید و سپس اهداف جزئی را مشخص کنید.

مسئله	راهکار	نوع فعالیت ها	فناوری ها و ابزار دیجیتال و غیر دیجیتال	روش به کار گیری (مسیر یادگیری)	رویکرد آموزشی	شیوه ارزشیابی

۲. طرح یک مسئله متناسب با اهداف آموزشی

اهداف و انتظارات یادگیری را بررسی کنید و ناظر به آن‌ها یک مسئله یا پرسش مطرح کنید. این پرسش و مسئله از نوع پرسش‌هایی باید باشد که پاسخ بله یا خیر نداشته و پاسخ آن در دسترس نیست و با جست‌وجوی ساده در منابع هم به دست نمی‌آید؟ منظور از پرسش و مسئله هم یک پرسشی محاسباتی نیست که انتظار داشته باشید دانش‌آموزان آن را حل کنند. بلکه پرسش یا مسئله‌ای است که برای یافتن پاسخ آن باید دانش‌آموزان یک سری فعالیت‌های عملی یا ذهنی انجام دهند. این فعالیت‌ها نشان‌دهنده طراحی شما خواهند بود و مسیر یادگیری شما را شکل می‌دهند.

۳. انتخاب برنامه عمل و تعیین اقدام‌های مناسب

- اکنون با توجه به تجربه و تخصص فردی یا با مشورت با سایر همکاران موارد زیر را مشخص کنید:
- راهکاری که شما برای حل آن مسئله به کار می‌گیرید چیست؟
 - چه نوع فعالیت‌هایی مبتنی بر آن راهکار ارائه خواهید کرد؟
 - از چه ابزار و فناوری‌هایی استفاده خواهید کرد؟
 - مراحل و روش به کارگیری فناوری‌ها و ابزار چیست؟
 - براساس کدام رویکرد آموزشی می‌خواهید تدریس کنید؟

اهداف و نقشه محتوایی

طراحی آموزشی

فهرست

در این مرحله باید مشخص کنید که آیا طراحی شما شاخص‌های یک طراحی آموزشی مؤثر را دارد؟ تا چه حد توانسته‌اید در طراحی خود ابتکار عمل به خرج داده، نوآوری کرده و با هنرمندی و دقت مسیر یادگیری پویا، جذاب، اثربخش، مشارکت‌پذیر و متنوعی ایجاد کرده‌اید؟

ممکن است شما برای یک موضوع از قبل طراحی آموزشی داشته باشید، در این صورت می‌توانید اثربخش بودن طراحی خود را با استفاده از سنج‌های ارائه شده در بخش بعدی بسنجید و با توجه به نتیجه به دست آمده، طرح‌های خود را اصلاح، بازنویسی یا بازتولید کنید. برای مثال ممکن است که طراحی شما براساس فناوری نبوده و از ابزار و فضای دیجیتال بهره نبرده باشید، در این صورت با وارد کردن فعالیت‌های متناسب با طراحی آموزش و مرتبط با فضای دیجیتال آن‌را به روز کنید.

۴. تولید طرح آموزشی

در این مرحله با توجه به موارد بند ۳، فعالیت‌های مناسب شامل نمونه کاربرد، فیلم، متن، جدول، تصاویر، نمودارها، آزمایش و .. را طراحی می‌کنید. سپس چگونگی اجرا و مراحل کاربست این فعالیت‌ها را مشخص کرده و مسیر یادگیری را ترسیم می‌کنید. در ادامه مجموعه فعالیت‌ها و اقدام‌های طرح خود را سازماندهی می‌کنید. به بیان دیگر معلوم می‌کنید، نخست کدام فعالیت را انجام می‌دهید؟ سپس در کلاس چه خواهید کرد؟ کدام فعالیت‌ها را شما انجام خواهید و کدام فعالیت‌ها را دانش‌آموزان انجام می‌دهند؟ کی به آن‌ها فرصت گفت‌وگو و طرح پرسش را می‌دهید؟ کی آن‌ها ارائه خواهند داد؟ شما در چه مراحل توضیح خواهید داد؟ در کدام مرحله از ابزار دیجیتال استفاده می‌کنید؟ کی از فضای مجازی و آموزش برخط بهره می‌گیرید؟ برای ایجاد تنوع در کلاس خود چه کارهایی می‌کنید؟

۵. خودارزیابی

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

اطمینان یابی از درستی طراحی آموزشی

در فرایند تولید هر نوع کالا و خدمات، مرحله کنترل کیفی اهمیت ویژه‌ای دارد. در تولید طراحی آموزشی نیز مرحله کنترل شاخص‌های نمونه طراحی تولید شده مهم است. بر همین اساس ضروری است تا فهرستی از شاخص‌ها تدوین و تولید شود تا ملاک عمل برای بررسی میزان مؤثر بودن طراحی‌های آموزشی باشد. با توجه به مطالبی که درباره طراحی آموزشی گفته شد، سنجه‌های جدول صفحه بعد می‌توانند ابزار مناسبی برای تعیین میزان مطلوب بودن آن‌ها باشد.

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

اصلا	خیلی کم	کم	زیاد	خیلی زیاد	مقیاس /سنجه	شاخص
					دانش‌آموزان تا چه میزان در فرایند یادگیری شریک هستند/مشارکت دارند؟	یادگیرنده محور بودن
					چقدر به دانش‌آموزان در انجام تکالیف و فعالیت‌های گوناگون در کلاس فرصت داده شده است؟	
					چه میزان زمینه گفت‌وگو و بحث علمی در کلاس درس فراهم شده است؟	
					معلم چقدر موضوعات را یک طرفه درس داده است؟	
					چقدر فرصت فراهم بود تا دانش‌آموزان با انجام فعالیت‌ها و در مسیر یادگیری یافته‌های نو خود را جمله‌بندی کرده و بیان کنند. (پیش از آن‌که معلم بیان کند).	رویکرد اکتشافی
					چه میزان موقعیت یادگیری تدوین شده بود تا دانش‌آموزان با انجام فعالیت‌ها، یافته‌های خود را ارائه داده و درباره آنها گفت‌وگو کنند.	
					معلم چه میزان از ابزار و فضای دیجیتال استفاده کرده است؟	آموزش فناورانه
					چقدر دانش‌آموزان در فرایند آموزش از ابزار دیجیتال، فضای مجازی و رسانه‌های پیام‌رسان و... استفاده می‌کنند؟	
					چه میزان از امکانات فضای مجازی برای طرح موقعیت‌های یادگیری استفاده شده است؟	
					چه میزان از رسانه‌های گوناگون استفاده کرده است؟	تنوع
					چه قدر از روش‌های گوناگون استفاده کرده است؟	موقعیت‌های
					چه قدر از مثال‌ها و شواهد گوناگون در تدریس بهره برده است؟	یادگیری

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

چارچوب‌هایی برای طراحی آموزشی

۱. طراحی آموزشی براساس چارچوب کاوشگری - نوع ۱

توجه: در این مرحله اگر پاسخی، پیشنهادی، پیش‌بینی ندارید، بنویسید من اطلاعی ندارم، نمی‌دانم، نظری ندارم و ... (پاسخ را خالی بگذارید، ایرادی ندارد)- دادن پیشنهاد، پیش‌بینی و ... الزامی نیست.

۴. پیش‌بینی گروهی:

- هر فرد پیشنهادات خود را برای گروه بیان کند و سعی کند به پرسش‌های آن‌ها پاسخ دهد.
 - پس از بحث و گفت‌وگو، با همفکری و به‌عنوان یک گروه یکی از پیشنهادات را انتخاب و به‌عنوان پیش‌بینی گروه مطرح کنید.
 - اگر انتخاب یک پیشنهاد دشوار است و شما پیشنهادهای خوب دارید، دو تا را انتخاب کنید.
 - پیشنهاد خود را یادداشت و برای همه کلاس گزارش کنید.
- توجه: در این مرحله همه گروه‌ها پیشنهادات مکتوب خود را به صورت پوستر ارائه می‌دهند اما در خصوص این که پاسخ کدام گروه درست است نتیجه‌گیری و مباحثه نمی‌کنند.

۲. بیان مسئله:

- یک مسئله را مطرح کنید و از دانش‌آموزان بخواهید پاسخ آن را بیابند
- در این مرحله یک کاربرگ، گزارش آزمایشگاهی، مقاله، متن کتاب و .. به دانش‌آموزان داده می‌شود تا بخوانند.
- توجه: این مسئله پاسخ بله یا خیر ندارد، پاسخ آنی و در دسترس هم ندارد، برای یافتن پاسخ باید یک فعالیت عملی، ذهنی انجام شود تا براساس یافته‌های آن فعالیت، بتوان پاسخ را پیدا کرد.

۳. پیش‌بینی انفرادی

- به صورت انفرادی متن کتاب، مقاله، گزارش آزمایشگاهی یا کاربرگ را بخوانید و روی مسئله فکر کنید و نظرات و پیشنهادات و پیش‌بینی خود را با رسم نقاشی، نمودار، متن و ... بیان کنید.

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

۵. انجام آزمایش و مشاهدات و تولید دانش

- با توجه به ابزار و وسایل موجود و مورد نیاز، آزمایش پیشنهادی خود را اجرا کنید.
- مشاهدات خود را به روش‌های گوناگون یادداشت کنید.
- نتیجه‌گیری خود را به‌عنوان پاسخ پرسش ثبت کنید.
- جواب گروه‌های دیگر را جویا شوید و برای خودتان یادداشت کنید.
- توجه: پاسخی که در این مرحله به دست می‌آید همان دانش تولید شده‌است که توسط دانش‌آموزان و با فهم و عبارت‌های خودساخته بیان می‌شود. (خلق دانش)

۶. یافته‌های من:

- نتیجه‌گیری‌ها و یافته‌های خود را به صورت جمله‌های روان، ساده، درست بیان و یادداشت کنید.
- توجه: در این مرحله می‌توانید بر روی پیش‌بینی خود و پاسخ نهایی تأمل کنید و فرایند طی شده را یک‌بار برای خود مرور کنید و کج‌فهمی‌ها، اشتباهات، نکات جالب توجه فعالیت‌های امروز خود

را برای خودتان تحلیل و ارزیابی کنید.

۷. طرح پرسش‌های تازه:

- در خصوص مسئله مطرح شده و فعالیت انجام داده شده، پرسش‌های تازه‌ای مطرح کنید.
- پاسخ این پرسش‌ها ممکن است در دسترس باشد، ممکن است مشخص نباشد. شاید این پرسش‌ها خودشان مسئله‌ای تازه برای کاوشگری باشند.

۸. محیط کار، کلاس درس، آزمایشگاه و ... را تمیز کنید، وسایل را مرتب کنید و ...

۲- طراحی آموزشی براساس چارچوب کاوشگری - نوع ۲

۱. نام درس/مفهوم مورد بررسی:

می‌شود.

• مفهومی که قرار است در یک جلسه دانش‌آموز کشف کرده و فرا بگیرد. مانند: دیدن

توجه: مهارت‌ها و نگرش‌های مرتبط با محتوای این مفهوم در فرایند آموزش باید مورد توجه باشد.

۴. انجام آزمایش/ فعالیت/ کاوش/ تحقیق: شامل فعالیت‌های عملی، ذهنی، فیلم، تصویر و هر آنچه برای آموزش مفهوم مورد نظر استفاده می‌کنید.

• ابتدا از دانش‌آموزان بخواهید درباره این که چگونه می‌توان یک جسم را دید گفت‌وگو کنند و نتیجه گروه خود را بیان کنند. توجه: از کاربرد یا فیلم یا ویدئو و... استفاده کنید.

برای نمونه: New Microsoft PowerPoint Presentation.pptx
• به آن‌ها ابزار را نشان دهید و بگویید آزمایش / فعالیت را با توجه به دستورالعمل زیر انجام دهند:

• روی دیواره داخلی جعبه چند تا اسباب بازی و وسایل ریز در جاهای مختلف بچسبانند سپس در جعبه را کامل ببندند و همه درزها را بگیرند. حال یک شیار در یک طرف جعبه و یک شیار دیگر در قسمت دیگر جعبه ایجاد کنند و با تاباندن نور چراغ قوه به درون جعبه، محتویات آن را مشاهده کنند.

۲. پرسشی که دانش‌آموزان باید به آن پاسخ دهند (موضوعی که دانش‌آموزان بررسی خواهند کرد)

• در چه صورت می‌توان یک جسم را دید؟

توجه: این پرسش‌ها پاسخ بله یا خیر ندارند، جوابشان در دسترس نیست.

۳. ابزار و وسایل مورد نیاز: کارتن خالی، کیسه پلاستیکی سیاه، چراغ قوه، مداد نقاشی، خمیر بازی، چسب نواری، مقوا، کاغذ رنگی، قیچی، و ... ماژیک سیاه

توجه: این ابزار و وسایل براساس طراحی مورد نظر مشخص

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

یک جعبه را بردارند و درون آن را با نایلون سیاه بپوشانند یا دیواره آن را با ماژیک به رنگ سیاه در بیاورند.

روی یک مقوای نازک و نواری یک نقاشی رسم کنند و در دیواره جعبه شیار نازکی ایجاد کنند و مقوا را از درون آن عبور داده و از طرف دیگر بیرون بیاورند.

روی دیواره مقوا سوراخی ایجاد کنند و از یکی از دانش‌آموزان بخواهید درون جعبه را مشاهده کند. چه چیزی مشاهده می‌کند؟ حال با چراغ قوه و از طریق یک شیار به درون جعبه نور بتابانند دوباره به درون جعبه نگاه کنند، مشاهدان خود را بیان کنند.

سپس یک نفر نوار نقاشی را به آرامی جابه‌جا کند و دانش‌آموزان درون جعبه را مشاهده کنند. هر چیزی را درون جعبه مشاهده می‌کنند یادداشت کنند.

توضیح دهند از این مشاهدات چه نتیجه‌ای می‌گیرند.

ارزشیابی:

- تکلیف عملکردی مناسب طراحی شود.

- آن‌چه را مشاهده کرده اند، گزارش کنند تا بقیه نیز بشنوند.
- سپس جعبه را باز کنند و مشخص کنند کدام اسباب‌بازی‌ها و وسایل درون جعبه را ندیده‌اند؟ و کدام‌ها را دیده‌اند؟
- توضیح دهند از این مشاهدات چه نتیجه‌ای می‌گیرند؟

۵- دانشی که دانش‌آموزان باید فرا بگیرند:

یک جسم وقتی دیده می‌شود که نور از آن جسم به چشم ما برسد. اگر جسمی از خود نور داشته باشد دیده می‌شود.

اگر جسمی در روشنایی باشد دیده می‌شود

اگر جسمی در جای تاریک قرار داشته باشد به آسانی دیده نمی‌شود یا دیده نمی‌شود.

اجسام و چیزها در اتاق بسیار تاریک دیده نمی‌شوند.

و ...

توجه: دانش‌آموزان در پایان جلسه باید دانش کشف شده را با عبارت‌ها و جملات خود بیان کنند.

سایر آزمایش‌ها / فعالیت‌ها و ... مناسب برای این درس:

از آن‌ها بخواهید مطابق دستورالعمل کار کنند

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

چارچوب‌هایی برای طراحی آموزشی

۳. طراحی آموزشی مبتنی بر تعلیم و تربیت گفت و شنودی

بازکاوی یا لنگر انداختن :

این بخش، فرصتی برای یادگیرنده فراهم می‌سازد تا بر دانش و تجربه پیشین خود تمرکز کند و به این وسیله زندگی واقعی او را به محتوا پیوند می‌زند. به سخنی دیگر معلم در بافت یادگیرنده لنگر می‌اندازد تا بتواند یادگیری جدید را به یادگیری پیشین پیوند زند.

درون داد یا افزودن :

این بخش اشاره به دانش جدیدی دارد که در کلاس ارائه می‌گردد. محتوای آموزشی از طریق سخنرانی، فیلم، گفتاری از کتاب، پاورپوینت یا راه‌های دیگر ارائه می‌شود (درون‌داد یک فرصت یادگیری ارتباط مستقیم عنصر محتوا دارد). این نکته بسیار مهم است که ارائه این دانش جدید به یادگیرندگان نه یاددهی است و نه یادگیری. لازمه یادگیری درآمیخته شدن یادگیرندگان با محتوایی است که ارائه می‌شود و تدریس نیز فراتر از ارائه اطلاعات است.

یعنی یک معلم اگر تنها به ارائه محتوا بپردازد، فقط یک چهارم کار تدریس را انجام داده است.

اجرا-کاربرد:

پس از ارائه محتوا نوبت به بخشی از فرصت یادگیری می‌رسد که درآمیخته شدن فعال همه یادگیرندگان را با محتوا سبب می‌شود. این بخش اجرا یا کاربرد نام دارد: در چارچوب زمانی درس کاری با محتوا انجام بده. در این بخش از یادگیرندگان خواسته می‌شود تا دانش جدید را بلافاصله در محیط یادگیری به کار بندند. به این ترتیب آنان می‌توانند این دانش را لمس کرده و آنرا تمرین کنند. در این‌جاست که تسلط یادگیرندگان بر محتوای جدید افزایش پیدا می‌کند و محتوا را به‌گونه‌ای تغییر می‌دهند که با بافتشان تناسب پیدا کند. در این مرحله، کار معلم این است که از طریق پرسیدن پرسش‌های بازپاسخ و برانگیختن به یادگیری ژرفا بخشد

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

۴. طراحی آموزشی براساس چارچوب E5

۱. سر ذوق آوردن / ایجاد انگیزه / ترغیب / سر شوق آوردن / درگیرکردن

اساسا این مرحله کمک می‌کند تا کنجکاوی فراگیران تحریک شود و به آموزش و یافتن پاسخ علاقه‌مند و مشتاق باشند تا برای ارضای حس کنجکاوی خود دست به اقدام بزنند و مشتاقانه سعی در یافتن پاسخ کنند.

انجام آزمایش نمایشی، نمایش یک فیلم جذاب و جالب پیرامون موضوع و هدف آموزشی، نمایش یک تصویر چند برداشتی، مشاهده کارکرد یک وسیله، نمایش یک دست‌سازه، طرح پرسش مهیج و کنجکاوانه، انجام فعالیتی که حیرت فرد را ایجاد می‌کند، فرضیه‌سازی، طرح یک معما، انجام فعالیت‌های شاد و مفرح، بیان کردن یک مسئله.

توجه: دست‌سازه‌ای را نمایش دهید که نحوه کار آن در یک نگاه قابل فهمیدن نیست. معمایی یا مسئله‌ای را طرح کنید که جواب آن بله یا خیر نبوده و در دسترس نیست. پاسخ همه این کنجکاوی‌ها،

به این نکته دقت کنید که معلم به آرامی، شروع به کم کردن سطح پشتیبانی و حمایت خود می‌کند و مسئولیت بیشتری را بردوش یادگیرنده می‌گذارد.

یکپارچه‌سازی و به بیرون بردن

در این بخش پایانی، از یادگیرندگان می‌خواهیم تا محتوای تازه را با خود به خانه ببرند. بردار و ببر! این بخش به‌گونه‌ای طراحی می‌شود که برون فکری مبتنی بر تخیل خلاق را فرا بخواند و یادگیرندگان به‌طور نیابتی به سوی آینده حرکت کنند و پیش‌بینی کنند که چگونه می‌توانند این یادگیری را در زندگی واقعی خود (در بافت منحصر به فرد خود) به‌کار ببرند. توجه به این نکته مهم است که الزاماً این بخش در خانه انجام نمی‌شود. یادگیرنده می‌تواند در محیط کلاس باشد اما از آن‌جایی که بافت و بستری که یادگیرنده در آن زندگی می‌کند اهمیت به‌سزایی دارد، محتوا به نوعی با آن پیوند می‌خورد و از دانش‌آموز خواسته می‌شود با توجه به آن موقعیت و بستر کاری با آن محتوا انجام دهد.

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

شده توسط معلم، در کلاس انجام خواهد شد و دانش‌آموزان با طی مراحل و انجام مشاهدات و ثبت آن‌ها، نتیجه‌گیری خواهند کرد.

۳. توضیح دادن، بیان علت، دلیل آوردن، شرح دادن

پس از کشف یک واقعیت، یافتن یک مفهوم و دانش تازه، زمان آن فرارسیده است آن مفهوم و دانش را درک کرده و در ذهن مفهوم سازی نموده و به یافته‌های قبلی گره زد. توضیح دادن یعنی آشکار کردن، قابل درک کردن و روشن کردن مفاهیم، فرایندها یا مهارت‌هایی است که در مراحل قبل آن‌ها را بررسی کرده‌اند.

توجه: در این مرحله فراگیران مبتنی بر مشاهدات خود پیرامون رخدادها و چگونگی انجام شدن آن‌ها و واقعیتی که در مرحله قبل کشف کرده‌اند، دلیل خواهند آورد، استدلال خواهند کرد، توضیح خواهند داد که چه اتفاقاتی افتاد و چرا آن اتفاق رخ داد؟ سپس معلم توضیحات رسمی و علمی و دقیق‌تر ارائه می‌دهد.

۴. توسعه دادن، بسط دادن، گسترش دادن

در این مرحله فراگیران با انجام تجربیات بیشتر و به‌کار بستن

مسئله‌ها، معماها و ... در طی کلاس مشخص خواهد شد. توجه: این مرحله کمک می‌کند تا فرد بدفهمی‌ها و کج‌فهمی‌های خود را نمایان کند، دانسته‌های پیشین دانش‌آموزان مشخص شود،

۲. کشف، تحقیق، کاوش کردن

در این مرحله فراگیران با انجام فعالیت، پژوهش و تحقیق، بررسی یک رویداد یا موقعیت، بررسی یک کاربرد و .. تجربه‌های واقعی و مشترک خواهند داشت. از ابزار، نرم‌افزارها و منابع معتبر استفاده خواهند کرد تا به بررسی مفاهیم، مهارت‌ها و ارزش‌ها بپردازند و پاسخ مسئله طرح شده‌معمای طرح شده و .. را بیابند و یک واقعیت را کشف می‌کنند و با بیان خود توصیف می‌کنند.

این مرحله شامل، انجام فعالیت‌های ذهنی و عملی، داشتن تجربیات جدید و فردی، ساخت یک وسیله، یافتن ساز و کار روش کار یک وسیله یا دست‌سازه، طراحی و اجرای آزمایش، ثبت مشاهدات، رسم نمودار، یافتن الگوها، روابط بین متغیرها، کار با نرم‌افزارها، مقایسه، طبقه‌بندی، اندازه‌گیری کمی، محاسبات کمی و عددی، استفاده از ابزار، سازماندهی و ... است.

توجه: در این مرحله فعالیت‌های ذهنی یا عملی از پیش طراحی

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

۴. طراحی آموزشی براساس چارچوب آموزش معکوس

۱. تعیین اهداف و پیامدها / انتظارات

نخست مشخص کنید چه مفهوم یا مفاهیم، ارزش ها و مهارت هایی را آموزش خواهید داد؟ قلمرو محتوایی طرح آموزشی خود را واضح بنویسید و معلوم کنید تا چه حد و چه میزان به بسط و گسترش مفاهیم، مهارت ها و ارزش های تعیین شده خواهید پرداخت؟ سپس به طور دقیق مشخص کنید چه هدفی را دنبال می کنید؟ یا انتظار دارید دانش آموزان شما چه عملکردی پس از یادگیری این درس یا موضوع داشته باشند؟ توجه داشته باشید که اهداف آموزشی باید با قلمرو محتوایی متناسب و متناظر باشد. همچنین در نظر داشته باشید که طراحی آموزشی شما می تواند برای يك جلسه یا چند جلسه باشد. اما باید مدیریت زمان را در نظر گرفته باشید.

۲. تعیین راهبرد اجرایی و آموزشی

• با توجه به مفاهیم مورد نظر نخست يك مسأله مناسب طراحی کنید به طوری که یافتن پاسخ یا پاسخ های آن مسأله فرصت های

یافته های در موقعیت های جدید، مفاهیم را عمیق تر درک می کنند، به ارتباط مفاهیم و مهارت ها با زندگی فردی و اجتماعی پی می برند، کارآمدی یافته ها را در حل مسائل روزانه تجربه می کنند. شناسایی متغیرها، طراحی آزمایش جدید، انجام آزمایش های جدید، بررسی یک موضوع از نگاه دیگر، به کار بستن نتایج مراحل قبل در زندگی، بررسی کاربردهای مرتبط با زندگی

۵. ارزشیابی

این ارزشیابی از نوع ارزشیابی مستمر است و با این هدف طرح می شود که فراگیر با انجام دادن تکالیف عملکردی مناسب، یافته های خود را ارزیابی کند و فرصت اصلاح داشته باشد. این ارزشیابی کمک خواهد کرد تا دانش آموز کج فهمی های خود را برطرف کند، یافته های خود را از طریق فرایند «بازخورد - اصلاح» کامل کرده یا از یافته های اطمینان حاصل کند.

بارش فکری، ایفای نقش، داستان نویسی، بازی کلمات، آزمایشگاه مجازی، سخنرانی، مباحثه، دریافت مفهوم، بدیعه پردازی و ... براساس کدام روش‌ها تدریس خواهید کرد؟ هم‌چنین مشخص کنید که از چه ابزار و فناوری‌هایی استفاده خواهید کرد؟ مراحل و روش به کارگیری فناوری‌ها و ابزار را تعیین کنید. با بررسی این پرسش‌ها و پرسش‌هایی از این دست، جدول زیر را کامل کنید تا طرح آموزشی شما شفاف‌تر و واضح‌تر شود.

یادگیری مناسبی برای پوشش مفاهیم، مهارت‌ها و ارزش‌ها را تا حدود زیادی فراهم کند. سپس مشخص کنید که کدام رویکرد آموزشی و کدام روش‌ها برای تدریس موضوع مورد نظر مناسب‌تر است. آیا آموزش تعاملی، رویکرد اکتشافی، آموزش مبتنی بر کار مشارکتی، یادگیری از همتایان، آموزش مبتنی بر بازدید، یا آموزش مبتنی بر داده‌های واقعی را انتخاب می‌کنید؟ یا از رویکرد دیگری بهره می‌برید؟ از میان روش‌ها و الگوهای گوناگون تدریس از جمله

مسأله	راهکار	نوع فعالیت‌ها	فناوری‌ها و ابزار دیجیتال و غیردیجیتال	روش به کارگیری (مسیر یادگیری)	رویکرد آموزشی	شیوه ارزشیابی

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

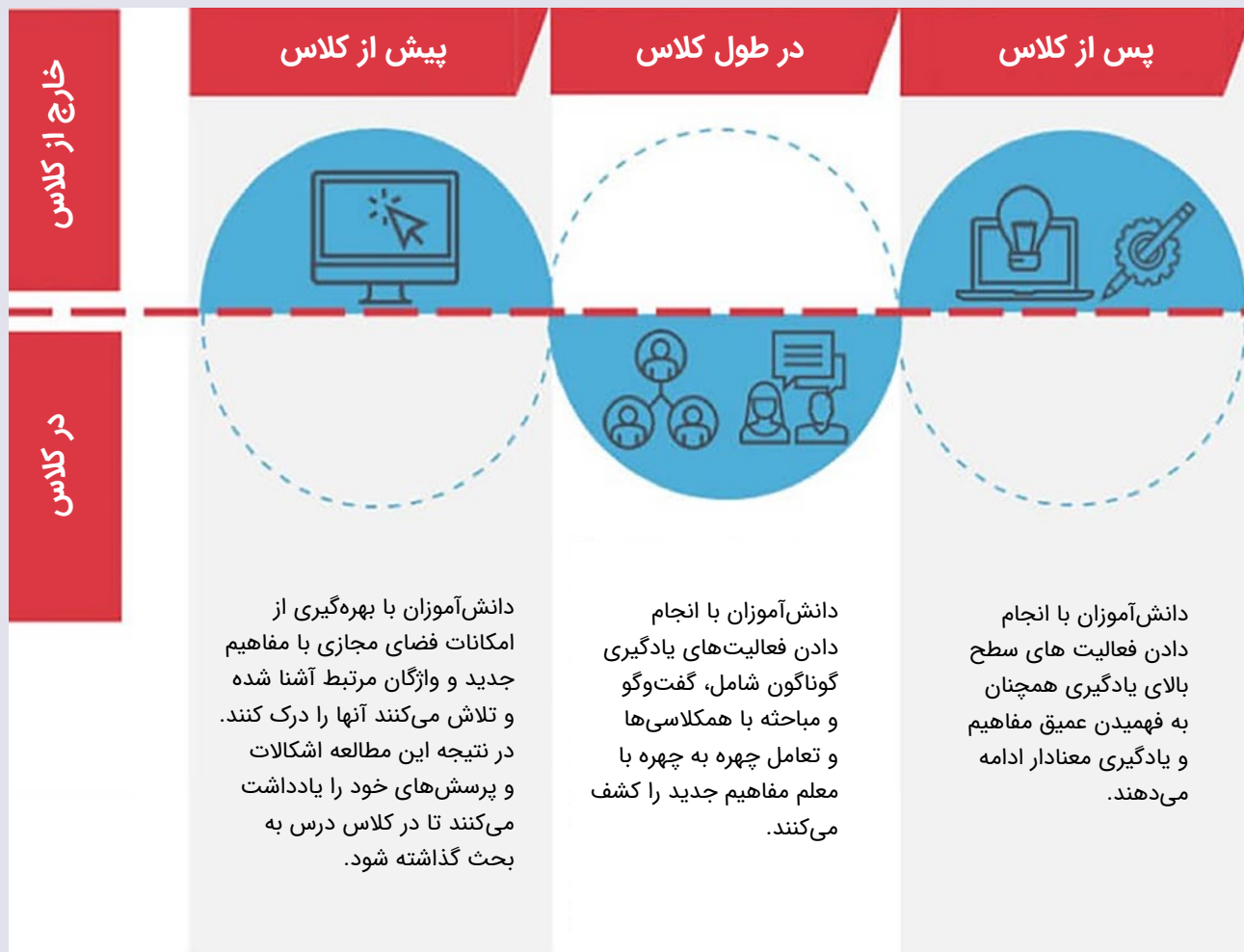
۳. تعیین کل فعالیت‌های یادگیری

اکنون کلیه فعالیت‌های یادگیری که باید دانش‌آموزان پیش از کلاس، در کلاس یا خارج از کلاس انجام دهند تا موضوع مورد نظر را یاد بگیرند و یادگیری در آنها تعمیق و تثبیت شود، فهرست کرده و جدول را کامل کنید. این فهرست می‌تواند شامل متن، نمودار، تمرین، ویدیو کلیپ، کاربرگ، آزمایش واقعی، شبیه‌سازی، پویانمایی، پرسش‌های چند گزینه‌ای و بازپاسخ و مسائل عددی، وبلاگ، کتاب، محتوای الکترونیکی و ... باشد.

۴. طراحی مسیر یادگیری و اجرای برنامه عملیاتی

پس از تعیین کلیه فعالیت‌های لازم برای تحقق اهداف آموزشی، مسیر یادگیری را طراحی و ترسیم کنید. برای این منظور باید مشخص کنید که ترتیب استفاده و به کارگیری ابزار، فعالیت‌های یادگیری، فضای مجازی، آزمایش و ... چگونه است. برای این منظور می‌توانید مسیر یادگیری را در سه بخش شامل پیش از کلاس، در کلاس و پس از کلاس طراحی کنید.

انواع فعالیت‌های یادگیری			اهداف آموزشی	مفاهیم
پس از کلاس	در کلاس	پیش از کلاس		

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

باز پاسخ، معما، مسائل چالشی و ... را قرار دهید. دقت کنید فعالیت‌های پیش از کلاس باید هدفمند انتخاب شوند تا در راستای آموزش مطالب مورد نظر باشد. به گونه‌ای که بررسی این فعالیت‌ها سبب شود:

- کنجکاوی آنها تحریک شود.
- پیش‌نیازها را مرور کنند.
- پرسش‌هایی برای آنها ایجاد شود.
- جهت یافتن پاسخ پرسش‌های احتمالی مشتاق شوند.
- با آمادگی برای مباحثه علمی و حل مسائل پیچیده‌تر در کلاس شرکت کنند.
- با واژگان و مفاهیم آشنا شده و نسبت به آنها درک و فهمی پیدا کرده باشند.
- توجه داشته باشید، ضروری است که پیش از کلاس و از طریق فضای مجازی، با برگزاری آزمون‌های برخط و هم‌چنین دریافت تکالیف و بررسی آنها، از انجام و کارآمدی این مرحله اطمینان حاصل پیدا کرد.
- ب) اجرای کلاسی و تعمیق یادگیری
- در این مرحله باید فعالیت‌های یادگیری گوناگون از جمله فعالیت‌های

الف) فعالیت‌های پیش از کلاس درس و آماده‌سازی دانش‌آموزان در این مرحله باید دانش‌آموزان را برای حضور فعالانه در کلاس درس آماده کنید. برای این منظور، فعالیت‌های پیش از کلاس را برای دانش‌آموزان ارسال و چگونگی انجام آنها و انتظارات خود از انجام فعالیت‌ها را شفاف در یک برگه بیان کرده و برای آنها ارسال نمایید. (در آموزش معکوس، بخشی از فعالیت‌های یادگیری قبل از کلاس درس برای دانش‌آموزان ارسال می‌شود تا با مطالعه آنها، با واژگان، مفاهیم و موضوع درس آشنا شوند و با مطالعه آنها، با شناخت نسبی از مفاهیم در کلاس فعالانه حضور یابند.)

توجه داشته باشید در این مرحله می‌توانید، بخشی از کتاب درسی، بخشی از یک مجله، وبلاگ یا رمزینه مرتبط با محتوای کتاب درسی را انتخاب کرده و برای دانش‌آموزان بفرستید و از آن‌ها بخواهید که آنها را مطالعه کنند. یا می‌توانید یک ویدیوکلیپ آماده در خصوص موضوع درس برای دانش‌آموزان ارسال کنید یا خودتان ویدیوکلیپی تهیه کنید و در آن مطالبی درباره بخش‌های دانشی و درک و فهم مرتبط با مفاهیم، پیش‌دانسته‌ها، موضوعات جذاب و مهیج، تصویرهای آموزشی و مؤثر، آزمایش‌های مرتبط، پرسش‌های

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

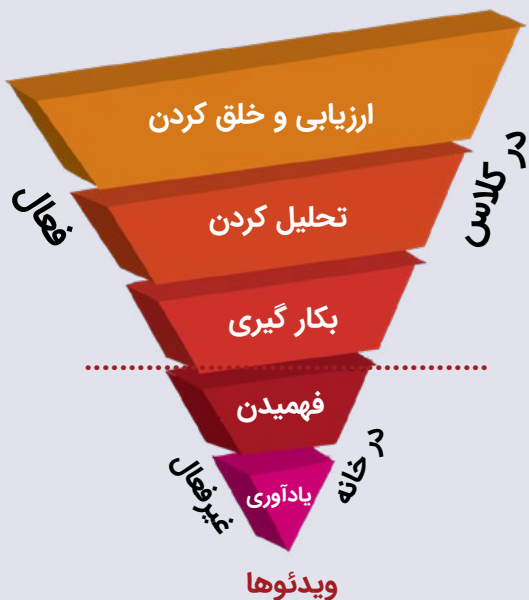
اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

ذهنی و فعالیت‌های عملی و آزمایشگاهی مناسب با بهره‌گیری از ابزار دیجیتال و غیر دیجیتال در کلاس درس و آموزش چهره به چهره و مبتنی بر روش‌های اکتشافی و گروهی انجام شود. به طوری که زمینه و فرصت تجزیه و تحلیل داده‌ها، استدلال، گفت‌وگوهای علمی، تفسیر داده‌ها، خلق متن علمی، ادبی، ارزشیابی یک مسئله، مباحثه تا اقناع، ارائه مؤثر، انجام پروژه‌های کوتاه مدت، فعالیت‌های کاوشگرانه، حل مسائل پیچیده‌تر، مسائل مبتنی بر تفکر نقادانه و فعالیت‌های مرتبط با سطوح بالای یادگیری فراهم شود. دقت داشته باشید اساس یادگیری معکوس این است که بتوان از زمان ارزشمند کلاس بهره‌موت و کافی را برد. منظور از زمان ارزشمند، زمانی است که در آن همزمان معلم، دانش‌آموزان و همکلاسی‌ها در کلاس و در کنار هم حضور دارند و محیطی شاداب، دوستانه، فعال، پویا و یادگیرنده را می‌سازند. این ویژگی بهترین شرایط را برای ایجاد فرصت‌های یادگیری سطوح بالا فراهم می‌کند.

پ) فعالیتهای یادگیری بیرون از کلاس و ارزشیابی

پس از تدریس و بررسی موضوع در کلاس، باید از فرصتهای یادگیری خارج از کلاس برای تعمیق و تثبیت یادگیری دانشآموزان، گسترش مفهوم و ارزشیابی یافته های دانشآموزان بهره برد. برای این منظور، فعالیتهای مرتبط با اندیشیدن تأملی، تفکر نقادانه، تورها و بازدیدهای علمی و آموزشی مجازی، حل تمرینها و پرسشهای چند گزینه‌ای و باز پاسخ، جست‌وجو درباره کاربرد موضوع آموخته شده در موقعیت های مختلف زندگی واقعی، تولید يك ویدئو کلیپ یا محتوای الکترونیکی، خلاصه نویسی بدیع و جامع، طراحی چندین پرسش تازه نو از محتوای آموخته شده، و ... می توانند مفید باشند.

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

نمونه طراحی آموزشی ترکیبی درس متوسطه اول

طراحی آموزشی ترکیبی درس هنر متوسطه، درس هنرهای محلی سنتی

مفهوم

- عناصر طبیعت (خلقت): نور، حرکت، صدا، شکل، رنگ و بافت
- الفبای تصویر: نقطه، انواع خط، شکل (سطح، حجم)، رنگ گرم و سرد، انواع بافت
- زیبایی (نظم، تناسب، تعادل، توازن و تقارن)
- میراث فرهنگی و هنری محلی و ملی (میراث مادی و معنوی)
- نقاشی، کاردستی، قصه، تربیت شنوایی و نمایش
- ابزار و وسایل هر یک از رشته های هنری
- ابزار و وسایل دیجیتال یا فناورانه

مهارت‌ها

- توسعه مهارت‌های حسی (حواس پنج‌گانه)
- توسعه مهارت‌های گفتاری
- توسعه مهارت‌های حرکتی برای کاربرد مواد، ابزار و فنون ساده هنری
- توسعه قابلیت‌های تفکر
- بیان افکار و احساسات در قالب‌های مختلف هنری
- مهارت‌های جست‌وجو و دریافت اطلاعات در فضای دیجیتال
- مهارت استفاده از ابزارها و نرم افزارهای دیجیتال
- مهارت تبادل دانش و اطلاعات و محتوا در حوزه دیجیتال
- مهارت خودمراقبتی و سلامت بدنی
- توسعه مهارت‌های اجتماعی

ارزش‌ها و نگرش‌ها

- توجه به زیبایی‌ها و پرورش حس زیبایی‌شناسی
- تمایل به ابراز افکار و احساسات
- توجه به توانای‌های خود و کسب اعتماد به نفس
- توجه به حفظ آثار هنری و میراث فرهنگی
- علاقه به فعالیت‌های گروهی (اجتماعی) و برقراری ارتباط با دیگران
- در فضای دیجیتال واقعی رعایت نظم و پاکیزگی
- توجه به حفظ سلامت و بهداشت خود

اهداف و نقشه محتوایی

طراحی آموزشی

فهرست

فعالیت تلفیقی

✓ شناخت میراث فرهنگی و هنری بومی و ملی

طرح مسئله متناسب با اهداف آموزشی

✓ آیا دانش‌آموزان میراث فرهنگی و هنری مادی و معنوی (همچون بناها، اشیاء، آداب و رسوم، سنت ها، قصه ها و شعرهای محلی، گویش، موسیقی، غذاهای محلی، پوشش محلی و سنتی و...) خود را می‌شناسد؟ تا چه اندازه با تفاوت ها و شباهت های ان را در ابعاد بومی و ملی آشناست؟

اهداف

✓ با مشاهده آثار و میراث فرهنگی و هنری محیط زندگی خود در پلت‌فرم‌های واقعی و مجازی، عناصر بصری و اصول و معیارهای زیبایی شناسی را می‌شناسد و آن را در خلاقیت های هنری خود به‌کار می‌بندد.

✓ با شناخت میراث فرهنگی و هنری محل زندگی خود و با الهام از آن‌ها آثار هنری

مختلفی خلق کرد؛ و در حفظ آن‌ها می‌کوشد.

✓ با شناخت ابزار و وسایل مختلف هنری و دیجیتال و استفاده بجا و درست از آن‌ها،

آثار هنری متنوع خلق و احساس خود را درباره خلاقیت های هنری خود بیان می‌کند.

✓ آثار فرهنگی و هنری خود و دیگران را توصیف، اصول و معیارهای زیبایی شناسی را در آن‌ها

بازیابی و آن‌ها را در محیط های واقعی و دیجیتال به اشتراک می‌کند.

✓ در فرایند خلق آثار هنری به صورت فردی و گروهی، نظم و پاکیزگی را رعایت کرده و

با استفاده از اصول زیبایی شناسی محیط زندگی خود را زیباتر می‌کند.

✓ با آشنایی با الگوی صحیح استفاده از ابزار و وسایل فناورانه و دیجیتال، نکات بهداشتی

و سلامت بدن را رعایت می‌کند.

فهرست

انتخاب برنامه عمل و تعیین اقدام های مناسب

مساله

✓ شکل گیری هویت فردی و جمعی

راهکار

✓ شناخت فرهنگ (مادی و معنوی) و توجه به میراث فرهنگی و هنری مادی و معنوی بومی و ملی
✓ خلق آثار هنری در قالب رشته های مختلف هنری با الهام از این آثار

روش به کار گیری (مسیر یادگیری)

✓ هویت فردی و جمعی دانش آموزان در گرو شناخت فرهنگ و ارزش های خود است. لذا لازم است آن ها مفهوم فرهنگ، انواع آن آشنا، میراث فرهنگی و هنری خود را بشناسد، شباهت و تفاوت های آن را در ابعاد محلی و ملی درک کرده نسبت به آن علاقه و توجه داشته باشد.

نوع فعالیت ها

۱. جست و جویی، تحقیق و پژوهش در فضاهای واقعی و دیجیتال؛
۲. همکاری، بحث و تبادل نظر در گروه های کوچک و بزرگ؛
۳. خلاقیت هنری فردی و جمعی با الهام از میراث فرهنگی و هنری؛
۴. نقد هنری

رویکرد آموزشی

✓ اکتشافی

فناوری ها و ابزار دیجیتال و غیردیجیتال

۱. ابزار و وسایل در دسترس در هر یک از قالب های هنری؛
۲. عکس، فیلم، پادکست، ویدیوهای تعاملی،
۳. پوشه کار دیجیتال

شیوه ارزشیابی

✓ فرآیندی و پایانی

اهداف و نقشه محتوایی

طراحی آموزشی

فهرست

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

گام اول یادگیری: درگیری

✓ با طرح این سوال و سوالات مشابه می توان دانش آموزان را با موضوع درگیر و برای شروع فعالیت هنری ایجاد انگیزه کرد (طرح سوال می تواند در کلاس درس، موزه، یک مکان تاریخی و یا در فروم یا فضای مجازی طرح شود. بنابر این پاسخ به آن نیز می تواند در مکان های واقعی یا مجازی صورت گیرد):

✓ آیا تا به حال از مکان های تاریخی یا موزه های شهرتان بازدید کرده اید؟ در این مکان ها چه چیزهایی توجه شما را جلب می کند؟ آن ها چه تفاوتی با دیگر مکان ها دارد؟ این اماکن تاریخی در شهر و روستای شما بوده یا در مسافت ها و گردش های خود از آن ها بازدید داشته اید؟ در شهر یا روستای شما چه مکان ها، بناها و وسایل و ابزار تاریخی وجود دارد؟

✓ حال از دانش آموزان بخواهید اگر خاطره ای از این بازدید ها (با تاکید بر شکل و محتوای میراث فرهنگی مورد بازدید) برای همکلاسی های خود تعریف کنند. ۲. علاوه بر طرح سوال می توان با توجه به شرایط و امکانات و با به اشتراک گذاشتن و نشان دادن مجموعه ای تصاویر، فیلم و نمونه های صوتی و... به صورت آنلاین و آفلاین، توجه دانش آموزان را به انواع میراث فرهنگی و هنری مادی و معنوی همچون آداب و رسوم، زبان و لهجه، صنایع دستی، پوشش و لباس، غذاها، بناها، مکان های تاریخی، هنرها و... جلب کنید.

گام دوم یادگیری: جست و جوگری

✓ در این مرحله از دانش آموزان بخواهید در گروه های کوچک (که با توجه به امکانات و شرایط در فضاهای مجازی یا حقیقی تشکیل می شود) در باره شباهت ها و تفاوت هایی که بین بناها، غذاها، پوشش و لباس، زبان یا لهجه، صنایع دستی و... محل زندگی آن ها با دیگر مناطق کشور وجود دارد را صحبت و به بحث و تبادل نظر بپردازند.

✓ بهتر است هر گروه بر روی جنبه ای از فرهنگ مادی و معنوی متمرکز و در باره آن به بحث و تبادل نظر پرداخت و نتیجه آن را با دیگر گروهها به اشتراک بگذارد.

✓ با طرح سوالات مختلف به آن ها کمک کنید خود به مفهوم فرهنگ (مادی و معنوی) و شباهت ها و تفاوت های فرهنگ بومی و ملی برسند و آن را درک کنند.

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

گام سوم:
اجرا یا خلق ایده
(بسط و گسترش
مفهوم)

✓ در این مرحله هر یک از گروه ها، با توجه به جنبه‌های از فرهنگ مادی و معنوی که بر روی آن تمرکز داشته اند و در قالب‌های مختلف هنری به خلاقیت هنری می پردازند. برای مثال اگر گروهی بر روی بناها و معماری تاریخی تمرکز داشته اند، هر یک از اعضای آن گروه می توانند به شکل فردی یا گروهی بخشی یا کل آن اثر را در قالب نقاشی، کاردستی، خاطره و قصه و... اجرا و ارائه کنند. مهمترین نکته در ارائه خلاقیت های هنری در دسترس بودن مواد، ابزار و وسایل مختلف است.

✓ علاوه بر این خلاقیت هنری میتواند با توجه ابزار و وسایل در دسترس فناورانه و دیجیتال و در قالب محتوای مختلف همچون پادکست، ویدیو، عکس، نقاشی، کاردستی و... باشد و در فضای واقعی و مجازی، ارائه و اپلود شود.

✓ در هنگام استفاده دانش آموزان از ابزارها و وسایل مختلف فناورانه و دیجیتال لازم است توجه آنها را به راه های استفاده صحیح از این ابزار جلب نماییم تا علاوه بر افزایش طول عمر این وسایل، نکات ایمنی و بهداشتی را جهت سلامت خود، شناخته و به کار رود.

گام چهارم:
ارزشیابی

✓ ارزشیابی از درس هنر به دو شکل فرایندی و پایانی صورت می گیرد. در ارزشیابی فرایندی، معلم در فرایند انجام کار و اجرای خلاقیت هنری، با نظارت مستمر بر کار دانش آموزان به آنها کمک می کند خلاقیت هنری خود را بهبود و توسعه ببخشند.

✓ ارزشیابی پایانی نیز در پایان هر فعالیت هنری و پایان هر ترم تحصیلی صورت می گیرد. این شکل از ارزشیابی نیز در قالب خود ارزیابی، همسان ارزیابی و ارزیابی توسط معلمان است.

✓ از آنجا که مهمترین نکته در ارزشیابی، کمک به دانش آموزان برای شناخت نیازها، توانایی ها و استعدادها خود است لازم است انعکاس بازخورد ها توسط هم کلاسی ها و معلمان به دانش آموزان به صورتی انجام شود که آنها با خود و نه دیگران مقایسه شود. لذا لازم است کلیه فعالیت های صورت گرفته توسط دانش آموزان در پوشه کار جمع اوری و نگهداری شود. این پوشه کار می تواند به شکل واقعی یا مجازی (بسته به شرایط و امکانات مدرسه و دانش آموزان) باشد.

✓ بازخورد های ارائه شده نیز می تواند با استفاده از پلت فرم های مختلف فضاهای مجازی که در دسترس معلمان و دانش آموزان است، صورت گیرد. بدیهی است در هر دو فضای مجازی و واقعی باید به دانش آموزان فرصت داده شود تا در باره خلاقیت های هنری خود و هم کلاسی هایشان بحث و تبادل نظر کنند.

از آنجا که یکی از اصول اساسی برنامه درسی هنر تاکید بر نکات مثبت تولیدات هنری دانش آموزان است لازم است ارائه بازخورد جهت اصلاح و تعمیق یادگیری به گونه ای باشد که بیشتر بر روی چگونگی اجرای ایده و خلق اثر تمرکز داشته باشیم تا خود ایده. این روش به آموزش غیر مستقیم چگونگی استفاده از ابزار، مواد، تکنیک ها و روش های نوین و فناورانه کمک می کند. علاوه بر این مقایسه دانش آموزان از منظر استفاده آنها از ابزار و مواد گوناگون صورت می گیرد بدون اینکه ایده های هنری آنها مورد قضاوت قرار گیرد. بنابر این همه ایده ها و کارها جالب و ارزشمند است و هر کس از منظری و با روش و ابزار خاص، ایده های خود را ارائه و بیان می کند.

ارزیابی دانش آموزان از خود و بیان احساس و نظر آنها در باره خلاقیت های مختلف هنری خودشان که در قالب رشته های مختلف هنری در طی دو ترم تحصیلی توسط دانش آموزان ثبت و ضمیمه می شود به معلمان کمک می کند که درک بهتر و وسیع تری از احساس و نظر دانش آموزان در باره فعالیت های مختلف هنری و استعدادها و توانایی های خود داشته باشند.

طراحی آموزش ترکیبی درس مطالعات اجتماعی

پایه هفتم - درس ۱۸ - قدیمی ترین سکونتگاه های ایران، موضوع درس : اهمیت موزه

روش به کارگیری

✓ ابتدا با روش سخنرانی در مورد اهمیت و جایگاه موزه توضیحاتی به دانش آموزان می دهیم ، سپس از آن ها می خواهیم که با استفاده از اطلاعات سایت موزه ایران باستان اطلاعاتی را در مورد این موزه به دست آورند .
سپس دانش آموزان را به پنج گروه تقسیم نموده و از آن ها می خواهید که هر کدام به اطلاعات موجود سلسله های باستانی ایران در سایت موزه مراجعه نموده و اطلاعات آن را ثبت نمایند. دانش آموزان را به ترتیب زیر گروه بندی نمایید :

- ۱- دوره مادها
- ۲- دوره هخامنشیان
- ۳- دوره سلوکیان
- ۴- دوره اشکانیان
- ۵- دوره ساسانیان

در نهایت دانش آموزان با ارائه یافته های خود در کلاس تفاوت های آثار باستانی دوره های تاریخی را متوجه می شوند .

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

طراحی آموزشی ترکیبی درس فارسی هشتم مقطع متوسطه، عنوان درس: دانش ادبی - کنایه

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

روش به کارگیری

✓ معلم برای یادگیری کنایه داستانی را از روی پاورپوینت برای دانش آموزان می خواند و سپس در پایان داستان سوالی را می پرسد که ذهن دانش آموزان را درگیر کند و با پرسش و پاسخ، ذهن دانش آموزان به سمت معنای کنایه برود. در این طراحی آموزشی از پاورپوینت استفاده شده است تا محتوای داستان در روبه روی دانش آموزان حاضر باشد و بتوانند در مورد جملات بحث و همفکری کنند.

✓ طرح داستان نیز بر پایه گفت و گوی دو دست شکل گرفته است که توجه نکردن آن ها به معنای کنایه جملات باعث بدفهمی و انحراف سیر داستان و گفت و گو شده است و مساله بر سر این قضیه است. داستان از این قرار است:

صدای هم همه بازی فوتبال بچه ها و شور و هیجان آن ها تا یکی دو کوچه آن طرف تر از مدرسه هم می رفت اما احمد گوشه حیاط مدرسه نشسته و غرق در تفکرات

← ادامه

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

خودش بود. علی که از دور، احمد را زیر نظر گرفته بود آهسته به سمت او آمد و در کنار او روی نیمکت نشست و از او پرسید:

- چیه؟ چرا کشتی هات غرق شده؟ چرا پکری؟
- کشتی دیگه چیه؟ من که کشتی نداشتم. وضعیت درسی‌ام یه کم شیر تو شیر شده و از این بابت نگرانم. آخه می دونی که استاد منصوری گفته دو روز دیگه آزمون می‌گیره.
- ای بابا، کی شیر ریخت رو کتابات؟ حالا عیبی نداره. من کتابمو میدم بهت تا بعد امتحان به هم برسونی. من خودم هم یه گلی به سرم می‌ریزم.
- مگه دیوونه ای؟ برای چی گل بریزی رو سرت. این همه کار دیگه هست برای سرگرم شدن
- چی می‌گی تو، منظورم این بود که یه کاریش می‌کنم. ولی چرا فکر کردی من دوست دارم سرم رو گرم کنم. همینجوری آفتاب پس کله ام می‌خوره به اندازه کافی سرم گرمه. بی‌خیال بابا، از خر شیطون پیاده شو
- خر شیطون کجا بود. من که پیش تو رو نیمکت نشستم. ای بابا. امروز چرا چپ اندر قیچی صحبت می‌کنی؟
- قیچی چیه دیگه؟ بسه به اندازه کافی گیج شدم. میرم کتابمو برات بیارم. خدانگهدار.
- خدانگهدار. دمت گرم. پس زود بیا. علف زیر پام سبز نشه ها.
- علف دیگه چیه؟

✓ جست‌وجوگری

سپس معلم از دانش‌آموزان می‌خواهد در بحث شرکت کنند و بگویند که چه عاملی باعث ایجاد بدفهمی‌ها شده بود؟

✓ توصیف و تبیین

سپس در مورد کنایه و مقصود گوینده و ... صحبت می‌کند.

✓ ارزشیابی

در نهایت از دانش‌آموزان می‌خواهد که با همین فرمان داستان را ادامه بدهند و چند کنایه دیگر که شنیده‌اند را به داستان بیفزایند.

طراحی آموزشی مبتنی بر تعلیم و تربیت گفت‌ووشنودی سیل و عوامل موثر در آن

گام دوم:
بخش افزودن

۲

✓ در شروع کلاس درس (حضور) معلم با استفاده از رسانه های مناسب در اختیار و نمایش فشرده‌ای از گزارش های ارسالی دانش‌آموزان، درباره آن‌ها با دانش‌آموزان گفت‌وگو می‌کند (حد اکثر ۱۵ دقیقه)

✓ سپس معلم با ارائه تصویری این سوال را مطرح می‌کند. جزیره ای در عرض جغرافیایی ۲۴ درجه واقع شده این جزیره را از نظر سیل خیزی بررسی کنید.

✓ سپس وارد سایت menti.com شوید و به سوال زیر پاسخ دهید:

✓ به نظر شما کدام گزینه صحیح است چرا؟

الف) دامنه شمالی به دلیل قرار گرفتن در سایه

ب) دامنه شرقی به دلیل عدم وجود پوشش گیاهی

ج) دامنه غربی بخاطر شیب زمین و قرار گرفتن کنار دریا

د) دامنه جنوبی بخاطر نفوذپذیری زیاد خاک

سپس نمودار حاصل را بررسی و عوامل موثر را با کمک دانش‌آموزان احصا می‌کنیم.

✓ سپس دانش‌آموزان در فضای سوال حضور می‌یابند و معلم با راهنمایی و طرح سوالات فردی و گروهی متنوع و جذاب، دانش‌آموزان را برای یافتن پاسخ ترغیب می‌کند. (۵۰ دقیقه)

✓ در جریان مشارکت فعال دانش‌آموزان در پیدا کردن اینکه کدام بخش سیل خیز است و کدام نیست، معلم با ارائه بازخورد های مناسب دانش‌آموزان و شادابی، نشاط و علاقه‌مندی ایشان به فعالیت را ارزیابی می‌کند.

گام اول:
بخش لنگر انداختن

۱

✓ دانش‌آموزان به روال جلسات قبل در گروه های چند نفره سازماندهی شده اند.

✓ معلم با ارسال پیام از طریق بستر فضای مجازی در اختیار (شاد) از دانش‌آموزان می‌خواهد، با همکاری یکدیگر در گروه و مراجعه به QR کد معرفی شده، پس از دیدن فیلم موضوع فیلم را پیدا و آن را نام گذاری و دریافت های خود را دسته بندی کنند.

✓ دانش‌آموزان با گفت و گو (چت) برای فیلم نام سیل و عوامل موثر در وقوع آن را انتخاب می‌کنند.

طبق روال قبل موضوعات را دسته بندی می‌کنند و عوامل موثر در سیل را ابتدا به دودسته طبیعی و

انسانی و سپس به چهار گروه زمین شناسی منطقه (جنس، نفوذپذیری و...)، هوا شناسی (بارش و...)

پوشش گیاهی و نقش انسان تقسیم می‌کنند. سپس هر گروهی با علاقه یکی از موضوعات را

انتخاب و پیرامون آن با استفاده از اینترنت و جست‌وجو اطلاعاتی کسب می‌کند و یک روز قبل

از کلاس از طریق بستر فضای مجازی در اختیار (شاد) برای معلم ارسال می‌کنند.

هدف

✓ آشنایی با ساز و کار وقوع سیل و عوامل موثر در آن

انتظار عملکردی

✓ تحلیل فیلم، نمودار و استخراج داده‌ها از آن، استدلال و نتیجه گیری در توضیح نقش هر یک در ایجاد سیل

مهارت‌ها

✓ نمودارخوانی، استدلال، کارگروهی، جست‌وجو در اینترنت، تشخیص پایگاه‌های اطلاعاتی مرتبط با موضوع مورد جست‌وجو، ضبط فیلم و اشتراک گذاری در فضای مجازی، استفاده از نرم افزار ارائه داده

ارزش‌ها

اهمیت علم در بهبود زندگی انسان و جلوگیری از خسارات مخاطرات طبیعی

اهداف و نقشه محتوایی

طراحی آموزشی

فهرست

گام چهارم یکپارچه سازی

۴

✓ از دانش آموزان خواسته می شود با آنچه در باره سیل و عوامل موثر فرا گرفته اند، طرحی برای جلوگیری از سیل در مناطق سیل خیز طراحی کنند و آن را از طریق بستر فضای مجازی در اختیار (شاد) در قالب های مختلف تصویر، گرافیک، انیمیشن، فیلم و برای معلم ارسال کنند.

گام سوم بخش به کار بستن

۳

✓ در پایان کلاس از دانش آموزان خواسته می شود در گروه های خود قرار بگیرند و با آنچه درباره ۴ دسته بندی فرا گرفته اند، و وضعیت جزیره را ارایه کرده بودند، بازبینی، اصلاح و ارایه کنند (نمایش دهند). (حد اکثر ده دقیقه)

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

طراحی آموزش درس ریاضی بر اساس چارچوب کاوشگری

درس ضرب عدد در بردار، فصل ۵، کتاب ریاضی هشتم

انتظارات

- ✓ دانش آموز بتواند یک بردار را چندبرابر کندو به صورت ترسیمی یا مختصاتی نمایش دهد
- ✓ با کمک ضرب یک عدد در بردار بتواند بردارهای ترکیبی را رسم کند

بیان مساله

۱- در فعالیت صفحه ۷۵ کتاب ریاضی هشتم یک مساله مطرح شده است که دانش آموزان باید بردار $\vec{c} = 2\vec{a} + 3\vec{b}$ را رسم کنند. این مساله توسط معلم برای دانش آموزان مطرح می شود.

۲- پیش‌بینی انفرادی: ابتدا از دانش آموزان می خواهیم فایل جئوجبرا را باز کنند (**لینک جئوجبرا**) در این فایل تعدادی بردارهای مساوی بردارهای \vec{a} و \vec{b} رسم شده است و دانش آموز میتواند بردار را در صفحه جابجا کند. صفحه کار شطرنجی است بطوری که دانش آموز بردار \vec{a} را روی صفحه تنظیم کند و مختصات آن را بتواند بنویسد.

معلم از دانش آموزان می خواهد که با کنار هم قرار دادن بردارهای \vec{a} و \vec{b} و همچنین با کمک درس جمع بردارها بردار \vec{c} را روی صفحه مختصات مشخص کند
۳- پیش‌بینی گروهی: در گروههای سه نفره از دانش آموزان می خواهد که روش پیدا کردن بردار \vec{c} را با هم مقایسه کنند و سعی کنند حداقل از سه روش متفاوت حاصل بردار را پیدا کنند این سه روش در زیر رسم شده است.

۴- انجام آزمایش، مشاهدات و تولید دانش: پس از اینکه هر گروه سه روش را روی صفحه شطرنجی (جئوجبرا) نمایش دادند معلم از گروهها می خواهد که با توجه به شکل از مختصات بردارها راهی برای پیدا کردن مختصات بردار ترکیبی پیدا کند.

۵- یافته هایش: هر دانش آموز به صورت فردی در خصوص پیدا کردن بردار ترکیبی \vec{c} به دو روش مختصاتی و ترسیمی توضیح دهد و روش کار را با مثال بنویسد معلم می تواند دانش آموزان را تشویق کند تا یافته های خود را بصورت جبری نیز نمایش دهند یعنی

$$\vec{c} = \alpha\vec{a} + \beta\vec{b}$$

$$\alpha \begin{bmatrix} x_a \\ y_a \end{bmatrix} + \beta \begin{bmatrix} x_b \\ y_b \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} \alpha x_a \\ \alpha y_a \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} \beta x_b \\ \beta y_b \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} \alpha x_a + \beta x_b \\ \alpha y_a + \beta y_b \end{bmatrix}$$

تکمیل عملکردی: با تجربه ای که دانش آموزان از کار با نرم افزار جئوجبرا پیدا کرده اند از آن‌ها خواسته می شود تا در منزل یک فایل جئوجبرا درست کنند و این بار بردارهای \vec{a} و \vec{b} را به صورت دو بردار هم اندازه افقی و عمودی در نظر بگیرند (\vec{b} و \vec{a}) بر اساس (فایل جئوجبرا) آن بردارهای ترکیبی مانند $2\vec{a}$ یا $3\vec{a}$ یا \vec{b} یا $\vec{a}=\vec{c}$ یا $\vec{b}=\vec{c}$ را بسازند و نمایش دهند. این کار در واقع یک زمینه چینی برای درس بعدی که بردارهای واحد مختصات می باشد ایجاد می کند.

هر دانش آموز می تواند فایل خود را در سامانه شاد برای معلم ارسال کند.

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

طراحی آموزش کتاب پیام های آسمان هشتم، الگوی گفت و شنودی

متوسطه اول، پایه هشتم، درس دوم

۲

مرحله دوم: افزودن

✓ در شروع کلاس درس (حضور)، معلم با توجه به متن کتاب، شروع به تبیین بخشش و گذشت خداوند از خطای بندگان می‌کند و نمونه‌هایی از عفو و گذشت الهی را با توجه به آیات و روایات بیان می‌دارد و در ادامه با اشاره به آیه ۲۲ سوره نور (ولیعفوا ولیصفحوا الا تحبون ان یغفر الله لکم...)، این نکته را مطرح می‌کند که حال که همه ما دوست داریم خدا ما را ببخشد و از خطاهای ما چشم‌پوشی کند خودمان نیز بایستی از خطای دیگران درگذریم. در این قسمت می‌توان از رمزینه صوتی قرار داده شده در صفحه ۲۰ کتاب نیز استفاده کرد و صوت آن را برای دانش‌آموزان پخش نمود.

۱

مرحله اول: لنگر انداختن

✓ دبیر از طریق سامانه شاد، از دانش‌آموزان می‌خواهد تا در قالب یک پیام صوتی کوتاه (سه دقیقه‌ای) به دو پرسش ذیل پاسخ دهند و تا قبل از زمان کلاس حضوری برای وی ارسال کنند.

۱- آیا برای آنان موقعیتی پیش آمده است که نتوانند کسی را به خاطر اشتباهش نتوانند ببخشند؟

۲- آیا مواردی پیش آمده است که از خطا و اشتباه کسی گذشته باشند؟

احساس خود را بعد از گذشت از خطای دیگران بیان کنند.

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

۳

مرحله سوم: به کار بستن

✓ سپس معلم گروه های دانش آموزی را تشکیل می دهد. مبنای شکل دهی این گروه ها باید بر اساس تجربیات و خاطراتی باشد که دانش آموزان در شاد ارسال کرده اند. یعنی در هر گروه یک یا چند نفر از کسانی که هنوز موفق به بخشش دیگران نشده اند و چند نفر از افرادی که حس خوب بخشیدن را تجربه کرده اند، حضور داشته باشند.

✓ دبیر از اعضای هر گروه که زیبایی بخشش و گذشت را چشیده اند می خواهد تا احساس خوب خود و آثار این کار را برای هم گروهی های خود توضیح دهند و در خصوص عفو و گذشت و آثار آن به گفت و گو بنشینند. در پایان گفت و گوهای گروهی، دبیر با تاکید مجدد بر آیه ۲۲ سوره نور، از دانش آموزان می خواهد برای جلب رحمت الهی و ببخشش خطاهایمان توسط خداوند، کسانی را که موجب رنجش ما شده اند ببخشیم. در این جا فرصت چند دقیقه ای به دانش آموزان می دهد تا در سکوت و آرامش برای بخشش دیگران تصمیم بگیرند و از صمیم قلب کینه و کدورت خود را کنار بگذارند.

۴

مرحله چهارم: بیرون بردن

✓ از دانش آموزان می خواهیم تا هفته بعد، آنچه در خصوص بخشش دیگران آموخته اند، در قالب یک نوشته کوتاه یا تصویر، یا شعر و حدیث آماده کنند و برای درج در سامانه شاد برای معلم خود ارسال کنند.

طراحی آموزش آداب و مهارت‌ها، گروه معارف

متوسطه اول، پایه هشتم، درس اول، عنوان: آفرینش شگفت انگیز

اهداف یادگیری

آنچه می‌خواهیم دانش‌آموزان در این درس فرا گیرند:

- ۱- دانش‌آموزان پدیده‌های اطراف خود را دقیق‌تر مشاهده کنند و شگفتی‌های آن را توصیف نمایند.
- ۲- تصادفی یا غیر تصادفی بودن وجود نظم در آن‌ها را بررسی کنند.
- ۳- دانش‌آموزان بتوانند رابطه این نظم در شگفتی‌ها، با وجود خدا را تبیین کنند.
- ۴- هدف خلقت این شگفتی‌ها را کشف و تبیین کنند.
- ۵- در کارهای گروهی مشارکت داشته باشد.
- ۶- بتواند با همسالان خود گفت و گوی منطقی داشته باشد.

مرحله اول: موضوع

✓ موضوعی که می‌خواهید دغدغه دانش‌آموزان را نسبت به آن

برانگیزید چیست؟

(مانند یک ارزش است که دانش‌آموزان پای آن می‌ایستند و متفاوت از موضوع آموزشی است)

- ۱- حقیقت طلبی و تفکر در شگفتی‌های خلقت
- ۲- درک عقلانی نسبت به وجود خدا به عنوان ناظم خلقت
- ۳- گفت و گوی منطقی در مورد هستی الهی با همسالان خود
- ۴- کارگروهی حول محور کتاب درسی

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

✓ چگونه این کار را انجام می دهید؟ چگونه دانش آموزان را نسبت به آن موضوع دغدغه مند می کنید؟

به بچه ها می گوئیم که قراره یک نمایشگاه مجازی در کانال شاد مدرسه برگزار کنیم. اینگونه که دانش آموزان به صورت گروهی پدیده ای شگفت انگیز را به سلیقه خود انتخاب کنند و با کارگروهی درباره آن تحقیق و بحث و گفت و گو کنند و جنبه شگفت آور بودن آن و ارتباط یا عدم ارتباط با سازنده، خالق، ناظم، پدید آور و ... را در قالبی دلخواه از نوع کلیپ، عکس نوشته، اسلاید، فایل pdf، پادکست، فایل صوتی معمولی، مقاله، اینفوگرافیک و ... توصیف و تبیین نمایند.

با هماهنگی مدیر مدرسه و اطلاع رسانی، برپایی این نمایشگاه مجازی را به اولیای دانش آموزان اعلام می کنیم تا همه در موعد مقرر تولیدات فرزندان خود را در این نمایشگاه مجازی مشاهده کنند.

در کلاس درس بعد از بحث گروهی و همفکری بچه ها درباره آثار نمایش داده شده، با روش محاکم قضایی درباره هدف خلقت بحث و گفت و گو می شود.

✓ دانش آموزان خود را در چه جایگاهی می بینند؟ (از جنس بودن و نه

عمل کردن و یا داشتن)

۱- یک اندیشه ورز برای تفکر و بحث

۲- کاشف شگفتی های اطراف خود

۳- یک شخصی که می تواند اعتقاد دینی خود (وجود خالق) را به بحث و گفت و گو بگذارد، و با دلیل عقلانی از عقیده خود در گفت و گو با دیگران دفاع کند.

۴- یک فردی که می تواند با دیگران در کارگروهی (برپایی نمایشگاه) مشارکت کند.

✓ چگونه میان آن دغدغه و موضوع آموزشی ارتباط برقرار می‌کنید؟
به عبارت دیگر، در «زمینه»، چه محدودیت‌ها و چه فرصت‌هایی قرار می‌دهید تا دانش‌آموزان را به سمت موضوع یادگیری (با جزئیاتش) هدایت کند؟

۱- باید در نظر داشت که دغدغه‌های دانش‌آموزان متفاوت است به همین خاطر با توجه به ارزش‌هایی که ذکر شد می‌توان دانش‌آموزان را در مسیر یادگیری هدایت نمود.

۲- وقتی ایده برپایی نمایشگاه پیشنهاد می‌شود و برگزاری آن به دانش‌آموزان محول می‌شود، ایشان احساس می‌کنند که کار برای خودشان است و فقط مخاطب و شنونده نیستند و از طرفی برای نشان دادن توانایی خود به خودشان، دوستان، معلمان و خانواده برای جمع‌آوری آثاری که از آن‌ها خواسته شده تلاش می‌کنند.

۳- از طرفی دانش‌آموزان خودشان را در مقام یک کاشف می‌بینند. چون با علاقه خود به دنبال پدیده‌های جذاب می‌روند و شگفتی موجود در آن را

با دقت مشاهده (کشف) می‌کنند و آن را برای اعضای گروه تبیین کرده و آن را در یکی از قالب‌های دلخواه گروه برای نمایش، معرفی می‌کنند.
۴- اگر گروهی از بچه‌ها یکی از اعضای بدن انسان را به عنوان پدیده برای کشف و بررسی و توصیف شگفتی آن انتخاب کنند، آنگاه خود را به عنوان یک انسان به مثابه یک پدیده شگفت‌انگیز در نظر خواهند گرفت.

۵- در بخش بحث کلاسی و روش محاکمه قضایی، دانش‌آموزانی که در گروه مدافعان وجود ناظم و خالق هستند به عنوان فردی عقلانی سعی در نقد نظرات مخالف اعتقاد خود هستند، که این امر موجب تعمیق دانسته‌های پیشین و بر طرف کردن نقایص اعتقادی شان خواهد شد.
همچنین در روش محاکم قضایی اعضای هر دو گروه متقابل، خود را در مقام یک انسان دارای فکر می‌داند و نظر طرف مقابل را نقد خواهد کرد.
این ارزش هم هر دو طرف را نسبت به موضوع دغدغه مند خواهد نمود و سبب خواهد شد که موضوع مورد نظر به خوبی تحلیل شود و فهم عمیق‌تری نسبت به گذشته حاصل خواهد شد.

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

۲

مرحله دوم (به کار بستن) راهبرد

✓ از چه ابزارهای فناوری اطلاعات بهره خواهید برد؟

- ۱- شبکه شاد به مثابه شبکه ای امن برای فعالیت دانش‌آموزی (بارگذاری آثار و برپایی نمایشگاه مجازی، اطلاع‌رسانی، گرفتن بازخورد از اولیا)
- ۲- نرم‌افزارهای تولید کلیپ، پادکست، طراحی پوستر و ... (برای تولید محتوی و نمایش پژوهش توسط دانش‌آموزان)

✓ گام‌ها و مسیر کلانی که فکر می‌کنید آموزش خود را پیش

خواهید برد را بیان کنید.

- ۱- مطرح کردن برگزاری نمایشگاه مجازی در شبکه شاد
- ۲- توجیه دانش‌آموزان و بیان موضوع، روش کار و زمانبندی نمایشگاه
- ۳- هماهنگی با مدیر مدرسه
- ۴- اطلاع‌رسانی به اولیاء
- ۵- اجرای روش محاکم قضایی در کلاس بعد از برگزاری نمایشگاه
- ۶- جمع بندی و نتیجه‌گیری

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

۳

مرحله سوم

✓ دانش‌ها و مهارت‌های سطح بالایی که انتظار دارید یک دانش‌آموز

آن‌ها را در این درس کسب کند، بیان کنید.

۱- مشاهده دقیق‌تر پدیده‌ای اطراف خود

۲- توانایی توصیف و تبیین مشاهدات

۳- مهارت خوب شنیدن

۴- مهارت نقد دیدگاه مقابل

۵- مهارت کار گروهی

۶- ارائه کار گروه خود در قالب‌های گوناگونی از ابزارهای فناوری

اطلاعات

✓ چگونه سناریوی شما آن دانش‌ها و مهارت‌ها را پوشش خواهد داد؟

۱- چون بچه‌ها با علاقه خودشان پدیده‌ای را برای توصیف شگفتی

آن انتخاب می‌کنند و نیز هدفشان ارائه آن در نمایشگاه برای نشان دادن

توان خود می‌باشد، دقیق‌تر از گذشته به مشاهده آن می‌پردازند.

۲- در بخش بحث اولیه در گروه و نیز ارائه نتیجه پژوهش گروهی

در نمایشگاه و نیز بیان نظر خود یا دفاع از اثر خود در کلاس، دانش‌آموزان

باید نتیجه کار خودشان را توصیف و تبیین کنند، لذا این توانایی در آن‌ها

تقویت می‌شود.

۳- دانش‌آموزان در کار گروهی که انجام می‌دهند و نیز در کلاس

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

۴

مرحله چهارم: ارزیابی

✓ چگونه یادگیری دانش‌آموزان را می‌سنجید؟

در زمینه ارزشیابی بهترین کار جمع بین ارزشیابی فرآیندی و ارزشیابی پایانی است. اما در اینجا از مدل ارزشیابی پایانی استفاده می‌کنیم. بر این پایه تکالیفی را برای دانش‌آموزان مشخص می‌کنیم که بیرون محیط رسمی مدرسه انجام دهند. در عین حال ماهیت این تکالیف بر کار جمعی و گروهی، گفت و گو محور، در زمینه پایه‌های بنیادین اندیشه و تفکر دینی، در فضای مجازی تاکید دارد. انجام این تکالیف در محیط غیررسمی آموزشی قابلیت نشان دادن کم و کیف یادگیری اهدافی است که برای این طراحی آموزشی در نظر گرفته شد.

۱- با همفکری دانش‌آموزان، مساله‌ای که ذهنیت آن‌ها را به خود

که با روش محاکم قضایی برگزار می‌شود، نظرات مخالف را می‌شنوند و با استمرار این روش‌ها، مهارت خوب شنیدن در آن‌ها تقویت خواهد شد.

۴- در حین بحث‌های گروهی و کلاسی، در مقام مواجهه با نظرهایی که به نظرشان اشتباه است و بیان اشکالات آن، مهارت نقد دیدگاه مقابل در ایشان تقویت خواهد شد.

۵- انتخاب یک پدیده و بحث و گفت‌وگو برای توصیف و تبیین آن و تقسیم کار برای تولید محتوایی برای ارائه نتیجه کار گروه در کارگاه، همه به صورت گروهی صورت می‌پذیرد که مهارت کار گروهی رادر ایشان تقویت می‌نماید.

برای ارائه نتیجه کار گروه، یکی از ابزارهای فناورانه برای تولید محتوا نیاز است که مهارت استفاده از آن ابزار در حین کار فراگرفته می‌شود.

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

برنامه الف (Plan A)

اینکه در طی چند هفته ی اجرای فرایند یادگیری، چه کارهایی توسط شما و دانش آموزان تان در فضای حضوری و مجازی انجام خواهد شد را به صورت تخمینی بیان کنید:

جلسه اول:

- ۱- بیان مقدماتی در رابطه با درس آفرینش شگفت انگیز و توضیح برخی مفاهیم
 - ۲- مطرح کردن برگزاری نمایشگاه و توجه بچه ها
 - ۳- گروه بندی
- ۵ روز:
- برای فعالیت گروهی و تولید محتوا برای ارائه در نمایشگاه
- ۲ روز :
- برگزاری نمایشگاه مجازی

جلسه دوم:

- ۱- ارزیابی نمایشگاه با روش بحث گروهی
- ۲- تبیین هدف خلقت با روش محاکم قضایی

جلب کرده است را انتخاب می کنیم.

۲- از آن پس دانش آموزان را به چند گروه تقسیم می کنیم.

۳- کاربرگ هایی که از پیش طراحی شده اند، جهت ارائه گزارش عملکرد به دانش آموزان تحویل می دهید.

۴- از همه گروه ها می خواهیم در محیط مجازی مشترک و امن تکالیف خود را انجام دهند.

۵- همه گروه ها پس از آنکه گفت و گو پیرامون مساله مرکزی را انجام دادند، گزارش کار خود را ثبت می کنند و به معلم می رسانند.

۶- معلم جمع بندی خود را نسبت به تکلیف انجام شده (گفت و گو و نتایج آن) به دانش آموزان ارائه می کند و نقاط قوت و ضعف هر یک از گروه ها را برای آن ها تبیین می کند.

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

برنامه ب (Plan B)

اگر این راهبرد جواب نداد، چه راهبرد جایگزینی پیشنهاد می کنید؟

ان شاء الله جواب می دهد

ولی اگر جواب نداد

با روش هایی مثل اجرای بازی های کلاسی (طراحی چند فعالیت برای کشف شگفتی های خلقت و تبیین ارتباط با ناظم مانند حل مکعب روبیک با چشمان بسته، مرتب کردن کارت کلمات ابیات شعر با تاس و ... می توان از علاقه بچه ها برای بازی کلاسی استفاده نمود)

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

طراحی آموزش آمادگی دفاعی با رویکرد آموزش ترکیبی (پیشنهادی - غیر قابل استناد)

کتاب آمادگی دفاعی پایه نهم، درس انقلاب اسلامی، دوجلسه آموزشی

آموزش ترکیبی

این طرح درس همانند طرح درس های مرسوم بوده با این تفاوت که در طراحی ها به جنبه های آموزش ترکیبی و بهره گیری از امکانات دیجیتال به عنوان یک تجربه جدید به ویژه تجارب پسا کرونایی عنایت بیشتری به عمل می آید. به عبارتی به طرح درس های مرسوم که معلمان عزیز با آن آشنا بوده یک پیوست شایستگی های دیجیتال ضمیمه می شود

هدف کلی

آشنایی دانش آموزان با انقلاب اسلامی و ایجاد احساس مسئولیت نسبت به حفظ و دفاع از دستاوردهای آن

اهداف جزئی

- ✓ با استفاده از مدل برنامه درسی مربوط به عناصر تعقل ، ایمان، علم، عمل و اخلاق و در عرصه های خدا ، خود ، خلق و خلقت و با عنایت به طبقه بندی بلوم ، انتظارات عملکردی در مورد انقلاب و دستاوردهای آن در دانش آموزان طراحی می گردد مانند:
- ۱- نسبت به مفهوم انقلاب بیندیشد
- ۲- به علل انقلاب اسلامی و دشمنی استکبار پی ببرد .
- ۳- ریشه انقلاب اسلامی را تجزیه و تحلیل نماید.
- ۴- دستاوردهای انقلاب اسلامی را بیان نماید.
- ۵- به اهداف انقلاب ایمان داشته باشد .
- ۶- در تبیین اهداف انقلاب اهتمام نماید.
- ۷- زمینه سازی برای ظهور امام عصر عج را در استحکام هویت و تلاش انقلابی بدانند.

پیش دانسته ها و ارزشیابی از رفتار های ورودی

در این بخش می توان از کلیپ، اطلاع نگاشت (اینفوگرافیک)، پاورپوینت و... برای ارائه پیش دانسته ها استفاده نمود. همچنین از نرم افزارهای مانند منتی متریا کاهور استفاده کرد.

رویکرد آموزشی

✓ اکتشافی

اهداف و نقشه محتوایی

طراحی آموزشی

فهرست

ارائه درس

- در ارائه درس به نقش معلم و یادگیرنده توأمان توجه شود
- معلم به زمینه سازی موضوع بازنگری فردی واجتماعی دانش آموز توجه می نماید .
- معلم به زمینه سازی جهت عمق بخشی به مطالب اهتمام می نماید .
- معلم به زمینه سازی جهت انسجام درونی مطالب توجه می کند .
- معلم به زمینه سازی جهت اتصال مطالب به موضوعات بیرونی عنایت می نماید.
- دانش آموز با معلم همکاری می نماید .
- دانش آموز در فعالیت ها مشارکت می کند.
- دانش آموز در مباحث ورود جدی دارد .
- دانش آموز سوالات خود را مطرح می نماید .
- برای وصول به این نقش ها چه برای معلم و چه برای دانش آموزان استفاده از امکانات و ابزار دیجیتال بسیار راه گشاست مانند استفاده از رمزینه های سریع پاسخ، ارائه جست و جوی های اینترنتی، استفاده از انیمیشن ، فیلم ، پادکست و...
- برای نمونه معلم می تواند به استفاده از کتاب یا فایل رصد چهل ساله یه همراه دانش آموزان به وسیله لینک های هر مورد وارد سایت موسسه های ارزیابی جهانی شده نسبت به عمق بخشی دستاوردها و پیشرفت های انقلاب اسلامی در دانش آموزان اهتمام نماید.

تکالیف، فعالیت های تکمیلی

- همچنین معلم با هدایت و سازماندهی دانش آموزان تکالیف خواسته شده را در قالب استفاده از امکانات و ابزارها و رسانه های دیجیتال دریافت نماید . مثلا تهیه فیلمی از مصاحبه با افراد انقلابی با موضوع مبارزه با استبداد و استکبار و سپس رایش ها را با استفاده از نرم افزارهایی چون پریمیر، فتوشاپ ، کورل و... تدوین نموده و در کلاس ارائه نمایند .

ارزشیابی

می توان در ارزشیابی علاوه بر توجه به ارزشیابی مفهومی و عملکردی، به روش ارائه مطالب در قالب دیجیتال هم اشاره داشت به عنوان مثال: ضمن بیان دستاورد های انقلاب اسلامی بیان کنید که از چه روش دیجیتالی برای ارائه آن به دانش آموزان می توان استفاده کرد مراحل اجرای روش خود را توضیح دهید. (پاسخ قسمت دوم سوال می تواند اختیاری همراه با نمره باشد)

همچنین معلم می تواند از نرم افزارهایی مانند منتی متریا کاهور استفاده نماید.

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

طراحی آموزشی درس زبان انگلیسی - روش گفت و شنودی

موضوع درس: پایه نهم - درس ۳ - بخش تمرین های درس جشنواره ها و مراسم

- ✓ به فراگیری درباره مراسم ملل و اقوام دیگر ترغیب می شود و توانایی برقراری مکالمه های کوتاه درباره آن ها را حاصل می کند.
- ✓ برای یادگیری بخش های آهنگ زبان، گرامر و همچنین ایفای نقش انتهای درس آماده می شود.

هدف

- آشنایی و توانایی کاربرد ساختار دستوری زمان حال ساده در قالب گفت و گوی کوتاه با توجه به مضمون و واژگان درس

اهداف خرد

- ✓ دانش آموز پس از طی مراحل در نظر گرفته شده:
- ✓ با مراسم و آیین های نوروزی به عنوان بخشی از گنجینه فرهنگی ایرانی - اسلامی خود به زبان انگلیسی آشنا می شود.
- ✓ مفهوم سوال و جواب های موجود در تمرین های ۱ و ۲ را می فهمد و با آن ارتباط برقرار می کند.
- ✓ سوال و جواب های موجود در کتاب را به راحتی اجرا می کند.
- ✓ با توجه به مضمون حاکم بر قسمت تمرین های ۱ و ۲ و واژگان مرتبط (مراسم سال نو) با سوال و جواب هایی شبیه به موجود در کتاب، مکالمه خود را می سازد.

گام اول بازکاری و لنگر انداختن

۱

- ✓ کلیپی درباره فعالیت های روزانه (پیش دانسته های مربوط به پایه هشتم) در شاد برای گروه کلاسی ارسال می شود و دانش آموزان آن را می بینند.
- ✓ همه دانش آموزان خود را برای صحبت درباره فعالیت های روزانه و هفتگی خود آماده می کنند.

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

۲

گام دوم
درون داده با افزودن

- ✓ **طرح چند سوال کلی همراه با تصویر (که مرتبط با کلیبی است که در مرحله بعد پخش خواهد شد.)**
- پخش کلیپ که مربوط به مراسم سال نو است (پیش دانسته دانش‌آموزان در این قسمت، بخشی از واژگان مربوط به جشنواره‌ها و مراسم، و نیز موضوع و محتوای مکالمه درس است. همچنین ساختار دستوری درس از پایه هشتم با موضوع فعالیت‌های من جزء دانش کاربردی دانش‌آموزان است که با کلیپ قبلی و فعالیت مرتبط به آن، فعال شده است)
- ✓ **توضیح:** کلیپ دوم طوری تهیه شده است که با استفاده از واژگانی که از قبل آموزش داده شده‌اند، بخش اعظم مطالب بخش تمرین را دربر می‌گیرد.
- ✓ هنگام پخش، دانش‌آموزان به آن توجه نموده و اطلاعات لازم را به طور مفهومی استخراج می‌کنند (می‌توانند در صورت لزوم نکته بردارند).
- ✓ پس از پخش، درباره کلیپ سوالات اولیه و همچنین سوالات دیگری مطرح می‌شوند و دانش‌آموزان پاسخ‌هایشان را با کلاس به اشتراک می‌گذارند (برخی سوالات باز پاسخ هستند).
- ✓ در مرحله بعد، دانش‌آموزان به کتاب هدایت می‌شوند و در گروه‌های خود به مدت ۲ دقیقه برای قسمت اول درباره سوال و جواب‌ها همفکری می‌کنند.
- ✓ فایل صوتی قسمت اول پخش می‌شود (و در صورت لزوم اشکالات بر طرف و فایل صوتی تکرار می‌شود)
- ✓ دانش‌آموزان به طور ۲ گروه بزرگ سوال و جواب‌ها را تکرار می‌کنند و سپس دو گروه تغییر نقش می‌دهد (همه دانش‌آموزان به این صورت یکبار سوال کرده‌اند و یکبار پاسخ‌داده‌اند)
- ✓ سپس گروه‌های ۲ نفره این اجرا را انجام می‌دهد.
- ✓ همین مراحل برای تمرین ۲ هم اتفاق می‌افتد.

۳

گام سوم
اجرا و کاربرد

- ✓ دانش‌آموزان در گروه‌های ۲ نفره، با ترکیب حداقل دو سوال و جواب مکالمه‌های کوتاه و معنادار خود را می‌سازند به گونه‌ای که هر کدامشان هم در سوال کردن و هم در پاسخ دادن نقش داشته باشند.

۴

گام چهارم
یکپارچه‌سازی و به بیرون بردن

- ✓ به علت خصوصیت این بخش از درس، تکلیف انفرادی برای این قسمت در نظر گرفته نمی‌شود. دانش‌آموزان یکی از این تکالیف را می‌توانند انجام دهند:
- ✓ در گروه‌های دو نفره درباره آدابی که خود و خانواده‌شان درباره مراسم ملی یا بومی خود انجام می‌دهند مکالمه‌های کوتاهی (صوتی یا فیلم کوتاه) تهیه کنند و به گروه شاد ارسال کنند.
- ✓ پس از تحقیق درباره آداب یک کشور، در گروه‌های دو نفره، درباره اش مکالمه‌های کوتاهی تهیه کنند و به گروه شاد ارسال نمایند.
- ✓ با نرم افزارهای موجود و در دسترس درباره مراسم و آداب منطقه محل زندگی خود تولید محتوا کنند.

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

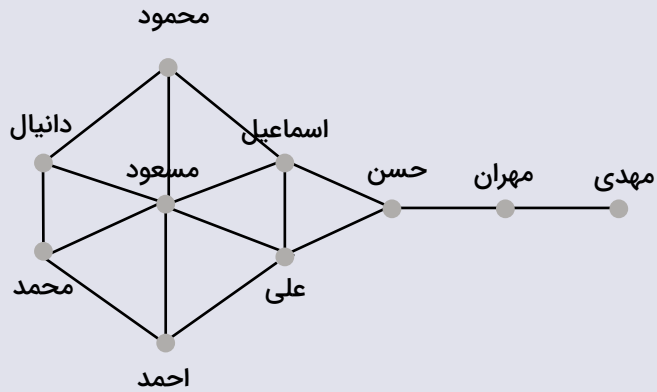
فهرست

فصل چهارم

ارزشیابی و آموزش ترکیبی

ارزشیابی و آموزش ترکیبی

مقدمه: چرا باید به سمت ارزشیابی الکترونیکی حرکت کرد؟

ارزشیابی یکی از عناصر کلیدی برنامه‌درسی است که در حالت الکترونیکی با تنوع و فرصت‌های بیشتری روبه‌روست. ارزشیابی الکترونیکی (assessment/evaluation) یک فرایند نظام‌مند از مستندسازی فعالیت‌های یادگیری است تا دانش‌نگرش-مهارت دانش‌آموز و معلم بهبود یا ارتقا یابد. اما، اصلی‌ترین پرسش این است که در حالت الکترونیکی، چه چیزی را باید ارزشیابی کرد؟ و چرا راهبردهای ارزشیابی در حالت الکترونیکی متفاوت از حالت غیرالکترونیکی می‌شوند؟ برای پاسخ به این پرسش بنیادین، ابتدا باید بر سر تعریف «یادگیری» در زمان کنونی توافق کرد. یادگیری مطابق نظریه ارتباط‌گرایی به معنای ساخت و رشد شبکه‌هاست. یادگیرندگانی که الزاماً همگون نیستند و با منابع متنوعی برای یادگیری در وب دسترسی دارند. از این رو، برای ارزشیابی عملکرد دانش‌آموزان باید شبکه‌ها را تحلیل کرد. **به‌عنوان مثال، شبکه زیر را ببینید.**

از طریق ترسیم و تحلیل شبکه‌های فوق، دانش‌آموزان مؤثر در کلاس تعیین شده و به‌عنوان یک گره ارتباطی قوی می‌توانند منبع یادگیری هم‌تایان باشند. بنابراین، میزان رشد شبکه مبنای ارزشیابی قرار خواهد گرفت. در نتیجه، دسترسی بومیان دیجیتال به گره‌های اطلاعاتی و ارتباطی، معنا و چگونگی یادگیری را تغییر داده است. از این رو، روش‌های ارزشیابی نیز متفاوت خواهد بود.

اما مطالب فوق به این معنا نیست که نظریه‌های دیگر را در ارزشیابی الکترونیکی نادیده بگیریم. به‌عنوان مثال، مطابق نظریه رفتارگرایی، باید از آزمونک‌های الکترونیکی ساده به پیچیده در طول دوره آموزشی استفاده کرد یا براساس نظریه شناخت‌گرایی، مطلوب

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

است که سطوح شناختی پیشرفته مانند خلاقیت در ارزشیابی لحاظ شوند. ضمناً، لازم است تفاوت‌های فردی در ابزارهای ارزشیابی در نظر گرفته شود. یا مطابق نظریه سازنده‌گرایی، مطلوب است که دانش‌آموزان در طراحی و اجرای ارزشیابی درگیر شوند؛ کارپوشه دیجیتال مثال خوبی در این باره است. در نتیجه، تبعیت از نظریه‌های یادگیری در امر ارزشیابی الکترونیکی حائز اهمیت است. به‌عنوان جمع‌بندی، نظریه‌های یادگیری، تعیین‌کننده ماهیت یادگیری و به تبع آن ماهیت ارزشیابی هستند.

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

ارزشیابی، تحلیل شواهد یادگیری، و بازخورد و برنامه‌ریزی سه شایستگی مهم برای معلمان در ارزشیابی الکترونیکی است.

در حالت غیرالکترونیکی، معلم ممکن است به صورت پرسش و پاسخ شفاهی یا با آزمون مداد-کاغذی میزان تأثیرگذاری روش آموزش و میزان پیشرفت دانش‌آموزان را اندازه‌گیری کند. با توجه به محدودیت زمانی و تعداد زیاد دانش‌آموزان ممکن است امکان بازخورد فرد-فرد و مستمر به آن‌ها فراهم نباشد.

معلم می‌تواند از ابزارهای فناورانه برای حل مشکلات مذکور در ارزشیابی استفاده کند. طیف این ابزارها و امکانات الکترونیکی گسترده و متنوع است. به‌عنوان مثال، معلم قصد دارد برای اطمینان از یادگیری و ادامه برنامه آموزشی، چندین بار میزان یادگیری دانش‌آموزان را اندازه‌گیری کند (ارزشیابی برای یادگیری).

برای تحقق این منظور نرم‌افزارهای مختلفی می‌تواند به کمک معلم بیاید که یک نمونه از چنین نرم‌افزارهایی، نرم‌افزار mentimeter است. البته شایان ذکر است که برخی نمونه‌های داخلی و بومی‌سازی‌شده برای این نرم‌افزار هم وجود دارد اما ضروری است

چیستی ارزشیابی الکترونیکی

ارزشیابی الکترونیکی یا غیرالکترونیکی به چند منظور مورد استفاده قرار می‌گیرد:

- ✓ ارزشیابی عملکرد دانش‌آموز،
- ✓ بهبود روش‌های تدریس معلم،
- ✓ ارائه بازخورد به دانش‌آموز،
- ✓ خود ارزیابی،
- ✓ نمایش میزان پیشرفت یادگیری.

بنابراین، ارزشیابی الکترونیکی و غیرالکترونیکی از حیث هدف یکسان هستند. ضمناً، نقطه مقابل ارزشیابی الکترونیکی، ارزشیابی حضوری یا سنتی نیست. چون ارزشیابی الکترونیکی هم به صورت برخط و هم به صورت حضوری قابل انجام است. از طرفی دیگر، ممکن است یک معلم صرفاً برگه آزمون را اسکن کرده و به صورت دیجیتال منتشر کند. به‌عنوان جمع‌بندی، تسلط بر راهبردهای

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

دانش بنیان تولید و در اختیار مخاطبان قرار گیرد. در ادامه برخی از این نرم‌افزارها جهت آشنایی شما همکاران گرامی به همراه آدرس اینترنتی دسترسی به آن‌ها آورده شده است.

که وزارت آموزش و پرورش با همکاری نهادها و مجموعه‌های توانمند داخلی نسبت به بومی‌سازی کامل چنین نرم‌افزارهایی اقدام نموده و آن‌ها را در دسترس مخاطبان به ویژه معلمان کشورمان قرار دهد. در نرم‌افزار mentimeter امکان طرح هر گونه ارزشیابی (باز پاسخ، چندگزینه‌ای و ...) و تحلیل آنی پاسخ‌ها امکان‌پذیر است. از این طریق معلم می‌تواند ضمن مدیریت زمان کلاس و حفظ مشارکت فعال دانش‌آموزان، از میزان دانسته‌های آن‌ها اطمینان حاصل کند. دانش‌آموز نیز از با اطمینان از میزان دانسته‌های خود، احساس رضایتمندی بیشتری خواهد داشت.

در سطح جهانی، نرم‌افزارهای مشابه دیگری نیز برای تحقق این هدف وجود دارد؛ نرم‌افزارهایی مانند AhaSlide، Slido و Kahoot. همه این ابزارها، دریافت بازخورد مستمر و ارزشیابی تکوینی را تسهیل می‌کنند. البته با توجه به اینکه این نرم‌افزارها غیر بومی هستند و برای کشور ما متناسب‌سازی نشده اند ضرورت دارد نسخه‌های مناسب‌سازی شده آن‌ها توسط نهادهای ذی‌ربط و با کمک از توان مجموعه‌های توانمند داخلی به خصوص مجموعه‌های

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

برخی ابزارهای ارزشیابی الکترونیکی			
ردیف	نام ابزار	لینک دسترسی	آزمون ساز
۱	ClassMaker	https://www.ClassMaker.com	آزمون ساز
۲	Floop	https://Floopedu.com	بازخورد
۳	Scroative	https://www.Scroative.com	ارزشیابی همزمان
۴	EdPuzzle	https://EdPuzzle.com	ارزشیابی همزمان
۵	Kahoot	https://Kahoot.com	ارزشیابی تراکمی بازی گونه
۶	Plickers	https://get.Plickers.com	ارزشیابی تکوینی
۷	SeeSaw	https://web.SeeSaw.me	تجزیه و تحلیل شواهد یادگیری

اهداف
و نقشه
محتوایی

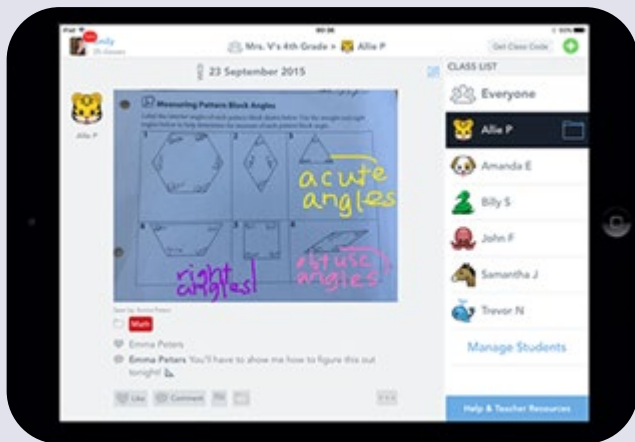

طراحی
آموزشی

فهرست

برقرار نیست. به عنوان مثال، از طریق نرم افزار seesaw، همه ذی‌ربطان بویژه معلم-دانش‌آموز-والدین-مدیر می‌توانند به ارزشیابی فرایندهای یادگیری بپردازند و عملکرد دانش‌آموز را به صورت آنی مشاهده کنند.

نمایی از نرم‌افزار SeeSaw

ارزشیابی تکوینی الکترونیکی

در ارزشیابی تکوینی، ردیابی مستمر میزان پیشرفت دانش‌آموز مدنظر است تا بازخوردهای اصلاحی ارائه شود. در شرایط غیرالکترونیکی، معلم از آزمون‌های مستمر حضوری (از جمله پرسش و پاسخ کلاسی، آزمون مداد-کاغذی) استفاده می‌کند. به طوری که همه دانش‌آموزان در یک زمان مشخص در این آزمون‌ها شرکت می‌کنند. اما، ارزشیابی تکوینی الکترونیکی اغلب به صورت ناهم‌زمان انجام می‌شود و نیازی نیست همه دانش‌آموزان در زمان یکسانی فعالیت‌های تعیین‌شده را انجام دهند. بنابراین، متناسب با شرایط و ترجیحات زمانی خود مورد ارزشیابی قرار می‌گیرند. مهم‌تر آن که دانش‌آموز مسئولیت یادگیری خود را برعهده می‌گیرد و عدالت آموزشی به شیوه بهتری برقرار خواهد شد (فراهم کردن فرصت‌های ارزشیابی متنوع برای یادگیرندگان با نیازهای متنوع). شواهد یادگیری نیز به صورت آنی برای معلم تحلیل می‌شود.

کارپوشه دیجیتال یا e-portfolio یک ابزار فناورانه برای ارزشیابی تکوینی است که به خوبی رویکرد «سنجش در خدمت یادگیری» را تحقق بخشیده است. معلم در کارپوشه غیرالکترونیکی با انبوهی از فعالیت‌ها روبه‌روست اما در حالت الکترونیکی این انباشتگی

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

ارزشیابی تراکمی الکترونیکی

تشخیص هویت دانش‌آموز یک نگرانی اصلی برای معلم در ارزشیابی تراکمی به صورت الکترونیکی است. برای حل این مسئله می‌توان از ویدئوهای تعاملی، ارائه غیرهم‌زمان، بازی‌های آموزشی، و تکنیک پرسشگری سقراط استفاده کرد. البته امکان ترکیب همه این روش‌ها نیز وجود دارد. به عنوان مثال، معلم از دانش‌آموزان بخواهد از میان موضوعات مختلف یک مورد را انتخاب کنند. سپس، یک ویدئوی مناسب با ارائه خود از آن آماده کنند. مزیت اصلی کنفرانس مجازی غیرهم‌زمان این است که والدین نمی‌توانند مداخله کنند و تصویری واضح از دانش و مهارت‌های دانش‌آموز را می‌توان دریافت کرد. در گام سوم، با طرح پرسش‌های تأملی (چرا، چگونه، حالا که چی)، ویدئوی خود را تعاملی کنند. برای تعاملی کردن ویدئوها می‌توانند از طریق

<https://h5p.org>

اقدام کنند. بنابراین، هویت دانش‌آموز در ویدئو مشخص است،

با تدریس محتوای انتخابی به همتایان خود، یادگیری خود را نیز تقویت می‌کند، پرسشگری خود را پرورش می‌دهد، و ویدئو تولید شده را با آن پرسش‌ها تعاملی می‌کند. اما این نکته را باید در نظر داشت که معلم نباید اخلاق مجازی را نقض کند و استفاده دیگری از ویدئوهای دانش‌آموزی بدون رعایت حقوق ایشان داشته باشد.

یکی دیگر از ابزارهای تعاملی نمودن محتوا برای نمایش دانسته‌های دانش‌آموزان، <https://genial.ly> است که تصاویر و اینفوگرافیک‌ها را می‌توان از طریق آن تعاملی کرد. به عنوان مثال، معلم علوم تجربی می‌تواند یک تصویر از یک گیاه را با گوشی خود تهیه کند یا از اینترنت دریافت نماید. سپس، از دانش‌آموزان بخواهد تا هر آنچه در مورد رشد گیاهان آموخته‌اند را بر آن تصویر به صورت تک یا چندرسانه‌ای در genially تعاملی کنند.

ارزشیابی توصیفی الکترونیکی

برای ارزشیابی توصیفی می‌توان از تکالیف مهارت‌محور، پروژه‌های

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

کوتاه‌مدت، واقعه‌نگاری، و کارپوشه دیجیتال استفاده کرد. به‌عنوان مثال، در تکالیف مهارت‌محور، معلم ابتدا مباحث نظری را به‌صورت آنلاین آموزش می‌دهد. سپس، می‌تواند از دانش‌آموزان بخواهد تا مصادیق عملی در دنیای واقعی را به کمک والدین بیابند و از آن گزارش ویدئویی تهیه کنند. یک مثال دقیق این است که معلم پس از تدریس بحث مساحت در ریاضی، از دانش‌آموزان می‌خواهد تا مساحت یکی از اتاق‌های منزل خود را محاسبه و ثبت نماید. یک مثال برای پروژه‌های کوتاه‌مدت نیز این است که پس از تدریس اجزای گیاهان در درس علوم تجربی، معلم از دانش‌آموز بخواهد تا یک لوبیا به‌کارند و مراحل رشد آن را کنترل و ثبت نمایند. از طریق نرم‌افزارهای مبتنی بر فناوری واقعیت افزوده نیز می‌توان گونه‌های نادر جانوری را به‌صورت مجازی در باغچه مدرسه پرورش داد.

ارزشیابی نتیجه‌محور الکترونیکی

ارزشیابی نتیجه‌محور برای دانش‌آموزان دوره متوسطه اول و دوم به‌صورت الکترونیکی از طریق نرم‌افزارهای آزمون‌ساز اجرا

می‌گردد. توزیع سوالات می‌تواند به‌هم‌ریخته و از دانش‌آموزی به دانش‌آموز دیگر متفاوت باشد. ارتباط هم‌زمان صوتی و تصویری و شبیه‌سازی‌ها نیز برای ارزشیابی نتیجه‌محور الکترونیکی مناسب هستند. بنابراین، به‌صورت هم‌زمان و غیرهم‌زمان قابل تفکیک می‌باشد. هم‌زمان مانند وینار، مباحثه گروهی. غیرهم‌زمان مانند وبلاگ، ویکی، کارپوشه دیجیتال.

برای ارزشیابی سطوح پایین شناختی دانش‌آموزان مانند درک و فهم می‌توان از طریق سامانه شاد هم اقدام کرد. به این معنا که بلافاصله پس از آموزش یک مبحث، از ابزار نظرسنجی استفاده کرد تا دانش‌آموزان بتوانند گزینه‌ها را انتخاب کنند.

چگونگی کاهش تقلب در ارزشیابی الکترونیکی

یکی از دغدغه‌های معلمان و نظام‌های آموزشی جهان امکان تقلب و مخدوش شدن نتیجه آزمون‌هاست که هم در آزمون‌های حضوری و سنتی و هم آزمون‌های الکترونیکی به دلایل مختلف ممکن است

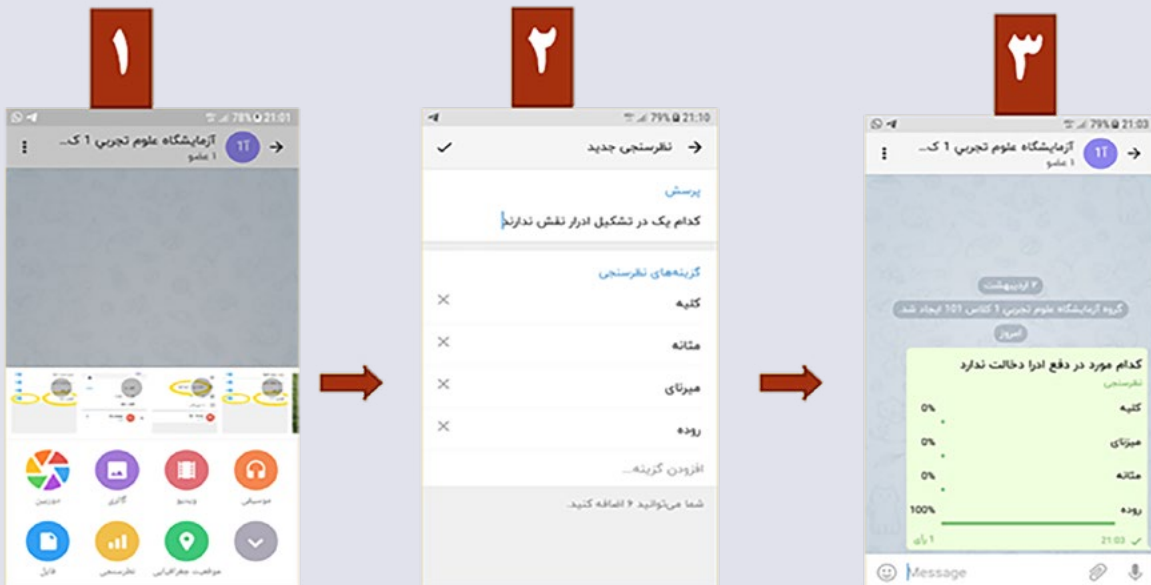
اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

همزمان و بازی‌گونه فراهم کرده است. معلم سؤالات آزمون را از قبل وارد نرم‌افزار کرده و برای هر کدام زمان مشخصی را تعریف می‌کند. هر دانش‌آموز نیز با یک کد اختصاصی وارد محیط آن خواهد شد. با توجه به زمان کم، نیاز به سرعت بالا در پاسخ به سؤالات، و دقت و تمرکز بالا به دلیل بازی‌گونه بودن این ابزار، دانش‌آموز امکان تقلب را نخواهد داشت. چون کسی بیشترین امتیاز را خواهد گرفت که در زمان کمتری پاسخ صحیح را ارائه کند. می‌توان از کاهوت به‌عنوان

رخ بدهد. بی‌شک امکان به صفر رساندن تقلب شاید در همه‌جا مقدور و ممکن نباشد یا مستلزم امکانات و زیرساخت‌های فراوان و هزینه‌بری باشد اما می‌توان از طریق برخی راهکارها احتمال خدشه وارد آمدن به آزمون و تقلب در آن را به کمترین میزان رساند. یکی از راهکارهای ممکن جهت تحقق این امر، بازی‌وارسازی فرایند آزمون است به این معنا که ارزشیابی از فراگیران در دل یک فعالیت بازی‌گونه در ظرف زمانی محدود انجام گیرد. برای این

منظور هم نرم‌افزارها و ابزارهای الکترونیک متنوعی وجود دارد که البته عمده آن‌ها نیازمند متناسب سازی و بومی سازی است تا بتوان در نظام آموزشی کشورمان از آن‌ها به طور کامل استفاده نمود. به عنوان نمونه‌ای از این نرم‌افزارها می‌توان به نرم‌افزار کاهوت اشاره کرد.

نرم‌افزار کاهوت Kahoot امکان ارزشیابی الکترونیکی را به‌صورت

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

ابزاری برای مرور دانسته‌های جلسات پیشین نیز استفاده کرد. از کاهوت می‌توان به صورت حضوری و یا آنلاین استفاده کرد. بهر حال، مصادیق گریز اخلاقی در یادگیری الکترونیکی نسبت به حالت حضوری بسیار کم‌تر است. از این رو، نیازمند تهیه دستورالعمل‌های اخلاقی و سواد اطلاعاتی است تا بتوان ارزش‌های اخلاقی، اجتماعی و باورهای دینی را در دانش‌آموز نهادینه و درونی‌سازی کرد. راهکاری که منجر به تکریم دانش‌آموزان نیز می‌شود.

پرسش‌های بنیادین در استفاده از ارزشیابی الکترونیکی

معلم پیش از انتخاب ابزار مناسب، بهتر است سؤالاتی را از خود بپرسد:

۱. چه چیزی را می‌خواهم ارزشیابی کنم؟

برای پاسخ به این سؤال می‌توان به سطوح شناختی بلوم مراجعه کرد. آیا سطوح شناختی سطح پایین در ارزشیابی مدنظر است یا سطوح شناختی بالا؟ به عنوان مثال، اگر معلم قصد دارد میزان «فهم» دانش‌آموزان را ارزشیابی کند، می‌تواند از آن‌ها بخواهد که یک وبلاگ ایجاد کنند. بگونه‌ای که موضوع آموخته‌شده را توضیح

دهند و به زبان خود بیان کنند و از طریق وبلاگ با همتایان خود به اشتراک بگذارند. به عنوان مثال دیگر، معلم قصد دارد میزان «تحلیل» دانش‌آموزان را ارزشیابی کند. رسم نقشه‌های مفهومی دیجیتال یکی از ابزارهای مناسب برای ارزشیابی سطح تحلیل آن‌هاست. این نقشه‌های مفهومی را می‌توان از طریق XMind، Ayoa و غیره رسم کرد. پیشنهاد می‌شود

به عنوان نمونه یک معلم می‌خواهد مفهوم «کسر» را آموزش دهد. ممکن است گیم‌هایی مانند Conceptua Math، Factor Samurai، Wuzzit Trouble، و یا Sushi Monster را انتخاب و به دانش‌آموزان معرفی نماید تا از طریق بازی بیاموزند. سپس، معلم می‌تواند آن‌ها را به سمت عمل هدایت کرده و از آن‌ها بخواهد معادلاتی را طراحی و یا حل کنند. حتی از طریق فناوری می‌توانند گروه‌های بحث کوچکی تشکیل داده و در پایان برون داد خود را ارائه دهند. به لطف فناوری، این برون داد می‌تواند ترکیبی از رسانه‌های مختلف نیز باشد. در این مثال، معلم راهبرد ارزشیابی الکترونیکی را مبتنی بر گروه‌های بحث انتخاب کرده است تا از این طریق، سطح تحلیل دانش‌آموزان و پرسشگری آن‌ها را اندازه‌گیری نماید.

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

۴. چه زمانی و چگونه نتایج ارزشیابی را به اطلاع دانش‌آموزان برسانم؟

با توجه به این‌که فناوری باعث اتخاذ ابزارها و استراتژی‌های متنوع برای ارزشیابی شده‌است، می‌توان به‌صورت شخصی‌سازی‌شده نیز بازخورد داد.

چگونه شروع به ارزشیابی الکترونیکی کنیم؟

برای استفاده از راهبردهای ارزشیابی الکترونیکی، مواجهه یکباره و کامل توصیه نمی‌شود. بهتر است به تدریج به سمت ارزشیابی الکترونیکی حرکت کرد. به‌عنوان مثال، اگر یک معلم تاکنون از هیچ راهبرد الکترونیکی برای ارزشیابی استفاده نکرده‌است. توصیه می‌شود نخست در حدود ۲۰ درصد از فرایند ارزشیابی را به‌صورت الکترونیکی اجرا کند و با کسب تجربه و آشنایی بیشتر با ابزار و نرم‌افزارهای گوناگون سهم این ارزشیابی را افزایش دهد.

۲. چه ابزارها و استراتژی‌هایی بهترین فرصت ارزیابی را فراهم می‌کنند؟

در پاسخ به این پرسش لازم است معلم از شایستگی «انتخاب منابع دیجیتال» بهره‌مند باشد. پلت‌فرم

<https://www.common sense.org>

می‌تواند در تشخیص ابزارهای مناسب به وی کمک کند. در این وب‌سایت، متخصصان تعلیم و تربیت، والدین، معلمان و سایر کاربران دیدگاه و تجارب تخصصی‌شان را درباره استفاده از رسانه‌ها و نرم‌افزارهای مختلف آموزشی به اشتراک می‌گذارند.

۳. ارزشیابی چه زمانی باید انجام شود؟

در ارزشیابی دیجیتال چه به‌صورت هم‌زمان چه غیرهم‌زمان، مطلوب آن است که ترجیحات زمانی دانش‌آموزان گردآوری شده و مورد توجه قرار بگیرد.

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

فصل پنجم

توصیه‌های خود مراقبتی در فضای مجازی

مقدمه

زندگی خواسته و ناخواسته به سمت هرچه دیجیتالی تر شدن در حال حرکت است. این جریان حکایت از یک حضور اجتناب‌ناپذیر در فضای مجازی دارد، حضوری که نیازمند شناخت این فضا و آشنایی بیشتر با مزایا، ظرفیت‌ها، خطرات و چالش‌های آن است. (شکل ۱ و ۲)

حضور موفق، مؤثر و کم‌خطر در فضای دیجیتال نیازمند کسب شایستگی‌ها، مهارت‌ها و سوادهای متناسب و لازم است تا بتوان بین فضای واقعی و مجازی تعادل برقرار کرد و به صورت هدفمند، برنامه‌ریزی‌شده و مفید در این فضا حضور یافت و از آن بهره‌مند شد. شایستگی خود مراقبتی در فضای مجازی بخش مهمی از الزامات زندگی روزانه و یکی از شایستگی‌ها و مهارت‌های کلیدی و اساسی برای زندگی سالم افراد در عصر دیجیتال است و به کمک افراد می‌آید تا بتوانند از سلامت جسمی، روانی، اجتماعی و اخلاقی خود، دیگران و محیط زیست محافظت کنند. برای مثال رانندگی در یک اتوبان را

در نظر بگیرید، همان‌طور که برای رانندگی ایمن و سالم باید مهارت کسب کرد و رانندگی بدون کسب مهارت‌های لازم آن‌هم در یک اتوبان به‌طور قطع می‌تواند هزینه‌هایی سنگین و جبران‌ناپذیر برای خود و دیگران ایجاد کند، حضور بدون مهارت و شایستگی لازم در فضای مجازی نیز می‌تواند هزینه‌های جانی، مالی و حیثیتی جبران‌ناپذیری را برای خود یا اطرافیانمان رقم بزند، همچنین درست مانند زمانی که در هنگام رانندگی از کمربند ایمنی استفاده و به علائم هشدار دهنده توجه می‌کنیم. لازم است علاوه بر کسب مهارت‌های حضور در فضای دیجیتال، در زمان حضور در فضای مجازی نیز از وسایل الکترونیکی محافظت‌شده استفاده کرده و با به‌کارگیری توصیه‌های خود مراقبتی از خود و دیگران مراقبت کرد.

خود مراقبتی در فضای دیجیتال، مراقبتی آگاهانه، اکتسابی و هدف‌دار است که توسط افراد برای تأمین، حفظ و ارتقای سلامتی و امنیت خود، خانواده، دوستان و اطرافیان و محیط زیست انجام می‌شود و همچون خود مراقبتی در زندگی واقعی نیازمند کسب مهارت‌ها و

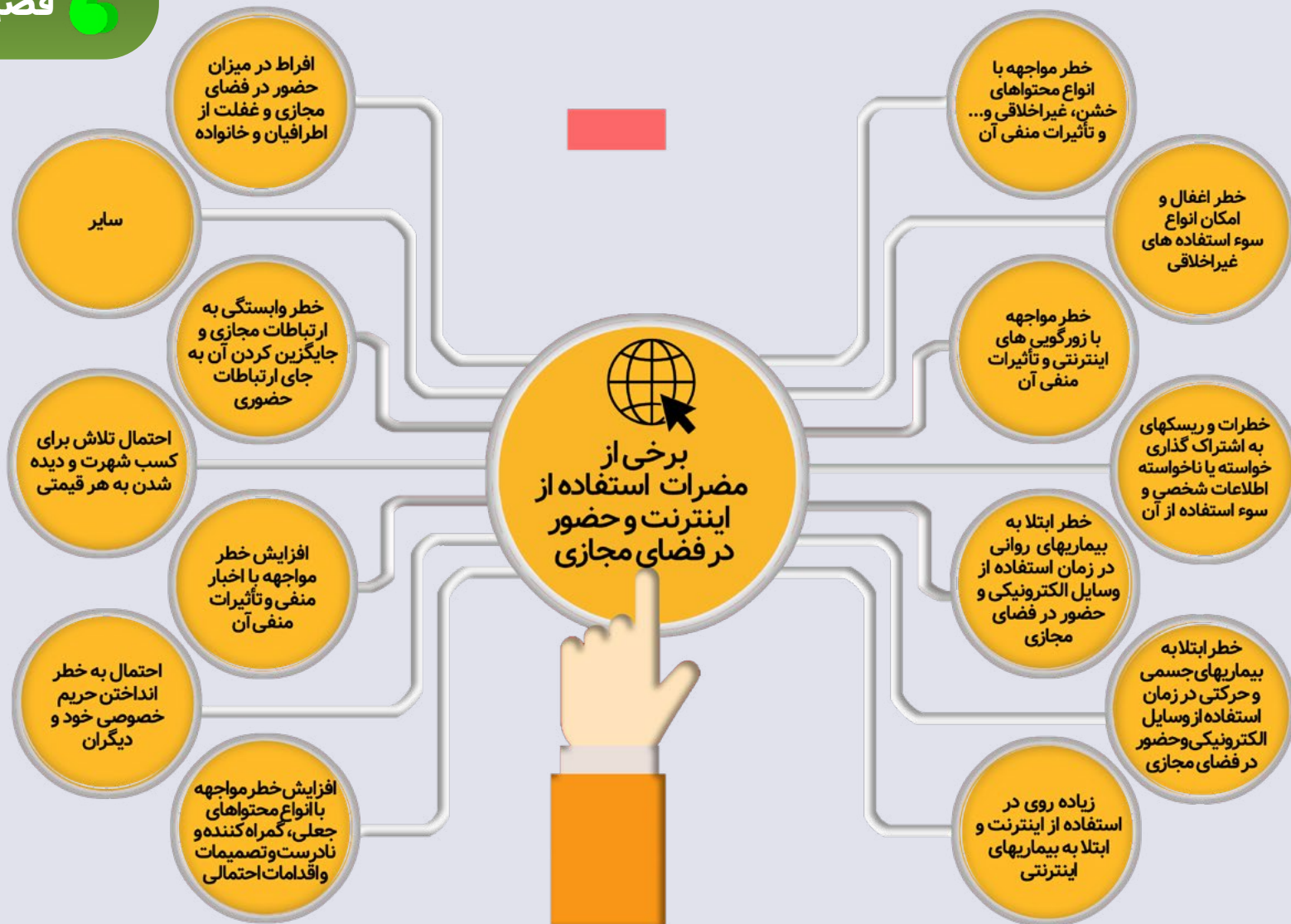
اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

اهداف و نقشه محتوایی

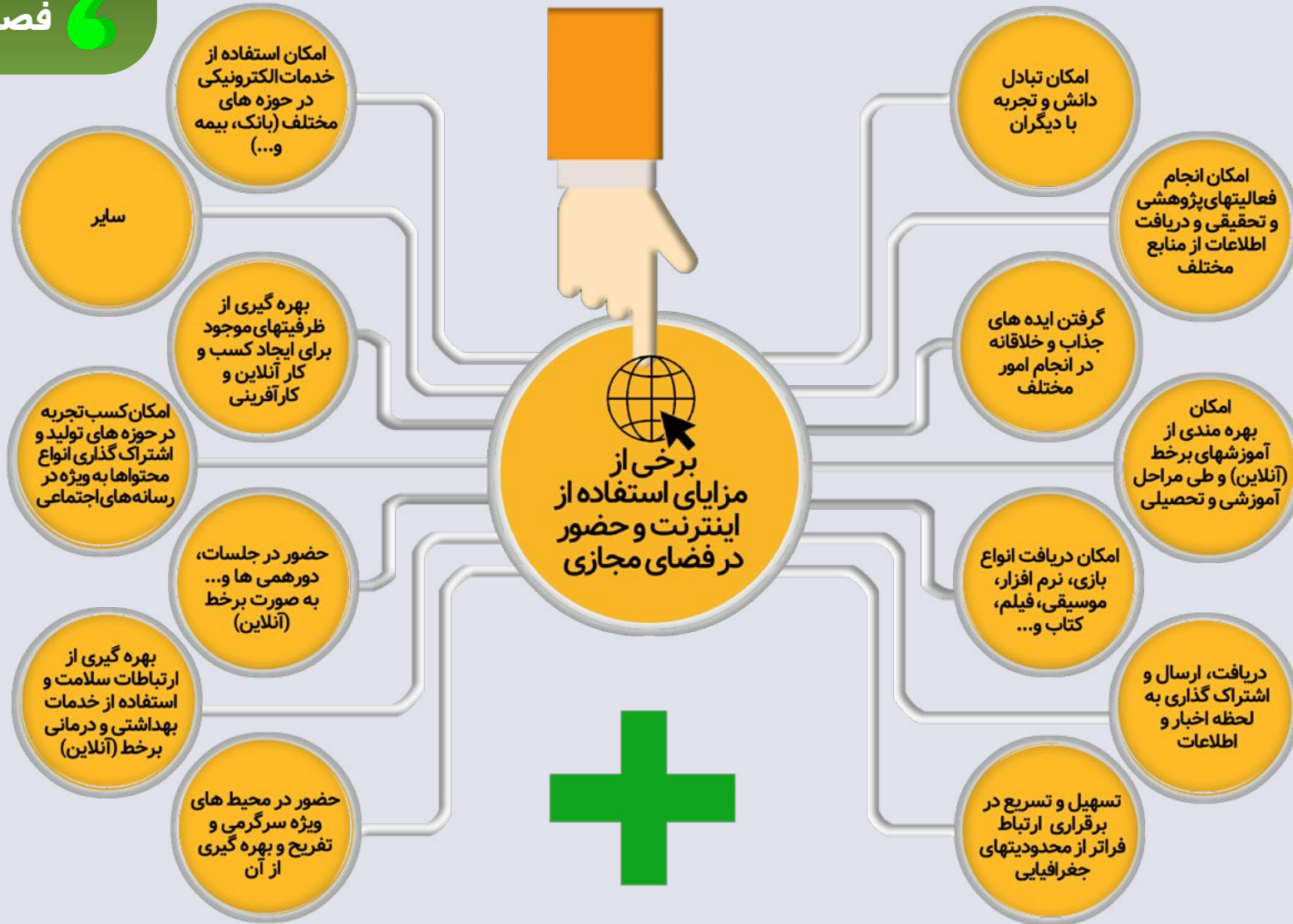

طراحی آموزشی

فهرست

شکل ۱. برخی از معایب حضور در فضای مجازی

اهداف و نقشه محتوایی

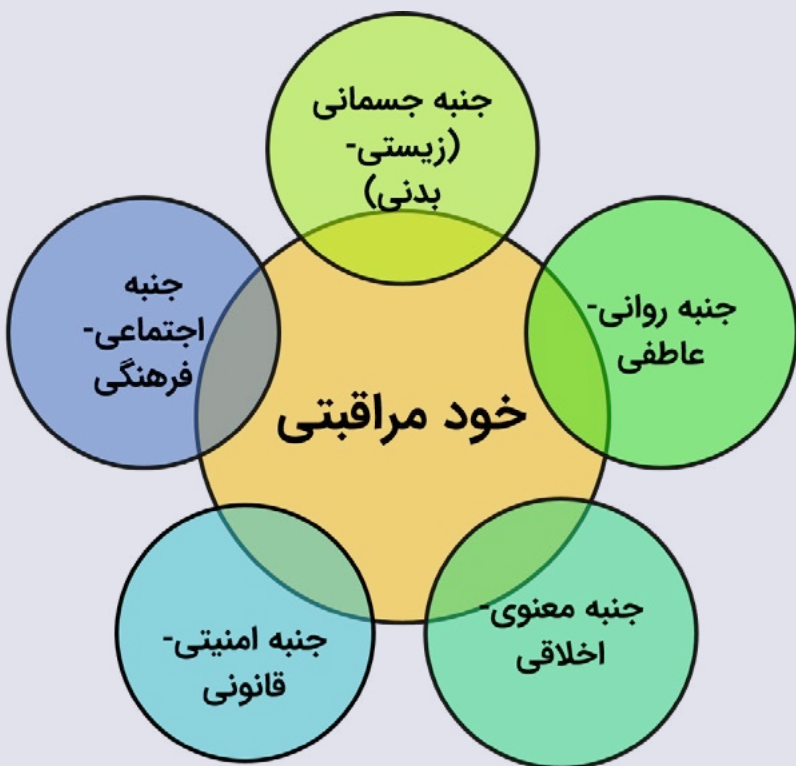

طراحی آموزشی

فهرست

شکل ۲. برخی از مزایای حضور در فضای مجازی

شکل ۳. جنبه‌های خودمراقبتی در فضای مجازی

شایستگی‌های گوناگون بوده و دارای جنبه‌های جسمانی (زیستی-بدنی)، روانی-عاطفی، اجتماعی-فرهنگی و معنوی-اخلاقی است. (شکل ۳)

با این توصیف و با هدف ارتقای شایستگی خود مراقبتی در فضای مجازی، در این بخش مجموعه‌ای از رهنمودها و توصیه‌ها طراحی و تدوین شده‌است تا با یاری معلمان و اولیای خانه و مدرسه، زمینه ارتقای توان‌مندی‌ها و سواد دیجیتال دانش‌آموزان فراهم گردد. این مجموعه شامل پنج بخش به شرح زیر است.

- جنبه‌های جسمانی (زیستی-بدنی):

اصول ارگونومی کار با ابزار دیجیتال، توصیه‌های بهداشت فردی (چشم و گوش و پیشگیری از عوارض یک‌جانشینی) محافظت از خود در برابر امواج الکترو مغناطیس

- جنبه‌های روانی-عاطفی:

بیماری‌های اینترنتی - اعتیاد به اینترنت و راهکارهای پیشنهادی برای سلامت روان

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

- جنبه‌های اجتماعی - فرهنگی:

چالش‌های اجتماعی، چالش‌های فرهنگی، چالش‌های ارتباطی و ارائه راهکاری پیشنهادی برای آن‌ها

- جنبه‌های معنوی - اخلاقی:

چالش‌های اخلاقی و معنوی حضور در فضای مجازی و ارائه راهکارهای پیشنهادی برای آن‌ها

- جنبه‌های امنیتی و قانونی:

ملاحظات امنیتی، ملاحظات قانونی

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

جنبه‌های جسمانی خود مراقبتی در فضای مجازی

تلفن همراه پرداخته می‌شود.

اصول بهداشتی مورد نیاز کاربران ابزار دیجیتال

متخصصان بر این نظرند که سطح گوشی تلفن همراه، ماوس و کیبورد از آلوده‌ترین مکان‌ها هستند، به طوری که آلودگی سطح یک گوشی تلفن همراه گاهی می‌تواند حتی بالاتر از آلودگی موجود در کاسه توالت باشد. متأسفانه آلودگی‌های موجود روی سطح تلفن همراه در فصول گرم با سرعت بیشتری به بدن منتقل می‌شوند چون افزایش دما، سرعت انتقال باکتری‌ها را افزایش می‌دهد و از آنجایی که موبایل‌ها همیشه همراه کاربران هستند، ممکن است منبعی مخفی از آلودگی به شمار روند و افراد را به بیماری‌های مختلف از جمله بیماری‌های پوستی مبتلا کنند.

افرادی که از هدست یا هندزفری استفاده می‌کنند، نسبت به آن‌ها

امروزه کار با انواع ابزار دیجیتال و استفاده از آن‌ها در زندگی امری عادی است در چنین وضعی بی‌توجهی به نکات بهداشتی، وضعیت‌های بدنی نامناسب، فقدان فعالیت بدنی و مطابقت نداشتن توانایی‌های محدود انسان با ابزار و تجهیزات به کار گرفته شده، باعث ایجاد مشکلات و بیماری‌های متعددی می‌شود که با به‌کارگیری اصول بهداشتی و ارگونومی در محیط می‌توان این مشکلات را کاهش داد یا از بروز آن‌ها پیشگیری کرد.

در این بخش ابتدا با اصول بهداشتی حاکم بر محیط کار با ابزار دیجیتال آشنا می‌شوید و در ادامه به اصول ارگونومی که وسایل الکترونیکی پرکاربرد از جمله لپ‌تاپ، تبلت، رایانه رومیزی و

شکل ۱: مقایسه میکروب‌های سطح گوشی

که گوشی را در زمان مکالمه تلفنی به اطراف صورت خود نزدیک کرده و یا به آن می‌چسبانند، از بیماری‌ها و آلودگی‌های روی سطح گوشی تلفن بیشتر در امان هستند (شکل ۱).

بر این اساس باید به نظافت و تمیزی سطح گوشی تلفن همراه،

موس و کیبورد توجه داشت. به این منظور لازم است آن‌ها را در حالت خاموش، هر از چندگاهی ضدعفونی کرد. برای ضدعفونی می‌توان از پاک‌کننده‌های گندزدا مخصوص تجهیزات الکترونیکی استفاده کرد. همچنین می‌توان محلولی از ترکیب الکل و آب مقطر تهیه و آن را روی یک دستمال (ترجیحاً میکروفایبر) اسپری کرد. هرگز نباید محلول را مستقیماً روی مانیتور گوشی و دیگر ابزار الکترونیکی اسپری کرد. در زمان پاک کردن سطح گوشی، از پشت و اطراف و نیز قاب‌های آن غفلت نشود. درزها و شیارها را هم باید به خوبی تمیز کرد. برای این کار می‌توان از گوش پاک‌کن استفاده کرد. بعد از استفاده از وسایل الکترونیکی، لازم است دست‌ها با آب و صابون شسته شود و در زمان استفاده از این وسایل تلاش شود تا دست با چشم، دهان یا بینی تماس نداشته باشد. حفظ سلامت جسمانی هنگام کار با ابزار دیجیتال نیازمند مراقبت‌های جدی است که در ادامه به برخی از آن‌ها می‌پردازیم.

۱. مراقبت از خود در برابر امواج الکترومغناطیس

تلفن همراه، تلفن بی‌سیم، مودم‌های بی‌سیم، وای‌فای،

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

- ✓ کرد یا در داخل کوله‌پشتی یا کیف دستی آن را حمل کرد.
- ✓ بهتر است به جای چسباندن گوشی تلفن همراه به گوش و صورت از بلندگو یا هدفون سیم‌دار استفاده کرد و هنگام استفاده از تلفن همراه هرگز نباید آن را بین گوش و شانه قرار داد چرا که به غدد بزاقی صدمه می‌زند.
- ✓ از قاب‌های استاندارد و جلد‌های محافظتی گوشی تلفن همراه که امواج را به حداقل می‌رسانند می‌توان استفاده کرد.
- ✓ باید مراقب اثرات تداخل استفاده از تلفن همراه باید دیگر وسایل الکترونیکی بود و از این‌گونه وسایل با توجه به تشدید امواج آن‌ها نباید به‌طور هم‌زمان استفاده کرد.
- ✓ به هنگام دانلود یا ارسال فایل‌های بزرگ، باید سعی کرد تلفن همراه را دور از سر و بدن خود نگه داشت.
- ✓ برای تماس‌های طولانی بهتر است به جای موبایل از تلفن ثابت سیمی استفاده کرد.
- ✓ به جای تماس با تلفن همراه بهتر است بخشی از پیام‌های خود را به صورت پیامک ارسال کرد.
- ✓ در مواقعی که از اینترنت استفاده نمی‌شود، وای‌فای را باید

لپ‌تاپ، تبلت، مانیتورهای هوشمند، کنسول‌های بازی و وسایل بلوتوثی و کنترل از راه دور و... همگی از منابع مولد امواج هستند که می‌توانند به شما آسیب بزنند. امواج موبایل، وای‌فای و... می‌توانند عوارضی همچون سردرد، خستگی، اختلالات خواب، مشکلات گوارشی، استرس، اختلالات حافظه، افسردگی، ایجاد تومور مغزی، سرطان و... را ایجاد کنند. بنابراین تا حد ممکن باید از خود در برابر امواج الکترومغناطیس محافظت کرد و به بایدها و نبایدها زیر عمل کرد:

- ✓ در هنگام خواب همه وسایل الکترونیکی از جمله گوشی و وای‌فای منزل را باید خاموش کرد و تا حد امکان در مکانی به دور از این وسایل خوابید.
- ✓ تماس تلفن همراه را با دست و بدن باید به حداقل رساند و از قراردادن تلفن همراه در جیب پیراهن، کت، شلوار یا حتی کیف مخصوص روی کمر بند باید خودداری کرد، چرا که مجاورت موبایل با هر یک از اندام‌های بدن می‌تواند به آن‌ها آسیب برساند. اگر چاره‌ای جز حمل گوشی در لباس نیست، حتماً باید آن را خاموش

اصلاً نباید استفاده کرد، چرا که در این شرایط شدت امواج افزایش می‌یابد.

✓ هرگز لپ‌تاپ یا دیگر وسایل الکترونیکی را به دلیل صدمه به اندام‌ها نباید روی پای خود قرار داد.

✓ ابزارهای پوششی مانند ساعت مچی «هوشمند»، دستبندهای تناسب اندام، عینک وای‌فای و... را تا حد ممکن به خصوص در هنگام خواب از خود باید دور کرد.

✓ برای کاهش امواج الکترومغناطیس، هنگام مشاهده فیلم، ابتدا باید آن‌را دانلود کرده و سپس دستگاه را به حالت پرواز قرار داد.

✓ فاصله ایمن از منابع مولد امواج را باید رعایت کرد به این منظور می‌توان از کاور وای‌فای ضد امواج استفاده کرد. (شکل ۲)

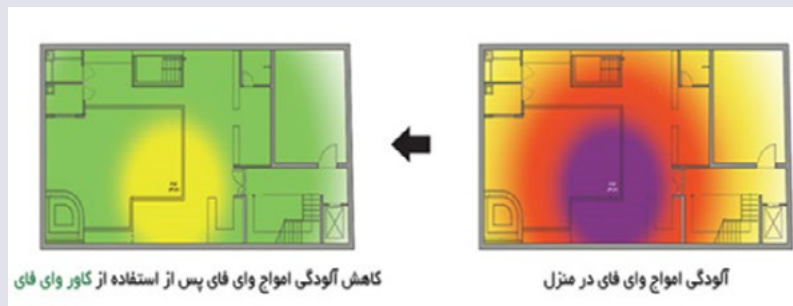
✓ اگر کودک در منزل هست باید سعی کرد تا مراقبت از امواج دستگاه‌های بی‌سیم بر روی آن‌ها را بسیار جدی گرفت چرا که جذب انرژی امواج الکترومغناطیس توسط مغز، چشم و مغز استخوان کودکان سه تا ۱۰ برابر بیشتر از جذب امواج در بزرگسالان است و این امواج می‌تواند بر روند رشد و تکامل آن‌ها، بافت اندام‌های آن‌ها به ویژه مغز و... صدمه زده و اختلالاتی در وضعیت خواب، سلامت، یادگیری و... آن‌ها ایجاد کند.

خاموش کرد و یا گوشی را در حالت پرواز قرار داد.

✓ تلفن‌های همراه را باید در ماشین، اتوبوس، قطار، هواپیما و آسانسور و... خاموش کرد چرا که در این شرایط سیگنال‌های ارسالی و دریافتی توسط بدنه فلزی به دام افتاده و میزان پرتوگیری به شدت افزایش می‌یابد.

✓ هنگامی که سیگنال شبکه ضعیف است نباید از تلفن همراه استفاده کرد چرا که سطح تابش تلفن بیشتر است.

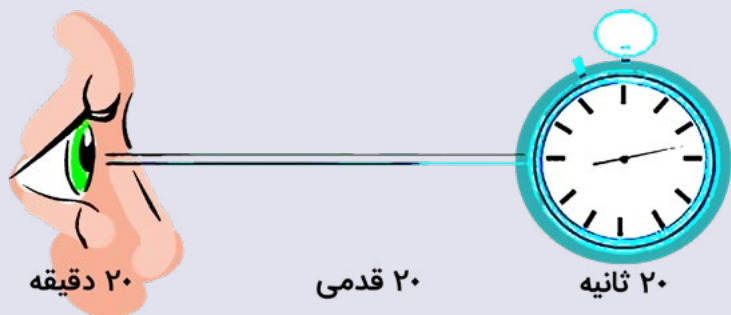
✓ از وسایل الکترونیکی به خصوص تلفن همراه متصل به برق

شکل ۲. تأثیر استفاده از کاور وای‌فای ضد امواج

مراقبت مداوم از چشم‌ها برای کاربر فضای دیجیتال ضروری است بنابراین حتی اگر مشکل بینایی ندارید پیشنهاد می‌شود معاینات دوره ای چشم پزشکی را انجام دهید چرا که این معاینات به تشخیص به موقع و پیشگیری از بیماری‌های چشمی کمک می‌کند. همچنین به منظور مراقبت از سلامت چشم‌ها به کاربران فضای مجازی توصیه می‌شود نکات بهداشتی زیر را به طور جدی رعایت کنند:

- ✓ رعایت قانون ۲۰-۲۰-۲۰ هنگام کار با ابزار دیجیتال الزامی است. در قانون ۲۰-۲۰-۲۰، هر ۲۰ دقیقه یک بار به اندازه ۲۰ ثانیه به ۶ متری یا ۲۰ قدمی باید نگاه کرد. (شکل ۳)
- ✓ کاربر ابزار دیجیتال تقریباً یک پنجم حالت عادی پلک می‌زند،

شکل ۳. قانون ۲۰-۲۰

✓ در حالی که کودکی را در آغوش است نباید برای تماس‌های خود از تلفن همراه یا تلفن بی‌سیم و... استفاده کرد.

✓ اگر کودکی در منزل هست باید به خاطر داشت استفاده از رسانه‌های دیجیتال برای کودکان زیر دو سال ممنوع است (به استثنای تماس ویدئویی)، همچنین کودکان ۲ تا ۵ سال در روز نباید بیشتر از یک ساعت رسانه‌های دارای صفحه نمایش مثل تلویزیون و موبایل و... را تماشا کنند.

✓ بهتر است از گیاهان جذب کننده امواج مانند کاکتوس، سانسوریا، لوتوس، آلوئه ورا و پیچک در خانه استفاده کرد. به این منظور باید گیاهان را در فاصله بین کاربر با وسایل الکترونیکی قرار داد همچنین بر روی میزی که تکالیف مدرسه و امور کاری یا شخصی انجام می‌شود، بهتر است از یک کاکتوس کوچک یاری گرفته شود.

✓ باید مراقب بود زمانی که به هر دلیل باتری تلفن همراه باد کرد و یا متورم شد، آن را به هیچ عنوان به شارژر نزده و بلافاصله به متخصص مراجعه کرد چرا که باتری با احتمال انفجار مواجه است و باید هر چه سریع‌تر از گوشی خارج شود.

۲. مراقبت از چشم

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

بنابراین توصیه می‌شود به‌طور ارادی پلک بزند تا دچار خشکی چشم و دیگر مشکلات چشمی نشود.

✓ درخشندگی زیاد صفحه نمایش برای چشم‌ها مضر است بنابراین لازم است درخشندگی صفحه نمایشگر در حد طبیعی تنظیم شود و در صورت نیاز از عینک ضد اشعه استفاده گردد.

✓ روشنایی محل کار در فضای مجازی باید مخلوطی از نور سفید و زرد باشد بنابراین استفاده از لامپ‌های مهتابی برای محیط‌های کار با رایانه مناسب است.

✓ بهتر است منبع روشنایی محیط در بالای سر باشد به‌گونه‌ای که نور از بالای سر کاربر تابیده شود.

✓ هرگز محل استقرار تجهیزات رایانه نباید روبه‌روی پنجره یا پشت به آن باشد و باید از تابش مستقیم نور از پشت مانیتور جلوگیری کرد زیرا تابش مستقیم نور به چشم کاربر خستگی و بیماری چشمی را به همراه دارد.

✓ تابش مستقیم از عقب سر کاربر نیز مشکل‌آفرین است. تابش نور به صفحه نمایشگر و بازتاب آن از صفحه شیشه‌ای مانیتور علاوه بر تأثیر بر کیفیت تصویر، باعث خستگی و بیماری چشمی خواهد

شد.

✓ نور زیاد یا تاریکی اتاق کار علاوه بر بروز خستگی چشم ممکن است بیماری چشمی را برای کاربر به همراه داشته باشد بنابراین بهتر است میزان نور اتاق رایانه در حد معمولی تنظیم شود البته در صورت استفاده از مانیتور LCD، میزان روشنایی بیشتری مورد نیاز است.

✓ اگر فرد به ناچار باید میز رایانه و مانیتور خود را به‌گونه‌ای در محیط قرار دهد که پشت به پنجره محیط است، حتماً از پرده و نورگیر در پشت پنجره‌ها استفاده شود تا از ورود نور درخشان جلوگیری به‌عمل آید.

✓ در صورت استفاده از چراغ‌های مطالعه، باید منبع نور به موازات خط دید قرار بگیرد.

۳. مراقبت از گوش

امروزه بسیاری از افراد ساعت‌های متمادی و متوالی از ابزارهای شنیداری از جمله انواع هدفون استفاده می‌کنند که

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

گوش قرار می‌گیرند و از استانداردهای رسمی شناخته‌شده تبعیت می‌کنند.

۴. پیشگیری از عوارض وضعیت بدنی نامناسب و یک‌جانشینی

وضعیت بدنی عبارت است از شکل و حالت بدنی که فرد در طول انجام کار به خود می‌گیرد. در وضعیت بدنی مناسب اصولاً باید مفاصل در وضعیت حد واسط دامنه حرکت خود قرار بگیرند یعنی فشار بیش از حد به مفصل وارد نشود در حالی که در وضعیت بدنی نامناسب، بدن در حالتی قرار می‌گیرد که یک مفصل از حالت طبیعی خود بیش از حد فاصله گرفته‌است یعنی در وضعیت حداقلی یا حداکثری دامنه حرکتی خود قرار دارد، در این وضعیت موجب ایجاد درد در بخش‌های خاصی از بدن می‌شود. از این‌رو لازم است کاربران فضای دیجیتال نکات زیر را درباره وضعیت بدن بدانند و به‌کار گیرند.

- ✓ در هنگام کار با ابزار دیجیتال وضعیت بدن باید طوری باشد که کاربر برای حفظ این وضعیت نیاز به تلاش زیادی نداشته باشد.
- ✓ ایجاد تنوع و تغییر در وضعیت بدن کاربر توصیه می‌شود
- ✓ هنگام کار عضلات را باید شل و ریلکس کرد تا متحمل فشار

می‌تواند به شنوایی آسیب برساند بنابراین برای پیشگیری از آسیب‌های شنوایی لازم است قوانین استفاده از ابزارهای شنیداری و هدفون به دقت رعایت شود.

قانون اول: برای گوش دادن به موسیقی یا صدا، بیشترین درجه پخش صوتی که می‌توانید استفاده کنید، نصف میزان حداکثر است برای مثال اگر به نظر شما بلندی صدا از ۱ تا ۱۰ درجه بگیرد، باید بلندی صدا را حداکثر روی درجه ۵ تنظیم کرد.

قانون دوم: ۶۰ درصد-۶۰ دقیقه، برخی از متخصصان شنوایی، قانون ۶۰ درصد-۶۰ دقیقه را پیشنهاد می‌کنند. به موجب این قانون، استفاده از این ابزارهای شنیداری باید حداکثر روزی ۶۰ دقیقه باشد و در عین حال، نباید صدا را از ۶۰ درصد بیشینه صوتی آن ابزار بیشتر کرد، یعنی تقریباً نصف میزان بلندی صدای آن ابزار، طبق این قانون هر چه شدت صدا بالاتر برود، باید مدت زمان گوش کردن کمتر شود.

البته پزشکان توصیه می‌کنند که به جای استفاده از هدفون‌هایی که داخل گوش فرو می‌روند، از هدفون‌هایی استفاده شود که روی

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

انقباض عضلانی اضافی روی بدن نشد.

✓ حرکات کششی مفید در طول کار با رایانه فراموش نشود.

✓ هر ۴۵ دقیقه یک بار باید به خود استراحت داد و نرمش‌های مربوط به گردن، بازو، مچ و دست و پا را انجام داد و به این منظور از نرم‌افزار Break Stretch استفاده کنید این نرم‌افزار در مدت زمان‌هایی که از طرف خود شما مشخص می‌گردد بر روی صفحه مانیتور شما ظاهر شده و انواع نرمش‌ها را به شما نشان می‌دهد و شما می‌توانید به همراه آن چند دقیقه نرمش نمایید.

اصول ارگونومی در کار با ابزار دیجیتال

ارگونومی یا مهندسی عوامل انسانی، علمی است که سعی دارد محصولات، وسایل و ابزار کار، محیط شغلی و مشاغل را با توجه به توانایی‌های جسمی، ذهنی، روانی و با در نظر گرفتن محدودیت‌ها و علایق انسان‌ها طراحی کند. عدم رعایت اصول ارگونومی در به‌کارگیری ابزار دیجیتال منجر به بروز مشکلاتی برای سلامتی افراد می‌شود به طوری که عمده مشکلات ناشی از بی‌توجهی

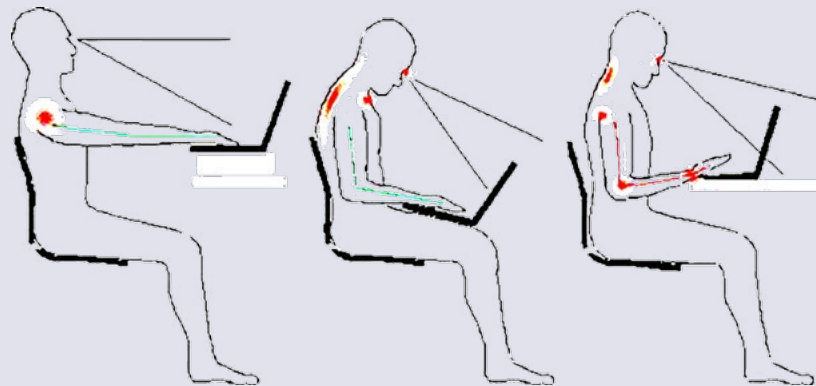
یا نادیده گرفتن ارگونومی را می‌توان به ناراحتی‌ها و اختلالات اسکلتی و عضلانی مرتبط دانست. ماهیچه‌ها، تاندون‌ها، مفاصل و اعصاب در صورتی که تحت فشار و ضربه به صورت تکراری قرار بگیرند پس از گذشت زمان دچار مشکل شده یا به صدمات حساس شده و به صورت درد و ناراحتی بروز می‌کنند. کمر، گردن، شانه و اندام فوقانی بخش‌هایی از بدن هستند که در صورت عدم رعایت ارگونومی، بیشتر درگیری ناراحتی و اختلال می‌شوند. در این بخش به اصول ارگونومی کار با هر یک از ابزارهای لپ‌تاپ، تبلت، رایانه رومیزی و گوشی هوشمند اشاره می‌شود.

لپ‌تاپ

به‌کارگیری طولانی مدت لپ‌تاپ‌ها معمولاً مشکلات مختلفی از جمله مشکلات جسمانی را با خود به همراه دارند که از آن جمله می‌توان به افزایش دردهای اسکلتی-عضلانی در اندامهای فوقانی اشاره داشت. چهار علت اصلی برای بروز مشکلات ارگونومی که در زمان کار با لپ‌تاپ وجود دارد. همان‌طور که در شکل ۴ مشاهده

توصیه‌های ارگونومیک استفاده از لپ‌تاپ

می‌شود سه علت مرتبط با وضعیت بدنی نامناسب است.

شکل ۴ : وضعیت‌های بدنی نامناسب کار با لپ‌تاپ

از آن‌جا که لپ‌تاپ به‌عنوان غیر ارگونومیک‌ترین ابزار دیجیتال معرفی می‌شود بهتر است برای استفاده طولانی از وسایل الکترونیکی به منظور انجام امور تحصیلی و کاری تا حد ممکن از رایانه رومیزی استفاده شود، چنان‌چه این شرایط و امکان وجود ندارد، توصیه می‌شود اصول ارگونومیک لپ‌تاپ به شرح زیر رعایت شود:

- ✓ از صندلی راحت ، قابل تنظیم و دارای تکیه‌گاهی برای کمر و همچنین میز مناسب استفاده شود طوری که لپ‌تاپ به‌طور مستقیم مقابل فرد و بر روی سطح میز قرار گیرد.
- ✓ به هیچ‌عنوان نباید لپ‌تاپ را به‌طور مستقیم روی پا قرار داد چراکه حرارت بالای آن سبب آسیب فیزیکی درونی می‌شود. اگر چاره‌ای جز گذاشتن لپ‌تاپ روی پا نیست، باید بسیار کوتاه و آن‌هم پس از قرار دادن بالش یا حائلی روی پای چنین کرد.
- ✓ ارتفاع دستگاه و زاویه نمایشگر برای دیدن آسان، بدون خم

کاربران لپ‌تاپ هنگام کار تقریباً یکی از این سه وضعیت بدنی نامناسب را خواهند داشت به این ترتیب مدت زمانی که در هر یک از این حالت‌های نامناسب و دردناک سپری شود، احتمال بروز دردهای مزمن را در آینده تقویت می‌نماید و اما چهارمین علتی که لپ‌تاپ‌ها را عموماً غیرارگونومیک معرفی می‌کند، ایجاد آسیب‌های ناشی از فشارهای تکراری است.

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

پایین‌تر از خط دید چشم قرار داد.

✓ باید فاصله دید و نورهای بازتاب را زمانی که با لپ‌تاپ کار می‌شود، مورد توجه قرار داد. صفحه نمایشگر لپ‌تاپ باید دور از نور تابناک پنجره‌ها و لامپ‌های سقفی قرار داده شود. برای کاهش انعکاس نور، نمایشگر را باید پایین آورد و لامپ‌های سقف را تنظیم کرد.

✓ فاصله دید مناسب از صفحه نمایشگر لپ‌تاپ (۴۵ تا ۷۵ سانتی‌متر) را باید رعایت کرد.

تبلت

تبلت نیز از جمله وسایل الکترونیکی پرترفدار در بین دانش‌آموزان است که از آن برای مشاهده انواع فیلم، شنیدن صوت، مطالعه کتاب‌های الکترونیکی، ایجاد و ویرایش متن، عکاسی و تصویربرداری، انجام بازی‌ها و... استفاده می‌شود.

کردن زیاد گردن تنظیم شود. از یک سطح تکیه‌گاه ثابت مانند پایه مانیتور رایانه برای افزایش ارتفاع لپ‌تاپ می‌توان استفاده کرد.

✓ سر و گردن را باید در وضعیت راحت و بی طرف قرار داد و از انعطاف یا چرخش بیش از حد آن جلوگیری کرد.

✓ ارتفاع میز و صندلی و زاویه صفحه کلید طوری تنظیم شود که مچ و دست در وضعیت خنثی قرار گیرند.

✓ به هنگام استفاده از لپ‌تاپ باید در یک وضعیت کمی لم داده نشست و لپ‌تاپ را در یک شیب مثبت قرار داد. این وضعیت کلیدها را تا حد امکان در پایین قرار خواهد داد در حالی که صفحه نمایشگر را در یک ارتفاع معقول و مناسب نگه می‌دارد.

✓ هنگام تایپ کردن شانه‌ها باید در یک وضعیت راحت و بازوها در کنار فرد، با آرنج در یک وضعیت ۹۰ درجه باشند.

✓ هرگز نباید در هنگام استفاده از لپ‌تاپ قوز کرد، چرا که همیشه باید ستون فقرات صاف باشند.

✓ از یک صفحه کلید بزرگ و ماوس جداگانه استفاده شود.

✓ باید قسمت بالای نمایشگر را به هنگام نشستن ۵ تا ۸ سانتی‌متر

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

توصیه‌های ارگونومیکی استفاده از تبلت

- ✓ در هنگام استفاده از تبلت نباید سر را زیاد خم کرد. لازم است از وسایلی استفاده کرد که تبلت روی آن و در سطحی بالاتر قرار گیرد.
- ✓ لازم است هر چند دقیقه یک بار تبلت را کنار گذاشت و تمرینات کششی انجام داد.
- ✓ افراد مبتلا به گردن درد و شانه درد باید طوری از تبلت استفاده کنند که بازو به بدن بچسبد تا از مرکز ثقل بدون دور نشوند و فشار اضافی به گردن وارد نشود.
- ✓ تبلت‌ها به خصوص تبلت‌های ۱۰ اینچی را نباید برای مدت طولانی در دست نگه داشت چون باعث بروز مشکلاتی برای سلامتی می‌شوند.
- ✓ از تبلت می‌توان در دو وضعیت استفاده کرد نشسته و خوابیده. در حالت نشسته می‌توان آن را رو میز قرار داد و پشت میز نشست و یا می‌توان آن را با یک یا دو دست نگه داشت و دست‌ها را کمی بالا آورد تا در ارتفاعی نزدیک سر قرار گیرد.

- ✓ در صورت استفاده از تبلت در حالت خوابیده، باید به پشت خوابید و تبلت را بالای سر گرفت. به مدت طولانی نباید در حالت خوابیده از تبلت استفاده کرد چون ممکن است انگشت و قسمتی از کف دست مورمور شود.
- ✓ برای کاهش فشار لازم است به صورت آگاهانه، هر چند دقیقه یک بار تبلت را در دست‌ها جابه‌جا کرد، طوری که وزن آن مدام به یک نقطه از دست‌ها وارد نشود. لازم است گاهی دست‌ها را کمی ورزش داد.
- ✓ چنانچه شب‌ها یا بعد از کارهای دستی، دست‌های فرد مورمور می‌شود بهتر است در حالت خوابیده از تبلت استفاده نکند و با استفاده از وسایل جانبی از تبلت استفاده کند.
- ✓ بهتر است به شناسایی تجهیزات جانبی که استفاده از تبلت را راحت‌تر می‌کنند اقدام و از آن‌ها بهره‌گرفت (شکل ۵)
- ✓ با تبلت نباید زیاد تایپ کرد چون انگشت شست را این کار در بلندمدت دچار مشکل می‌کند. در صورتی که نیاز است تا با تبلت

شکل ۵. تجهیزات جانبی تبلت

رایانه رومیزی یا شخصی

رایانه یا رایانه نسبت به لپ‌تاپ از قابلیت بیشتری برای انطباق با اصول ارگونومی برخوردار است. در رایانه رومیزی نیز در صورت عدم رعایت اصول ارگونومی می‌توان شاهد ضایعات چشمی همچون خشکی چشم، سردرد، کمر درد، فشار در نواحی مچ دست، شانه و گردن، دردهای گردن و شانه و نیز دردهای مفصل آرنج، مچ،

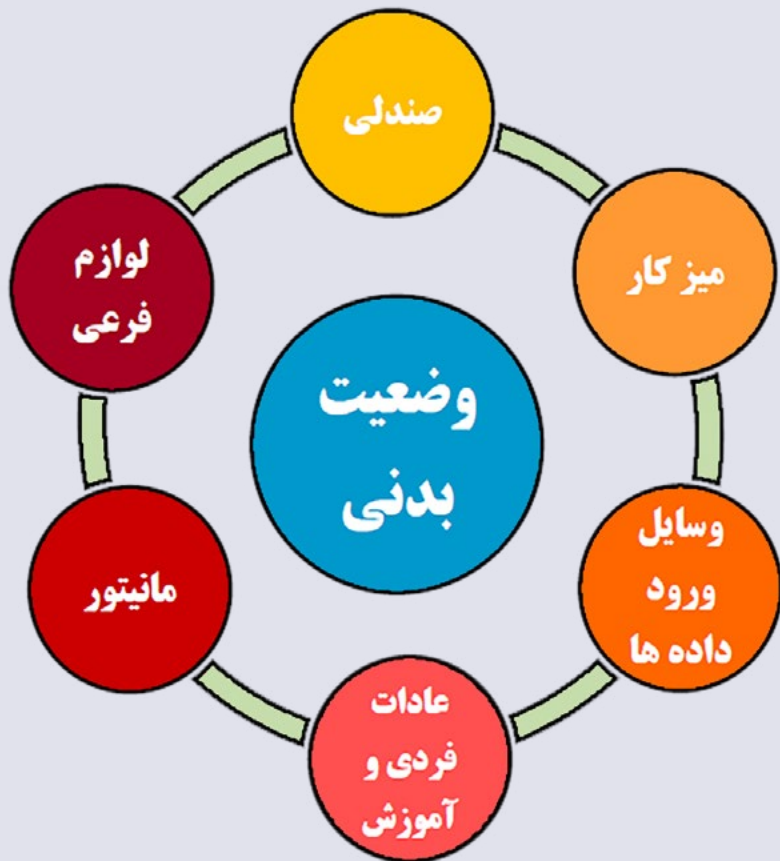
زیاد تایپ کرد باید به فکر تهیه یک کیبورد به‌عنوان وسیله جانبی بود.

✓ استفاده از اپلیکیشن‌هایی که در فواصل زمانی معین اخطارهایی برای استراحت و تکانی به خود دادن هشدار می‌دهند، می‌تواند راه‌گشا باشد.

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

شکل ۶. مؤلفه‌های مؤثر بر وضعیت بدنی در کار با رایانه رومیزی

انگشتان و نهایتاً دردهای پشت و کمر بود. در عین حال چنانچه اصول ارگونومی رعایت شود می‌توان شاهد کاهش این مشکلات بود.

مؤلفه‌های مؤثر در ارگونومی کار با رایانه

در بهره‌مندی از وضعیت بدنی مناسب یا نامناسب مؤلفه‌هایی همچون صندلی، میزکار، لوازم فرعی، مانیتور، وسایل ورود داده‌ها و عادات فردی و آموزش دارای نقش هستند. (شکل ۶) نکته مهم این است که افراد باید داشتن یک وضعیت بدنی مناسب هنگام کار با رایانه را یاد بگیرند و آنرا تمرین کنند.

توصیه‌های ارگونومیکی استفاده از صندلی رایانه

صندلی مناسب برای رایانه رومیزی باید دارای ویژگی‌های زیر باشد:

- ✓ داشتن یک حمایت‌کننده خوب برای ناحیه کمر
- ✓ داشتن قابلیت تنظیم
- ✓ پهنای مناسب برای افراد استفاده‌کننده
- ✓ عمق مناسب و یا قابل تنظیم
- ✓ داشتن یک تکیه‌گاه ساعد قابل تنظیم
- ✓ داشتن پنج پایه و قابلیت چرخش ۳۶۰ درجه
- ✓ دارای پوشش قابل تنفس

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

✓ لبه آبشاری و گرد نشیمنگاه

✓ فضای زیر سطح کار میز در حدی باشد که پاها بتواند آزادانه به اطراف حرکت کند.

✓ ارتفاع میز و صندلی باید طوری تنظیم شود که ارتفاع نشیمنگاه صندلی ۲۵ تا ۳۵ سانتی‌متر پایین‌تر از سطح میز کار در نظر گرفته شود.

✓ روی میز نباید از شیشه به علت ایجاد بازتاب نور استفاده کرد.

✓ لبه میز باید گرد و بدون نقاط تیز باشد.

✓ سطح میز باید برابر با ارتفاع آرنج در حالت نشسته باشد.

توصیه‌های ارگونومیکی استفاده از وسایل ورود داده‌ها (کیبورد و ماوس)

ماوس باید در سمت راست (برای افراد راست دست) و در ارتفاعی هم اندازه ارتفاع کیبورد بدون فاصله از آن قرار گیرد تا کاربر بدون دراز کردن دست به آن دسترسی داشته باشد.

کیبورد و ماوس باید در ارتفاع آرنج قرار داده شوند. ارتفاع کیبورد باید به اندازه ای باشد که در هنگام کار با آن، ساعد و بازوها زاویه‌ای بین ۹۰ تا ۱۰۰ درجه ایجاد کنند. در این حالت بازو باید به زمین عمود باشد و مچ نباید هیچگونه فشاری را متحمل شود و نباید به

توصیه‌های ارگونومیکی استفاده از زیرپایی

زمانی که نتوان صندلی را تا حدی پایین آورد که کف پاها روی زمین قرار گیرد، لازم است تا از زیرپایی استفاده شود. بهتر است پهنا و عمق زیرپایی حداقل ۳۰ سانتی‌متر و زاویه با سطح افق ۰ تا ۳۰ درجه باشد.

توصیه‌های ارگونومیکی استفاده از میز رایانه

✓ که سطح بالایی میز در ارتفاع آرنج باشد و ارتفاع دست جهت کار با صفحه کلید با سایر وسایل مناسب باشد.

✓ پس از تنظیم ارتفاع میز، مچ و دست‌ها باید هم‌راستا با آرنج و موازی با سطح زمین باشند.

✓ سطح میز فضای کافی برای قرار دادن کلیه تجهیزات همچون مانیتور و... داشته باشد.

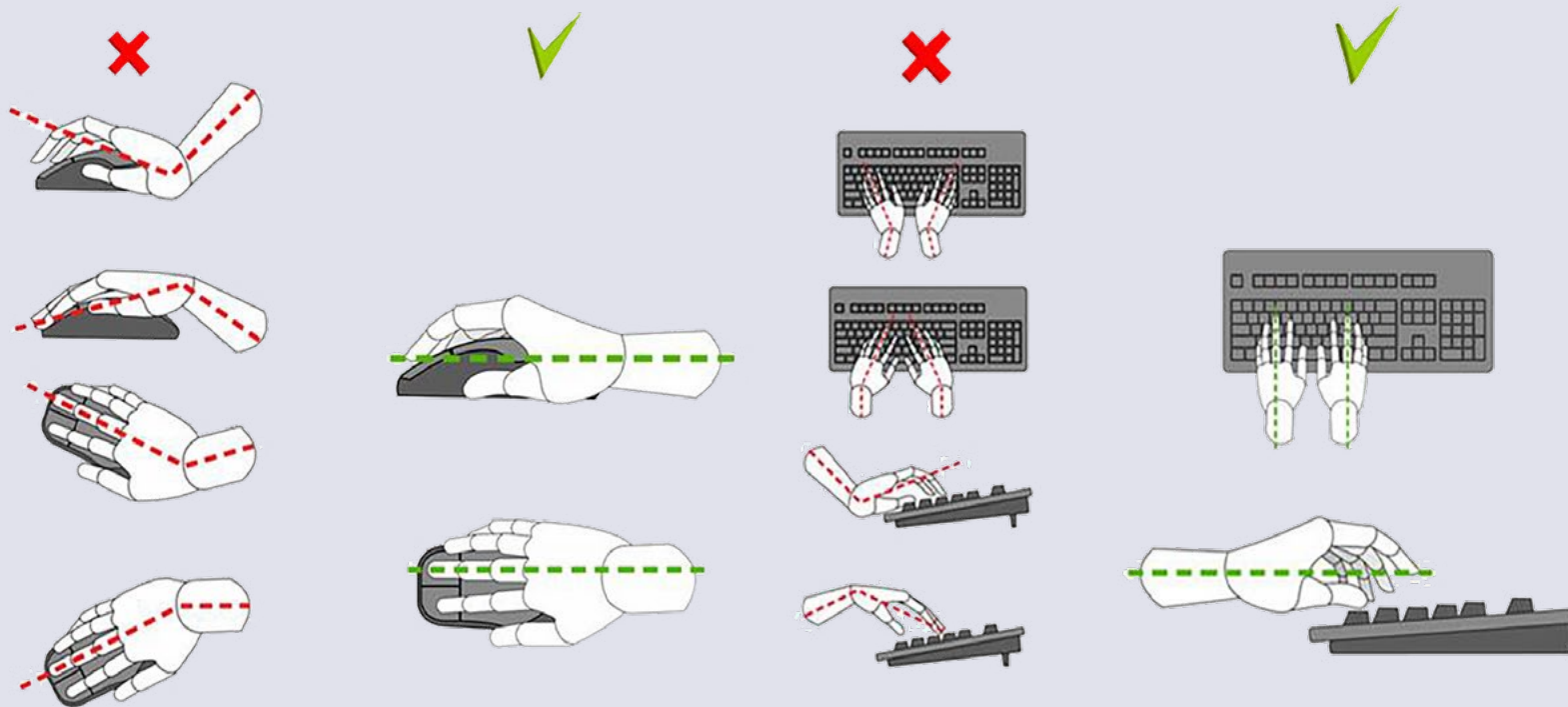
✓ در صورتی که میز قابل تنظیم نیست، صندلی تا جایی که دست‌ها در ارتفاع آرنج قرار گیرند بالا آورده شود و جهت جبران ارتفاع زیاد صندلی از زیرپایی استفاده شود.

وضعیت مستقیم یا خنثی یا با کمی انحراف به طرف بالا یا پایین قرار گیرد (شکل ۷).

بهتر است کیبورد دارای پایه قابل تنظیم هم در جلو و هم در عقب

بالا، پایین یا داخل خم شود. برای این منظور می‌توان از تکیه‌گاه مخصوصی استفاده کرد.

تکیه‌گاه مچ باید نرم و جنس آن طوری باشد که اجازه تنفس به پوست ناحیه مچ دهد. شیب کیبورد باید طوری باشد که مچ در

شکل ۷. نحوه قرارگیری صحیح و غلط دست روی کیبورد و ماوس

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

باشد تا فرد بتواند با تنظیم ارتفاع و شیب آن، وضعیت خنثی برای مچ‌ها و آرنج‌ها ایجاد کند. ماوس باید اندازه مناسبی داشته باشد تا به طور کامل در دست‌ها قرار گیرد. در هنگام استفاده از ماوس و کیبورد بازوها باید در نزدیکی بدن قرار گیرند. کیبورد و ماوس باید در ناحیه دسترسی اول قرار داده شوند. بهتر است تا حد امکان استفاده از ماوس را به حداقل رساند و از کلیدهای میانبر استفاده کرد.

توصیه‌های ارگونومیکی استفاده از مانیتور

- ✓ مانیتور با سایز ۱۵ تا ۲۰ اینچ توصیه می‌شود.
- ✓ صفحه مانیتور باید طوری تنظیم شود تا ستون فقرات به صورت مستقیم قرار گرفته و چشم‌ها با قسمت بالایی صفحه نمایش در یک خط مستقیم قرار گیرند. این وضعیت برای چشم‌ها راحتی بیشتری به همراه خواهد داشت.
- ✓ فاصله صفحه مانیتور تا چشم‌ها باید بین ۵۰ تا ۶۰ سانتی‌متر باشد.

- ✓ مرکز مانیتور باید به‌طور طبیعی ۱۵ تا ۲۰ درجه زیر سطح افقی چشم‌ها قرار گیرد.
- ✓ مانیتور باید به‌طور مستقیم روبه‌روی کاربر باشد. مانیتور می‌تواند ۱۰ تا ۲۰ درجه به جلو و عقب خم شود.
- ✓ صفحه مانیتور نباید درخشندگی داشته باشد و نور را نیز نباید منعکس کند.
- ✓ نور صفحه مانیتور نیز باید تنظیم شود تا از آسیب به چشم‌ها پیشگیری شود.
- ✓ تصاویر روی صفحه مانیتور باید واضح و خوانا باشند.
- ✓ مانیتورها باید در مکانی دورتر از پنجره و در امتداد قائم با آن‌ها قرار گیرند.
- ✓ خم شدن بیش از ۱۰ تا ۲۰ درجه مانیتور به عقب باعث افزایش انعکاس نور و وضوح تصویر را کم می‌کند.
- ✓ صفحه مانیتور باید تمیز و عاری از هر گونه لک، خراشیدگی و... باشد.
- ✓ سطح صفحه مانیتور کاملاً عمودی یا کمی انحراف به سمت

عقب، بهترین وضعیت برای جلوگیری از خیرگی و از بین بردن انحرافات دید است.

✓ انحراف بیشتر به سمت بالا سبب بازتاب نور سقفی می‌شود و انحراف بیش از حد به هر سمتی سبب عدم شفافیت تصویر می‌شود.

✓ رنگ صفحه باید طوری انتخاب شود که مانع از خستگی چشم شود. پس زمینه کاملاً سفید برای کار طولانی مدت مناسب نیست.

✓ برای داشتن یک زاویه دید مناسب به صورتی که صفحه مانیتور در میدان دید فرد واقع شود، گردن باید راست نگاه داشته شود و مسیر دید نیز باید به سمت پایین باشد. (شکل ۸)

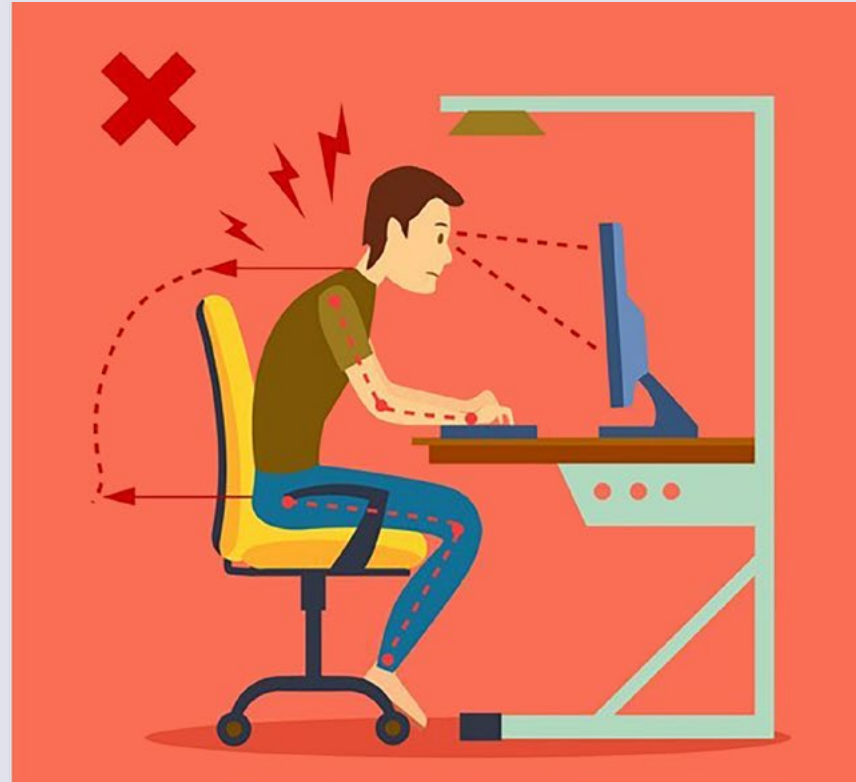
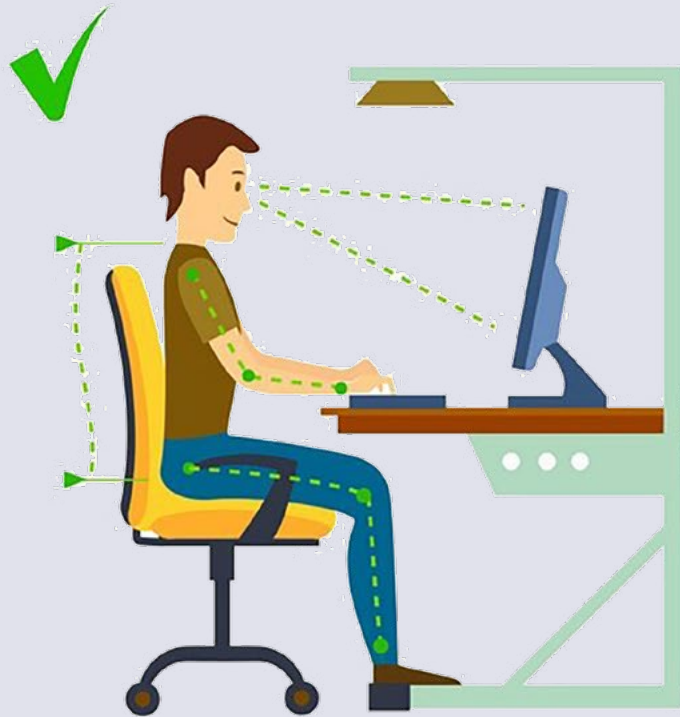
اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

شکل ۸. نحوه قرارگیری صحیح مقابل مانیتور

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

تلفن همراه

در حال حاضر هریک از این کاربران از کودکان تا سالخوردگان، روزانه بدون آگاهی از اصول ارگونومی کار با موبایل ساعات طولانی را صرف استفاده از آن می‌کنند و متأسفانه این ساعات نیز رو به افزایش است. به نسبت استفاده بیش از پیش از تلفن همراه، مشکلات جسمانی و روانی ناشی از عدم رعایت اصول ارگونومی مربوطه آن نیز رو به افزایش است. استفاده طولانی مدت از موبایل می‌تواند آسیب‌های جدی به مچ دست، انگشتان، ستون فقرات، کتف، گردن، شانه‌ها، چشم‌ها و... وارد می‌کند. قطعاً آشنایی با نکات کلیدی ارگونومی کار با موبایل می‌تواند آسیب‌های احتمالی استفاده از آن را کاهش دهد که در ادامه به آن پرداخته می‌شود.

توصیه‌های ارگونومیکی گوشی تلفن همراه هوشمند

✓ چنانچه در زمان خرید بتوان گوشی متناسب با اصول ارگونومی تهیه کرد و در عین حال اصول مربوط به نحوه در دست گرفتن تلفن همراه، میزان خم کردن گردن و ... را رعایت کرد، می‌توان به میزان حفظ سلامتی خود در زمان استفاده از این وسیله پرکاربرد

امیدوار بود. توصیه می‌شود در زمان خرید گوشی تلفن همراه باید به دو نکته «ارگونومی» و راحتی کار با تلفن همراه هوشمند از جمله طراحی تلفن و نحوه قرار گرفتن آن در دست توجه کرد این مسئله به اندازه جزئیات سخت افزاری گوشی مهم هستند.

✓ در زمان استفاده از تلفن همراه گردن خود را نباید خم کرد. سر و گردن را باید صاف نگه داشت و گوشی را با خم کردن آرنج‌ها، مقابل صورت، چانه و یا سینه خود گرفت. به جای خم کردن گردن با چشم‌ها باید به پایین نگاه کرد. (شکل ۹)

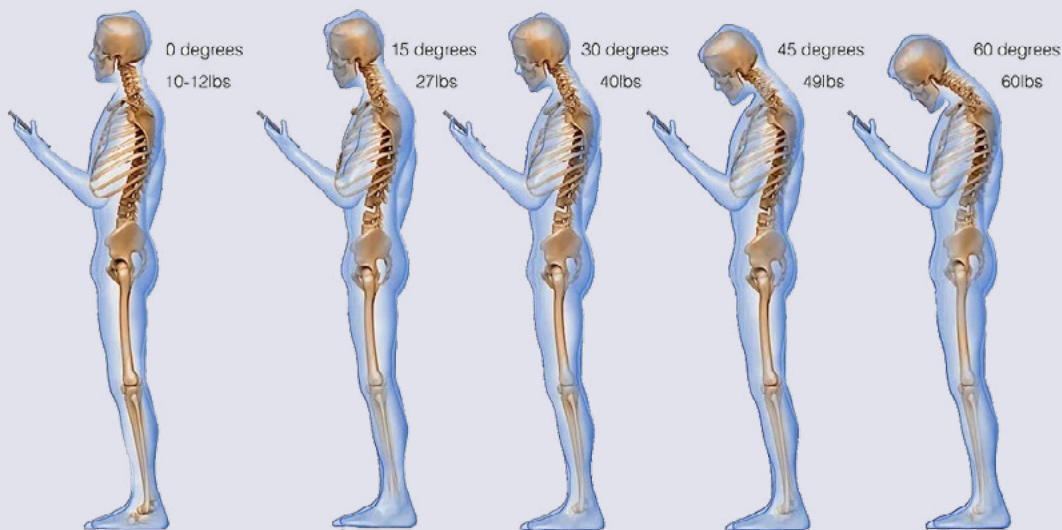
باید به خاطر داشت زمانی که سر در زاویه ۶۰ درجه خم می‌شود، وزن

شکل ۹ : نحوه صحیح و غلط قرار دادن سر و گردن و شانه‌ها در استفاده از تلفن همراه

متوجه این فشار نشود. از سوپی بدن به صورت ناخودآگاه خود را در وضعیتی قرار می‌دهد که در آن احساس راحتی کند، اما احساس راحتی هرگز به معنی قرار گرفتن بدن در وضعیت درست نیست. براین اساس با آگاهی از اصول ارگونومی، باید در طول استفاده از گوشی بر وضعیت گردن و ستون فقرات نظارت و کنترل لازم را داشت. (شکل ۱۰)

وارد بر آن ۲۷ کیلوگرم (به اندازه فشار ناشی از قلمدوش کردن یک کودک ۸ ساله) است و این وزن در شرایطی که گردن در حالت صاف قرار دارد به حدود صفر می‌رسد. هرچه زاویه گردن با خط عمود بیشتر باشد، این فشار بیشتر می‌شود. گردن ناحیه بسیار حساسی است که اعصاب بخش‌های تحتانی بدن از آن عبور می‌کنند، پس باید تا حد ممکن سر و گردن را صاف نگه داشت تا این فشار را به حداقل رساند. تمرکز کاربر در کار با گوشی سبب می‌شود تا

شکل ۱۰. فشار ناشی از نحوه نامناسب استفاده از تلفن همراه بر گردن

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

✓ در حالت استفاده از موبایل در حالت ایستاده لازم است که بازوان را نزدیک بدن نگه داشت.

✓ توصیه شده از نگاه داشتن گوشی در یک سمت بدن و چرخاندن گردن باید پرهیز کرد.

✓ در صورت وجود ورم در ناحیه عضلات گردن پیشنهاد شده تا از یخ یاری گرفته شود. از آن رو که سرما باعث بسته شدن رگ‌های خونی می‌شود که می‌تواند از وخیم شدن ورم در عضلات ناحیه گردن پیشگیری کند و از حرکات نرمشی مناسب بهره برد.

✓ بهترین حالت برای تایپ کردن این است که گوشی را کف یک دست نگه داشت و از انگشتان دست دیگر برای استفاده و یا تایپ کمک گرفت و دقت شود دائماً از انگشت یک دست برای تایپ

✓ از نگه داشتن گوشی تلفن همراه بین گوش و شانه‌ها برای صحبت کردن باید اجتناب کرد که نه تنها روش راحتی برای نگه داشتن گوشی نیست، بلکه به عضلات گردن و پشت فشار آورده و به آن‌ها آسیب می‌رساند؛ در عین این‌که می‌تواند آثار منفی برای غدد بزاقی و مغز به همراه داشته باشد. لازم است به جای چسباندن تلفن همراه به گوش یا نگه داشتن آن در نزدیک گوش یا قراردادن آن بین گوش و شانه‌ها، از بلندگو یا هدفون یا هندزفری سیم‌دار استفاده کرد.

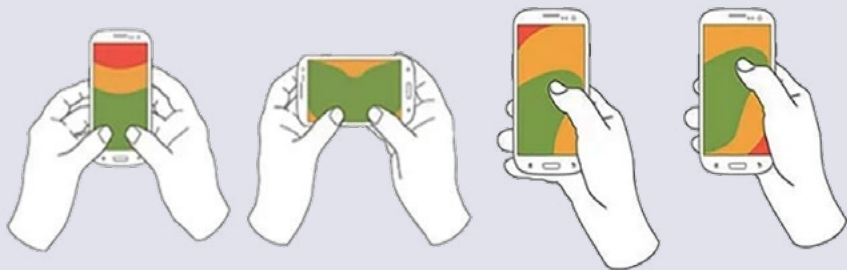
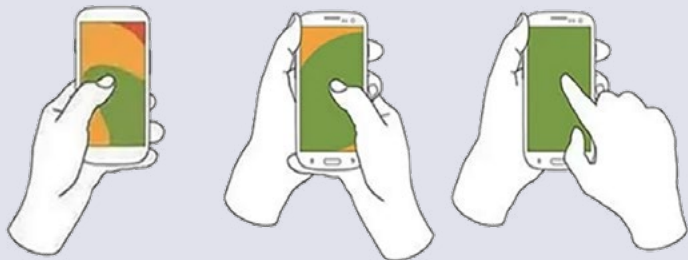
✓ چنانچه به‌طور طولانی مدت از گوشی پشت میز استفاده می‌شود لازم است هر نیم ساعت یک بار به خود استراحت داد و از حرکت کششی برای بدن استفاده کرد. در برخی منابع توصیه شده که به ازای هر ۱۵ دقیقه کار با تلفن همراه لازم است کاربر حداقل سه دقیقه استراحت کند.

کردن استفاده نکرد بلکه لازم است تا یکی در میان از انگشتان دو دست برای تایپ کردن با گوشی بهره گرفت و وضعیت دست‌ها و حالت گرفتن گوشی در دست‌ها را باید زود به زود تغییر داد. شکل ۱۱ حالت‌های مختلف نگاه داشتن گوشی و میزان پوشش فضای صفحه توسط انگشتان را نشان می‌دهد. هرچه فضایی که با رنگ سبز مشخص شده بزرگ‌تر باشد، انگشتان برای تایپ کردن به فشار و کشش کمتری نیاز دارند.

✓ بهتر است گوشی تلفن همراه را در هنگام تایپ کردن روی میز یا روی یک سطح قرار داد.

✓ در صورت تایپ با یک دست، نباید فقط از انگشتان اشاره یا شست برای تایپ استفاده کرد، برای کاهش فشار باید از انگشتان مختلف یاری گرفت.

✓ توصیه شده در صورت استفاده از شست در هنگام تایپ، از سطح انگشت به جای نوک آن استفاده شود چرا که کاربر برای

شکل ۱۱. حالت‌های مختلف نگاه داشتن گوشی و میزان پوشش فضای صفحه توسط انگشتان

علائم سندرم بینایی رایانه عبارت‌اند از: خستگی چشم و ناراحتی، خشکی چشم، سردرد، تاری دید، درد گردن و شانه، پیچش چشم و قرمزی چشم. این عارضه در نتیجه استفاده بیش از حد از وسایل الکترونیکی نظیر رایانه، لپ‌تاپ، تبلت، و گوشی‌های هوشمند به وجود می‌آید. البته درمان نشدن این مشکلات می‌تواند باعث بروز عوارضی جدی شود. در برخی منابع اعلام شده که افراد بین ۷ تا ۱۸ سال نباید بیش از دو ساعت از وسایل الکترونیکی و دیجیتال استفاده کنند. در بعضی منابع نیز با نگاهی سهل‌تر این عدد را برای کودکان بین ۵ تا ۶ سال حداکثر ۶ ساعت اعلام کرده‌اند، به هر حال استفاده زیاد و بدون توجه به نکات محافظت از چشم‌ها می‌تواند آسیب‌های چشمی جدی برای کاربر ایجاد کند.

به‌کارگیری نوک انگشت ناچار به خم کردن آن می‌شود و این منجر به آسیب می‌شود. اگر کاربر در شست خود احساس درد و کوفتگی داشت لازم است از کمپرس سرد بعد از تایپ استفاده کند. (به مدت ۲۰ دقیقه در فواصل ۲ ساعت)

✓ گوشی را نباید خیلی سفت و بیش از اندازه محکم در دست نگه داشت چرا که بر انگشتان و شست و میچ دست فشار وارد می‌شود. در هنگام تایپ و زمان استفاده از گوشی باید میچ دست‌ها را حتی الامکان شل کرد و صاف نگه داشت و نباید به‌طور طولانی مدت با گوشی تایپ کرد و هر از چند گاهی باید استراحتی به انگشتان خود داد و می‌توان از حرکات نرمشی میچ و انگشتان دست استفاده کرد.

✓ درصد افرادی که به‌طور روزمره از رایانه و دستگاه‌های دیجیتالی مانند موبایل استفاده می‌کنند علائم فشار چشم دیجیتال را تجربه می‌کنند که به آن فشار چشم یا رایانه یا سندرم بینایی رایانه نیز گفته می‌شود.

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

جنبه‌های روانی-عاطفی خود مراقبتی در فضای مجازی

حضور در فضای مجازی و استفاده از اینترنت با وجود داشتن مزایا و فواید متعدد، ممکن است با چالش‌های مختلفی مانند آسیب‌های روانی همراه باشد. برخی از این آسیب‌ها عبارت‌اند: اعتیاد به اینترنت، افسردگی، اضطراب اجتماعی، ضعف مهارت مقابله، عزت نفس پایین، خودکارآمدی پایین، آسیب به خود، پرخاشگری، مورد تهدید، باج‌گیری و دزدی قرار گرفتن، مواجهه با محتواهای نامناسب، تنهایی، سطح پایین انعطاف‌پذیری و سازگاری، کاهش قدرت تمرکز و ایجاد اختلالات یادگیری، تبعات ناشی از مقایسه و تلاش برای جبران، بالا رفتن ریسک اختلالات شناختی، رفتاری و هیجانی و نیز احتمال افزایش ریسک زوال عقل در سنین بالا و ...

برخی از این علائم روانی مانند بی‌قراری، افسردگی، عصبانیت و اضطراب (زمانی که فرد از فناوری دور است و دسترسی به آن ندارد) می‌توانند به تدریج به بروز علائم فیزیکی مانند ضربان قلب سریع، تنش در شانه‌ها و تنگی‌نفس منجر شوند.

آنچه می‌تواند زمینه بروز این بیماری‌ها را فراهم کند وابستگی

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

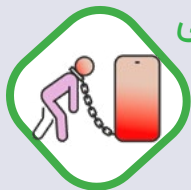

فهرست

بیماری‌های اینترنتی

سندروم سایبر کندریا
وسواس جست‌وجوی
علائم بیماری در گوگل

سندروم نوموفوبیا
اضطراب جا گذاشتن
یا جدایی از موبایل

فابینگ
بی‌اعتنایی به دیگران با
نگاه کردن به گوشی

سندروم فومو
ترس از دست دادن
نوتیفیکیشن‌ها و اخبار
و پیام‌ها

سندروم چشم‌ریزانی
فشار و اختلال بینایی
به خاطر نگاه طولانی
مدت به صفحه موبایل و
لپ‌تاپ

سندروم تونل کارچال
اختلال در اعصاب و
حرکات دست به خاطر
استفاده زیاد از موبایل

بیش از حد و افراط در استفاده از وسایل الکترونیکی و حضور در فضای مجازی است.

بیماری‌های اینترنتی

حضور طولانی، بی‌برنامه و توأم با وابستگی به اینترنت می‌تواند به بروز بیماری‌های اینترنتی منجر شود که برخی از آن‌ها عبارت‌اند از: سندروم سایبرکندریا، سندروم نوموفوبیا، فابینگ، سندروم فومو، سندروم اردک و سندروم وایبره یا گوشی خیالی و ...

به‌طور مثال سندروم فومو در برگیرنده ترس و واهمه «جا ماندن از جهان» است. به این معنی که کاربر وقتی به اینترنت متصل نیست این احساس را دارد که جهان مانند رودخانه‌ای پیش می‌رود و او به شکل سرزنش‌آمیزی در جای خود دچار سکون و سکوت شده‌است. یکی از راه‌های پیشگیری از ابتلا به بیماری‌های اینترنتی تشخیص میزان وابستگی کاربر به اینترنت و سپس اصلاح رفتار است به این منظور می‌توان از پرسش‌نامه وابستگی به اینترنت به شرح زیر استفاده کرد.

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

پرسشنامه وابستگی به اینترنت

لطفاً مواردی را که درباره شما صدق می‌کند با علامت تیک زدن در درون مربع‌ها مشخص کنید:

۱. ساعات طولانی در اینترنت وقت صرف می‌کنم □
۲. این حضور بیش از این‌که بنا به ضرورت باشد مستمر و دائمی است □
۳. برنامه برای حضور در اینترنت ندارم □
۴. چندان قائل به محدودیت‌های زمانی تعیین شده برای خودم نیستم □
۵. در هر بار حضور برای انجام کاری مراجعه می‌کنم ولی بعد سر از بخش‌ها و جاهای دیگر در می‌آورم و به اختیار مدت‌های طولانی در اینترنت گشت و گذار می‌کنم □
۶. در هنگام خوردن غذا گوشی تلفنم را بر سر میز یا سفره غذا می‌برم □
۷. با گوشی به رختخواب می‌روم و با گوشی از رختخواب برمی‌خیزم □
۸. وقتی گوشی تلفن همراه در کنارم نیست احساس نگرانی می‌کنم □
۹. گاهی حس می‌کنم که گوشی‌ام زنگ می‌خورد ولی وقتی آن را کنترل می‌کنم، تماسی در کار نیست □
۱۰. وقتی با گوشی کار می‌کنم زیاد متوجه اطراف و اطرافیانم نمی‌شوم و بیشترین تمرکز روی گوشی یا تبلت و.. است؟ □
۱۱. ناخودآگاه چند ثانیه یک بار دستم روی گوشی می‌رود و آن را بی‌دلیل چک می‌کنم □
۱۲. وقتی مطلب یا عکسی در فضای مجازی منتشر می‌کنم بارها و بارها واکنش‌ها را به آن کنترل می‌کنم و هر پیامی برایم مهم است □
۱۳. احساس می‌کنم اگر دسترسی‌ام به اینترنت قطع شود چیزی از دست داده‌ام و وضعیت روانی خوبی تا زمان اتصال مجدد به اینترنت ندارم □
۱۴. زمانی که گوشی یا تبلت در دستم هست، می‌روم در گوشه ای می‌نشینم و مشغول کار خودم می‌شوم و کمتر تحرک داشته یا کمتر از گوشی فاصله می‌گیرم □
۱۵. وقتی زمان زیادی را در شبکه‌های اجتماعی و اینترنت می‌گذارم احساس رضایت می‌کنم □
۱۶. حضور در اینترنت را به هرچیزی یا هرکسی ترجیح می‌دهم و از وقت گذراندن در اینترنت لذت می‌برم □

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

ارزیابی و بررسی قرار گیرد تا مشخص شود چه رفتارهایی بیشترین سهم را در طول روز و هفته دارند و زمان اختصاصی به آن فعالیت در طول هفته چقدر است؟

پس از ارزیابی، نوبت اصلاح رفتار است و ۲۱ روز نیاز است تا این رفتار اصلاح شود.

به این ترتیب با تعیین برنامه‌ای مشخص و پایبندی به آن می‌توان میزان حضور در اینترنت و میزان وابستگی را به آن کاهش داد. البته در این برنامه باید برنامه‌های جایگزینی از پیش در نظر گرفته شوند تا احساس خلأ، مجدداً فرد را به رفتار قبلی هدایت نکند.

پس از تکمیل پرسش‌نامه، چنانچه در مقابل بیشتر موارد علامت تیک خورده است، لازم است شما یک ارزیابی از رفتار خود داشته باشید. به این منظور می‌توانید از چک لیست زیر بهره ببرد. این چک‌لیست می‌تواند توسط فرد و هم‌زمان توسط یکی از اطرافیانش تکمیل شود.

بعد از ثبت روزانه فعالیت‌ها و عادت‌ها و میزان زمان اختصاصی به آن در هر روز می‌توان به مجموعه‌ای از اطلاعات مربوط به رفتارها، فعالیت‌ها و عادت‌های مرتبط با اینترنت و وسایل الکترونیکی کاربر دست یافت. البته لازم است لیست ثبت روزانه فعالیت‌ها و عادت‌های مرتبط با وسایل الکترونیکی و حضور در فضای مجازی به مدت یک هفته ادامه یابد، سپس اطلاعات به‌دست آمده مورد

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

لیست ثبت روزانه فعالیتها و عادت‌های مرتبط با وسایل الکترونیکی و حضور در فضای مجازی

تاریخ:..... روز:.....

نام رفتار / فعالیت	مدت زمان اختصاصی به آن

اعتیاد به اینترنت

اعتیاد به اینترنت یکی از چالش‌ها و بیماری‌های مطرح اینترنتی است که می‌تواند به افزایش انزوا، خشونت، افسردگی، مشکلات خانوادگی، طلاق، افت تحصیلی، دو قطبی بودن و ساخت یک شخصیت جدید در فضای مجازی، عدم تمرکز در انجام کار و شکست در کار و شغل و

شکست‌های عاطفی مجازی و... منجر شود. برخی استفاده بیش از ۲۰ ساعت در هفته از اینترنت را وابستگی به اینترنت می‌دانند البته معیار زمان به تنهایی کافی نیست زیرا مواردی همچون : اشتغال ذهنی با اینترنت طوری که مهم‌ترین منبع رضایت

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

فرد از زندگی باشد، پرداختن کمتر به روابط دوستی و قطع روابط اجتماعی و احساس پوچی، افسردگی، تحرک پذیری وقتی که رایانه و یا تلفن همراه و اینترنت در دسترس نباشد و... نیز می‌توانند نشان دهنده استفاده زیاد از اینترنت و رایانه باشند

با این حال کارشناسان معتقدند که والدین باید در مورد سلامت روان کودکان خود به خصوص اگر بیش از ۴ ساعت در روز در مقابل صفحه نمایش (رایانه، تماشای تلویزیون و بازی‌های ویدئویی) قرار می‌گیرند، نگران باشند. کارشناسان می‌گویند کودکانی که زمان بیشتری را در مقابل صفحه نمایش صرف کرده‌اند، سطوح بالاتری از پریشانی روانی، اضطراب و افسردگی را نشان می‌دهند و در استفاده بیش از ۴ ساعت این علائم شدیدتر دیده می‌شود.

دسته‌بندی‌های مختلفی از اعتیاد به اینترنت ارائه شده که برخی از آن‌ها عبارت‌اند از: جست‌وجوی اجباری اطلاعات، اعتیاد به ارتباط آنلاین، اعتیاد به رایانه و یا بازی، اعتیاد به رسانه‌های اجتماعی و ویدئوهایی که در فضای مجازی پخش می‌شوند و...

برای تشخیص اعتیاد به اینترنت از ابزارهای غربالگری مختلفی استفاده می‌شود. در عمده این روش‌ها به چهار معیار زیر توجه می‌شود:

✓ استفاده بیش از حد (از نظر زمانی) از اینترنت،

✓ علائم ترک (واکنش‌های جسمی و روانی ناخوشایند در نتیجه قطع ناگهانی مصرف)،

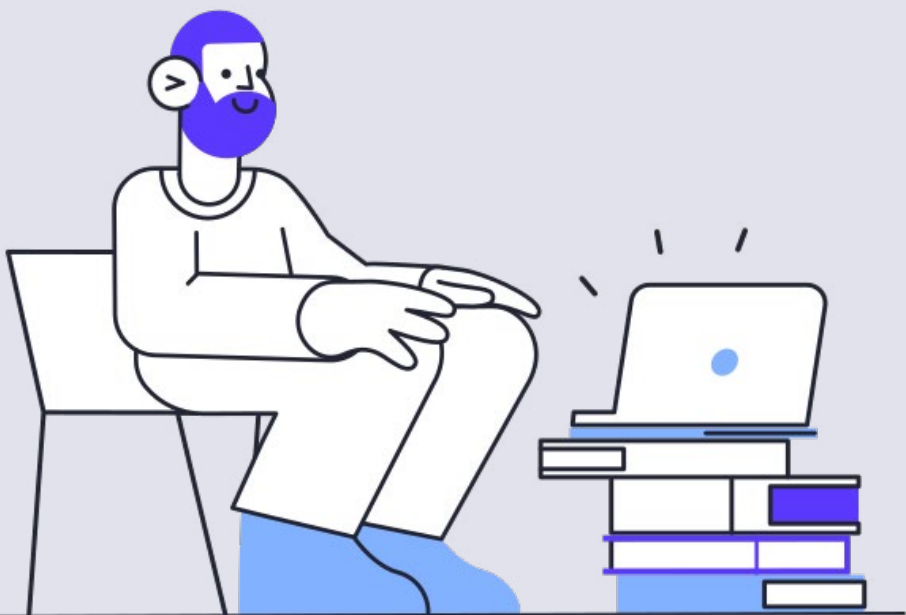
✓ تحمل (وابستگی به عامل اعتیادزا یا همان اینترنت و تمایل به استفاده از تجهیزات بهتر و افزایش میزان استفاده)

✓ پیامدهای منفی (از جمله مشکلاتی در ابعاد زیست اجتماعی، تحصیلی یا کاری فرد).

اعتیاد به اینترنت ربطی به سن و سال ندارد و همه افراد ممکن است در معرض آن قرار گیرند بنا براین بهترین راه پیشگیری است تا با مدیریت به موقع و انجام کنترلهای لازم اجازه رسیدن کار به مرحله اعتیاد را نداد. از جمله اقدامات پیشگیرانه در این خصوص می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

البته همواره باید بخاطر داشت که حضور در فضای مجازی می‌تواند با عوارض روانی و خطرات احتمالی همراه باشد که لازم است کاربر نحوه مواجهه صحیح با آن‌ها را به‌کار گیرد.

✓ ثبت مدت زمان و تعداد دفعات استفاده از اینترنت،

✓ تعیین مدت زمان مشخص از پیش تعیین شده برای استفاده از اینترنت و رایانه،

✓ درمان علت زمینه‌ای استفاده از اینترنت و رایانه،

✓ داشتن گروه حمایتی (برای مراجعه فرد در مواقع اضطراب و بحران ها)،

✓ پرداختن به فعالیت‌های سالم و تفریحی به جای کار با اینترنت و رایانه،

✓ صحبت کردن با افراد به جای فرستادن پیام و پیامک،

✓ مطالعه نسخه‌های چاپی و پرینتی اطلاعات به جای مطالعه آنلاین آن‌ها

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

راهکارهای پیشنهادی برای کمک به سلامت روان

برای کمک به بهبود سلامت روان و کاهش وابستگی و اعتیاد به فضای مجازی می‌توان از راهکارهای زیر در قالب ۴ گام اساسی بهره گرفت:

گام اول: کاهش زمان

اولین قدم در مسیر اصلاح بهبود سلامت روان، کاهش زمان حضور به میزان ۳۰ دقیقه در روز است، این روند می‌تواند به تدریج و طی ۲۱ روز انجام شود.

✓ در این مسیر می‌توان از یک برنامه یا یک اپلیکیشن برای پیگیری زمانی که در فضای مجازی صرف می‌شود استفاده کرد.

✓ کنار گذاشتن و گاه خاموش کردن گوشی در زمان خواب، غذا،

ملاقات‌های حضوری و...، عدم بردن گوشی با خود به سرویس بهداشتی.

✓ عدم بردن گوشی یا تبلت به رختخواب (خاموش کردن آن و گذاشتن آن در اتاقی دیگر).

✓ غیرفعال کردن اعلان‌ها و بستن صدای هشدار پیام‌های جدید.

✓ محدود کردن زمان‌های چک کردن گوشی با رساندن آن به هر ۱۵ دقیقه یکبار، سپس ۳۰ دقیقه یکبار و بعد یک ساعت یکبار.

✓ محدود کردن حضور در رسانه‌های اجتماعی صرفاً از طریق رایانه، به این منظور بهتر است اپلیکیشن‌های مرتبط را از روی گوشی خود پاک کرد.

گام دوم: تغییر تمرکز

زندگی واقعی، صرف وقت با خانواده و...

گام سوم: اختصاص وقت بیشتر به ارتباطات حضوری

- ✓ اختصاص زمانی در هفته به تعامل با دوستان آفلاین و خانواده
- ✓ حضور در کنار دوستان و اطرافیان با تلفن خاموش
- ✓ در صورت خجالتی بودن استفاده از راههایی برای حل این مشکل

گام چهارم: ابراز قدردانی

- ✓ تهیه یک دفترچه قدردانی و داشتن یک برنامه سپاسگزاری و همچنین ثبت خاطرات عالی و نکات مثبت زندگی خود
- ✓ لزوم تقویت خودآگاهی
- ✓ لزوم تقویت ذهن آگاهی برای زندگی بیشتر در لحظه حال

به این منظور باید به هنگام حضور در فضای مجازی به موارد زیر توجه کرد:

- ✓ تعیین اهدافی مشخص برای حضور در فضای مجازی و حضور هدفمند
- ✓ روشن کردن انگیزه‌های خود
- ✓ نظارت بر آنچه هدف بوده و آنچه در هر بار مراجعه صورت گرفته است.
- ✓ تهیه لیستی از جنبه‌های مثبت زندگی و مراجعه به آن‌ها هر زمان که احساس می‌شود جنبه‌های زندگی دیگران بهتر از زندگی ما است و باعث ایجاد تردید به خود، ناامیدی و... در ما می‌شود.

✓ جایگزین کردن فعالیت‌هایی در زندگی واقعی به جای زندگی مجازی همچون: رفتن به پیاده روی، رفتن به سراغ سرگرمی‌هایی در

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

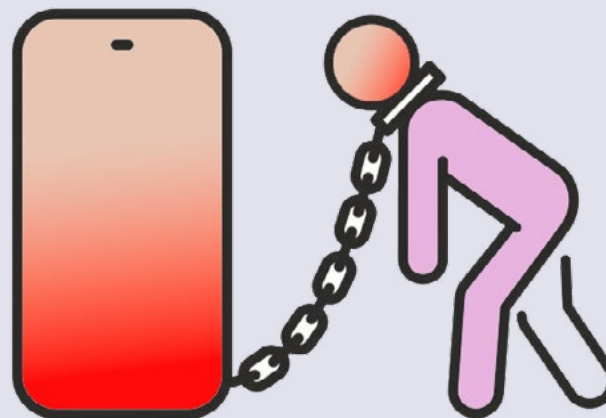
جمع بندی:

بهترین و مهم‌ترین راهکار در بحث جلوگیری از عوارض روانی در خصوص استفاده از وسایل الکترونیکی و حضور در فضای مجازی، حضور هدفمند، مدیریت شده و ایمن در فضای مجازی است. رعایت این نکات سبب می‌شود از بسیاری از مسائل پیشگیری شود و یا تبعات کمتری را ایجاد کند.

باید به یاد داشت هر فرد دروازه‌بان نهایی خویش است و نباید به خود اجازه دهد، هر مطلبی را بخواند یا هر تصویری یا محتوای سایت یا صفحه‌ای را در فضای مجازی مشاهده کند، هرچیزی را باور کند و بپذیرد و اجازه دهد هر مسأله‌ای او را تحت تأثیر قرار دهد. بنابراین لازم است نحوه مواجهه خود را با مطالب مدیریت کند.

در عین حال، در صورت مواجهه با مشکلات آزار دهنده حتماً به اعضای خانواده، مشاوران، متخصصان، روانشناسان و... مراجعه کند و اجازه ندهد با مراجعه به افراد ناآگاه، ناشناس، غیرمتخصص و... دامنه مشکلاتش وسیع تر و فرصت جبران کمتر شود.

✓ کمک کردن به دیگران و کسب تجربه خوشایند از انجام این کار به منظور مراقبت از سلامت روان در فضای مجازی در کنار چهار گام ارائه شده می‌توان از سایر راهکارها و تکنیک استفراف روانی نیز استفاده کرد.

جنبه‌های اجتماعی-فرهنگی خود مراقبتی در فضای مجازی

جنبه‌های اجتماعی حضور در فضای مجازی

تبادل تجارب بین جوامع مختلف فراهم کند، به طوری که بتوان از تجارب جوامع موفق یاری گرفت.

آشنایی با زندگی قومیت‌های مختلف، آداب و سنن آن‌ها، درک تفاوت‌های زندگی‌های شهری و روستایی، آشنایی اصول و آداب زندگی در آن‌ها و بهره‌گیری از ظرفیت‌های فضای مجازی برای تعامل این جوامع با یکدیگر و تأمین نیاز متقابل آن‌ها (از بعد یافتن کار، ایجاد کسب و کار و...) از جمله فرصت‌های فضای مجازی از بعد اجتماعی است.

از منظری در فضای اجتماعی می‌توان تمرین‌هایی برای اجتماعی‌شدن داشت. حضور در فضای مجازی، امکان تعامل با جمع‌های مجازی را گاه به ویژه برای گروه‌های کودکان و نوجوان، پیش از شروع تجربه جمع‌های واقعی فراهم می‌کند که این مسأله با وجود برخی مزایا می‌تواند آسیب‌زا هم باشد.

گسترش استفاده از اینترنت و فضای مجازی زمینه ارتباط با دیگر انسانها و حضور در شبکه‌های اجتماعی را تسهیل کرده است. در همین فضا می‌توان با جمع‌های زیادی از افراد در قالب گروه‌های پیام‌رسان تلفن‌همراه یا در رسانه‌ها و شبکه‌های اجتماعی آشنا شد و به ایجاد تعامل با آن‌ها پرداخت. می‌توان جمع‌های مورد نظر خود را در حوزه‌های مختلف یافت و در آن‌ها عضو شد و ایفای نقش و فعالیت پرداخت.

می‌توان به یاری همین بستر، پیامی‌را به جامعه جهانی مخابره کرد و به ایجاد موجی در بین افکار عمومی اقدام کرد. تجربه‌هایی از اتحادهای اجتماعی که افراد در آن هم نظر بوده و یا دارای منافع مشترک هستند را داشت. این فضا همچنین می‌تواند فرصتی برای

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

خطر و چالش‌های اجتماعی حضور در فضای مجازی و راهکارهای پیشنهادی

حضور در فضای مجازی در کنار مزایای آن به ویژه از بعد اجتماعی، با آسیبها و صدماتی از همین حیث نیز همراه است. بدین معنا که افراد ساعات طولانی را صرف تعامل با جمع‌های مجازی می‌کنند که گاه قرابت و آشنایی با آن‌ها ندارند، این در حالی است که کم تعاملات با این جمع‌ها را جایگزین تعامل با اعضای خانواده، همسالان و اطرافیان می‌کنند. و متأسفانه عدم حضور کافی در اجتماع و در جمع انسان‌ها، بر رشد اجتماعی آن‌ها تأثیر منفی می‌گذارد و از سویی اثرات سوء خود را بر روابط خانوادگی نشان می‌دهد. از دیگر خطرات اجتماعی حضور در فضای مجازی احتمال گسترش ارتباطات نامتعارف، انزوای اجتماعی و شکاف‌های نسلی و خطر گرایش به جرائم مختلف است که در ادامه به این خطرات و

راهکاری پیشنهادی در این خصوص اشاره می‌شود.

۱. تأثیرات منفی بر رشد اجتماعی:

یکی از مخاطرات حضور در فضای مجازی تأثیرات منفی بر رشد اجتماعی افراد است که باید آن‌را به حداقل رساند، برای جلوگیری از این امر راهکارهای پیشنهادی زیر ارائه می‌شود:

- ✓ به جای تمرکز بر ارتباطات مجازی، جایگزین کردن تعامل و ارتباط با خانواده و اطرافیان و همسالان
- ✓ کمک والدین به اجتماعی‌شدن فرزندانشان با سپردن مسئولیت‌های اجتماعی لازم به ایشان

۲. تأثیرات منفی بر خانواده‌ها و روابط حاکم بین آن‌ها:

برخی از راهکارهای پیشنهادی برای جلوگیری از تأثیرات منفی حضور در فضای مجازی بر خانواده‌ها و روابط حاکم بین آن‌ها عبارت‌اند از:

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

۳. گسترش ارتباطات نامتعارف:

یکی از خطر ها و چالش‌های اجتماعی حضور در فضای مجازی گسترش ارتباطات نامتعارف است که برای جلوگیری از آن می‌توان از راهکارهای زیر استفاده کرد:

- ✓ تلاش برای وفاداری زوجین به یکدیگر
- ✓ کمک به فرزندان برای آشنایی با اصول وفاداری و همسرمداری و گوشزد کردن تأثیرات منفی روابط خارج از عرف به آن‌ها

۴. انزوای اجتماعی و شکاف‌های نسلی:

حضور در فضای مجازی گاهی به انزوای اجتماعی و ایجاد شکاف‌های نسلی در خانواده می‌انجامد که برای جلوگیری از آن به‌کارگیری راهکارهای زیر توصیه شده‌است:

- ✓ تلاش برای یافتن زبان مشترک بین والدین و فرزندان به جای لجبازی یا مخالفت مستمر با یکدیگر
- ✓ انجام همکاری ها و فعالیت‌های مشترک به خصوص در بستر

تکنولوژی‌های نوین

✓ به جای تمرکز بر ارتباطات مجازی و گذراندن وقت در فضای مجازی، صرف وقت با اعضای خانواده و ایجاد فضایی گرم و صمیمی در خانه

✓ تلاش برای حل مشکلات موجود خانوادگی با یکدیگر و در صورت نیاز مراجعه به مشاور یا روانشناس و... به جای اخذ راهنمایی غلط از افراد غیرمتخصص و غیرمعتبر در این فضاها

✓ عدم مراجعه به صفحات غیراخلاقی برای جلوگیری از انتظارات غیرواقعی در روابط زناشویی زوجین به‌عنوان یکی از عوامل اختلافات

✓ الگو بودن والدین برای فرزندان و تلاش برای جلوگیری از سردی‌های عاطفی و ایجاد نارضایتی‌های خانوادگی به شکل‌های مختلف از جمله متأثر از فضای مجازی (چراکه این سردی می‌تواند در زندگی جوانان و نوجوانان و در گرایش آن‌ها به مسائلی همچون فرار از خانه، تمایل به جرائم و... مؤثر باشد)

✓ ایجاد فضای امن و توأم با احترام، مهر و محبت و آرامش در خانه

- ✓ تلاش والدین برای ارتقای سوادها و مهارت‌های خود متناسب با تحولات تکنولوژیکی و جلوگیری از ابتلا به پیری دیجیتال
- ✓ تشویق به گرایش به ارتباط بیش از پیش با اجتماع و خانواده و اقوام و خویشان به جای وابستگی به اینترنت
- ✓ تلاش برای شناسایی مشکلات فرزندان خود اعم از کودک، نوجوان و جوان و رصد احوال، رفتار و روحیات آنها
- ✓ مشارکت در حل این مشکلات

۵- خطر گرایش به جرائم مختلف:

فضای مجازی سهولت وقوع جرائم را بیشتر کرده است که کاربران به خصوص نوجوانان و جوانان را تهدید می‌کند از این رو توصیه می‌شود والدین از خود و فرزندان‌شان در برابر جرائم اینترنتی از جمله عضویت در گروه‌های قمار، توزیع مواد مخدر و اعتیاد به مواد، فعالیت‌های مبتنی بر مسائل غیراخلاقی و... مراقبت کنند.

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

خطر و چالش‌های فرهنگی حضور در فضای مجازی و راهکارهای پیشنهادی

فضای مجازی در کنار فرصت‌هایی که در اختیار بشر از بعد فرهنگی فراهم کرده، آسیب‌هایی نیز بر پیکره فرهنگی جوامع وارد ساخته است. بخش زیادی از هویت فرهنگی فعلی، حاصل تعامل و ارتباط مردم در همین فضا است. از آن‌جا که جامعه فعلی، جامعه ای در حال گذار است، طبیعتاً با تحولات مربوط به گذار از جامعه سنتی به جامعه مدرن روبه‌روست. یکی از این تحولات، تغییرات هویتی در جنبه فرهنگی است. فضای مجازی به ویژه در مقطع نوجوانی و جوانی می‌تواند باعث ایجاد دگرگونی‌هایی در هویت فرهنگی شود. استفاده نادرست از فضای مجازی در دگرگون ساختن هویت فرهنگی با تحت تأثیر قراردادن هویت جنسیتی، هویت خانوادگی، هویت ملی، هویت جهانی و دینی تأثیرگذار است. همچنین فضای

مجازی بر ارزش‌ها و هنجارهای فرهنگی مؤثر بوده و می‌تواند به ایجاد تعارض‌های ارزشی منجر شود.

تأثیرات فضای مجازی از بعد تغییر در سبک زندگی، از دیگر آثار این فضای از بعد فرهنگی است. همچنین این فضا می‌تواند بر اولویت‌ها و ترجیحات فرهنگی و حتی نوع و شکل آن‌ها نزد افراد مؤثر باشد.

در یک بیان کلی‌تر می‌توان آسیب‌های فرهنگی فضای مجازی را در تزلزل مرجعیت هویت ملی، تزلزل مرجعیت هنجارهای فرهنگی، تزلزل مرجعیت ارزشهای فرهنگی و تأثیر فضای مجازی بر عدم انطباق با سبک زندگی ایرانی-اسلامی خلاصه کرد.

در ادامه به برخی مشکلات و چالش‌ها در فضای مجازی از بعد فرهنگی اشاره و به ارائه راهکارهای پیشنهادی اقدام می‌شود.

استفاده از اینترنت‌های شبانه، مکالمه ارزان قیمت اپراتورها و... که خود سرآغاز تغییر سبک زندگی، ساعات خواب و بیداری، گرایش به فعالیت‌های شبانه به خصوص بدون نظارت والدین است، جلوگیری شود.

دگرگونی در هویت فرهنگی و نیز تغییر در سبک زندگی می‌تواند بر ابعاد دینی زندگی افراد نیز تأثیرات منفی داشته باشد.

۱- تعارض ارزش‌ها (فرهنگ خودی در مقابل فرهنگ غربی)

✓ تأکید بر ارزشهای ایرانی و اسلامی و نیز بر ارزشهای خانوادگی و کمک به فرزندان برای حفظ ارزشهای فرهنگ خودی در مقابل ارزشهای فرهنگ غربی

✓ تشریح تلاش‌های صورت گرفته برای جهانی سازی و از بین بردن فرهنگ‌ها، ارزش‌های ملی، قومی و... و لزوم تلاش برای حفظ این ارزش‌ها و فرهنگ خودی

۲- تغییر سبک زندگی:

با کمک به خود و کودکان و نوجوانان و تلاش برای کاهش تأثیرات منفی فضای مجازی در میزان گرایش به مصرف گرایی، تجمل گرایی، سبک زندگی غربی، گرایش به استفاده از برندها، سبک پوششی خاص و خارج از عرف و... باید سبک زندگی انتخابی خود و خانواده‌ها را مدیریت کرد. به این منظور توصیه می‌شود به زبانی اقناعی بر محاسن سبک زندگی ایرانی و اسلامی برای فرزندان تأکید شود و با فراهم کردن اینترنت در طول روز از گرایش فرزندان به

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

جنبه‌های ارتباطی حضور در فضای مجازی

کسب مهارت‌ها و آمادگی‌های لازم برای حضور مؤثر و موفق کاربران در فضای مجازی ایجاب می‌کند که افراد ضمن درک تفاوت‌های محیط‌ها، ابزارهای ارتباطی و رسانه‌های مختلف بر بستر اینترنت و نوع تعاملات و ارتباطات حاکم بر آن‌ها در رسانه‌های اجتماعی از چالش‌های ارتباطی حضور در رسانه‌های اجتماعی و از خطرها و چالش‌های مرتبط و نحوه مواجهه صحیح با آن‌ها مطلع شوند. یکی از راهکارهای مؤثر در کاهش چالش‌های ارتباطی، آشنایی با مبانی، اصول و آداب فعالیت در بسترهای مختلف فضای مجازی است.

آشنایی با مبانی، اصول و آداب فعالیت در فضای مجازی
آشنایی با اصول و آداب فعالیت و ارتباط با افراد در هر یک از رسانه‌ها و رسانه‌های اجتماعی و... از الزامات حضور در فضای مجازی است

چراکه این اصول و مبانی بر کیفیت فعالیت و ارتباطات در فضای مجازی به‌طور مستقیم و غیر مستقیم مؤثرند. از این‌رو در ادامه به اصول و آداب فعالیت در فضای مجازی و راهکارهای پیشنهادی برای جلوگیری از خطرات و چالش‌های احتمالی در این خصوص اشاره می‌شود:

۱- اصول و آداب فعالیت در رسانه‌های اجتماعی

- ✓ اعتدال در تعداد و دفعات نشر و بازنشر محتوا در رسانه‌های اجتماعی و در نظر گرفتن این‌که سرعت بالای اشتراک‌گذاری با خطاهای بیشتری روبه‌روست و در نظر داشتن این‌که مخاطب فرصت مطالعه تعداد بالای پست‌ها یا محتواهای طولانی را ندارد
- ✓ میانه روی در محتواهای منتشر شده و پرهیز از هرگونه تندروی و یا هرگونه سوگیری احتمالی در انتشار مطالب
- ✓ نشر و بازنشر مسئولانه محتوا در رسانه‌های اجتماعی با لحاظ تبعات و عواقب آن برای خود، خانواده و جامعه و جلوگیری از بروز چالش‌های احتمالی تأثیرات منفی آن بر زندگی و ذهن و روان فرد

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

- ✓ رسانه‌های اجتماعی
- ✓ عدم تأثیرپذیری از دیگران در نشر و بازنشر هرگونه محتوایی
چراکه در نهایت فرد منتشر کننده محتوا باید پاسخگو باشد
- ✓ لزوم انتشار محتواها تا حد ممکن فاقد اشتباه عمدی یا سهوی
و لزوم حذف یا ویرایش سریع محتواهایی که به هر دلیل اشتباه
منتشر شده‌اند
- ✓ انتخاب ظاهر گرافیکی مشخص (یونیفرم) برای پست‌های خود
با هدف امکان شناسایی محتواهای نشر و بازنشر شده از بین سایر
محتواها توسط مخاطب
- ✓ توجه به زمان‌های پرمخاطب در هنگام ارسال پیام در هر یک از
رسانه‌های اجتماعی
- ✓ توجه به این‌که چه محتواهایی برای مخاطب در هر یک از
رسانه‌های اجتماعی جذابتر است
- ✓ تلاش برای بهره‌گیری از روش‌ها و تکنیک‌های جدید تولید محتوا
- ✓ اعتدال در نشر دستاوردها و موفقیت‌های زندگی خود با لحاظ

- ✓ لزوم راستی آزمایی پیش از نشر و بازنشر انواع محتواها اعم از
عکس، فیلم، ویدئو، پادکست، وادکست و... با اهدافی همچون
حفظ اعتبار خود نزد مخاطب، حرفه‌ای عمل کردن، جلوگیری از
تبعات افتادن در ورطه محتواهای جعلی و...
- ✓ لزوم دریافت محتواها از منابع معتبر و بازنشر آن‌ها با ذکر منبع
(توجه به تیک آبی تأیید هویت افراد حقیقی و حقوقی معتبر در
رسانه‌های اجتماعی)
- ✓ در نظر گرفتن تناسب بین محتواها و گروه مخاطبان از ابعاد
مختلف (سن، جنس، طبقه اجتماعی، حیطه تخصصی و...) در
مطالب نشر و بازنشر شده
- ✓ درک این‌که در فضای مجازی آزادی نامحدود و بی حد و حصر
وجود ندارد، این آزادی در فرد احساس شجاعت دروغین برای بیان
و انتشار هر نظر، عقیده و دیدگاه یا محتوایی ایجاد نکند
- ✓ پرهیز از طرح مسائل سیاسی یا هر موضوعی که در آن فرد فاقد
تخصص است چه در گروه‌ها، کانال‌ها و یا صفحات در اختیار در

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

تبعات انتشار آن‌ها از بعد اطلاعات شخصی

✓ توجه به تصویری که مجموعه محتواهای نشر و بازنشر شده از سوی فرد از شخصیت و نگاه وی در ذهن دیگران ایجاد می‌کند.

۲- اصول و آداب فعالیت در پیام‌رسان‌های تلفن‌همراه

✓ لزوم مطالعه قوانین هرگروه پیام‌رسان تلفن‌همراه و پایبندی به آن قوانین برای جلوگیری از گرفتن هشدار یا اخراج از گروه و نیز داشتن حضور و ارتباط مؤثر در گروه

✓ مراقبت از تعداد و دفعات ارسال پیام و نظر

✓ پرهیز از ارسال پیام‌ها و سؤالات تکراری در گروه‌ها

✓ پرهیز از عضو کردن افراد در گروه‌ها بدون اطلاع آن‌ها

✓ لزوم رعایت چارچوب‌های اخلاقی، عرفی و... در زمان ارسال پیام‌ها

✓ لزوم رعایت ملاحظات زمان در برقراری ارتباط با افراد (عدم ارسال پیام برای افراد از ۹ شب تا ۸ صبح و نیز در ایام تعطیل)

✓ عدم استفاده از لحن، زبان و بیان نامناسب در زمان ارسال پیام

یا ارتباط با دیگران و پرهیز از داشتن واکنش‌های تند یا بحث با افرادی که با آن‌ها اختلاف نظر وجود دارد
✓ اجتناب از گرفتن تماس تصویری با افراد بدون اطلاع قبلی و هماهنگی با آن‌ها

✓ عدم عضویت در هر گروهی به ویژه گروه‌هایی که سنخیتی با آن‌ها ندارد و در صورت عضویت و تصمیم به ترک آن گروه، نیاز به ارسال پیام خداحافظی مودبانه و در صورت ضرورت بیان دلایل ترک است

✓ در صورت ارسال پیام ناخواسته یا اشتباه حذف سریع آن از صفحه خود و گروه (گزینه درست برای حذف انتخاب شود)

✓ لزوم دقت در انتخاب محتوا متناسب با مخاطب و نیز توجه به نحوه انتخاب عنوان، عکس، هشتگ، پیوند (لینک) و...

✓ عدم انجام گفتگوی خصوصی در گروه‌ها از آن رو که نباید وقت دیگران را گرفت

✓ نمایش آنلاین بودن دیگران دلیل نمی‌شود که با ارسال پیام از سوی ما بلافاصله پاسخگو باشند

- ✓ نشستن پشت میز برای استفاده از وسایل الکترونیکی با رعایت کلیه اصول ارگونومی
- ✓ وقت شناسی و حضور به موقع در کلاس (به مثابه احترام به خود و وقت دیگران)
- ✓ اطلاع به اطرافیان از زمان برگزاری کلاس و انتخاب محیطی ساکت و مناسب و کنترل هرگونه آلودگی صوتی خارج از حد
- ✓ حضور با تمرکز در کلاس و حذف کلیه مسائل و اموری که باعث حواس پرتی می‌شود
- ✓ نقش آفرینی و مشارکت مؤثر در کلاس طی یک فضای تعاملی همراه با کسب اجازه لازم
- ✓ ارسال پیام در قسمت گفت و گوی متنی و اطمینان از خوانایی آن
- ✓ لحن و ادبیات گفتاری و نوشتاری در طور کلاس در نهایت ادب و احترام و سازگار با محیط کلاس باشد
- ✓ حفظ آرامش در صورت قطع شدن ارتباط و تلاش برای ارتباط مجدد

✓ عدم ارسال هرگونه محتوا یا تعاملی در زمان خواب آلودگی

۳- اصول و آداب فعالیت در کلاس‌های برخط (آنلاین)

- ✓ ضرورت مهیا بودن برای برگزاری کلاس آنلاین (اعم از شارژ باتری وسایل الکترونیکی؛ شارژ یا تمدید اینترنت و...)
- ✓ تدابیر لازم برای اتصال به اینترنت و قرارگیری در موقعیت مناسب از این حیث
- ✓ انجام امور شخصی پیش از حضور در کلاس آنلاین و مهیا کردن کلیه ابزار و لوازم مورد نیاز در طول کلاس
- ✓ نصب هر فایل یا آماده کردن هر محتوایی که در طول کلاس به آن نیاز است
- ✓ ۱۰ دقیقه زودتر از شروع کلاس حاضر شدن پشت رایانه، لپ‌تاپ یا موبایل و اطمینان از اتصال به اینترنت، صحت عملکرد میکروفون، هدفون خود و...

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

- ✓ در صورت ارتباط صوتی یا ویدئویی لزوم مراقبت از حریم خصوصی خود و افراد در منزل و... و رعایت ملاحظات امنیتی مربوط به محل مورد استقرار
- ✓ مراقبت از عدم روشن شدن ناخواسته دوربین یا میکروفون در طول زمان برگزاری کلاس
- ✓ عدم ضبط و نشر محتوای کلاس بدون اطلاع برگزار کننده کلاس و یا معلم و....
- ✓ عدم استفاده غیرضروری از علائم و نشانه‌ها و استیکرها و مراقبت از عدم ارسال اشتباه و غیرمرتبط این نشانه‌ها و علائم در بخش گفت‌وگوی نوشتاری کلاس
- ✓ پرهیز از تأخیر در کلاس و در صورت تأخیر عذرخواهی از تأخیر
- ✓ پرهیز از فرستادن فردی دیگر به جای خود در کلاس‌ها یا آزمون‌های آنلاین

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

خطر و چالش‌های ارتباطی حضور در فضای مجازی و راهکارهای پیشنهادی

در کنار رعایت اصول و آداب ارتباطی حضور در پلتفرم‌های موجود در فضای مجازی، درک اهمیت ارتباط مستقیم بین فضای مجازی و فضای واقعی یک ضرورت است، چراکه ارتباطات در فضای مجازی به سرعت آثار خود را در فضای واقعی نشان می‌دهند. عدم اطلاع از مسائل چالش برانگیز در حوزه ارتباطی می‌تواند افراد و حتی بعضاً خانواده‌ها و اطرافیان‌شان را دچار مشکلاتی نمایند. در ادامه به این چالش‌ها در جریان ارتباط با دیگران در فضای مجازی، در ارتباط با والدین و نیز معلمان و مسئولان مدرسه و راهکاری پیشنهادی در این خصوص اشاره می‌شود.

۱. چالش‌های ارتباطی با دیگران در فضای مجازی

عدم درک تفاوت‌های ارتباطات واقعی و مجازی و تأثیر متقابل

آن‌ها، عدم در نظر گرفتن مرزهای ارتباطی در جریات تعامل با افراد آشنا و غریبه، عدم مدیریت احساسات در ارتباطات و ... همگی می‌توانند چالش‌هایی را در ارتباط با دیگران ایجادکنند. رعایت نکات زیر می‌توانند تا حدودی مانع از برخی مشکلات در جریان ارتباطی با دیگران شوند:

- ✓ عدم ارسال پیام در زمان‌هایی که فرد خیلی هیجان زده، ناراحت، خوشحال و یا احساساتی است
- ✓ عدم انتشار محتواهای خصوصی آن‌ها اعم از عکس و اطلاعات بدون اجازه و هماهنگی با آن‌ها
- ✓ احترام به دیگران و حفظ آبروی آن‌ها در انتشار مطالب یا تعاملات با آن‌ها در بستر فضای مجازی
- ✓ عدم تلاش برای برقراری ارتباط و جذب دنبال کننده در رسانه‌های اجتماعی به هر قیمت
- ✓ درک این‌که همه دنبال کنندگان طرفدار، دوستدار یا دوست نیستند و باید ملاحظات ارتباطی با آن‌ها را مدنظر قرار داد
- ✓ زمانی که صفحه در رسانه‌های اجتماعی در حالت عمومی است

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

همه افراد امکان مشاهده صفحه، نظردهی، مشارکت و... را دارند، چنانچه فرد خواستار سطح محدودی از ارتباطات آنهم از نوع گزینشی است باید صفحه خود را در حالت خصوصی قرار دهد

✓ لزوم تفکیک قائل شدن بین صفحات کاری و شخصی و نوع و شکل و سطح ارتباطات در آنها

✓ عدم پیگیری صفحات افراد بدون هماهنگی و اجازه آنها اعم از دوست، هم‌کلاسی، معلم، همکار و...

✓ پرهیز از نشر و بازنشر محتوای منتشر شده در صفحات خصوصی دوستان، هم‌کلاسی‌ها و... بدون اجازه یا هماهنگی آنها

✓ اجتناب از دادن پیام خصوصی به افراد و اصرار به کسب اجازه برای دنبال کردن آنها در رسانه‌های اجتماعی (شاید خوشایند افراد نباشد و از سویی به دلیل مناسباتی توان رد کردن این درخواست را نداشته باشند)

✓ عدم استفاده از اطلاعات شخصی افراد (منتشر شده در رسانه‌های اجتماعی) در گفت‌وگوها و تعاملات و ارتباطات رومزه خود با دیگران

✓ عدم تسویه حساب شخصی با افراد ناشی از ناراحتی یا دلخوری و... در فضای مجازی با توجه به خطر افتادن آبروی آن فرد و تبعات

آن

✓ برای هر محتوایی نباید از پسندیدن (لایک) یا عدم پسندیدن (دیس لایک) استفاده کرد، چراکه برخی محتواها ممکن است نامناسب، منتشر شده از سوی رسانه‌های معاند، دارای جهت گیری‌های خاص حزبی، گروهی، سیاسی و... باشند.

✓ مراقب کامنت‌های خود زیر محتواهای منتشر شده در رسانه‌های اجتماعی در صفحات داخلی و بین‌المللی به زبان فارسی یا دیگر زبانها بود، چراکه هر رفتاری در این رسانه‌ها قابل رصد، قضاوت و تحلیل است.

✓ عدم مشارکت در حرکت‌های جمعی برای کمک به اینفلوئنسرها و افراد مطرح در رسانه‌های اجتماعی برای کسب ثبت رکود، انجام یا عدم انجام کاری، کمک به شهرت و محبوبیت بیشتر فرد مربوطه، کمک به جذب دنبال‌کننده بیشتر و...

✓ صفحاتی که فرد در رسانه‌های اجتماعی دنبال می‌کند و یا متقابلاً کسانی که فرد را دنبال می‌کنند (به خصوص اگر در بین آنها فردی خاص و ویژه ای باشد) یکی دیگر از معیارهای قضاوت در خصوص وی است، بنابراین هر صفحه ای را نباید دنبال کرد

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

✓ عدم توجه به تبلیغات نشر و باز نشر شده در رسانه‌های اجتماعی با اهداف مختلف سیاسی، اقتصادی و تجاری، افزایش دنبال کننده و پرهیز از پذیرش و نیز مشارکت در نشر و باز نشر آن‌ها

✓ داستان (استوری)، پست‌ها و هرگونه فعالیت دیگر در رسانه‌های اجتماعی از دیگر معیارهای قضاوت و از سویی مؤثر بر ارتباطات با افراد در این محیط‌هاست

۲. چالش‌های ارتباطی والدین و کودکان و نوجوانان

بهبود روابط بین والدین و کودکان و نوجوانان و تداوم تعامل و ارتباط مؤثر بین آن‌ها در استفاده از فضای مجازی نیازمند انجام اقداماتی است که به‌طور مستقیم و غیرمستقیم می‌تواند به این فرایند کمک کند. یکی از این اقدامات که توسط کارشناسان توصیه می‌شود، بستن قرارداد یا توافق‌نامه اینترنتی فرزندان با والدین خود و امضای آن توسط طرفین و تلاش برای پایبندی به آن باشد.

در ادامه برخی از اقدامات مورد انتظار از فرزندان و اولیاء به تفکیک ارائه می‌شود.

- اقدامات مورد انتظار از فرزندان:

- ✓ ایجاد روابط دوستانه با والدین و طرح هرگونه مشکل احتمالی در فضای مجازی
- ✓ عدم ترس و خجالت و شرم از بیان تجربه‌های منفی خود در فضای مجازی
- ✓ تبعیت از قوانین تعیینی از سوی والدین در خصوص استفاده از وسایل الکترونیکی و حضور در فضای مجازی
- ✓ عدم نگرانی و ناراحتی از والدین و اولیای مدرسه در بحث نظارت‌های مستقیم و غیرمستقیم ما در زمان حضور در فضای مجازی به یاری نرم‌افزارهای ایمنی، فیلترها، رصدکننده‌ها و... (درک این‌که وقتی ما شناگر ماهری نیستیم، همواره نیازمند یک مربی یا غریق نجات ناظر بر فعالیت‌های خود هستیم. حتی اگر والدین خود افرادی مسلطی نباشند می‌توانند از دیگران و حتی از کارشناسان پلیس فتا یا متخصصان یاری بگیرند)
- ✓ انتقال احساس مثبت فرد به والدین و اولیای مدرسه خود از نظارت‌های آن‌ها راستای حفاظت از وی و نیز نشان دادن این مهم

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

که فردی مسئول و قابل اعتماد است (با راههایی همچون تهیه لیستی از کارهایی که فرد دوست دارد در اینترنت انجام دهد و کسب اطمینان از درستی انجام این نوع کارها، طرح پرسش‌های احتمالی در خصوص حضور در اینترنت، اطمینان از وضعیت حضور خود در فضای مجازی در زمان عدم حضور والدین یا در اماکنی جز منزل و...)

- اقدامات مورد انتظار از والدین:

- ✓ لزوم الگو و مرجع بودن والدین در نزد فرزندشان برای پاسخگویی به سؤالات، نیازها، خواستها و مشکلات آنها به خصوص در مواجهه با فضای مجازی
- ✓ لزوم به روزرسانی اطلاعات و همگامی با تحولات تکنولوژی و همراهی با فرزندان در این حوزه با مطالعه کتاب‌ها و مجلات مفید، مطالب رسانه‌ها و رسانه‌های اجتماعی در این خصوص به ویژه مراجعه به سایت فتا
- ✓ ضرورت تلاش والدین برای داشتن ذهنی جست‌وجوگر و کنجکاو و تقویت تفکر انتقادی در خود و کمک به فرزند خود در همین

خصوص و نیز تعامل دوسویه برای ارتقای مهارت‌ها و آگاهی‌های یکدیگر طی یک ارتباط مؤثر

✓ راه‌های استفاده سالم و ایمن از اینترنت را بیاموزید و به فرزندان خود آموزش دهید.

✓ لزوم تلاش والدین به ارتقای سوادهایی همچون سواد رسانه‌ای، سواد تبلیغی، سواد اطلاعاتی، سواد بصری، سواد دیجیتال، سواد خبری و کمک به دیگران برای ارتقای این مهارت‌ها

✓ لزوم پاسخگویی هوش‌مندانه و با حوصله به فرزندان در زمان مراجعات آنها (تجربه بد اول منفی سبب رجوع آنها به دیگر افراد خواهد شد)، در صورت عدم اطلاع از موضوعی فرصتی برای بررسی گرفته شده و یا با متخصصان مشورت گرفته شود و یا دست به تجربه مشترک کاوشگرانه با یکدیگر زده شود.

✓ لزوم دنبال (فالو) کردن فرزند خود در رسانه‌های اجتماعی و بررسی پست‌ها، کامنت‌ها و ارتباطات وی در این فضا

✓ لزوم آموزش رژیم مصرف رسانه‌ای و خبری به فرزندان (تعیین محدودیت و قوانین با نظارت لازم، بهتر از ممنوعیت است) و پرهیز از افراط و تفریط در خصوص تبیین مزایا، معایب، خطرات و

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

چالش‌های اینترنت، فضای مجازی، رسانه‌ها و... و اجتناب از رسانه
هراسی

✓ لزوم آشنایی با روش‌های نظارت صحیح مستقیم و غیرمستقیم
بر فعالیت‌های فرزندان در فضای مجازی (به جای نظارت‌های
عموماً مستقیم از روش‌های غیرمستقیم به یاری ابزارها و نرم‌افزارها
استفاده شود و توصیه می‌شود نظارت آگاهانه و با اطلاع فرزندان
صورت گیرد. نه با روش‌های مخفیانه، مچ‌گیری و... (نتیجه این کار
تیره و تار شدن روابط با فرزند، دوری و عدم اطمینان آن‌ها به
والدین است)

✓ انجام تجربه‌های مشترک و دوستانه در فضای مجازی، انجام
بازی‌های دو یا چندنفره و... فضای ارتباطی والدین و فرزندان را
بهبود می‌بخشد. (در کنار بازی‌هایی به انتخاب فرزند، انتخاب‌هایی
نیز والدین داشته و به معرفی جدیدترین و ایمن‌ترین آن‌ها اقدام
کنند)

✓ لزوم تشریح مشکلات وابستگی به فضای مجازی اعم از اتلاف
وقت، آسیب‌های جسمی، روانی و... و تأثیرات منفی آن بر درس و

زندگی و... (متناسب با سن فرزند)

✓ لزوم تمرکز بر توان‌مندسازی فرزندان خود به جای تمرکز بر ترس
آن‌ها از دنیای بزرگ مجازی (لزوم تمرکز بر آموزش مهارت‌هایی که
به کودکان و نوجوان برای محافظت از خود در دنیای آنلاین نیاز
دارند)

✓ کمک به فرزند برای ایجاد تعادل بین فضای حقیقی و مجازی،
در عین برنامه‌ریزی برای سرگرمی و تفریحات سالم در فضای واقعی
به خصوص مبتنی بر تجربه‌های مشترک و خانوادگی (رفتن به
پارک، گل کاری، گفت و گو، رفتن به میهمانی، رفتن به باغ کتاب،
نمایشگاه، تئاتر، موزه، مراکز تفریحی، تلاش جمعی برای تغییر دکور
منزل و...)

✓ چنانچه فرزند شما به دلایل مختلف حاضر به اطاعت از قوانین
نیست و این امر به موقعیتهای تحصیلی، ارتباطی و... او صدمه
می‌زند، در این مسیر از مشاوران و یا راهنمایی‌های روانشناس یاری
بگیرید.

✓ لزوم مراجعه به سایت پلیس فتا برای اطلاع از آخرین روش‌های

پیشگیری از آسیب‌های فضای مجازی به آدرس اینترنتی
www.cyberpolice.ir

۳. چالش‌های ارتباطی معلمان و دانش‌آموزان مرتبط با فضای مجازی

خودمراقبتی و حضور ایمن در فضای مجازی شامل معلمان و دبیران و مسئولان مدرسه نیز می‌شود. از این حیث که خود باید اصول و مقررات و قوانین خودمراقبتی در برابر وسایل الکترونیکی و فضای مجازی بیاموزند و سوادهای خود را ارتقا داده و همگام با تحولات تکنولوژیکی حرکت کنند تا بتوانند یاریگر والدین و دانش‌آموزان در این خصوص باشند. باید بدانند که جایگاه حساسی دارند چراکه از مرجعیت نزد دانش‌آموزان و والدین برخوردارند و هرگونه چالش ارتباطی از سوی آن‌ها در این بستر می‌تواند ضریب آسیب بیشتری را متوجه خود و دیگران از جمله دانش‌آموزان نمایند.

گرچه می‌توانند امیدوار باشند که والدین و دانش‌آموزان تلاش‌هایی برای ارتقای مهارت‌ها و سوادهایی برای ایمن‌سازی خود در فضای مجازی صورت می‌دهند، ولی هرگز نباید این فرض را مبنا قرار

دهند. در کنار این‌که باید خود به اصول و آداب حضور در رسانه‌های اجتماعی، کلاس درس و... در بستر فضای مجازی قائل باشند، باید توجه‌دهی لازم را نیز به دانش‌آموزان داشته باشند.

تعیین چارچوب‌ها و قوانینی در جریان ارتباط با دانش‌آموزان از منظر حضور در فضای مجازی و مشخص کردن شفاف این چارچوب‌ها و دستورالعمل‌ها می‌توانند در این مسیر راه‌گشا باشد.

در ادامه به برخی پیشنهادها برای کاهش چالش‌های ارتباطی معلمان و دانش‌آموزان مرتبط با فضای مجازی مورد اشاره قرار می‌گیرد.

✓ لزوم قراردادن وسایل الکترونیکی و تجهیزات حضور در فضای مجازی در محیط‌های عمومی مدرسه، نصب نرم‌افزارها، مرورگرها و... مفید، انجام نظارت‌های لازم بر فعالیت دانش‌آموزان، نصب دوربین‌های مدار بسته در محل استقرار وسایل الکترونیکی

✓ تعیین محدودیت‌هایی برای دانش‌آموزان به صورت فنی و غیرفنی، زمان‌بندی و...

✓ تنظیم آیین‌نامه یا دستورالعملی برای استفاده یا عدم استفاده یا استفاده ترکیبی از وسایل الکترونیکی عمومی و شخصی و بایدها،

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

نبایدها، محدودیت‌ها، ممنوعیت‌ها، تبعات و مجازات‌های احتمالی اشاره شود.

✓ امضای قراردادی بین خود و دانش‌آموزان برای استفاده از وسایل الکترونیکی و حضور در فضای مجازی

✓ جلوگیری از ایجاد هر گونه دسترسی به سایت‌های نامناسب، غیراخلاقی، سیاسی و... با احتمال فعالیت‌هایی در آن‌ها با نصب نرم‌افزارهای نظارتی و محدودکننده فنی لازم،

✓ جلوگیری از بروز خطاهای سهوی و عمدی برخی دانش‌آموزان در قالب جرائم آن‌هم به یاری وسایل الکترونیکی مدرسه و دادن هشدارهای لازم

✓ یادآوری عدم افشای اطلاعات مدرسه یا انتشار هرگونه محتوایی از مدرسه (همچون اصطلاحاً سوتی‌هایی از دوستان خود در کلاس، معلمان، پاسخ سؤالات در آزمون‌ها و...) در فضای مجازی و تشریح تبعات احتمالی

✓ لزوم مراقبت از لحن و زبان خود در آموزش‌ها، انتقال تجارب و... به دانش‌آموزان مرتبط با فضای مجازی

✓ برگزاری مسابقات، جشنواره‌ها، نمایشگاه‌ها و... درون مدرسه‌ای

برای آشنایی هرچه بیشتر دانش‌آموزان برای حضور ایمن در فضای مجازی برگزار کنید. بخشی از آموزش‌ها در این حوزه می‌تواند به صورت غیرمستقیم صورت گیرد. تهیه روزنامه دیواری، نمایش عمومی فیلم، ویدئو، موشن گرافیک‌های مرتبط و... نیز از دیگر راهکاری مؤثر در این خصوص است.

✓ ایجاد گروه یا کانال‌هایی برای آشنایی با خودمراقبتی در فضای مجازی و ارائه اطلاعات لازم در این خصوص می‌تواند مؤثر باشد.

✓ بهتر است در مدرسه فردی ویژه حل مشکلات دانش‌آموزان و والدین در حوزه خودمراقبتی تعیین شود تا رسیدگی‌ها به‌طور هدفمندتر صورت گیرد. این کار سبب می‌شود تا بتوان به آمار و اطلاعاتی از میزان مراجعات، محور مشکلات و... دست یافت و بتوان اقدامات لازم در این خصوص صورت داد.

✓ برگزاری دوره‌های ضمن خدمت خودمراقبتی و ارتقای سوادهای نوین ویژه کارکنان، معلمان و ...

✓ اضافه شدن کتاب‌های ویژه خودمراقبتی، سوادهای رسانه‌ای، خبری، بصری و... به لیست کتاب‌های مدرسه برای مراجعات

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

دانش‌آموزان

- ✓ آگاه کردن والدین از مجموع فعالیت‌های مدرسه در حوزه خودمراقبتی و یاری گرفتن از آن‌ها در این مسیر
- ✓ ارائه آموزش‌هایی به والدین در حوزه خودمراقبتی
- ✓ نهادینه شدن خودمراقبتی از سطح مدیر مدرسه تا دانش‌آموزان به (هرگونه خطای اولیای مدرسه یا معلمان در فضای مجازی غیر از این‌که دانش‌آموزان را ناامید خواهد کرد، می‌تواند این مسأله را به مبنایی برای سخره گرفتن قرار دهد. هرگز نباید اجازه داد الگو و مرجع، مرجعیت خود را از دست دهد)
- ✓ لزوم ضدعفونی وسایل الکترونیکی و ضرورت قرارگیری دستورالعمل‌های بهداشتی و امنیتی و... لازم بر دیوار محل استقرار وسایل الکترونیکی
- ✓ استفاده از روش‌های تشویقی برای ترغیب دانش‌آموزان و معلمان به خودمراقبتی

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

جنبه‌های معنوی-اخلاقی خودمراقبتی در فضای مجازی

یکی از جنبه‌های مهم در بحث حضور ایمن در فضای مجازی، در نظر داشتن جنبه‌های معنوی - اخلاقی آن است. رعایت چارچوب‌های اخلاقی و انسانی، احترام به حقوق افراد، رعایت اصول و موازین اخلاقی، احترام به ادیان، مذاهب، قومیت‌ها و... می‌توانند از بروز چالش‌هایی در سطوح فردی و اجتماعی بکاهند.

چالش‌های اخلاقی حضور و فعالیت در فضای مجازی و راهکارهای پیشنهادی

عدم رعایت چارچوب‌های اخلاقی و انسانی چه در فضای مجازی و چه در فضای واقعی همواره می‌توانند چالش برانگیز

باشند. نظر به وسعت ارتباطات و سرعت بالای اشتراک‌گذاری اخبار و اطلاعات و...، عدم رعایت این چارچوب‌ها می‌تواند تبعات بیشتر و دامنه اثرگذاری بیشتری به دنبال داشته باشد. در ادامه به راهکارهای پیشنهادی برای جلوگیری از این چالش‌ها اشاره می‌شود.

- ✓ تلاش برای داشتن ارتباط مناسب با دیگران یعنی طوری باید رفتار کرد که دوست داریم با ما رفتار شود (در خصوص کودکان و نوجوانان در ارتباط با غریبه‌ها این نکته صادق نیست)
- ✓ احترام به اصول و موازین اخلاقی در فضای مجازی به مانند رعایت این اصول در زندگی روزمره
- ✓ لزوم احترام گذاشتن به حقوق مولف و عدم استفاده از متن، عکس و ویدئوها بدون ذکر منبع یا عدم کسب اجازه از صاحب اثر
- ✓ احترام به ادیان، مذاهب، قومیت‌ها، نژادها، زبان‌ها، ملیت‌ها و... و عدم توهین به آن‌ها

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

خطرها یا چالش‌های معنوی حضور و فعالیت در فضای مجازی و راهکارهای پیشنهادی

فضای مجازی دارای چالش‌ها و خطراتی از بعد معنوی برای فعالان در این حوزه می‌تواند داشته باشد که از این جمله تأثیرات منفی بر باورهای دینی و مذهبی افراد و مؤثر در کم‌رنگ شدن معنویات در زندگی افراد و توجه به مادیات هستند. در ادامه به اینگونه چالش‌ها و راهکارهای پیشنهادی در این خصوص اشاره می‌شود.

۱. تأثیرات منفی بر باورهای دینی و مذهبی افراد

فضای مجازی در کنار این‌که فرصت‌هایی برای تبلیغ دین اسلام و آشنایی بیشتر با این دین را فراهم می‌کند، از سوی دیگر می‌تواند چالش‌هایی برای افراد از بعد باورهای دینی و مذهبی نیز ایجاد

✓ عدم انتشار اخبار مربوط به مسائل و مشکلات شخصی، خانوادگی، کاری، محل تحصیل و... (همگی بخشی از اعتبار و آبروی فرد و اطرافیانش محسوب می‌شوند)

✓ پرهیز از انتشار هر مطلبی اعم از طنز و سرگرمی و... به هر قیمتی ولو به قیمت آبروی افراد با احتمال شکایت آن‌ها از فرد

✓ خودداری از دیدن و اشاعه مطالب یا تصاویر غیراخلاقی از بعد اخلاقی، آسیب‌های فردی و اجتماعی و نیز تبعات انتشار این نوع محتواها در رسانه‌های اجتماعی

✓ در صورت انتقاد از افراد داشتن نقد منصفانه از آن‌ها و داشتن آمادگی واکنش‌های احتمالی در این خصوص (پاک کردن محتوا از صفحه خود مانع از تبعات بعدی آن نمی‌شود)

✓ پرهیز از ضبط و نشر محتوای کلاس، جلسات و... بدون هماهنگی با برگزار کننده کلاس یا اطلاع معلم و یا توافق تمام نفرات حاضر

✓ عدم حضور در سایت‌ها و تالارهای گفت‌وگو و برنامه‌های آنلاینی که بخواهند تبعاتی از بعد اخلاقی برای فرد ایجاد کنند.

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

کند از این حیث که افراد به خصوص کودکان، نوجوانان و جوانان از هجمه‌های ضددینی و مذهبی طراحی شده از سوی دشمنان، تلاش مبلغان دینی سایر ادیان، مبلغان شیطان پرستی و... تحت تأثیر قرار گیرند و با کم رنگ شدن ارزشهای دینی و ایمان آنها، در خطر تأثیر از این هجمه‌ها باشند. در برابر اینگونه چالش‌ها از راهکارهای زیر می‌توان استفاده کرد:

- ✓ تقویت ایمان در خود و فرزندان
- ✓ شناخت هرچه بیشتر با دین اسلام به‌عنوان دینی کامل در پاسخ به تمام نیازهای بشر
- ✓ کمک به فرزندان در عدم توجه به تبلیغات ضد دینی و مذهبی که مؤثر در سستی ایمان و انجام فرایض منجر می‌شود.
- ✓ تأکید بر ارزش‌های دینی
- ✓ اعتدال در آموزش و تشویق به نماز و دیگر عبادات
- ✓ داشتن منش و دانش تربیتی در مسائل دینی توسط والدین و انتقال آن به فرزندان

- ✓ صبوری اولیا در آموزش نماز و اعمال دینی به فرزندان
- ✓ پرهیز از روش قهرآمیز، اجبار و الزام در انجام فرایض دینی
- ✓ تشویق فرزندان به کنجاوی و جمع‌آوری اطلاعات و مطالب راجع به دستورات و مفاهیم دینی در کتب مختلف و نیز از طریق منابع موجود در فضای مجازی
- ✓ مدیریت ارتباطات فرزندان و مراقبت از آنها در گرایش به گروه‌هایی ضد مذهبی، شیطان پرستی و...

۲. مؤثر در کم رنگ شدن معنویات در زندگی افراد و توجه به مادیات

ترویج تفکرات مادی گرایانه، ترویج هیچ انگاری و نا امیددی، کم‌رنگ کردن ارزش‌های معنوی نزد انسان‌ها و... از سوی برخی گروه‌ها، مروجان و... از جمله خطرات احتمالی تأثیر منفی از فضای مجازی از بعد معنوی است. در ادامه از راهکارهایی در برابر این‌گونه چالش‌ها یاد می‌شود:

- ✓ توجه بخشی به ابعاد معنوی زندگی در کنار ابعاد مادی آن
- ✓ توکل به خدا در امور مختلف
- ✓ پیشگیری از افتادن خود یا فرزندان در ورطه ناامیدی، هیچ انگاری و... (با احتمال گرایش به خودکشی)
- ✓ مدیریت ارتباطات فرزندان در گرایش به گروه‌هایی که مروج هیچ انگاری و ناامیدی و... هستند
- ✓ تشویق خود یا فرزندان به بهره‌گیری از روش‌هایی برای افزایش رشد معنوی در زندگی همچون مدیتیشن، مطالعه، نگاه‌های درونی به خود، تقویت خودآگاهی، ذهن آگاهی، مثبت اندیشی، تقویت اراده، تقویت عادت به شاد بودن، قدرشناسی، عبادت و شکرگزاری، تقویت صبر و تحمل، توجه به عشق و احترام، پیوستن به جمع، انجام امور خیریه ای همچون کمک به فقرا و...

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

جنبه‌های امنیتی - قانونی در استفاده از فضای مجازی

توجه به ملاحظات و جنبه‌های امنیتی و قانونی از دیگر جنبه‌هایی است که می‌تواند موجبات حضور ایمن تر را در فضای مجازی فراهم سازد. عدم آشنایی با این ملاحظات و چالش‌ها می‌تواند افراد را با خطرات و مشکلات اساسی روبه‌رو سازد که تبعاتی برای خود، اطرافیان و... از ابعاد مالی، جانی، حیثیتی و... به دنبال داشته باشد. در ادامه از چالش‌های امنیتی و قانونی و راهکارهای پیشنهادی در این خصوص یاد می‌شود.

خطر و چالش‌های امنیتی حضور در فضای مجازی

عدم رعایت ملاحظات امنیتی با انجام اقداماتی همچون افشای اطلاعات شخصی و به خطر افتادن حریم خصوصی، استفاده از

رمزهای ورودی ضعیف یا لو رفتن این رمزها (با هر روشی)، به خطر انداختن اطلاعات و در معرض از دست رفتن قراردادن آن‌ها، فراهم کردن زمینه سوء استفاده افراد از اطلاعات منتشر شده، در معرض محتواهای نامناسب، زننده و آزار دهنده قرار گرفتن، مواجهه یا حضور در محیط و رسانه‌های غیرمنطبق با رنج سنی و... می‌تواند به بروز چالش‌هایی برای افراد و اطرافیانشان در فضای مجازی منجر شود که به برخی از آن‌ها به همراه راهکارهای پیشنهادی اشاره می‌شود. توصیه‌هایی همچنین در همین خصوص به والدین برای کمک به حضور ایمن فرزندان‌شان در فضای مجازی ارائه می‌شود.

۱. افشای اطلاعات شخصی و به خطر افتادن حریم خصوصی

✓ خصوصی نگه‌داشتن اطلاعات شخصی اعم از: اطلاعات شناسنامه‌ای (مانند نام و نام‌خانوادگی، سن و روز و محل تولد، شماره و سریال شناسنامه، نام والدین و...)، کد ملی و شماره

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

اطرافیان (به ویژه بدون کسب اجازه و یا هماهنگی‌های لازم) ✓ عدم درج عکس واقعی از خود در نمایه (پروفایل) در دوره کودکی و نوجوانی بنابر توصیه متخصصان ✓ عدم انتشار عکس‌هایی که افشاگر اطلاعات هویتی، مکانی و... فرد هستند (مانند لوگو و نام مدرسه روی لباس یا مقنعه، سردرب‌ها و...) ✓ تا حد ممکن عدم استفاده از فناوریهای پوشیدنی مانند عینک هوشمند، ساعت هوشمند و... که به تحلیل اطلاعات کاملی از فرد می‌پردازند و سویی می‌توانند حریم خصوصی فرد و اطرافیانش را به خطر بیندازند (به خصوص در دوره‌های کودکی و نوجوانی) ✓ لزوم اطمینان از مسائل فنی، کاربردی، امنیتی، حریم خصوصی هر وسیله ارتباطی جدید و هر فناوری از جمله فناوریهای پوشیدنی قبل از استفاده (لزوم اخذ مشورت از والدین و یا متخصصان و کارشناسان و نیز انجام بررسی‌های لازم در این خصوص) ✓ عدم در اختیار قراردادن وسایل الکترونیکی خود در اختیار افراد کوچکتر از خود به ویژه کودکان با احتمال انتشار محتواهای شخصی

گذرنامه، نشانی منزل و مدرسه و یا مکانهای قابل دسترسی به فرد یا خانواده و اطرافیان وی، اطلاعات حساب‌های بانکی، اطلاعات مربوط به شکل و خصوصیات ظاهری فرد، حقایق خانوادگی (مانند جدایی احتمالی والدین، وضعیت مالی، نوع خودرو، وسایل زندگی و...)، عدم اعلام و انتشار موقعیت شغلی و اجتماعی والدین (با احتمال خطرانی برای فرد یا خانواده او) ✓ در حالت خصوصی نگه‌داشتن صفحات خود در رسانه‌های اجتماعی (در غیر این صورت صفحه توسط همه افراد قابل مشاهده بوده و از سویی تصاویر و مطالب قابل دسترس در موتورهای جست‌وجو خواهد بود) ✓ حفظ صفحه در حالت خصوصی و عدم تأیید افراد غریبه و ناآشنا به صفحه خود (به ویژه کودکان و نوجوانان) ✓ عدم انتشار عکس یا اطلاعاتی از منزل یا آخرین موقعیت مکانی حضور فرد به خصوص در رسانه‌های اجتماعی (خطر احتمال دزدی و سرقت از منزل و...) ✓ عدم انتشار اطلاعات و تصاویری از خود و اعضای خانواده و

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

یا پخش زنده و...

۲. خطرات مربوط به ایجاد حساب کاربری و رمز ورودهای مربوطه

- ✓ انتخاب رمزهای قوی و عدم استفاده از مواردی همچون نام فرد، سال تولد و... در ساخت رمز
- ✓ استفاده از نرم‌افزارهای تولید کننده رمز عبور یکبار مصرف
- ✓ عدم ارائه رمز خود به دیگران (به جز والدین)
- ✓ عدم ایجاد هیچ حساب کاربری توسط کودکان و نوجوان بدون اجازه و هماهنگی
- ✓ عدم در دسترس قراردادن رمز خود (قراردادن آن در جای امن و قابل رجوع در زمان فراموشی رمز)

۳. خطر از دست رفتن اطلاعات

- ✓ در زمان ایجاد حساب کاربری مطالعه دقیق کلیه نکات مرتبط با ایجاد دسترسی به اطلاعات و انتخاب گزینه‌های موافقت و مخالفت با آگاهی لازم
- ✓ استفاده از وسایل الکترونیکی حفاظت شده
- ✓ پوشاندن دوربین وبکم و دوربین‌های رایانه، لپ‌تاپ و... در زمان عدم استفاده
- ✓ عدم دانلود هر محتوا، عکس یا برنامه و نیز عدم ورود به هر سایت یا بازکردن هر لینکی (با احتمال پنهان بودن بدافزار در پس آن‌ها)
- ✓ هماهنگی با والدین یا اولیای مدرسه قبل از دریافت هر بازی، برنامه یا نرم‌افزار و... (به خصوص موارد رایگان)
- ✓ عدم استفاده از وای‌فای رایگان در اماکن عمومی
- ✓ استفاده از رمزهای قوی روی حساب‌های کاربری
- ✓ استفاده از رمزهای دو مرحله‌ای روی پیام‌رسان‌های تلفن همراه و...
- ✓ عدم استفاده از فیلترشکن

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

✓ حفاظت از وسایل الکترونیکی خود و اطلاعات مربوط به آن‌ها در برابر سرقت و...

۴. خطر سوء استفاده از اطلاعات منتشر شده یا ارسال شده از سوی فرد

✓ باور به این‌که فضای امن مجازی وجود ندارد و پذیرش این‌که هیچ محتوایی با وجود پاک کردن از اینترنت پاک نمی‌شود

✓ در نظر داشتن این‌که هر محتوا یا فعالیتی از سوی کاربر در رسانه‌های اجتماعی رصد، بررسی و تحلیل قرار گرفته و به راحتی می‌تواند مورد استفاده و سوء استفاده و نیز مبنای برخی ارزیابی‌ها، تصمیمات و... قرار گیرد. همچنین همین اطلاعات می‌تواند مبنای ارسال تبلیغات یا پیام‌های شخصی سازی شده باشد.

✓ عدم انتشار اطلاعاتی از زندگی واقعی که ممکن است مورد سوء استفاده دیگران قرار گیرد

✓ عدم باز کردن هر پیامی از سوی افراد (به خصوص موارد مشکوک یا ارسالی از طرف افراد غریبه)

✓ توجه به پیام‌های دوستان در اعلام احتمال هک پیام‌رسان‌های آن‌ها و...

✓ توجه به اعلان‌ها (نوتیفیکیشن‌ها) قبل از بازکردن کامل پیام

✓ عدم باز کردن پیوندها (لینک‌هایی) که در آن‌ها وعده‌ها یا مشوق‌های مالی و پولی و امتیازات خاص، رفاهی و... داده شده‌است

✓ احتیاط در باز کردن پیوندها (لینک‌ها)ی مربوط به چهره‌های مشهور و معروف)

✓ عدم حضور گوشی روشن در اماکنی که احتمال جاسوسی، شنود و یا سوء استفاده از اطلاعات وجود دارد

✓ آشنایی با چالش‌هایی همچون فیشینگ و اطلاعات از حفظ اطلاعات به خصوص در حوزه‌های مالی، آشنایی با راههای خرید آنلاین ایمن

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

۵. خطر در معرض محتوای نامناسب، زننده و آزاردهنده قرار گرفتن

✓ تلاش برای استفاده از اینترنت ویژه کودک و نوجوان و یا بهره‌گیری از بخش‌های ویژه کودک و نوجوان در رسانه‌های اجتماعی و یا استفاده از رسانه‌های ویژه کودک و نوجوان

✓ تلاش برای عدم قرار گرفتن در معرض محتوای نامناسب، زننده و آزاردهنده، آشنایی با راه‌های مواجهه صحیح با محتوای این چینی (در مواجهه با محتوای نامناسب عدم مراجعه به سایت‌های مربوط و در صورت مواجهه اتفاقی بستن سریع صفحه و عدم رجوع مجدد به آن‌ها، اطلاع دادن به والدین یا اولیای مدرسه برای بستن صفحه یا سایت مربوطه، در مواجهه با محتوای آزاردهنده و زورگویی‌های اینترنتی عدم داشتن واکنش و دیالوگ، حفظ محتوا برای رویت والدین رساندن آن و...)

- ✓ توجه به تبعات هرآنچه در فضای مجازی به اشتراک‌گذاری می‌شود (در زمان حال و آینده با توجه به تأثیرات آن بر زندگی فرد در حوزه‌های شغلی، تحصیلی، زندگی مشترک و...)
- ✓ عدم انتشار محتوا در زمان خواب آلودگی و عدم هوشیاری کامل (عدم حضور در فضای مجازی یک ساعت قبل و بعد از خواب)
- ✓ عدم انتشار اطلاعات محرمانه و طبقه بندی شده در هر سطحی
- ✓ عدم انتشار تصاویر کودکان با هر هدفی (با توجه به عدم رضایت آن‌ها، احتمال سوء استفاده از تصاویر آن‌ها و نیز احتمال شکایت آن‌ها در آینده)
- ✓ عدم ارسال عکسهای خویش انداز (سلفی) برای افراد غریبه و کسانی که احتمال سوء استفاده از عکس را دارند
- ✓ شناخت دقیق از نشانه‌ها، علائم، نمادها، استیکرها، ایموجی‌ها و... و عدم ارسال اشتباه آن‌ها به دلیل احتمال سوء استفاده یا ایجاد سوء تفاهم
- ✓ عدم مشارکت در هر پویش اینترنتی (کمپین) و امضای آن با احتمال هرگونه سوء استفاده

۶- خطرات مواجهه و یا حضور در محیطها و رسانه‌های غیر منطبق با رنج سنی

✓ اطلاع از قوانین مربوط به سن در هر یک از رسانه‌های اجتماعی و پیام‌رسان‌ها و در نظر گرفتن حداقل سن ۱۳ سال در عمده رسانه‌های اجتماعی (در صورت اصرار به حضور تمرین در رسانه‌های اجتماعی زیر سن قانونی، مراجعه به رسانه‌های اجتماعی مخصوص سنین پایین)

✓ حضور در محیطها، سایتها و... متناسب با رنج سنی

✓ لزوم تماشای فیلمها، ویدئوها، انیمیشنها و... منطبق با رنج سنی

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

توصیه‌هایی برای والدین برای حضور ایمن فرزندان در فضای مجازی

- ✓ ایمیل و... و کنترل‌های موردی آن‌ها
- ✓ کمک کردن به فرزندان برای قرار دادن تنظیمات مرورگرها روی گزینه‌های خصوصی کردن یا موارد ایمن سازی فضای مجازی
- ✓ لزوم تجربه بازی‌ها یا محیط‌هایی که فرزندان در فضای مجازی وقت بیشتری در آن‌ها صرف می‌کنند
- ✓ کنترل حساب کارت اعتباری و قبض تلفن برای کنترل هرگونه مورد مشکوکی در آن‌ها و انجام پیگیری‌های لازم در صورت نیاز
- ✓ لزوم اطلاع دادن قوانین اشتراک‌گذاری عکس به دوستان و فامیل و درخواست از آن‌ها برای عدم انتشار عکس فرزندان شما و نیز یادآوری این‌که اطلاعات شخصی و هویتی شما یا فرزندان را در زیر پست‌ها به اشتراک نگذارند. (در صورت وقوع اینگونه موارد حذف پیام مربوطه و توضیح دادن به فرد مربوطه در پیغام خصوصی)
- ✓ لزوم یادگیری نحوه غیرفعال نگه‌داشتن گزینه مکانی در گوشی تلفن همراه و آموزش آن به فرزند خود
- ✓ ضرورت نیاز و استفاده از ابزارهای مناسب برای ایمن کردن

والدین در ارتباط با حضور فرزندان در فضای مجازی دارای نگرانی‌هایی از جنبه‌های امنیتی هستند از اینرو در این بخش تلاش شده‌است در ابتدا توصیه‌های مهم برای جلوگیری از بروز چالش‌های امنیتی حضور فرزندان در فضای مجازی ارائه شود و سپس به بیان برخی از خطرهای چالش‌های امنیتی حضور در فضای مجازی و راهکارهای صحیح مواجهه با آن‌ها خواهیم پرداخت.

- ✓ لزوم قرار دادن وسایل الکترونیکی در محیط عمومی در منزل برای امکان نظارت سهل‌تر بر آن (در عین حال نظر گرفتن نورپردازی مناسب، تهویه متنوع، مسائل ارگونومی و...)
- ✓ ضرورت اطلاع از رمز کاربری و عبور فرزندان در رسانه‌های مختلف،

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

فضای در اختیار فرزندان اعم از آنتی ویروس، ابزار مبارزه با فیشینگ، مسدود کننده محتوا، محافظ رمز عبور و... و نیز نرم افزارهای مدیریت و نظارت کنترل فعالیت های فرزند همچون ردیابی GPS، کنترل های زمان صفحه نمایش، فیلترهای محتوا و...

✓ همچنین در صورت مواجهه با مشکلاتی همچون خرابی گوشی تلفن همراه یا دیگر وسایل الکترونیکی خود و یا فرزندان و نیاز به تعمیر آنها باید دانست که چطور از اطلاعات آنها محافظت کرده یا چه اقدامات امنیتی در این خصوص باید انجام داد

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

ملاحظات قانونی حضور در فضای مجازی

تذکر گرفته و یا از گروه اخراج شود. یا در نمونه‌ای دیگر، عدم اطلاع یا عدم رعایت قوانین فعالیت در یک رسانه اجتماعی می‌تواند باعث از دست رفتن یک حساب کاربری و کلیه فعالیت‌ها و اطلاعات موجود در آن شود. ولی در یک منظر وسیع‌تر، عدم اطلاع از قوانین مصوب کشور و عدم رعایت آن‌ها می‌تواند تبعات سنگینی برای فرد و حتی اطرافیانش به دنبال داشته باشد که این تبعات در قالب مجازات‌های تعیین شده، گاه می‌تواند جبران ناپذیر باشد. در ادامه به نکاتی که از بعد قانونی در نظر گرفتن آن‌ها ضروری است، اشاره می‌شود:

از دیگر مسائلی که می‌تواند موجب حضور ایمن تر را در فضای مجازی فراهم کند آشنایی با مسائل حقوقی و قوانین مصوب داخلی و بین‌المللی و از سویی آشنایی با قوانین حضور و فعالیت در سکوها (پلتفرم‌ها) و رسانه‌ها از جمله رسانه‌های اجتماعی است. در ادامه به برخی خطرات و چالش‌های عدم رعایت قانونی حضور در فضای مجازی اشاره می‌شود.

خطر و چالش‌های عدم رعایت ملاحظات قانونی حضور و فعالیت در فضای مجازی

عدم اطلاع از قانون یک گروه فعال در پیام‌رسان تلفن همراه می‌تواند تبعاتی در حد همان گروه برای فرد به دنبال داشته باشد به‌طور مثال

- ✓ لزوم آشنایی با قوانین مصوب داخلی در حوزه‌های ارتباطی، تبلیغی، رسانه‌ای (همچون آشنایی با قانون مطبوعات، قانون تبلیغات، قانون صیانت، جرائم رایانه‌ای و...)
- ✓ لزوم آشنایی با قوانین ایجاد حساب کاربری و فعالیت در هر یک

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

از رسانه‌ها و رسانه‌های اجتماعی (عدم رعایت این قوانین می‌تواند سبب از دست رفتن حساب کاربری در رسانه‌های اجتماعی شود)

✓ اطلاع از آخرین قوانین و الگوریتم‌های اعلامی از سوی رسانه‌های اجتماعی

✓ آشنایی با نحوه دروازه بانی محتوا در رسانه‌های اجتماعی (غیر از فرد در تعیین آنچه نشر و بازنشر خواهد شد، صاحبان و مالکان رسانه‌های اجتماعی نیز در این خصوص تصمیم می‌گیرند)

✓ درک این‌که ما در رسانه‌های اجتماعی مالک نیستیم و مستأجریم و باید تابع قوانین تعیینی از سوی صاحبان و مالکان این رسانه‌ها بود

✓ اطلاع از ممنوعیت‌ها و محدودیت‌های نشر و بازنشر به لحاظ محتوایی همچون محتواهای غیر اخلاقی، کودک آزاری، حیوان آزاری، فیلم‌ها و تصاویر غیراخلاقی، معامله مواد مخدر، معامله داروهای غیرقانونی، قمار و شرط بندی و باج گیری، مسائل جنسیتی، خودآزاری و تنزافکنی، تهدید صدمه زدن به خود و دیگران و تشویق

به خشونت، فروش حیوانات زنده، خرید و فروش اسلحه و...

✓ آشنایی با ملاحظات و محدودیت‌های رسانه‌های اجتماعی همچون حداکثر تعداد دنبال کردن (فالوو) و عدم دنبال کردن (آنفالو)، تعداد کامنت گذاری یا ایموجی بدون متن در روز، حداکثر تعداد کاراکترهای مجاز در هر رسانه اجتماعی، ملاحظات مربوط به داستان (استوری)، اشاره کردن (منشن)، تعداد برچسب‌ها (تگ)، حداکثر تعداد هشتگ و انتخاب آن و...

✓ توجه به برچسب‌های هشدار در رسانه‌های اجتماعی در حوزه‌های اخبار جعلی و اطلاعات نادرست، حقوق مولف و... (عدم رعایت آن‌ها به ایجاد محدودیت‌هایی منجر می‌شود)

✓ در نظر گرفتن قوانین وضع شده در خصوص مالیات تبلیغات و... در زمان فعالیت و پاسخگو بودن در این خصوص با توجه به نوع و شکل و حجم فعالیت‌ها

✓ عدم همکاری با رسانه‌های معاند و بیگانه و پرهیز از ارسال عکس، فیلم، ویدئو و... برای آن‌ها (با لحاظ تبعات احتمالی)

✓ لزوم در نظر گرفتن بار حقوقی و ابعاد قانونی آنچه در رسانه‌های اجتماعی و گروه‌ها، داستان (استوری)، استتوس و... به اشتراک گذاشته می‌شود. نباید به حیث، شهرت و آبروی افراد حقیقی و حقوقی لطمه وارد کرد، چراکه این کار با خود تبعات حقوقی و قانونی به دنبال دارد.

✓ باید در انتخاب کلمات دقت لازم را به کار گرفت چراکه هر یک از جملات و کلمات می‌توانند بار معنایی متفاوت و از سویی بار حقوقی مربوطه را ایجاد کنند. (درک تفاوت «بشین»، «بفرما» و «بتمرگ» که به‌طور مثال مورد سوم با نوعی توهین و تحقیر همراه است)

✓ مراقب حواشی حقوقی احتمالی عضویت و فعالیت در پیام‌رسان‌هایی که در خصوص آن‌ها ممنوعیت قانونی وجود دارد و به ناچار باید با فیلترشکن وارد آن‌ها شد

✓ به منظور حضور بهتر، مؤثرتر، ایمن‌تر و هوشیارانه‌تر در فضای مجازی نیاز است تا بتوانیم در کنار مهارت‌های مختلف، سوادهای مختلف خود اعم از رسانه‌ای، خبری، اطلاعاتی، بصری، دیجیتال، تبلیغی و... ارتقا بخشیم.

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

منابع و مآخذ:

✔ زیتونلی عبدالحمید، اصول ارگونومیک کار با رایانه و کاهش ناهنجاری های بدنی، رشد آموزش تربیت بدنی، ۱۳۹۷.

Lim C. P., Wang T., Graham C., Driving, sustaining and scaling up blended learning practices in higher education institutions: a proposed framework, Innov. Educ., 2019, 1

Stein J. and Graham C. R., Online & Blended Learning: Selections From The Field, Routledge, 2014

Internet safety: children 6-8 years, <https://raisingchildren.net.au/school-age/play-media-technology/online-safety/internet-safety-6-8-years>

Making Blended Work: The 5 Key Elements of Effective Blended Learning Design, leolearning.com

Nurlaela L., Samani M., Asto I. G. P. and Wibawa S. C., The Effect Of Thematic Learning Model, Learning Style, And Reading Ability On The Students' Learning Outcomes, Materials Science and Engineering, 2018, 296

✔ مبانی نظری تحول بنیادین در نظام تعلیم و تربیت رسمی عمومی جمهوری اسلامی ایران، آذر ماه ۱۳۹۰.

✔ برنامه درسی ملی، اسفند ۱۳۹۱.

✔ راهنمای تدریس آموزش غیرحضوری، سازمان پژوهش و برنامه ریزی آموزشی، ۱۴۰۰.

✔ گرامیان ناهید، اخوان شهره و سایرین، خودمراقبتی در فضای مجازی، فصلنامه بهورز، تابستان ۱۳۹۷.

✔ آنتوان کری، مترجم مونا قائمی، دختران و فضای مجازی، تهران: انتشارات گام، ۱۳۹۷.

✔ سیندریچ شارون، مترجم روژین شاملو، دختران و اینترنت، انتشارات گام، تهران، ۱۴۰۰.

✔ یونیسف، پنج راه برای مراقبت از سلامت روان در فضای مجازی، ۱۵ فوریه ۲۰۲۱.

✔ فلسفی سید غلامرضا، سلیمی مریم، سواد خبری، انتشارات مدرسه، ۱۳۹۹.

✔ سایت نانو سینا <https://nanosina.com>

✔ سایت پلیس فتا، <https://cyberpolice.ir>

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست

Healthhub (2 Nov 2021). 9 Health Hazards of Electronic Devices for Kids. <https://www.healthhub.sg/live-healthy/1099/9-health-hazards-of-electronic-devices-for-kids>

Lozano-Blascoa.Raquel ، QuilezRobresac.Alberto& SotoSánchezb ، Alberto (May 2022). Internet addiction in young adults: A meta-analysis and systematic review.Computers in Human Behavior. Volume 130. 107201. <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0747563222000231>

Limone, Pierpaolo & Antonia Toto, Giusi (2021 Aug 25). Psychological and Emotional Effects of Digital Technology on Children in COVID-19 Pandemic. <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC8465704>

M. Girela-Serrano, Braulio & others (16 June 2022). Impact of mobile phones and wireless devices use on children and adolescents' mental health: a systematic review. <https://link.springer.com/article/10.1007/s00787-022-02012-8>

Krawczyk M. Designing and Implementing Inquiry-Based Science Units for Primary Education. 2009

Terras. M. M., Tamsay. J., Family Digital literacy practices and children's mobile phone use. Front Psychol. 2016. 7. 1957

Internet Safety for Kids: How to Protect Your Child from the Top 7 Dangers They Face Online. <https://www.kaspersky.com/resource-center/threats/top-seven-dangers-children-face-online>

Pakrasi, Sudipto (n.d.) .Health Hazards Of Electronic Devices For Kids' Eye Health. <https://www.medanta.org/patient-education-blog/health-hazards-of-electronic-devices-for-kids-eye-health>

N Kozeis (2009). Impact of computer use on children's vision. <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC2776336>

اهداف
و نقشه
محتوایی

طراحی
آموزشی

فهرست